

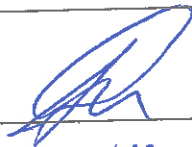

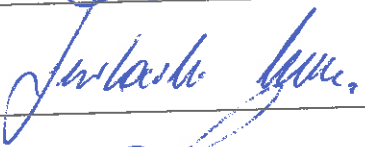

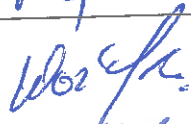
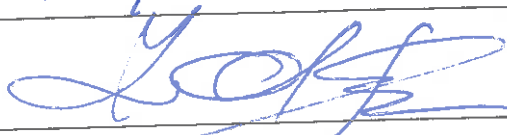

LISTA OBECNOŚCI RADNYCH
na posiedzeniu XXXIX Sesji Rady Gminy
w dniu 31 STYCZNIA 2017 r.

Lp.	Imię i nazwisko	Potwierdzenie obecności
1.	Chlabicz Ewa	
2.	Chyc Zbigniew	
3.	Citko Mieczysław	
4.	Kitlas Janusz	
5.	Kraszewska Ewa	
6.	Kulesza Wanda Weronika	
7.	Lenczewska Beata Elżbieta	
8.	Lenczewski Wojciech	
9.	Lewkowski Ireneusz	
10.	Skobodziński Marcin	
11.	Turlińska Barbara	
12.	Tyborowska Anna	
13.	Woźniewska Grażyna	
14.	Zajkowski Zygmunt	

**LISTA OBECNOŚCI I POKWITOWANIE ODBIORU DIET
przez sołtysów na XXIX Sesji Rady Gminy Dobrzyniewo Duże
dnia 31 STYCZNIA 2017 r.**

LP.	NAZWISKO I IMIĘ	Potwierdzenie Obecności	WYS. DIETY	Potwierdzenie odbioru diet
1.	BIELSKI MATEUSZ	Bielski	100.00	no rachunek baulowy
2.	BRZESKA RENATA	Brzeska	100.00	- II -
3.	CITKO EUGENIUSZ	Citko	100.00	- II -
4.	CITKO WOJCIECH	Citko Wojciech	100.00	- II -
5.	CYBULSKI WOJCIECH	— ✓	100.00	— ✓
6.	CYLWIK EWA	—	100.00	—
7.	CYLWIK KAZIMIERZ	Cylwik	100.00	—
8.	DĄBROWSKI CEZARY	Dąbrowski	100.00	no rachunek baulowy
9.	DĄBROWSKI TOMASZ	Dąbrowski Tomasz	100.00	- II -
10.	PIEŚNIAK MARIUSZ	—	X100.00	—
11.	JASNIEWICZ ANNA	Jasiewicz	100.00	no rachunek baulowy
12.	JAWOROWSKI TADEUSZ	Jaworowski	100.00	no rachunek baulowy
13.	KRUSZEWSKI ADAM	Kruszewski	100.00	- II -
14.	KRASZEWSKI KAZIMIERZ	—	100.00	—
15.	LASKOWSKI WOJCIECH	Laskowski	100.00	no rachunek baulowy
16.	LEWKOWSKA BARBARA	Lewkowska	100.00	- II -
17.	SOBIESKI ROBERT	Sobieski	100.00	- II -
18.	SOKÓLSKA ALICJA	Sokolska	100.00	- II -
19.	STRZAŁKO ANNA	Strzałko	100.00	- II -
20.	TUSZ KAROL	Tusz	100.00	- II -
21.	TOCZYDŁOWSKI KRZYSZTOF	Toczydłowski	100.00	- II -
22.	WALENDZIUK WOJCIECH	Walendziuk	100.00	- II -
23.	WINNICKI GRZEGORZ	—	100.00	—

Sprawozdanie z działalności wójta między sesjami 31.01.2018 r. z dnia 31.01.2018

1. Udział w Walnym Zebraniu BOF,
2. Spotkanie w BOF m.in. dyrektorem BKM w temacie funkcjonowania komunikacji,
3. Uczestnictwo w przeglądzie jasełkowym w Nowym Aleksandrowie,
4. Udział w Walnym Zebraniu Związku Gmin Czyste środowisko,
5. Spotkanie w Wodociągach Białostockich odnośnie odbioru nieczystości ciekłych z terenu gmin,
6. Spotkanie z dyrektorem Wód Polskich odnośnie elektrowni wodnej,
7. Spotkanie z dyrekcją PZD odnośnie realizowanych i planowanych inwestycji,
8. Udział w Walnym Zebraniu Spółki Wodnej Jedność
9. Spotkanie z P.Trojanowską odnośnie współpracy przy organizacji uroczystości gminnych,
10. Udział w posiedzeniach stałych komisji Rady Gminy.
11. Załatwianie bieżących spraw.

WÓJT GMINY
mgr Bogdan Zdanowicz

Opinia w sprawie uchwalenia zmian w budżecie Gminy Dobrzyniewo Duże na 2018 rok z dnia 29 stycznia 2018 roku

Komisja Finansów i Budżetu:

Marcin Skobodziński – przewodniczący
Wanda Weronika Kulesza – zastępca
Barbara Turlińska - członek
Ireneusz Lewkowski – członek (nieobecny)
Zygmunt Zajkowski – członek
Wojciech Lenczewski – członek

Podczas posiedzenia Komisji Finansów i Budżetu w dniu 29 stycznia 2018 roku został przedstawiony oraz przeanalizowany projekt uchwały w sprawie zmian w budżecie Gminy Dobrzyniewo Duże na 2018 rok wraz z załącznikami.

Projekt w/w uchwały został pozytywnie zaopiniowany przez członków Komisji Finansów i Budżetu gdzie po zmianach plan dochodów wynosi – 50 044 257 zł w tym: dochody bieżące 38 413 763 zł i dochody majątkowe 11 630 494 zł. Plan wydatków wynosi – 54 696 712 zł w tym: wydatki bieżące 34 896 244 zł i wydatki majątkowe 19 800 468 zł, natomiast deficyt budżetu wynosi: 4 652 455 zł zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z planowanych do zaciągnięcia kredytów w kwocie 4 652 455 zł.

PRZEWODNICZĄCY
Komisji Finansów i Budżetu
Marcin Skobodziński

**UCHWAŁA NR XXXIX/208/18
RADY GMINY DOBRZYNIEWO DUŻE**

z dnia 31 stycznia 2018 r.

w sprawie zmiany budżetu Gminy Dobrzyniewo Duże na rok 2018

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446, z późn. zm.) oraz art. 211, 212, 214, 215, 217, 235, 236 i 237 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, z późn. zm.) Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1. Wprowadzić zmiany w planie wydatków:

- 1) zwiększyć wydatki o kwotę 1.324.566 zł – zgodnie z tabelą w załączniku nr 1 do uchwały;
- 2) zwiększyć wydatki o kwotę 1.324.566 zł – zgodnie z tabelą w załączniku nr 1 do uchwały.

§ 2. Budżet po dokonanych zmianach wynosi:

- 1) plan dochodów budżetowych ogółem: 50.044.257 zł, z tego:

- a) dochody bieżące w kwocie 38.413.763 zł,
- b) dochody majątkowe w kwocie 11.630.494 zł;

- 2) plan wydatków budżetowych ogółem: 54.696.712 zł, z tego:

- a) wydatki bieżące w kwocie 34.896.244 zł,
- b) wydatki majątkowe w kwocie 19.800.468 zł.

- 3) Deficyt budżetu Gminy wynosi 4.652.455 zł, który zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z planowanych do zaciągnięcia kredytów w kwocie 4.652.455 zł,

§ 3. Zmienia się wykaz zadań inwestycyjnych realizowanych w 2018 roku, zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 4. Zmienia się wykaz dotacji udzielanych z budżetu gminy w 2018 roku, zgodnie z załącznikiem nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 5. Objasnienia dokonanych zmian zawarte są w załączniku nr 4 do niniejszej uchwały.

§ 6. Uchyla się załącznik Nr 3, i Nr 5 do Uchwały Nr XXXV/III/206/17 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 29 grudnia 2018 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Dobrzyniewo Duże na rok 2018.

§ 7. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobrzyniewo Duże.

Przewodniczący Rady Gminy

Mirosław Kłosek

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XXXIX/208/18
Rady Gminy Dobrzyniewo Duże
z dnia 31 stycznia 2018 r.

Plan wydatków budżetu gminy na 2018

Rodzaj zadania: Poroz, z JST

Lp. poz.	Kod	Nazwa	Plan	Wydatki planowe	Z tego:										Wydatki majątkowe	z tego:			
					z tego:				z tego:							z tego:			
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	16	18	17	18			
600	Transport i łączność	przebieg trasy	12479704	20000	00000	0	0	0	0	0	0	0	0	12479704	12479704	10928704	0		
		zwiększenie	-1314086	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1314086	-1314086	-1314086	0		
		zwiększenie	20000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20000	20000	0	0		
		po zmianach	11165818	20000	00000	0	0	0	0	0	0	0	0	11165818	11165818	9614618	0		
800	Drogi publiczne powiatowe	przebieg trasy	12479704	20000	00000	0	0	0	0	0	0	0	0	12479704	12479704	10928704	0		
		zwiększenie	-1314086	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1314086	-1314086	-1314086	0		
		zwiększenie	20000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20000	20000	0	0		
		po zmianach	11165818	20000	00000	0	0	0	0	0	0	0	0	11165818	11165818	9614618	0		
8009	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	przebieg trasy	11165818	20000	00000	0	0	0	0	0	0	0	0	11165818	11165818	9614618	0		
		zwiększenie	-1314086	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1314086	-1314086	-1314086	0		
		zwiększenie	20000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20000	20000	0	0		
		po zmianach	10051732	20000	00000	0	0	0	0	0	0	0	0	10051732	10051732	8500532	0		
8300	Chodzi o wydatki na powiaty, które nie są jednostkami budżetowymi, w tym: wydatki na realizację zadań z zakresu inwestycyjnych i dotacji inwestycyjnych	przebieg trasy	11165818	20000	00000	0	0	0	0	0	0	0	0	11165818	11165818	9614618	0		
		zwiększenie	-1314086	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1314086	-1314086	-1314086	0		
		zwiększenie	20000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20000	20000	0	0		
		po zmianach	10051732	20000	00000	0	0	0	0	0	0	0	0	10051732	10051732	8500532	0		
Wydatki razem:																			
Rodzaj zadania:		Własne																	

Rodzaj zadania: Własne

Oznaj		Kosztów	Nazwa	Plan	Wydatki budżetowe	z tego:													z tego:																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
						z tego:													z tego:																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
						wydatki jednostek budżetowych,	wydatki na programy i plany od innych jednostek,	wydatki na programy i plany od innych jednostek,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	dotacje na realizację ich zadań,	

4009	Zakup usług pozostałych	przebieg trasy	190000	190000	190000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	190000	190000	0
		zwiększenie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		zwiększenie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		po zmianach	190000	190000	190000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	190000	190000	0
8050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	przebieg trasy	2145000	290000	290000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2145000	2145000	0
		zwiększenie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		zwiększenie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		po zmianach	2145000	290000	290000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2145000	2145000	0
8009	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	przebieg trasy	799945	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	799945	799945	0
		zwiększenie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		zwiększenie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		po zmianach	799945	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	799945	799945	0
700	Gospodarka mieszkaniowa	przebieg trasy	826379	598379	598379	0	0	0	0	0	0	0	0	0	826379	826379	0
		zwiększenie	-500	-500	-500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-500	-500	-500
		zwiększenie	29000	600	600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29000	600	600
		po zmianach	826379	598379	598379	0	0	0	0	0	0	0	0	0	826379	600	1099
7009	Gospodarka komunalna i oświatowo-wychowawcza	przebieg trasy	190091	190091	190091	0	0	0	0	0	0	0	0	0	190091	190091	0
		zwiększenie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		zwiększenie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		po zmianach	190091	190091	190091	0	0	0	0	0	0	0	0	0	190091	190091	0
4438	Pozostałe usługi i usługi	przebieg trasy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		zwiększenie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		zwiększenie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		po zmianach	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
73095	Pozostałe dotacje	przebieg trasy	82728	48728	48728	0	0	0	0	0	0	0	0	0	82728	82728	0
		zwiększenie	-500	-500	-500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-500	-500	-500
		zwiększenie	29000	600	600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29000	600	600
		po zmianach	82728	48728	48728	0	0	0	0	0	0	0	0	0	82728	600	1099
4300	Zakup usług pozostałych	przebieg trasy	29000	29000	29000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29000	29000	0
		zwiększenie	-500	-500	-500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-500	-500	-500
		zwiększenie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		po zmianach	29000	29000	29000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29000	29000	0
8003	Wydatki na obsługę finansową jednostek budżetowych	przebieg trasy	26470	26470	26470	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26470	26470	0
		zwiększenie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		zwiększenie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		po zmianach	26470	26470	26470	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26470	26470	0
700	Administracja publiczna	przebieg trasy	29000	29000	29000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29000	29000	0
		zwiększenie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		zwiększenie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		po zmianach	29000	29000	29000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29000	29000	0
75023	Uroczyska gmin (zakup i obsługa terenów publicznych)	przebieg trasy	220000	220000	220000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	220000	220000	0
		zwiększenie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		zwiększenie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		po zmianach	220000	220000	220000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	220000	220000	0

[illegible][illegible]

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr XXXIX/208/18
Rady Gminy Dobrzyniewo Duże
z dnia 31 stycznia 2018 r.

Wykaz zadań inwestycyjnych i środków na ich realizację w 2018 roku

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
010			Roślinictwo i łowiectwo	
	01010		Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi	50 000,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	50 000,00
			Budowa sieci wodociągowych i kanalizacyjnych na terenie gminy	50 000,00
400			Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i	
	40002		Dostarczanie wody	2 585 428,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	2 585 428,00
			Budowa wodociągu na ulicy Zagórnej	465 500,00
			Modernizacja SUW Dobrzyniewo Duże	320 000,00
		6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	145 500,00
			Budowa stacji SUW typu hydrofiltra wraz z instalacją paneli fotowoltaicznych oraz budowa przydomowej oczyszczalni ścieków dla szkoły podstawowej w Obrubnikach	1 096 673,00
			Przebudowa stacji uzdatniania wody wraz z budową paneli fotowoltaicznych oraz budowa przydomowej biologicznej oczyszczalni ścieków dla świetlicy wiejskiej we wsi Bohdan	638 208,00
		6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	458 465,00
			Budowa stacji SUW typu hydrofiltra wraz z instalacją paneli fotowoltaicznych oraz budowa przydomowej oczyszczalni ścieków dla szkoły podstawowej w Obrubnikach	1 023 255,00
			Przebudowa stacji uzdatniania wody wraz z budową paneli fotowoltaicznych oraz budowa przydomowej biologicznej oczyszczalni ścieków dla świetlicy wiejskiej w Bohdanie	595 482,00
600			Transport i łączność	
	60014		Drogi publiczne powiatowe	13 128 403,00
		6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	9 435 638,00
			Budowa drogi Dobrzyniewo Fabryczne-Dobrzyniewo Duże	5 388 019,00
			Budowa drogi Fasty-Dobrzyniewo Fabryczne	3 192 477,00
		6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	2 195 542,00
			Budowa drogi Dobrzyniewo Fabryczne-Dobrzyniewo Duże	4 047 619,00
			Budowa drogi Fasty-Dobrzyniewo Fabryczne	2 409 928,00
	60016		Drogi publiczne gminne	1 637 691,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	3 693 765,00
			Budowa drogi Letniki - Jurowce I etap	2 172 500,00
			Przebudowa drogi gminnej do wsi Bohdan - dokumentacja	2 152 500,00
			Przebudowa drogi gminnej we wsi Kozińce - dokumentacja	7 000,00
			Przebudowa drogi gminnej we wsi Pogorzałki	5 000,00
				4 000,00

		Przebudowa nawierzchni i remont odwodnienia ul. Skrajna w Fastach - dokumentacja	4 000,00
	6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	644 438,00
		Przebudowa drogi gminnej nr 139523 B- ulica Kościelna oraz część Królewskiej nr 105458B w Nowym Aleksandrowie	334 561,00
		Przebudowa drogi gminnej-ulica Żwirowa w Dobrzymiewie Dużym	309 877,00
	6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	876 827,00
		Przebudowa drogi gminnej nr 139523 B- ulica Kościelna oraz część Królewskiej nr 105458B w Nowym Aleksandrowie	453 594,00
		Przebudowa drogi gminnej-ulica Żwirowa w Dobrzymiewie Dużym	423 233,00
700		Gospodarka mieszkaniowa	80 000,00

	70095	Pozostała działalność	80 000,00
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	0,00
		Budowa garażu wraz z warsztatem	0,00
	6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	80 000,00
		Zakup samochodu BUS -8 osobowy	80 000,00
754		Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	330 120,00
	75412	Ochotnicze straże pożarne	330 120,00
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	330 120,00
		Budowa remizy w letnikach	330 120,00
900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	966 600,00
	90005	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	960 600,00
	6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	735 768,00
		Budowa kolektorów słonecznych	735 768,00
	6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	224 832,00
		Budowa kolektorów słonecznych	224 832,00
	90015	Oświetlenie ulic, placów i dróg	4 920,00
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	4 920,00
		Budowa oświetlenia ulicznego skrzyżowanie ul. Dikowskiej w Fastach z drogą krajową nr 65	4 920,00
921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	331 511,00
	92109	Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	331 511,00
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	0,00
		Termomodernizacja świetlicy w Jaworówce	0,00
	6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	173 114,00
		Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości	84 293,00
		Termomodernizacja WDK Pogorzałki	88 821,00
	6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	158 397,00
		Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości	88 698,00
		Termomodernizacja WDK Pogorzałki	69 699,00
926		Kultura fizyczna	494 486,00
	92601	Obiekty sportowe	494 486,00
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	494 486,00
		Budowa kompleksu lekkoatletycznego przy Zespole Szkolno Przedszkolnym w Dobrzymiewie Dużym , wariant 300m-	494 486,00
Razem			17 966 468,00

Załącznik Nr 3 do uchwały Nr XXXIX/208/18
Rady Gminy Dobrzyniewo Duże
z dnia 31 stycznia 2018 r.

Wykaz dotacji udzielanych z budżetu gminy na 2018 rok.

Wykaz dotacji udzielanych z budżetu gminy na 2018 rok.

Dla jednostek sektora finansów publicznych					Dla jednostek spoza sektora finansów publicznych				
Lp	Podmiot dotowany	celowa	podmiotowa	przedmioto wa	Lp.	Nazwa zadania lub podmiotu	celowa	podmiotowa	przedmiotow a
1	Powiat białostocki	1.721.777,00	-	-	1.	Rozpowszechnianie sportu na terenie gminy	108.330,00	-	-
3	Gminne Centrum Kultury	-	509.280,00	-	2.	Wkład własny organizacji pozarządowych do projektów finansowanych ze środków spoza budżetu gminy	15500,00	-	-
4	Gminna Biblioteka Publiczna	-	137.200,00	-	3.	Dotacje dla OSP z terenu gminy	40.000,00	-	-
1					4.	Dotacja dla mieszkańców gminy na budowę przydomowych oczyszczalni	100.000,00	-	-
1	Ogółem	1.721.777,00	646.480,00	-			263.830,00	-	-

OBJAŚNIENIA ZMIAN W BUDŻECIE GMINY NA 2017 ROK

1

W związku z bieżącą analizą realizacji budżetu i potrzeb zgłoszonych przez kierowników i dyrektorów jednostek dokonano zmian w planie wydatków polegające na przesunięciu pomiędzy działami, rozdziałami i paragrafami kwoty 1.324.566 zł w związku z :

- zwiększono kwotę na dostawę kruszywa na remont dróg – 768.873,00 zł
- wprowadzono dotacje na przydomowe oczyszczalnie dla mieszkańców gminy kwota 100.000,00 zł na 25 oczyszczalni,
- wprowadzono kwoty zgodne z kosztorysem na Termomodernizację z rozbudową instalacji c.o. budynku Wiejskiego Domu Kultury w Pogorzałkach kwota 159.520,00 zł w tym środki UE 88.821,00 zł,
- wprowadzono zadanie „Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Obrubniki” kwota 172.991,00 zł w tym środki UE 84.293,00 zł
- wprowadzono wydatek dotyczący dokumentacji projektowej : „Budowa oświetlenia ulicznego skrzyżowanie ul. Dzikowska w Fastach z drogą krajową nr 65 – kwota 4.920,00 zł,
- zakup programu do kosztorysowania NORMA PRO na stanowisko podinspektora ds. inwestycji – kwota 4.784,00 zł,
- opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej inwestycji drogowych:
  - przebudowa drogi gminnej do wsi Bohdan – kwota 7.000,00 zł,
  - przebudowa drogi gminnej we wsi Kozinice – kwota 5.000,00 zł,
  - przebudowa drogi gminnej we wsi Pogorzałki – kwota 4.000,00 zł,
  - przebudowa nawierzchni i remont odwodnienia ul. Skrajna w Fastach – kwota 4.000,00 zł,
- zwiększenie środków finansowych dotyczących dowieszenie lamp oświetleniowych na terenie gminy 50.000 zł,
- zwiększenie kwoty na zakup samochodu bus o 20.000 zł,
- dotacja dla Powiatu Białostockiego na dokumentację projektową budowy jednostronnego chodnika w miejscowości Leńce – kwota 20.000 zł,
- w związku z uzupełnieniem kosztorysów z branży telekomunikacyjnej oraz aktualizacją dokumentacji celem podzielenia inwestycji przy ul. Kościelnej na 2 etapy zwiększa się środki na inwestycjach drogowych z udziałem środków UE
  - Ul. Kościelna w Nowym Aleksandrowie – zwiększenie o kwotę 32.840,00 zł
  - Ul. Żwirowa w Dobrzyniewie Dużym – zwiększenie o kwotę 48.042,00 zł
- zmniejszono wkład własny do inwestycji „ Budowa drogi Dobrzyniewo Fabryczne - Dobrzyniewo Duże” – najprawdopodobniej nie będzie realizowana w roku 2018.

W związku z opisanymi zmianami zmieniono załącznik zadań inwestycyjnych i dotacji na 2018 rok.

**UCHWAŁA NR XXXIX/209/18
RADY GMINY DOBRZYNIEWO DUŻE**

z dnia 31 stycznia 2018 r.

**w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Białostockiemu na realizację zadania pn.
„Przebudowa drogi powiatowej Nr 1397B w m. Chrachoły polegająca na budowie jednostronnego
chodnika (gm. Dobrzyniewo Duże)”**

Na podstawie art. 10 ust. 2 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późn. zm.) oraz art. 216 ust. 2 pkt 5 i art. 220 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Udziela się pomocy finansowej Powiatowi Białostockiemu na realizację zadania pod nazwą: „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1397B w m. Chrachoły polegająca na budowie jednostronnego chodnika (gm. Dobrzyniewo Duże)”.

§ 2. Pomoc finansowa, o której mowa w § 1, zostanie udzielona w formie dotacji celowej ze środków budżetu na 2018r., w wysokości do 50% całkowitej wartości zadania, jednak nie więcej niż 250 000 zł (słownie: dwieście pięćdziesiąt tysięcy złotych).

§ 3.1 Szczegółowe warunki udzielenia pomocy finansowej oraz przeznaczenia i zasady rozliczenia środków określone zostaną w umowie zawartej pomiędzy Powiatem Białostockim, a Gminą Dobrzyniewo Duże.

2. Do zawarcia umowy upoważnia się Wójta Gminy Dobrzyniewo Duże.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobrzyniewo Duże.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Mirosław Kłosek

Opinia projektu uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Białostockiemu na realizację zadania „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1397B na odcinku Kopisk – droga krajowa nr 8 (gm. Dobrzyniewo Duże)”.

Członkowie Komisji Finansów i Budżetu na posiedzeniu w dniu 29.01.2018 roku pozytywnie zaopiniowali projekt uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Białostockiemu na realizację zadania pn „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1397B na odcinku Kopisk – droga krajowa nr 8 (gm. Dobrzyniewo Duże)” w formie dotacji celowej ze środków budżetu gminy na 2018 rok w wysokości do 50% całkowitej wartości zadania, jednak nie więcej niż 450 000 zł.

PRZEWODNICZĄCY
Komisji Finansów i Budżetu

Marek Skobodziński

Opinia projektu uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Białostockiemu na realizację zadania „Przebudowa z rozbudową drogi powiatowej Nr 1385B w miejscowości Pogorzałki (gm. Dobrzyniewo Duże)”.

Członkowie Komisji Finansów i Budżetu na posiedzeniu w dniu 29.01.2018 roku pozytywnie zaopiniowali projekt uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Białostockiemu na realizację zadania pn „Przebudowa z rozbudową drogi powiatowej Nr 1385B w miejscowości Pogorzałki (gm. Dobrzyniewo Duże)” w formie dotacji celowej ze środków budżetu gminy na 2018 rok w wysokości do 50% całkowitej wartości zadania, jednak nie więcej niż 750 000 zł.

WYKONANIE
Komisji Finansów i Budżetu
Marcin Skobodziński

Opinia projektu uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Białostockiemu na realizację zadania „Przebudowa z rozbudową drogi powiatowej Nr 1389B w miejscowości Jaworówka (gm. Dobrzyniewo Duże)”.

Członkowie Komisji Finansów i Budżetu na posiedzeniu w dniu 29.01.2018 roku pozytywnie zaopiniowali projekt uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Białostockiemu na realizację zadania pn „Przebudowa z rozbudową drogi powiatowej Nr 1389B w miejscowości Jaworówka (gm. Dobrzyniewo Duże)” w formie dotacji celowej ze środków budżetu gminy na 2018 rok w wysokości do 50% całkowitej wartości zadania, jednak nie więcej niż 450 000 zł.

PRZEWODNICZĄCY
Komisji Finansów i Budżetu

Marcin Skobodziński

Opinia projektu uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Białostockiemu na realizację zadania „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1385B w miejscowości Gnifia (gm. Dobrzyniewo Duże).

Członkowie Komisji Finansów i Budżetu na posiedzeniu w dniu 29.01.2018 roku pozytywnie zaopiniowali projekt uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Białostockiemu na realizację zadania pn „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1385B w miejscowości Gnifia (gm. Dobrzyniewo Duże)” w formie dotacji celowej ze środków budżetu gminy na 2018 rok w wysokości do 50% całkowitej wartości zadania, jednak nie więcej niż 250 000 zł.

PRZEWODNICZĄCY
Komisji Finansów i Budżetu

Marcin Skubodziński

Opinia projektu uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Białostockiemu na realizację zadania „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1397B w miejscowości Chрабоły polegająca na budowie jednostronnego chodnika (gm. Dobrzyniewo Duże).

Członkowie Komisji Finansów i Budżetu na posiedzeniu w dniu 29.01.2018 roku pozytywnie zaopiniowali projekt uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Białostockiemu na realizację zadania „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1397B w miejscowości Chрабоły polegająca na budowie jednostronnego chodnika (gm. Dobrzyniewo Duże) w formie dotacji celowej ze środków budżetu gminy na 2018 rok w wysokości do 50% całkowitej wartości zadania, jednak nie więcej niż 250 000 zł.

PRZEWODNICZĄCY
Komisji Finansów i Budżetu

Marek Skobodziński

**UCHWAŁA NR XXXIX/210/18
RADY GMINY DOBRZYNIOWO DUŻE**

z dnia 31 stycznia 2018 r.

**w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Białostockiemu na realizację zadania pn.
„Przebudowa drogi powiatowej Nr 1385B w m. Gnła - kontynuacja robót (gm. Dobrzyniewo Duże)”**

Na podstawie art. 10 ust. 2 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017r. poz. 1875 z późn. zm.) oraz art. 216 ust. 2 pkt 5 i art. 220 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.) Rada Gminy Dobrzyniewo Duże uchwala, co następuje:

§ 1. Udziela się pomocy finansowej Powiatowi Białostockiemu na realizację zadania pod nazwą: „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1385B w m. Gnła - kontynuacja robót (gm. Dobrzyniewo Duże)”.

§ 2. Pomoc finansowa, o której mowa w § 1, zostanie udzielona w formie dotacji celowej ze środków budżetu na 2018r., w wysokości do 50% całkowitej wartości zadania, jednak nie więcej niż 250 000 zł (słownie: dwieście pięćdziesiąt tysięcy złotych).

§ 3.1 Szczegółowe warunki udzielenia pomocy finansowej oraz przeznaczenia i zasady rozliczenia środków określone zostaną w umowie zawartej pomiędzy Powiatem Białostockim, a Gminą Dobrzyniewo Duże.

2. Do zawarcia umowy upoważnia się Wójta Gminy Dobrzyniewo Duże.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobrzyniewo Duże.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Mirosław Kłosek

**UCHWAŁA NR XXXIX/211/18
RADY GMINY DOBRZYNIEWO DUŻE**

z dnia 31 stycznia 2018 r.

**w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Białostockiemu na realizację zadania pn.
„Przebudowa z rozbudową drogi powiatowej Nr 1389B w m. Jaworówka (gm. Dobrzyniewo Duże)”**

Na podstawie art. 10 ust. 2 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017r. poz. 1875 z późn. zm.) oraz art. 216 ust. 2 pkt 5 i art. 220 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Udzieia się pomocy finansowej Powiatowi Białostockiemu na realizację zadania pod nazwą: „Przebudowa z rozbudową drogi powiatowej Nr 1389B w m. Jaworówka (gm. Dobrzyniewo Duże)”.

§ 2. Pomoc finansowa, o której mowa w § 1, zostanie udzielona w formie dotacji celowej ze środków budżetu na 2018r., w wysokości do 50% całkowitej wartości zadania, jednak nie więcej niż 450 000 zł (słownie: czterysta pięćdziesiąt tysięcy złotych).

§ 3. 1 Szczegółowe warunki udzielenia pomocy finansowej oraz przeznaczenia i zasady rozliczenia środków określone zostaną w umowie zawartej pomiędzy Powiatem Białostockim, a Gminą Dobrzyniewo Duże.

2. Do zawarcia umowy upoważnia się Wójta Gminy Dobrzyniewo Duże.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobrzyniewo Duże.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Mirosław Kłosek

**UCHWAŁA NR XXXIX/212/18
RADY GMINY DOBRZYNIOWO DUŻE**

z dnia 31 stycznia 2018 r.

**w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Białostockiemu na realizację zadania pn.
„Przebudowa z rozbudową drogi powiatowej Nr 1385B w m. Pogorzałki (gm. Dobrzyniewo Duże)”**

Na podstawie art. 10 ust. 2 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017r. poz. 1875 z późn. zm.) oraz art. 216 ust. 2 pkt 5 i art. 220 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Udziela się pomocy finansowej Powiatowi Białostockiemu na realizację zadania pod nazwą: „Przebudowa z rozbudową drogi powiatowej Nr 1385B w m. Pogorzałki (gm. Dobrzyniewo Duże)”.

§ 2. Pomoc finansowa, o której mowa w § 1, zostanie udzielona w formie dotacji celowej ze środków budżetu na 2018r., w wysokości do 50% całkowitej wartości zadania, jednak nie więcej niż 750 000 zł (słownie: siedemset pięćdziesiąt tysięcy złotych).

§ 3. 1 Szczegółowe warunki udzielenia pomocy finansowej oraz przeznaczenia i zasady rozliczenia środków określone zostaną w umowie zawartej pomiędzy Powiatem Białostockim, a Gminą Dobrzyniewo Duże.

2. Do zawarcia umowy upoważnia się Wójta Gminy Dobrzyniewo Duże.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobrzyniewo Duże.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Mirosław Kłosek

**UCHWAŁA NR XXXIX/213/18
RADY GMINY DOBRZYNIEWO DUŻE**

z dnia 31 stycznia 2018 r.

**w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Białostockiemu na realizację zadania pn.
„Przebudowa drogi powiatowej Nr 1397B na odcinku Kopisk – droga krajowa nr 8 (gm. Dobrzyniewo Duże)”**

Na podstawie art. 10 ust. 2 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017r. poz. 1875 z późn. zm.) oraz art. 216 ust. 2 pkt 5 i art. 220 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Udziela się pomocy finansowej Powiatowi Białostockiemu na realizację zadania pod nazwą: „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1397B na odcinku Kopisk – droga krajowa nr 8 (gm. Dobrzyniewo Duże)”.

§ 2. Pomoc finansowa, o której mowa w § 1, zostanie udzielona w formie dotacji celowej ze środków budżetu na 2018r., w wysokości do 50% całkowitej wartości zadania, jednak nie więcej niż 450 000 zł (słownie: czterysta pięćdziesiąt tysięcy złotych).

§ 3.1 Szczegółowe warunki udzielenia pomocy finansowej oraz przeznaczenia i zasady rozliczenia środków określone zostaną w umowie zawartej pomiędzy Powiatem Białostockim, a Gminą Dobrzyniewo Duże.

2. Do zawarcia umowy upoważnia się Wójta Gminy Dobrzyniewo Duże.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobrzyniewo Duże.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Mirosław Kłosek

Załącznik nr 11 do protokołu nr XXXIX/18
z sesji Rady Gminy Dobrzyniewo Duże
z dnia 31.01.2018

**UCHWAŁA NR XXXIX/214/18
RADY GMINY DOBRZYNIĘWO DUŻE**

z dnia 31 stycznia 2018 r.

w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Białostockiemu na opracowanie dokumentacji projektowej zadania pn. „Rozbudowa drogi powiatowej Nr 1393B polegająca na budowie jednostronnego chodnika w m. Leńce (gm. Dobrzyniewo Duże)”

Na podstawie art. 10 ust. 2 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późn. zm.) oraz art. 216 ust. 2 pkt 5 i art. 220 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Udziela się pomocy finansowej Powiatowi Białostockiemu na opracowanie dokumentacji projektowej zadania pod nazwą: „Rozbudowa drogi powiatowej Nr 1393B polegająca na budowie jednostronnego chodnika w m. Leńce (gm. Dobrzyniewo Duże)”.

§ 2. Pomoc finansowa, o której mowa w § 1, zostanie udzielona w formie dotacji celowej ze środków budżetu na 2018r., w wysokości do 50% całkowitej wartości zadania, jednak nie więcej niż 20 000 zł (słownie: dwadzieścia tysięcy złotych).

§ 3.1 Szczegółowe warunki udzielenia pomocy finansowej oraz przeznaczenia i zasady rozliczenia środków określone zostaną w umowie zawartej pomiędzy Powiatem Białostockim, a Gminą Dobrzyniewo Duże.

2. Do zawarcia umowy upoważnia się Wójta Gminy Dobrzyniewo Duże.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobrzyniewo Duże.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Mirosław Kłosek

Opinia z dnia 29 stycznia 2018 roku projektu uchwały w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości gruntów, budowli lub ich części wykorzystywanych pod infrastrukturę „ostatniej mili”

Członkowie Komisji Finansów i Budżetu w składzie:

1. Marcin Skobodziński – przewodniczący
2. Wanda Weronika Kulesza – zastępca
3. Barbara Turlińska – członek
4. Ireneusz Lewkowski – członek (nieobecny)
5. Zygmunt Zajkowski – członek
6. Wojciech Lenczewski – członek

Na posiedzeniu w dniu 29.01.2018 roku po analizie projektu uchwały w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości gruntów, budowli lub ich części wykorzystywanych pod infrastrukturę „ostatniej mili” poddano pod głosowanie w/w uchwałę.

Wynik głosowania jest następujący:

Głosowało: 5 członków komisji

Za: 4 członków komisji

Przeciw: 1 członek komisji

Wstrzymało się: 0

Ostatecznie członkowie komisji pozytywnie zaopiniowali projekt uchwały.

**UCHWAŁA NR XXXIX/215/18
RADY GMINY DOBRZYŃIEWO DUŻE**

z dnia 31 stycznia 2018 r.

w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości gruntów, budowli lub ich części wykorzystywanych pod infrastrukturę „ostatniej mili”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 poz. 2232, z 2018 poz. 130) oraz art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1785, poz. 1428, poz. 1566, poz. 2141, poz. 2372, poz. 2432) uchwala się, co następuje:

§ 1. 1. Zwalnia się z podatku od nieruchomości grunty, budowle lub ich części wykorzystywane pod infrastrukturę „ostatniej mili”.

2. Przez infrastrukturę „ostatniej mili” rozumie się infrastrukturę telekomunikacyjną w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r.- Prawo telekomunikacyjne (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1907) pomiędzy węzłem telekomunikacyjnym, w którym oferowana jest usługa hurtowego dostępu do Internetu lub węzłem telekomunikacyjnym regionalnej sieci szerokopasmowej a użytkownikiem końcowym w rozumieniu art. 2 pkt 50 tej ustawy.

§ 2. 1. Zwolnienia, o których mowa § 1 w stosunku do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą bez względu na formę organizacyjno - prawną oraz sposób finansowania stanowią pomoc de minimis w rozumieniu rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE. L. 2013. 352.1. z 24.12.2013 r.).

2. Podmiot ubiegający się o pomoc de minimis zobowiązany jest do przedłożenia organowi udzielającemu pomocy:

- 1) wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis w rolnictwie i rybołówstwie, jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc oraz z 2 poprzedzających go lat albo oświadczenia o pomocy de minimis otrzymanej w tym okresie albo oświadczenie o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie,
- 2) informacji określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis (Dz.U. Nr 53, poz. 311 z późn. zm.)

§ 3. Niniejsza uchwała w zakresie udzielania pomocy de minimis obowiązuje do dnia 30 czerwca 2021 r.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobrzyniewo Duże.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego i ma zastosowanie do infrastruktury „ostatniej mili”, dla której wydano pozwolenie na budowę po wejściu w życie niniejszej uchwały lub dokonano zgłoszenia robót budowlanych po wejściu w życie niniejszej uchwały.

Przewodniczący Rady Gminy

Mirosław Kłosek

**UCHWAŁA NR XXXIX/216/18
RADY GMINY DOBRZYNIĘWO DUŻE**

Załącznik nr 14 do protokołu nr XXXIX/1
sesji Rady Gminy Dobrzyniewo Duże
z dnia 31.01.2018

z dnia 31 stycznia 2018 r.

**w sprawie zmiany uchwały w sprawie członkostwa Gminy Dobrzyniewo Duże w Lokalnej Grupie
Działania – Puszcza Knyszyńska**

Na podstawie art. 10 ust. 1, art. 18 ust. 2 pkt 12 i 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875, poz. 2232, z 2018 r. poz. 130) i art. 4 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U. z 2018 r. poz. 140) uchwala się, co następuje:

§ 1. § 2. Uchwały XV/74/15 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie członkostwa Gminy Dobrzyniewo Duże w Lokalnej Grupie Działania – Puszcza Knyszyńska otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Gminę Dobrzyniewo Duże w Lokalnej Grupie Działania – Puszcza Knyszyńska, reprezentuje Sekretarz Gminy - Wojciech Cybulski”.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobrzyniewo Duże.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Mirosław Kłosek

**UCHWAŁA NR XXXIX/217/18
RADY GMINY DOBRZYŃIEWO DUŻE**

Załącznik nr 15 do protokołu nr XXXIX/18
z sesji Rady Gminy Dobrzyńewo Duże
z dnia 31.01.2018

z dnia 31 stycznia 2018 r.

w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyjątkiem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania

Na podstawie art. 16 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1523) i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875, poz. 2232, z 2018 r. poz. 130) uchwala się, co następuje:

§ 1. 1. Ogłasza się tekst jednolity uchwały w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyjątkiem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.

2. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 1 nastąpi w formie obwieszczenia Rady Gminy Dobrzyńewo Duże w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyjątkiem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania zgodnie z brzmieniem załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. 1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

2. Obwieszczenie, o którym mowa w § 1 ust. 2 podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

3. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w sposób zwyczajowo przyjęty.

Przewodniczący Rady Gminy

Mirosław Kłosek

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XXXIX/217/18

Rady Gminy Dobrzyniewo Duże

z dnia 31 stycznia 2018 r.

**OBWIESZCZENIE
RADY GMINY DOBRZYNIEWO DUŻE**

z dnia 31 stycznia 2018 r.

w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyjątkiem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1523) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity uchwały Nr IX/56/11 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 28 czerwca 2011 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyjątkiem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2011 r. Nr 196, poz. 2385) z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) uchwałą Nr XXIX/159/13 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 22 lutego 2013 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Uchwały Nr IX/56/11 z dnia 28 czerwca 2011 roku w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyjątkiem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, a także trybu ich pobierania (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2013 r. poz. 1820);
- 2) uchwałą Nr XXVII/145/17 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 27 stycznia 2017 r. zmieniającą uchwałę w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyjątkiem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, a także trybu ich pobierania (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2017 r. poz. 449) oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 31 stycznia 2018 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity uchwały nie obejmuje:

- 1) § 2 uchwały Nr XXIX/159/13 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 22 lutego 2013 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Uchwały Nr IX/56/11 z dnia 28 czerwca 2011 roku w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyjątkiem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, a także trybu ich pobierania, który stanowi:

„§ 2. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty opublikowania jej w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego”.

- 2) § 2 uchwały Nr XXVII/145/17 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 27 stycznia 2017 r. zmieniającej uchwałę w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyjątkiem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, a także trybu ich pobierania, który stanowi:

„§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobrzyniewo Duże”.

- 3) § 3 uchwały Nr XXVII/145/17 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 27 stycznia 2017 r. zmieniającej uchwałę w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyjątkiem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób

z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, a także trybu ich pobierania, który stanowi:

„§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty opublikowania jej w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego”.

Przewodniczący Rady Gminy

Mirosław Kłosek

**UCHWAŁA NR IX/56/11
RADY GMINY DOBRZYNIEWO DUŻE**

z dnia 28 czerwca 2011 r.

w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 poz. 1875, poz. 2232, z 2018 r. poz. 130), art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, poz. 38, poz. 1985, poz. 1310, poz. 1428) Rada Gminy Dobrzyniewo Duże uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Udzielenie pomocy w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych następuje na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, bądź innej osoby-za zgodą osoby zainteresowanej oraz z urzędu.

2. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze organizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym.

§ 2. 1. Usługi opiekuńcze, o których mowa w § 1 mogą być realizowane nieodpłatnie lub za odpłatnością.

2. Wysokość opłat uzależniona jest od dochodu osoby samotnie gospodarującej lub dochodu rodziny na zasadach określonych w tabeli, która stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

3. Osoby, którym przyznano usługi opiekuńcze, a których dochód jest niższy od kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej są całkowicie zwolnione od opłat za te usługi

§ 3. 1. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze są świadczone przez opiekunki zatrudnione w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym.

2. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze wykonywane są w miejscu zamieszkania osoby potrzebującej.

§ 4. 1¹⁾ Koszt świadczenia 1 godziny usługi opiekuńczej ustala się, jako równowartość minimalnej stawki godzinowej.

2. ²⁾ W 2017 r. koszt 1 godziny usługi opiekuńczej ustala się w wysokości 13 zł. brutto.

¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 uchwały Nr XXVII/145/17 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 27 stycznia 2017 r. zmieniającej uchwałę w sprawie szczegółowych warunków przyznania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, a także trybu ich pobierania (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2017 r. poz. 449), która weszła w życie z dniem 16 lutego 2017 r.

²⁾ Zmieniony przez § 1 uchwały, o której mowa w odnośniku 1

3.³⁾ Wysokość minimalnej stawki godzinowej będzie corocznie waloryzowana zgodnie z art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 10 października 2002 r, o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2015 r. poz. 1240 z późn. zm.)

§ 5. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osoba zainteresowana lub jej przedstawiciel ustawowy mogą ubiegać się o częściowe lub całkowite zwolnienie z ponoszenia odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze ze względu na zdarzenia losowe.

§ 6. Opłaty za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze wnoszone są przez osobę zobowiązaną lub osoby zobowiązane na rachunek bankowy wskazany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym do dnia 10-tego każdego miesiąca po wykonaniu usług.

§ 7. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 8. Traci moc uchwała Nr VII/40/2011 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 29 kwietnia 2011 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.

§ 9. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Przewodniczący Rady Gminy

Mirosław Kłosek

---

³⁾ Dodany przez § 1 uchwały, o której mowa w odnośniku 1

Wysokość odpłatności według kryterium dochodowego

a) w przypadku osoby samotnie gospodarującej

Kryterium określone w art.8 ust.1 ustawy o pomocy społecznej wyrażona w %	Wysokość odpłatności w stosunku do kosztu usług wyrażona w %
- do 100	Bezpłatnie
- pow. 100 do 130	- 8
- pow. 130 do 150	- 10
- pow. 150 do 180	- 15
- pow. 180 do 200	- 20
- pow. 200 do 250	- 30
- pow. 250 do 280	- 50
- pow. 280 do 350	- 70
- pow. 350	-100

b) w przypadku osób zamieszkałych z rodziną

Kryterium dochodowe określone w art.8 ust.2 ustawy o pomocy społecznej wyrażona w %	Wysokość odpłatności w stosunku do kosztu usług wyrażona w %
- do 100	bezpłatnie
- pow. 100 do 130	- 8
- pow. 130 do 150	- 10
- pow. 150 do 180	- 15
- pow. 180 do 200	- 20
- pow. 200 do 250	- 30
- pow. 250 do 280	- 50
- pow. 280 do 350	- 70
- pow. 350	-100

**UCHWAŁA NR XXXIX/218/18
RADY GMINY DOBRZYŃIEWO DUŻE**

z dnia 31 stycznia 2018 r.

Załącznik nr 16 do protokołu nr XXXIX/18
z sesji Rady Gminy Dobrzyńewo Duże
z dnia 31.01.2018

**w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie zatwierdzenia Statutu Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Dobrzyńewie Dużym**

Na podstawie art. 16 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1523) i art. 40 ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1875, poz. 2232, z 2018 r. poz. 130) uchwala się, co następuje:

§ 1. 1. Ogłasza się tekst jednolity uchwały w sprawie zatwierdzenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyńewie Dużym.

2. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 1 nastąpi w formie Obwieszczenia Rady Gminy Dobrzyńewo Duże w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie zatwierdzenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyńewie Dużym zgodnie z brzmieniem załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. 1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

2. Obwieszczenie, o którym mowa w § 1 ust. 2, podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

3. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w sposób zwyczajowo przyjęty.

Przewodniczący Rady Gminy

Mirosław Kłosek

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XXXIX/218/18

Rady Gminy Dobrzyniewo Duże

z dnia 31 stycznia 2018 r.

**OBWIESZCZENIE
RADY GMINY DOBRZYNIEWO DUŻE**

z dnia 31 stycznia 2018 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie zatwierdzenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1523) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst uchwały Nr XXIII/116/04 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże w sprawie zatwierdzenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym z dnia 15 października 2004 r. (tj. Dz. Urz. Woj. Podl. z 2013 r. poz. 2699) z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) uchwałą Nr XIX/98/16 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 31 marca 2016 r. zmieniającą uchwałę w sprawie zatwierdzenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2016 r. poz. 1682);
- 2) uchwałą Nr XXVII/144/17 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 27 stycznia 2017 r. zmieniającą uchwałę w sprawie zatwierdzenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2017 r. poz. 448) oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 31 stycznia 2018 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity nie obejmuje:

- 1) § 2 uchwały Nr XIX/98/04 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 31 marca 2016 r. zmieniającej uchwałę w sprawie zatwierdzenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym który stanowi:

„§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobrzyniewo Duże.”

- 2) § 3 uchwały Nr XIX/98/04 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 31 marca 2016 r. zmieniającej uchwałę w sprawie zatwierdzenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym który stanowi:

„§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.”

- 3) § 2 uchwały Nr XXVII/144/17 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 27 stycznia 2017 r. zmieniającej uchwałę w sprawie zatwierdzenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym, który stanowi:

„§ 2. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty opublikowania jej w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.”

Przewodniczący Rady Gminy

Miroslaw Kłosek

Załącznik do obwieszczenia
Rady Gminy Dobrzyniewo Duże
Z dnia 31 stycznia 2018 r.

**UCHWAŁA NR XXIII/116/04
RADY GMINY DOBRZYNIEWO DUŻE**

z dnia 15 października 2004 r.

w sprawie zatwierdzenia statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 poz. 1875, poz. 2232, z 2018 r. poz. 130) w związku z art. 110 ust 1 i 2 z dnia 12 marca 2004 r. ustawy o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, poz. 38, poz. 1985, poz.1310, poz. 1428) uchwala się, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobrzyniewo Duże.

§ 3. Traci moc uchwała Nr XXXIII-139/98 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 28 kwietnia 1998 r. w sprawie zatwierdzenia statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym oraz uchwała Nr XII/68/03 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 28 sierpnia 2003 r. w sprawie zmiany statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Przewodniczący Rady Gminy

Andrzej Jakubczyk

Załącznik do
Uchwały Nr XXIII/116/04
Rady Gminy Dobrzyniewo Duże
z dnia 15 października 2004 r.

STATUT GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W DOBRZYNIEWIE DUŻYM

§ 1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym zwany dalej „Ośrodek” działa na postawie:

- 1) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.);
- 2) uchwały Nr XXXII-171/94 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 10 marca 1994 r. w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym;
- 3) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.);
- 4) ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.);
- 5) ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 71, poz. 734 z późn. zm.);
- 6) ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228, poz. 2255 z późn. zm.);
- 7) niniejszego Statutu.
- 8) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu pomocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.);
- 9) ustawy z dnia 9 czerwca 2005 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. Nr 149, poz. 887 ze zm.);
- 10) ¹⁾ ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- 11) ²⁾ ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem".

§ 2. Ośrodek jest jednostką organizacyjną powołaną do realizacji zadań z zakresu opieki i pomocy społecznej.

§ 3. Obszarem działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym jest teren gminy Dobrzyniewo Duże.

§ 4. Nadzór merytoryczny, organizacyjny i finansowy nad działalnością Ośrodka sprawują:

- 1) w odniesieniu do zadań zleconych – Wojewoda Podlaski w Białymstoku;

¹⁾ Dodany przez § 1 pkt 1 uchwały Nr XIX/98/16 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 31 marca 2016 r. zmieniającej uchwałę w sprawie zatwierdzenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2016 r. poz. 1682), która weszła w życie dnia 20 kwietnia 2016 r.

²⁾ Dodany przez § 1 pkt 1 uchwały Nr XXVII/144/176 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 27 stycznia 2017 r. zmieniającej uchwałę w sprawie zatwierdzenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2017 r. poz. 448), która weszła w życie dnia 16 lutego 2017 r.

- 2) w odniesieniu do zadań własnych – Organy Gminy.

§ 5. Do zakresu działania ośrodka należy prowadzenie całokształtu spraw z zakresu pomocy społecznej, wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz rządowych programów bądź innych przepisów mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej oraz inwalidów i osób niepełnosprawnych – po zapewnieniu odpowiednich środków, a w szczególności:

- 1) analizowanie i ocena potrzeb jednostek, grup lub środowisk wymagających interwencji socjalnej;
- 2) współpraca z samorządem mieszkańców i organizacjami pozarządowymi w sprawach rozpoznania i organizacji zaspokojenia potrzeb.

§ 6. Ośrodek realizuje zadania własne gminy z zakresu pomocy społecznej o charakterze obowiązkowym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej;
- 2) sporządzanie bilansu potrzeb Gminy w zakresie pomocy społecznej;
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemających dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- 10) praca socjalna;
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych;
- 13) tworzenie gminnego systemu profilaktyki nad dzieckiem i rodziną;
- 14) dożywianie dzieci;
- 15) sprawienie pogrzebu w tym osobom bezdomnym;
- 16) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- 17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego;
- 18) przyznawanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- 19) utrzymanie Ośrodka, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
- 20) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- 21) obsługa organizacyjno - techniczna zespołu interdyscyplinarnego;
- 22) praca z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych;

- 23) ³⁾ realizowanie zadań z zakresu świadczeń wychowawczych na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- 24) ⁴⁾ realizowanie zadań zawartych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem".

§ 7. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej obejmują:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- 2) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
- 3) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
- 5) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 6) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 7) wykonywanie innych zadań wynikających z rozeznanych potrzeb Gminy w zakresie ustawy o pomocy społecznej;
- 8) realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

§ 8. Ośrodek wykonuje zadania z zakresu ustawy o dodatkach mieszkaniowych.

§ 9. 1. Ośrodkiem kieruje i reprezentuje go na zewnątrz Kierownik Ośrodka.

2. Kierownika Ośrodka powołuje i odwołuje Wójt Gminy Dobrzyniewo Duże.

3. Wójt Gminy Dobrzyniewo Duże udziela Kierownikowi Ośrodka upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej oraz z zakresu świadczeń rodzinnych należących do właściwości gminy. Upoważnienie może być udzielone także innej osobie na wniosek Kierownika Ośrodka.

§ 10. Kierownik Ośrodka działa jednoosobowo na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Wójta i w tym zakresie samodzielnie podejmuje czynności dotyczące Ośrodka i ponosi za nie odpowiedzialność.

§ 11. Organizację wewnętrzną Ośrodka określa regulamin organizacyjny opracowany przez Kierownika Ośrodka, a zatwierdzony przez Wójta.

§ 12. Pracowników Ośrodka zatrudnia Kierownik Ośrodka. Prawa i obowiązki pracowników zatrudnionych w Ośrodku regulują przepisy o pracownikach samorządowych.

§ 13. Obsługę finansową Ośrodka Pomocy Społecznej zapewnia główny księgowy GOPS.

§ 14. Ośrodek prowadzi gospodarkę finansową w formie jednostki budżetowej, regulowaną przepisami ustawy o finansach publicznych.

§ 15. Zmiana statutu wymaga uchwały Rady Gminy.

Przewodniczący Rady Gminy

Andrzej Jakubczyk

³⁾ Dodany przez § 1 pkt 2 uchwały Nr XIX/98/16 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 31 marca 2016 r. zmieniającej uchwałę w sprawie zatwierdzenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2016 r. poz. 1682), która weszła w życie dnia 20 kwietnia 2016 r.

⁴⁾ Dodany przez § 1 pkt 2 uchwały Nr XXVII/144/176 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 27 stycznia 2017 r. zmieniającej uchwałę w sprawie zatwierdzenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2017 r. poz. 448), która weszła w życie dnia 16 lutego 2017 r.

**UCHWAŁA NR XXXIX/219/18
RADY GMINY DOBRZYNIOWO DUŻE**

Załącznik nr 17 do protokołu nr XXIX/18
z sesji Rady Gminy Dobrzyniewo Duże
z dnia 31.01.2018

z dnia 31 stycznia 2018 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

Na podstawie art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1023, poz. 1526, poz. 1566) oraz art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875, poz. 2232, z 2018 r. poz. 130) uchwala się, co następuje:

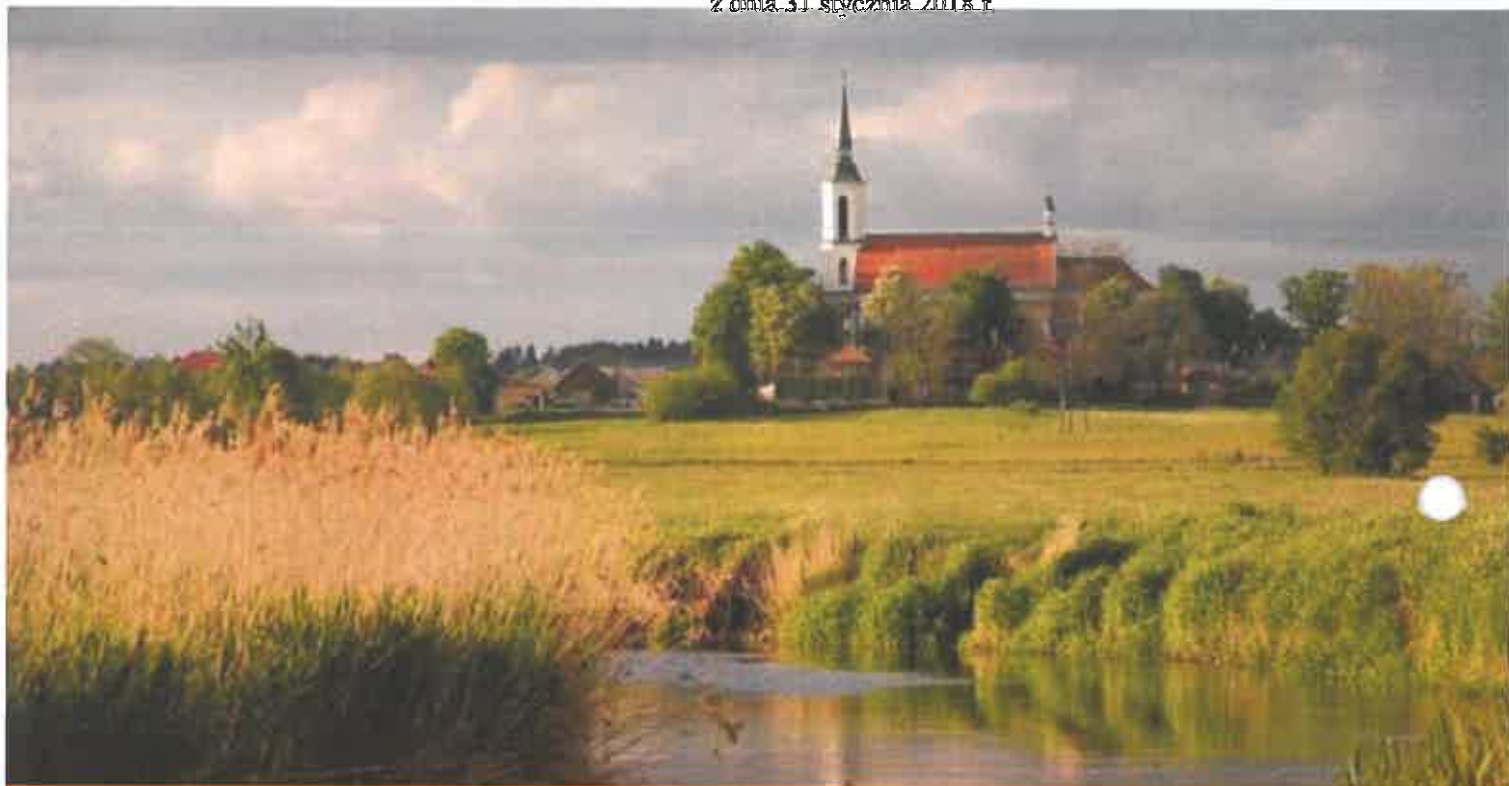
§ 1. W uchwale Nr XXXIII/181/17 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże zmienia się załącznik do uchwały, który otrzymuje brzmienie, jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobrzyniewo Duże.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Mirosław Kłosek

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY DOBRZYNIEWO DUŻE

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Niniejszy dokument sporządzono zgodnie z zasadą partnerstwa i partycypacji w ścisłym porozumieniu i przy współpracy z samorządem gminnym i przedstawicielami społeczności lokalnej.

Zamawiający:

Gmina Dobrzyniewo Duże

Ul. Białostocka 25
16-002 Dobrzyniewo Duże

Wykonawca:

EU-Consult Sp. z o.o.

ul. Toruńska 18C, lokal D
80-747 Gdańsk

Utila Sp. z o. o.

ul. Targowa 42/20
03-733 Warszawa

Gdańsk, 2018

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

2 | Strona

Spis treści

1. Wprowadzenie	7
2. Diagnoza obszarów zdegradowanych i przeznaczonych do rewitalizacji . 9	
2.1 Metodologia wyboru obszaru rewitalizacji.....	9
3. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych	17
3.1.1 Sfera społeczna.....	18
3.1.2 Sfera gospodarcza	46
3.1.3 Sfera środowiskowa	49
3.1.4 Sfera przestrzenno-funkcjonalna	52
3.1.5 Sfera techniczna	55
3.2 Obszar zdegradowany i rewitalizacji.....	60
3.2.1 Obszar zdegradowany	60
3.2.2 Obszar rewitalizacji	70
4. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji.....	73
4.1 Podobszar I: Szaciły	73
4.2 Podobszar II: Kozińce i Borsukówka.....	75
4.3 Podobszar III: Dobrzyniewo Kościelne	76
4.4 Podobszar IV: Kopisk.....	78
4.5 Podobszar V: Chрабоły.....	79
4.6 Podobszar VI: Ogrubniki.....	80
4.7 Podobszar VII: Kulikówka	81
5. Powiązanie z dokumentami strategicznymi	83

Fundusze
Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

6. Wizja obszaru rewitalizacji.....	88
7. Cele rewitalizacji i kierunki działań.....	91
7.1 Cele strategiczne dla obszaru rewitalizacji	91
8. Lista planowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	99
8.1 Lista projektów głównych.....	99
8.2 Projekty uzupełniające	110
9. Mechanizmy zapewniania komplementarności rewitalizacji.....	112
9.1 Komplementarność przestrzenna	112
9.2 Komplementarność problemowa	114
9.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna.....	115
9.4 Komplementarność międzyokresowa.....	116
9.5 Komplementarność źródeł finansowania.....	116
10. Partycypacja społeczna w procesie rewitalizacji	121
10.1 Partycypacja społeczna na etapie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji	121
10.1.1 Przedmiot konsultacji	121
10.1.2 Podstawa prawna.....	121
10.1.3 Podmioty uprawnione do uczestnictwa w konsultacjach	121
10.1.4 Termin konsultacji.....	122
10.1.5 Forma i tryb konsultacji	122
10.1.6 Przedmiot konsultacji	123
10.1.7 Podstawa prawna.....	123
10.1.8 Podmioty uprawnione do uczestnictwa w konsultacjach	123
10.1.9 Termin konsultacji.....	124
10.1.10 Forma i tryb konsultacji	124

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

4 | Strona

10.1.11	Inne formy partycypacji społecznej	124
10.1.12	Przedmiot konsultacji	128
10.1.13	Podstawa prawna	128
10.1.14	Podmioty uprawnione do uczestniczenia w konsultacjach	128
10.1.15	Termin konsultacji	129
10.1.16	Forma i tryb konsultacji	129
10.1.17	Przebieg konsultacji	129
10.1.18	Uwagi złożone elektronicznie oraz w formie papierowej	130
10.1.19	Uwagi złożone ustnie	130
10.1.20	Analiza wyników badania ankietowego	130
10.2	Partycypacja społeczna na etapie wdrażania i monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji	134
11.	System wdrażania (realizacji) Gminnego Programu Rewitalizacji	136
W celu sprawnego zarządzania Programem, określono najważniejsze zadania poszczególnych podmiotów. Zakres zadań określony został w poniższej tabeli.		
	.....	138
12.	System monitoringu i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji	140
12.1	Ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji	153
12.2	Aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji	154
12.3	Niezbędne zmiany w dokumentach strategicznych Gminy Dobrzyniewo Duże	156
12.4	Analiza oddziaływania na środowisko	156
13.	Opiniowanie Gminnego Programu Rewitalizacji	158
14.	Załącznik 1 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji	161
15.	Załącznik 2 Badanie ankietowe	163
Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże		

Fundusze
Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

16.	Załącznik 3 Spotkania konsultacyjne	176
16.1	Pierwsze spotkanie konsultacyjne	176
16.2	Drugie spotkanie konsultacyjne	179
16.3	Trzecie spotkanie konsultacyjne	181
17.	Spis tabel i rysunków	183

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

6 | Strona

1. Wprowadzenie

Podstawę prawną opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże stanowi **Ustawa z dnia 9.10.2015 r. o rewitalizacji**, natomiast dokumentem wspierającym opracowanie GPR są **Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 opracowane przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju**.

Celem opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże jest proces wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Gminny Program Rewitalizacji ma charakter kompleksowy i dotyczy zarówno sfery społecznej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej, środowiskowej jak i gospodarczej.

Rewitalizacja to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze, przestrzennofunkcjonalne, techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencje na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnianie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych). Jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnątrz (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnątrz (z lokalnymi politykami

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

7 | Strona

sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych)¹.

Działania rewitalizacyjne powinny mieć charakter zintegrowany i wielopłaszczyznowy, a do opracowania dokumentu powinna być zaangażowana społeczność lokalna (np. mieszkańcy, lokalni przedsiębiorcy, urzędnicy czy pozostali interesariusze obszarów wyznaczonych do rewitalizacji).

Niniejsze opracowanie przedstawia aktualną sytuację na obszarach wyznaczonych do rewitalizacji w sferach społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej oraz technicznej. Szczegółowa diagnoza opiera się na analizie negatywnych zjawisk na obszarze rewitalizacji, na podstawie której scharakteryzowane i wyodrębnione zostały czynniki kryzysowe, skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych oraz na analizie lokalnych potencjałów, która umożliwia efektywne wykorzystanie silnych stron obszaru rewitalizacji.

Zgodnie z dokumentem *Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w obrębie granic obszaru zdegradowanego Gminy Dobrzyniewo Duże* zostały wyodrębnione poszczególne podobszary rewitalizacji.

Planistyczna część Gminnego Programu Rewitalizacji stanowi odwołanie do założeń programowych rewitalizacji oraz jej celów. Określona została wizja, czyli stan pożądany po wyprowadzeniu wyznaczonych obszarów ze stanu kryzysowego, kierunki interwencji, cel strategiczny oraz cele operacyjne. Opracowany został również wykaz projektów rewitalizacyjnych dotyczących obszaru rewitalizacji.

---

¹ Ministerstwo Rozwoju, *Czym jest rewitalizacja?*, dostępne na: <https://www.mr.gov.pl/strony/zadania/polityka-rozwoju-kraju/rewitalizacja/krajowe-centrum-wiedzy-o-rewitalizacji/czym-jest-rewitalizacja/> [dostęp: 30.05.2017]

2. Diagnoza obszarów zdegradowanych i przeznaczonych do rewitalizacji

2.1 Metodologia wyboru obszaru rewitalizacji

Na potrzeby Gminnego Programu Rewitalizacji Gmina Dobrzyniewo Duże podzielona została na 26 mniejszych jednostek analitycznych, tj. na sołectwa (Bohdan, Borsukówka, Dobrzyniewo Duże, Dobrzyniewo Fabryczne, Dobrzyniewo Kościelne, Fasty, Gniła, Kobuzie, Kopisk, Kozieńce, Krynice, Leńce, Letniki, Nowosiółki, Podleńce, Pogorzałki, Ponikła, Rybaki, Szaciły, Zalesie, Chraboty, Jaworówka, Kulikówka, Nowe Aleksandrowo, Ogrubniki i Ogrodniki). Zaprezentowana poniżej mapa poglądowa przedstawia podział gminy na jednostki analityczne.

Rysunek 1. Mapa poglądowa Gminy Dobrzyniewo Duże

Źródło: Opracowanie własne.

Następnie wystąpiono do instytucji publicznych z prośbą o udostępnienie danych ilościowych dla wyodrębnionych jednostek analitycznych, dla których następnie utworzono listę wskaźników wykorzystanych na etapie delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Wskaźniki w sferze społecznej i technicznej przyrównano do 1000 mieszkańców (w celu uwzględnienia różnic w liczbie ludności sołectw), dla sfery gospodarczej przyjęto przeliczenie na 100 osób w wieku produkcyjnym, w sferze środowiskowej dokonano porównania do powierzchni sołectw, natomiast w

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

10 | Strona

sferze przestrzenno-funkcjonalnej dokonano analizy zabytków ujętych w gminnej ewidencji zabytków. Lista wskaźników z podziałem na sfery wraz ze sposobem ich wyliczenia i źródłem pozyskania zawiera poniższa tabela.

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusze Spójności

Tabela 1. Wykaz wskaźników wykorzystanych w delimitacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji

Sfera	Numer wskaźnika	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Metodologia obliczania wskaźnika
Spoleczna	1	Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Starostwo Powiatowe w Białymstoku (31.12.2016 r.) Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże (31.12.2016 r.)	Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych w danej jednostce analitycznej podzielona przez liczbę mieszkańców danej jednostki podziału i pomnożona przez 1000
Spoleczna	2	Liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku (15.03.2017 r.) Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże (31.12.2016 r.)	Liczba bezrobotnych w danej jednostce analitycznej podziału podzielona przez liczbę mieszkańców danej jednostki podziału i pomnożona przez 1000
Spoleczna	3	Liczba długotwale bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku (15.03.2017 r.) Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże (31.12.2016 r.)	Liczba długotwale bezrobotnych w danej jednostce analitycznej podziału podzielona przez liczbę mieszkańców danej jednostki podziału i pomnożona przez 1000
Spoleczna	4	Liczba bezrobotnych bez wykształcenia średniego w przeliczeniu na 1000 osób	Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku (15.03.2017 r.) Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże (31.12.2016 r.)	Liczba bezrobotnych bez średniego wykształcenia w danej jednostce analitycznej podziału podzielona przez liczbę mieszkańców danej jednostki podziału i pomnożona przez 1000
Spoleczna	5	Liczba bezrobotnych do 25 roku życia w przeliczeniu na 1000 osób	Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku (15.03.2017 r.) Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże (31.12.2016 r.)	Liczba bezrobotnych do 25 roku życia w danej jednostce analitycznej podziału podzielona przez liczbę mieszkańców danej jednostki podziału i pomnożona przez 1000
Spoleczna	6	Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku (15.03.2017 r.) Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże (31.12.2016 r.)	Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia w danej jednostce analitycznej podziału podzielona przez liczbę mieszkańców danej jednostki podziału i pomnożona przez 1000
Spoleczna	7	Liczba bezrobotnych z wykształceniem podstawowym lub poniżej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku (15.03.2017 r.) Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże (31.12.2016 r.)	Liczba z wykształceniem podstawowym lub poniżej w danej jednostce analitycznej podziału podzielona przez liczbę mieszkańców danej jednostki podziału i pomnożona przez 1000
Spoleczna	8	Liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w przeliczeniu na 1000	Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku (15.03.2017 r.) Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże (31.12.2016 r.)	Liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w danej jednostce analitycznej podziału podzielona przez liczbę mieszkańców danej jednostki podziału i pomnożona przez 1000

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Sfera	Numer wskaźnika	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Metodologia obliczania wskaźnika
Społeczna	9	Liczba osób objętych pomocą GOPS ze względu na ubóstwo w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobryńniewie Dużym (31.12.2016 r.) Urząd Gminy Dobryńniewo Duże (31.12.2016 r.)	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w danej jednostce analitycznej podzielona przez liczbę mieszkańców danej jednostki podziału i pomnożona przez 1000
Społeczna	10	Liczba osób objętych pomocą GOPS ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobryńniewie Dużym (31.12.2016 r.) Urząd Gminy Dobryńniewo Duże (31.12.2016 r.)	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w danej jednostce analitycznej podzielona przez liczbę mieszkańców danej jednostki podziału i pomnożona przez 1000
Społeczna	11	Liczba osób objętych pomocą GOPS ze względu na niepełnosprawność w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobryńniewie Dużym (31.12.2016 r.) Urząd Gminy Dobryńniewo Duże (31.12.2016 r.)	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w danej jednostce analitycznej podzielona przez liczbę mieszkańców danej jednostki podziału i pomnożona przez 1000
Społeczna	12	Liczba wniosków złożonych o środki z programu 500+ (uzyskanie świadczenia na pierwsze dziecko – kryterium dochodowe) w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobryńniewie Dużym (31.12.2016 r.) Urząd Gminy Dobryńniewo Duże (31.12.2016 r.)	Liczba wniosków złożonych o środki z programu 500+ (uzyskanie świadczenia na pierwsze dziecko – kryterium dochodowe) w danej jednostce analitycznej podzielona przez liczbę mieszkańców danej jednostki podziału i pomnożona przez 1000
Społeczna	13	Liczba dzieci korzystających z dożywiania w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobryńniewie Dużym (31.12.2016 r.) Urząd Gminy Dobryńniewo Duże (31.12.2016 r.)	Liczba dzieci korzystających z dożywiania w danej jednostce analitycznej podzielona przez liczbę mieszkańców danej jednostki podziału i pomnożona przez 1000
Gospodarcza	14	Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym	Główny Urząd Statystyczny (31.11.2017 r.) Urząd Gminy Dobryńniewo Duże (31.12.2016 r.)	Liczba podmiotów gospodarczych w danej jednostce analitycznej podzielona przez liczbę mieszkańców w wieku produkcyjnym danej jednostki podziału i pomnożona przez 100
Środowiskowa	15	Liczba wyrobów azbestowych	Urząd Gminy Dobryńniewo Duże	Liczba wyrobów azbestowych [ha] w danej

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobryńniewo Duże

13 | Strona

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Sfera	Numer wskaźnika	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Metodologia obliczania wskaźnika
Przestrzenno-funkcjonalna	16	[ha] w przeliczeniu na powierzchnie sołectwa [ha] Liczba zabytków ujętych w gminnej ewidencji zabytków	[30.12.2015 r.] Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże [30.08.2016 r.]	jednostce analitycznej przez powierzchnie sołectwa [ha] Liczba zabytków ujętych w gminnej ewidencji zabytków
Techniczna	17	Świetlice wiejskie w przeliczeniu na 1000 mieszkańców danego obszaru	Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże [31.12.2016 r.]	Liczba świetlic wiejskich w danej jednostce analitycznej podzielona przez liczbę mieszkańców danej jednostki podziału i pomnożona przez 1000

Źródło: Opracowanie własne.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

14 | Strona

W celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji posłużono się **sumarycznym wskaźnikiem degradacji**. Metoda umożliwia porównywanie różnych mierników wskaźnikowych w analizowanych sferach. W celu dokonania analizy przeprowadzono następujące działania:

- **Krok 1** – Zebranie bezwzględnych danych liczbowych dla wszystkich wskaźników w odniesieniu do wybranych porównywalnych obszarów.
- **Krok 2** – Przyporządkowanie wszystkim obszarom danych, tj. liczby mieszkańców, liczby osób bezrobotnych, pobierających świadczenia społeczne, itp.
- **Krok 3** – W celu ujednolicenia obliczeń nominalną wartość wskaźników odniesiono np. do liczby mieszkańców i pomnożono przez 1000 lub do powierzchni danej jednostki analitycznej.
- **Krok 4** – Obliczenie średniej arytmetycznej dla poszczególnych wskaźników.
- **Krok 5** – Obliczenie odchylenia standardowego dla poszczególnych wskaźników.
- **Krok 6** – Standaryzacja wskaźników – w celu umożliwienia sumowania danych, wskaźniki podległy standaryzacji.
- **Krok 7** – Obliczenie sumarycznego wskaźnika degradacji – zsumowanie wystandaryzowanych wskaźników dla analizowanych sfer.

Wystandaryzowane wskaźniki obrazują odchylenie od normy, którą reprezentuje wartość średnia dla gminy i przyjmują wartości dodatnie lub ujemne. **Wartość dodatnia** wskazuje na **wyższy poziom degradacji** na danym obszarze, niż średnia dla gminy. Z kolei wartość ujemna ukazuje obszary o najlepszej sytuacji, w których negatywne zjawiska w porównaniu ze średnią dla gminy odznaczają się mniejszym natężeniem.

Jednostki analityczne cechujące się:

- niekorzystnymi zjawiskami społecznymi,
- występowaniem przynajmniej jednego negatywnego zjawiska w sferze pozaspółecznej,
- lokalnym potencjałem

zakwalifikowane zostały jako obszar rewitalizacji zdegradowany.

Podstawą do wyznaczenia **obszaru rewitalizacji** było **nawarstwienie niekorzystnych zjawisk społecznych** (określonych najwyższymi wartościami sumarycznego wskaźnika degradacji dla sfery społecznej), oraz w następnym kroku – wystąpienie co najmniej jednego zjawiska kryzysowego w pozostałych sferach i lokalnego potencjału.

3. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych

Zgodnie z Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, wyznaczenie obszaru zdegradowanego następuje na podstawie koncentracji na nim negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz jednoczesnym występowaniu na nim co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- **gospodarczych** – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw;
- **środowiskowych** – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska;
- **przestrzenno-funkcjonalnych** – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych;
- **technicznych** – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

W dalszej części rozdziału znajduje się charakterystyka poszczególnych sfer w podziale na jednostki analityczne.

3.1.1 Sfera społeczna

Aktywność społeczna

O aktywności społecznej mieszkańców (lub jej braku), świadczyć może liczba organizacji pozarządowych. Sytuacją kryzysową cechują się aż 21 sołectwa. Oznacza to, że ludność z niniejszych sołectw wykazuje bardzo niską aktywność społeczną. Tylko w takim sołectwie jak: Dobrzyniewo Duże, Fasty, Kopisk, Pogorzałki i Chraboły, liczba organizacji pozarządowych przypadająca na każde 1000 mieszkańców danej jednostki podziału gminy przyjmuje wartości ujemne.

Szczegółowe dane dotyczące działalności organizacji pozarządowych na terenie sołectw gminy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Organizacje pozarządowe na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże w podziale na jednostki analityczne

Jednostka analityczna	Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wartość sumarycznego wskaźnika degradacji
Bohdan	0,00	0,43
Borsukówka	0,00	0,43
Dobrzyniewo Duże	4,02	-2,03
Dobrzyniewo Fabryczne	0,00	0,43
Dobrzyniewo Kościelne	0,00	0,43
Fasty	1,82	-0,69
Gniła	0,00	0,43
Kobuzle	0,00	0,43
Kopisk	6,29	-3,42
Kozłńce	0,00	0,43
Krynice	0,00	0,43
Leńce	0,00	0,43
Letniki	0,00	0,43
Nowosiółki	0,00	0,43
Podleńce	0,00	0,43

Jednostka analityczna	Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wartość sumarycznego wskaźnika degradacji
Pogorzalki	1,47	-0,47
Ponikła	0,00	0,43
Rybaki	0,00	0,43
Szacify	0,00	0,43
Zalesie	0,00	0,43
Chraboły	4,56	-2,37
Jaworówka	0,00	0,43
Kulikówka	0,00	0,43
Nowe Aleksandrowo	0,00	0,43
Obrubniki	0,00	0,43
Ogrodniki	0,00	0,43

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

W najgorszej sytuacji znajdują się następujące sołectwa: Bohdan, Borsukówka, Dobrzyniewo Fabryczne, Dobrzyniewo Kościelne, Gniła, Kobuzie, Kosińce, Krynice, Leńce, Letniki, Nowosiółki, Podleńce, Ponikła, Rybaki, Szacify, Zalesie, Jaworówka, Kulikówka, Nowe Aleksandrowo, Obrubniki i Ogrodniki.

Działalność organizacji pozarządowych jest istotna ze względu na rozwój społeczności lokalnej. Mała ich liczba na danym obszarze wskazuje na niską aktywność społeczną. Mieszkańcy często z powodu braku wiedzy czy zaufania do innych osób, nie angażują się w działalność lokalnej społeczności. Również z powodu braku lub niewielkiej liczby lokalnych liderów, mieszkańcy rzadziej uczestniczą w życiu społecznym i publicznym. W konsekwencji członkowie nie czują się częścią szerszej społeczności, przez co proces nawiązywania nowych więzi jest utrudniony. Mała aktywność organizacji pozarządowych wpływa na pogłębiającą się dezintegrację mieszkańców, która skutkuje wykluczeniem społecznym.

[illegible]

20 | Strona

- bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12-mcy;
- bezrobotnych bez wykształcenia średniego;
- bezrobotnych poniżej 25 roku życia;
- bezrobotnych powyżej 50 roku życia;
- bezrobotnych z wykształceniem podstawowym lub poniżej;
- bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych.

Szczegółowe dane w odniesieniu do poszczególnych grup bezrobotnych zaprezentowane zostały w poniższej tabeli:

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

21 | Strona

Jednostka analityczna	Liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców													
	Liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji	Liczba bezrobotnych bez wykształcenia średniego w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Liczba bezrobotnych bez wykształcenia średniego w przeliczeniu na 1000 mieszkańców –wynik sumarycznego wskaźnika degradacji	Liczba bezrobotnych do 25 roku życia w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Liczba bezrobotnych do 25 roku życia w przeliczeniu na 1000 mieszkańców - wynik sumarycznego wskaźnika degradacji	Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji	Liczba bezrobotnych z wykształceniem podstawowym lub poniżej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Liczba bezrobotnych z wykształceniem podstawowym lub poniżej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji	Liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji		
Kobuzle	75,00	2,34	25,00	0,66	0,00	-1,49	50,00	4,23	0,00	-1,35	0,00	-1,20	25,00	1,27
Kopisk	56,60	1,24	37,74	1,83	37,74	1,39	12,58	0,41	6,29	-0,41	31,45	2,52	25,16	1,28
Kozłńce	38,06	0,14	24,22	0,59	24,22	0,36	10,38	0,19	13,84	0,73	20,76	1,26	17,30	0,52
Krynice	36,70	0,06	15,29	-0,23	27,52	0,61	6,12	-0,25	6,12	-0,43	9,17	-0,11	3,06	-0,88
Leńce	23,81	-0,71	17,86	0,00	0,00	-1,49	5,95	-0,26	5,95	-0,46	0,00	-1,20	5,95	-0,59
Letniki	21,41	-0,85	9,17	-0,79	18,35	-0,09	3,06	-0,56	6,12	-0,43	9,17	-0,11	6,12	-0,58
Nowosiółki	0,00	-2,13	0,00	-1,64	0,00	-1,49	0,00	-0,87	0,00	-1,35	0,00	-1,20	0,00	-1,18
Podleńce	23,67	-0,72	17,75	-0,01	5,92	-1,04	0,00	-0,87	11,83	0,42	5,92	-0,50	11,83	-0,02

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

jednostka analityczna	Liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji	Liczba długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Liczba długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji	Liczba bezrobotnych bez wykształcenia średniego w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Liczba bezrobotnych bez wykształcenia średniego w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji	Liczba bezrobotnych do 25 roku życia w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Liczba bezrobotnych do 25 roku życia w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji	Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji	Liczba bezrobotnych z wykształceniem podstawowym lub poniżej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Liczba bezrobotnych z wykształceniem podstawowym lub poniżej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji	Liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji
Pogorzałki	29,46	-0,37	13,25	-0,42	16,20	-0,25	1,47	-0,72	7,36	-0,25	7,36	-0,33	5,89	-0,60
Ponikta	36,90	0,07	25,83	0,74	18,45	-0,08	3,69	-0,49	11,07	0,31	14,76	0,55	18,45	0,63
Rybaki	0,00	-2,13	0,00	-1,64	0,00	-1,49	0,00	-0,87	0,00	-1,35	0,00	-1,20	0,00	-1,18
Szacify	57,38	1,29	40,98	2,13	49,18	2,27	8,20	-0,03	24,59	2,34	24,59	1,71	24,59	1,23
Zalesie	30,30	-0,32	7,58	-0,94	22,73	0,25	0,00	-0,87	22,73	2,06	7,58	-0,30	7,58	-0,43
Chraboły	63,78	1,67	34,17	1,50	41,00	1,64	15,95	0,76	25,06	2,41	29,61	2,31	43,28	3,06
Jaworówka	31,85	-0,23	6,37	-1,05	19,11	-0,03	6,37	-0,22	6,37	-0,40	12,74	0,31	19,11	0,69
Kulikówka	45,45	0,58	25,97	0,75	25,97	0,49	19,48	1,12	6,49	-0,38	12,99	0,34	6,49	-0,54

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

24 | Strona

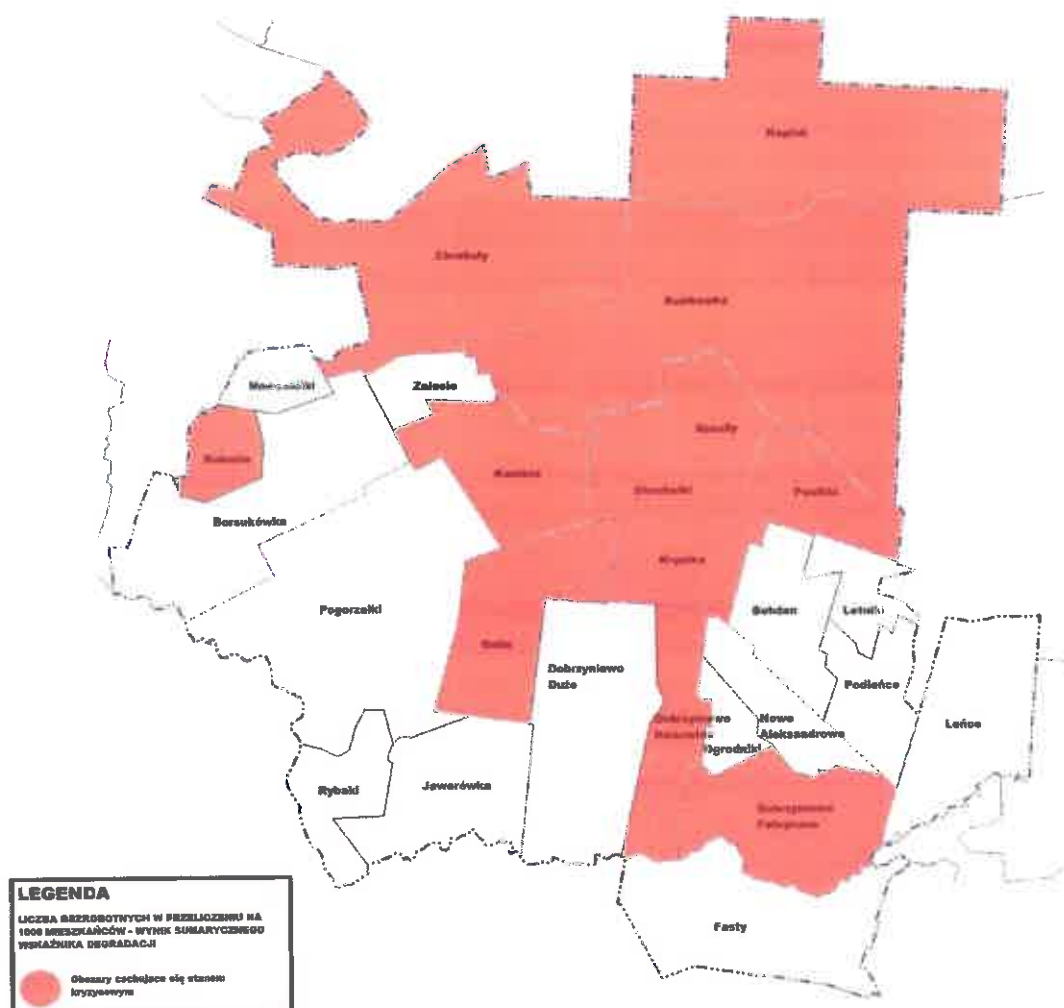

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy (stan na 15.03.2017 r.), Gminę Dobrzyniewo Duże zamieszkiwało 311 zarejestrowanych bezrobotnych. Najwięcej mieszkańców sołectw Kobuzie, Chraboty, Szacify, Dobrzyniewo Kościelne, Obrubniki i Kopisk pozostaje bez stałego zatrudnienia. Również sołectwa Dobrzyniewo Fabryczne, Gnita, Koziniec, Krynice, Ponikła i Kulikówka, przyjmują wartości dodatnie, co oznacza występowanie stanu kryzysowego na tych obszarach.

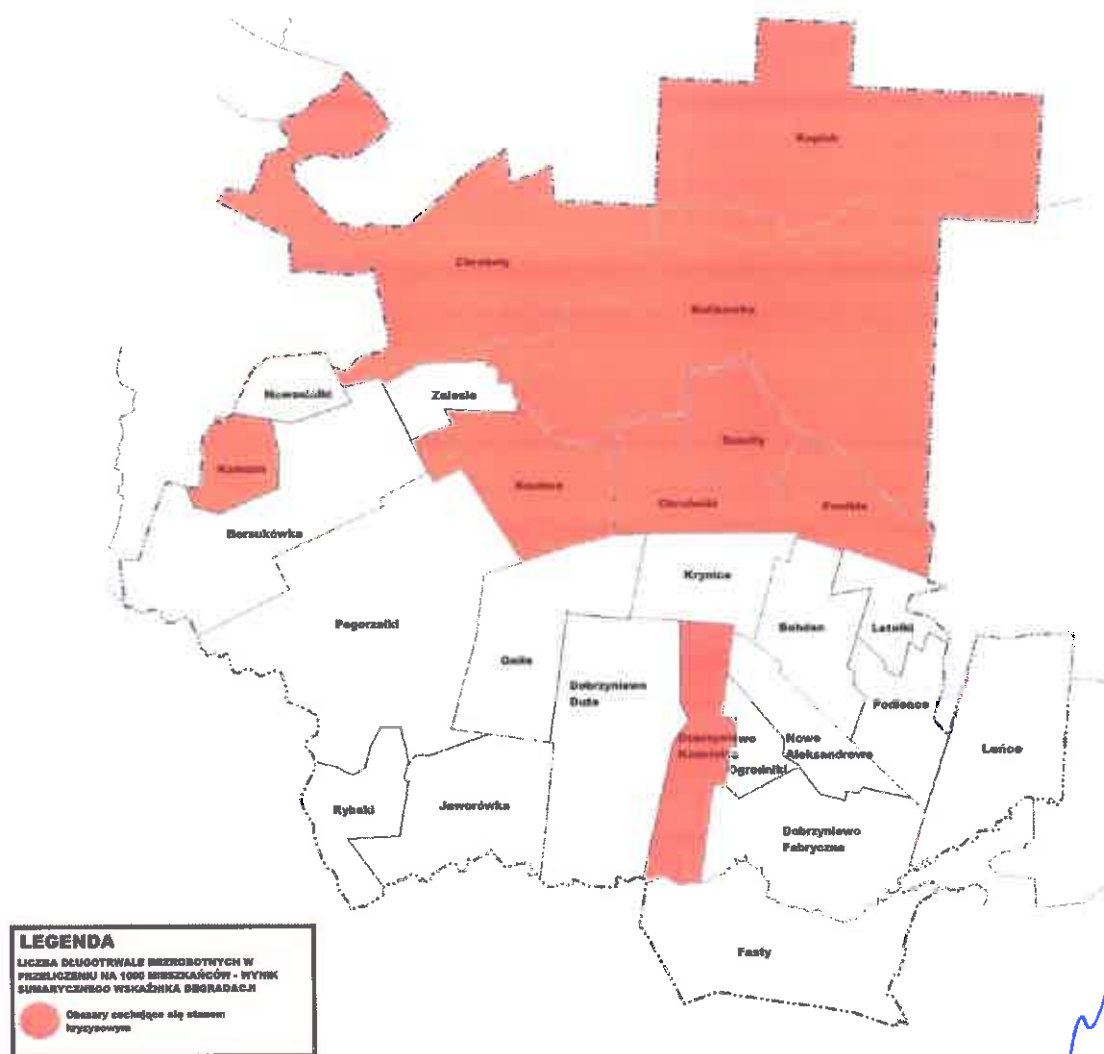
Rysunek 3. Liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji

Źródło: Opracowanie własne na podkładzie openstreetmap.org.

Najwięcej osób długotrwale pozostających bez pracy w przeliczeniu na 1000 mieszkańców zamieszkuje sołectwa Szacify (40,98), Kopisk (37,74), Dobrzyniewo Kościelne (36,84) i Chraboty (34,17). Występowanie zjawiska kryzysowego odnotowano również w sołectwach Kobuzie, Kozińce, Ponikła, Szacify, Kulikówka i Obrubniki, co potwierdzają wartości dodatnie w sumarycznym wskaźniku degradacji.

Rysunek 4. Liczba długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji

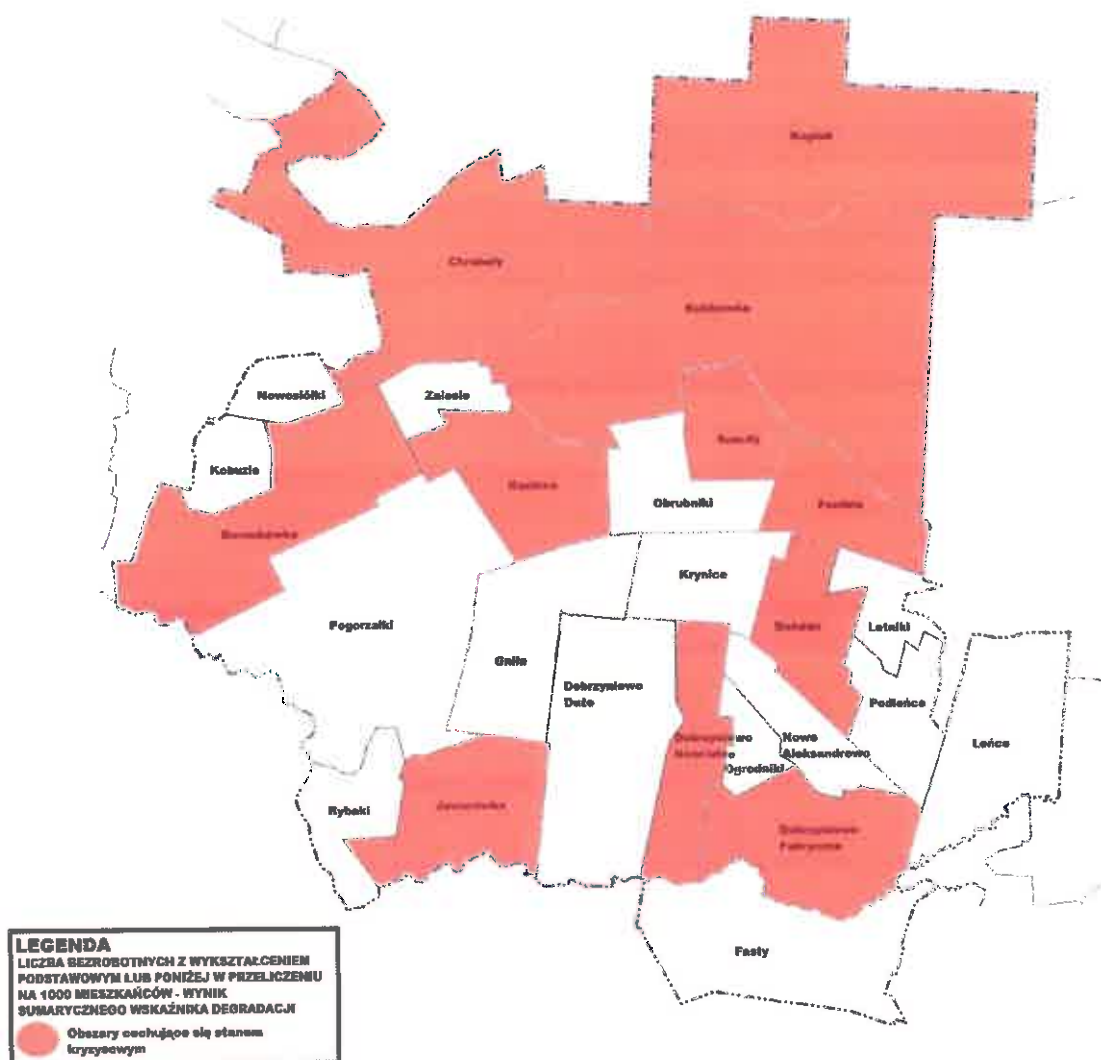

Źródło: Opracowanie własne na podkładzie openstreetmap.org.

Problemem w walce z bezrobociem jest niedostateczny poziom wykształcenia i brak kwalifikacji zawodowych. Na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże najwięcej osób z wykształceniem podstawowym lub poniżej zamieszkuje Kopisk (31,85), Chraboty (29,61), Szacify (24,59) i Koziniec (20,76). Również mieszkańcy sołectw Bohdan, Borsukówka, Dobrzyniewo Fabryczne, Dobrzyniewo Kościelne, Ponikła, Jaworówka i Kulikówka to osoby z wykształceniem podstawowym lub poniżej.

Rysunek 5. Liczba bezrobotnych z wykształceniem podstawowym lub poniżej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika

Źródło: Opracowanie własne na podkładzie openstreetmap.org.

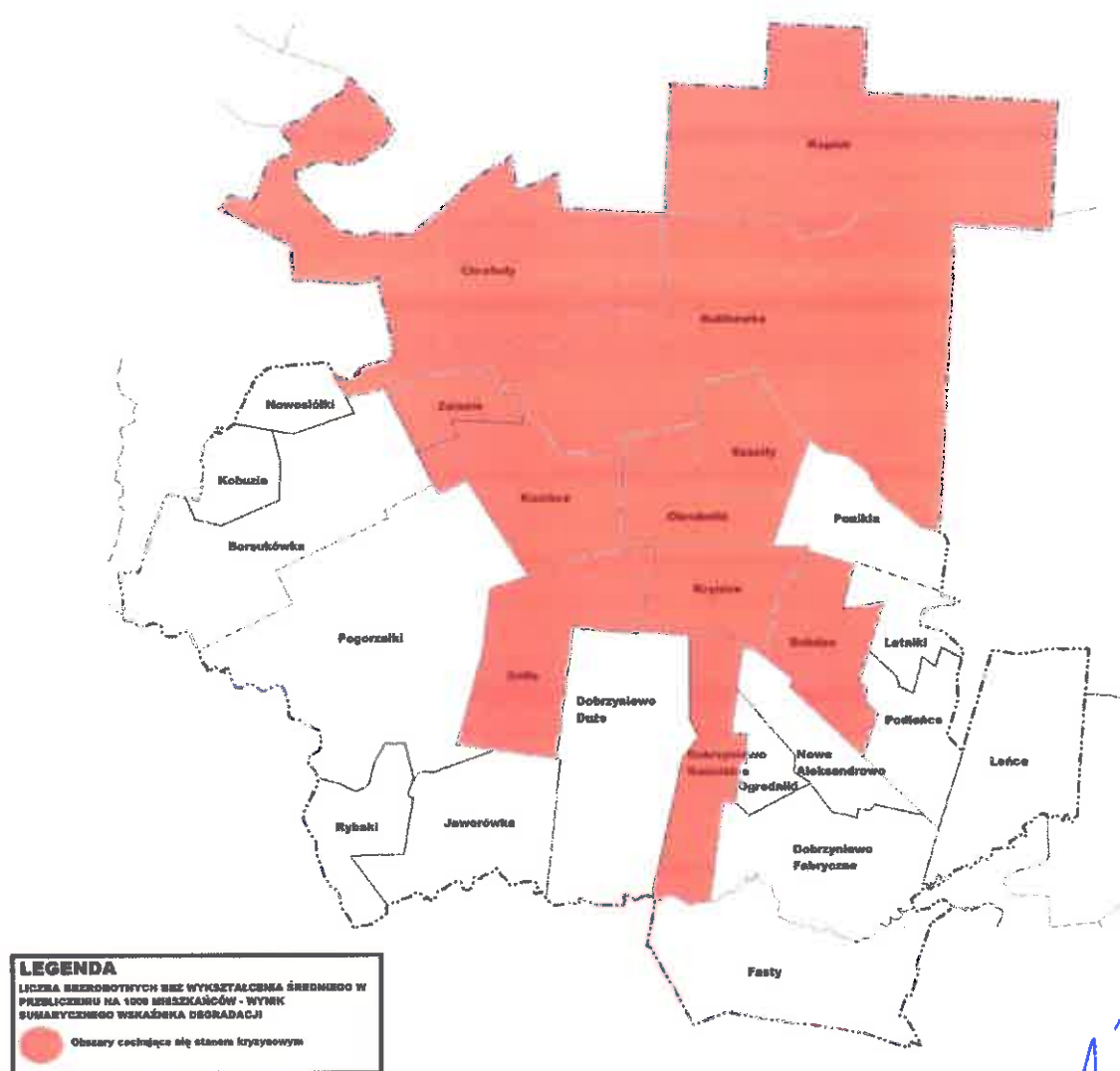
Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

28 | Strona

Najwięcej osób bez średniego wykształcenia jest zameldowanych w:

- Szaciłach (49,18),
- Dobrzyniewie Kościelnym (42,11),
- Chrabotach (41,00),
- Kopisku (37,74).

Rysunek 6. Liczba bezrobotnych bez wykształcenia średniego w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji

Źródło: Opracowanie własne na podkładzie openstreetmap.org.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

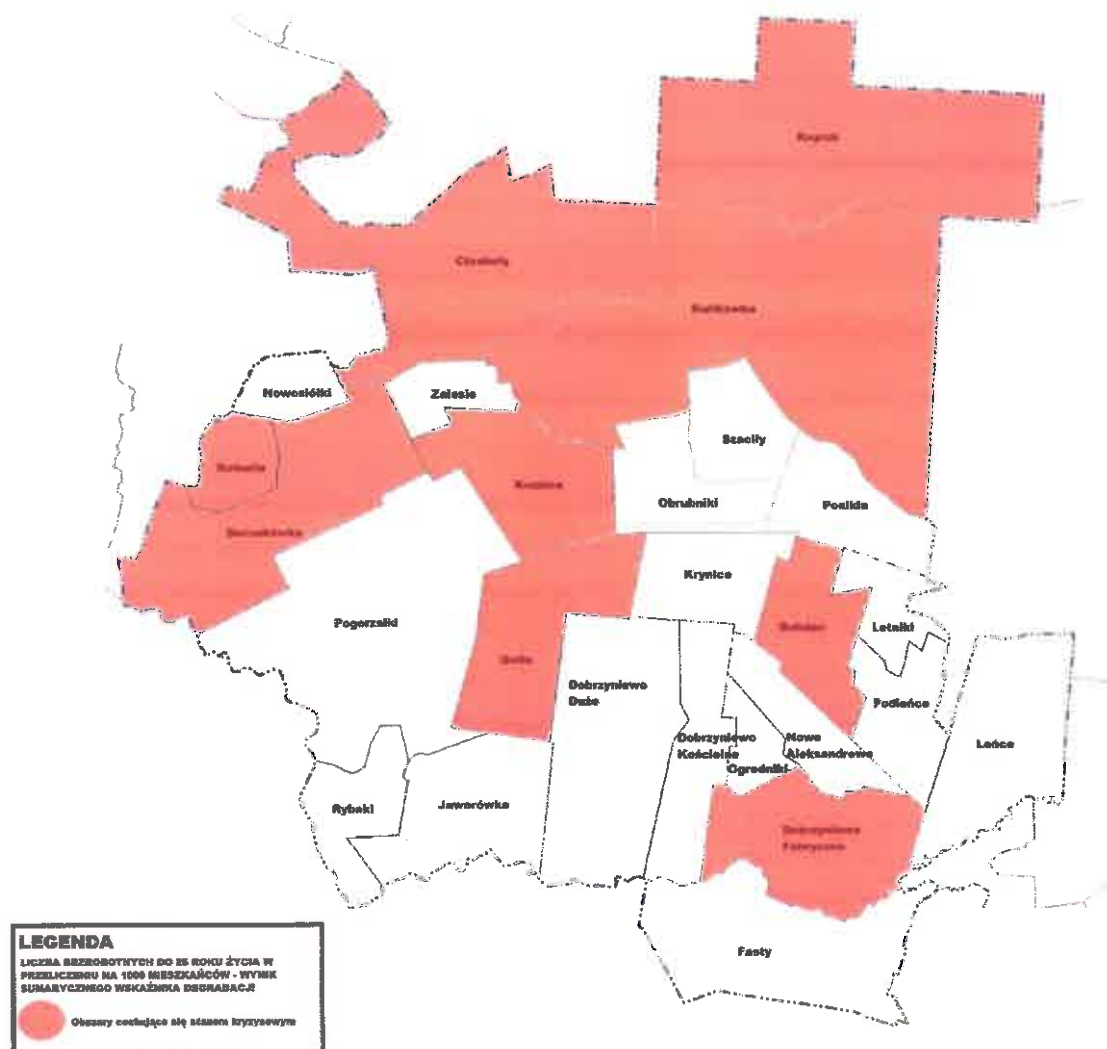
29 | Strona

Determinantą w pozostawianiu bez pracy jest wiek. Osoby bezrobotne zarówno poniżej 25 r.ż., jak i powyżej 50 roku życia zamieszkują sołectwa: Borsukówka, Dobrzyniewo Fabryczne, Gnita, Kozińce i Chraboty. Szczegółowe dane przedstawiają poniższe kartogramy.

Rysunek 8. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia w przeliczeniu na 1000 mieszkańców- wynik sumarycznego wskaźnika degradacji

Źródło: Opracowanie własne na podkładzie openstreetmap.org.

32 | Stronga

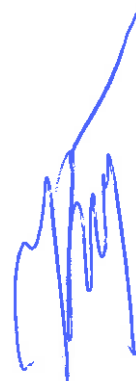

ze względu na długi czas dojazdów do pracy i związanych z nimi kosztów, rezygnują z podjęcia zatrudnienia. W skutek tego pogłębia się zjawisko długotrwałego pozostawania bez pracy. W strukturze osób bezrobotnych na terenie gminy Dobrzyniewo Duże diagnozuje się również bezrobocie wśród osób poniżej 25 i powyżej 50 roku życia. W pierwszym przypadku pozostawanie bez pracy wynika głównie z braku lub niewielkiego doświadczenia w wykonywaniu pracy. Natomiast osoby po 50 roku życia są często dyskryminowani ze względu na swój wiek.

W wyniku obniżenia się statusu majątkowego, osoby bezrobotne często czują się gorsze od innych członków społeczności lokalnej. W konsekwencji następuje zerwanie więzi pomiędzy poszczególnymi grupami społecznymi, co prowadzi do procesu izolacji społecznej. Dostrzega się również niechęć do zmiany sytuacji życiowej, przez co ponowna aktywizacja społeczno-zawodowa osób bezrobotnych jest utrudniona.

Pomoc społeczna – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Mieszkańcy gminy Dobrzyniewo Duże to również beneficjenci Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Do powodów przyznawania świadczeń zaliczyć należy m.in. ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych czy niepełnosprawność. Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane.

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Jednostka analityczna	Liczba osób objętych pomocą GOPS ze względu na ubóstwo na 1000 mieszkańców	Liczba osób objętych pomocą GOPS ze względu na ubóstwo w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji	Liczba osób objętych pomocą GOPS na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Liczba osób objętych pomocą GOPS ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji	Liczba osób objętych pomocą GOPS ze względu na niepełnosprawność w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Liczba osób objętych pomocą GOPS ze względu na niepełnosprawność w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji
Podleńce	11,83	-0,01	5,92	0,57	5,92	0,07
Pogorzałki	2,95	-1,13	4,42	0,22	2,95	-0,47
Ponikla	11,07	-0,11	7,38	0,92	3,69	-0,33
Rybaki	0,00	-1,51	0,00	-0,83	0,00	-1,00
Szachy	24,59	1,60	0,00	-0,83	8,20	0,48
Zalesie	22,73	1,37	0,00	-0,83	0,00	-1,00
Chraboby	11,39	-0,07	4,56	0,25	6,83	0,23
Jaworówka	19,11	0,91	6,37	0,68	0,00	-1,00
Kulikówka	12,99	0,14	6,49	0,71	19,48	2,51
Nowe Aleksandrowo	7,65	-0,54	0,00	-0,83	1,53	-0,72
Obrubniki	12,61	0,09	0,00	-0,83	4,20	-0,24
Ogrodniki	9,17	-0,35	0,00	-0,83	0,00	-1,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

35 | Strona

W 2016 roku na terenie gminy wiejskiej z pomocy społecznej z powodu ubóstwa korzystały łącznie 80 osoby. Najwięcej na terenie Dobrzyniewa Kościelnego (31,58 osób na każde 1000 mieszkańców), Szaciły (24,59 osoby na każde 1000 mieszkańców) oraz Zalesia (22,73 osób na każde 1000 mieszkańców). Innymi powodami korzystania ze wsparcia GOPS-u były głównie:

- niepełnosprawność (najwięcej w sołectwie Kulikówka – 19,48 osób na każde 1000 mieszkańców, a następnie Kozińce (17,30), Dobrzyniewo Kościelne (15,79) i Kopisk (12,58));
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (najwięcej w sołectwie Kozińce – 17,30 osób na każde 1000 mieszkańców, a następnie Kopisk (12,58), Ponikła (7,38), Kulikówka (6,49) i Jaworówka (6,37)).

Poniżej zaprezentowane kartogramy przedstawiają również inne obszary, na których zdiagnozowano występowanie stanu kryzysowego.

Źródło: Opracowanie własne na podkładzie openstreetmap.org.

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

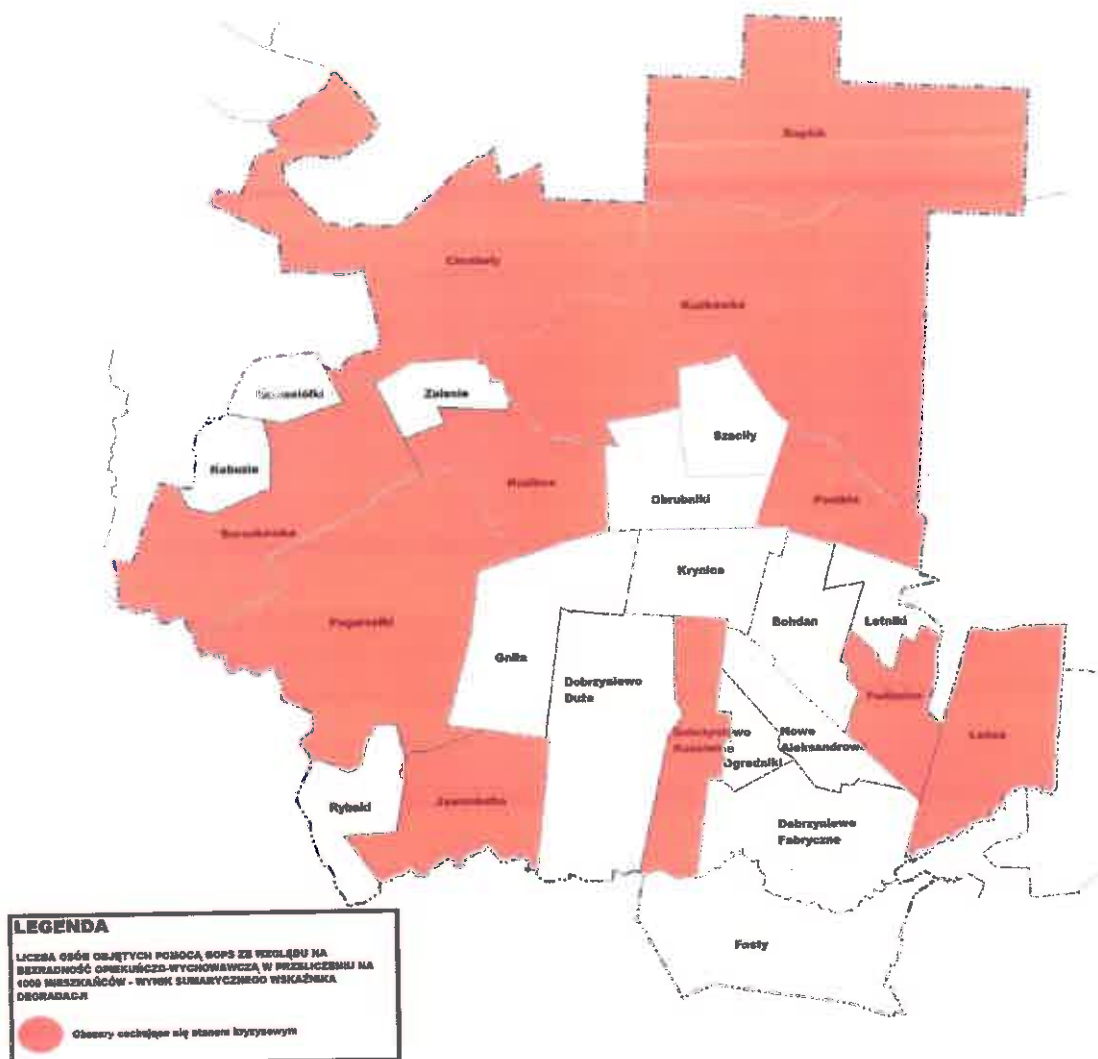
MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Rysunek 11. Liczba osób objętych pomocą GOPS ze względu na bezradność opiekuńczo-wychowawczą w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji

Źródło: Opracowanie własne na podkładzie openstreetmap.org.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyńsko Duże

38 | Strona

Zgodnie z art. 7 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, wsparcia udziela się osobom i rodzinom m.in. z powodu ubóstwa, niepełnosprawności czy bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Problemy te często łączą się ze sobą, jedne stają się przyczyną drugich, przez co określenie jednego powodu korzystania ze świadczeń pomocy społecznej jest niemożliwe. Niski status materialny osób wpływa na ich położenie w strukturze społecznej. Osoby te często ze względu

39 | Strona

na potrzebę akceptacji, łączą się w grupy o podobnym statusie materialno-bytowym. Przejmowanie zachowań, warunkujących utrwalenie się postaw społecznie nieakceptowanych, pogłębia stan degradacji poprzez wzmocnienie występowania zjawiska dziedziczenia biedy i marazmu społecznego. Wykluczeniem społecznym zagrożone są również osoby niepełnosprawne. Poczucie bycia gorszym często staje się przyczyną niechęci do uczestnictwa w wydarzeniach społeczno-kulturalnych. W konsekwencji osoby niepełnosprawne mają mniejszą potrzebę opuszczania domu, przez co same wykluczają siebie ze środowiska lokalnego.

Pomoc społeczna – program 500+

Wszystkich wniosków złożonych o środki z programu 500+ (uzyskane świadczenia na pierwsze dziecko – kryterium dochodowe) w Gminie Dobrzyniewo Duże w 2016 roku było 1 031. Najwięcej takich wniosków pochodziło od rodzin zamieszkujących sołectwo Zalesie (227,3 wniosków na każde 1000 mieszkańców) i Dobrzyniewo Kościelne (226,3 wniosków na każde 1000 mieszkańców).

Tabela 5. Liczba wniosków złożonych o środki z programu 500+ (uzyskanie świadczenia na pierwsze dziecko – kryterium dochodowe)

Jednostka analityczna	Liczba wniosków złożonych o środki z programu 500+ (uzyskanie świadczenia na pierwsze dziecko – kryterium dochodowe) w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Liczba wniosków złożonych o środki z programu 500+ (uzyskanie świadczenia na pierwsze dziecko – kryterium dochodowe) w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji
Bohdan	63,69	-1,3
Borsukówka	194,8	1,36
Dobrzyniewo Duże	100,5	-0,55
Dobrzyniewo Fabryczne	167,2	0,8
Dobrzyniewo Kościelne	226,3	2,00
Fasty	69,65	-1,18
Gnita	120,5	-0,15
Kobuzie	125	-0,06

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

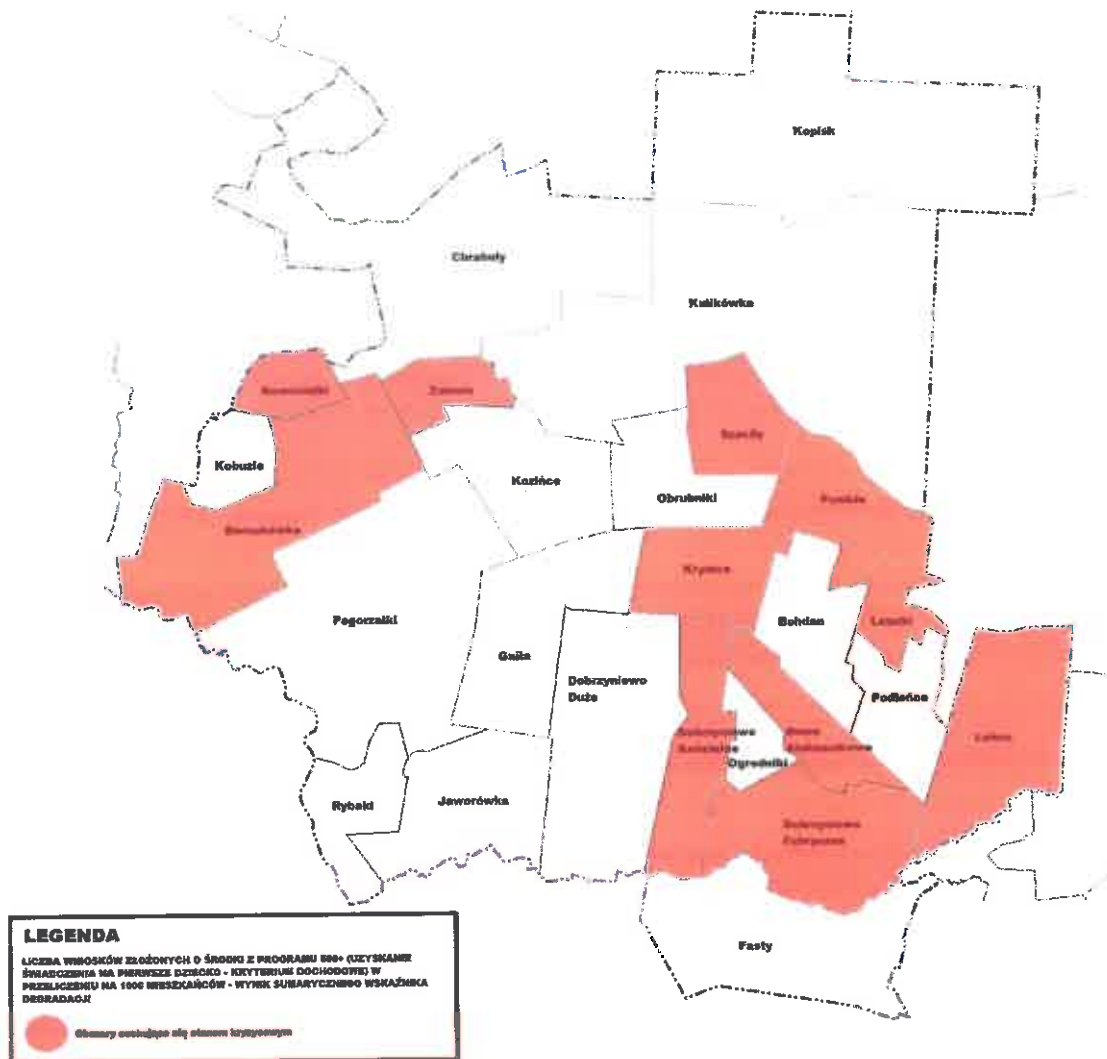
40 | Strona

Jednostka analityczna	Liczba wniosków złożonych o środki z programu 500+ (uzyskanie świadczenia na pierwsze dziecko – kryterium dochodowe) w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Liczba wniosków złożonych o środki z programu 500+ (uzyskanie świadczenia na pierwsze dziecko – kryterium dochodowe) w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji
Kopisk	31,45	-1,96
Kozińce	110,7	-0,35
Krynice	134,6	0,137
Leńce	148,8	0,43
Letniki	146,8	0,39
Nowosiółki	192,3	1,31
Podleńce	106,5	-0,43
Pogorzałki	92,78	-0,71
Ponikła	129,2	0,03
Rybaki	120	-0,16
Szacilły	172,1	0,9
Zalesie	227,3	2,02
Chraboty	102,5	-0,51
Jaworówka	63,69	-1,3
Kuilkówka	64,94	-1,28
Nowe Aleksandrowo	171,3	0,88
Obrubniki	126,1	-0,04
Ogrodniki	114,7	-0,27

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Rysunek 13. Liczba wniosków złożonych o środki z programu 500+ (uzyskanie świadczenia na pierwsze dziecko – kryterium dochodowe) w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji

Źródło: Opracowanie własne na podkładzie openstreetmap.org.

Przyznawanie świadczeń 500+ na pierwsze dziecko świadczy o niskim statusie materialnym rodzin z dziećmi. Zgodnie z przyjętym kryterium, rodzice otrzymują świadczenia pieniężne na pierwsze dziecko w przypadku gdy dochód netto na osobę w rodzinie nie przekracza 800 zł lub 1200 zł. Dzieci z rodzin ubogich lub zagrożonych ubóstwem znacznie rzadziej korzystają z płatnej oferty edukacyjnej, kulturalnej czy sportowej. Przyznawanie świadczeń 500+ na pierwsze dziecko ma pomóc rodzicom w zapewnieniu podstawowych

potrzeb materialnych i dostępu do płatnych lekcji wspomagających samorozwój dziecka.

Pomoc społeczna – dożywianie dzieci

W 2016 r. w gminie Dobrzyniewo Duże 218 dzieci korzystało z dożywiania. W 10 jednostkach analitycznych liczba dzieci korzystających z dożywiania w przeliczeniu na 1000 mieszkańców przyjęta wartości niekorzystne. Najwięcej mieszkało w sołectwie Odrubniki (96,64 dzieci korzystających z dożywiania w przeliczeniu na 1000 mieszkańców) i Jaworówka (89,17). Wysokie wartości odnotowano również w Kopisku (62,89), Dobrzyniewie Kościelnym (47,37) i Podleńcu (47,34). Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Liczba dzieci korzystających z dożywiania w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

Jednostka analityczna	Liczba dzieci korzystających z dożywiania w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Liczba dzieci korzystających z dożywiania w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji
Bohdan	0,00	-1,06
Borsukówka	25,97	-0,02
Dobrzyniewo Duże	16,09	-0,41
Dobrzyniewo Fabryczne	9,65	-0,67
Dobrzyniewo Kościelne	47,37	0,84
Fasty	7,27	-0,76
Gniła	24,1	-0,09
Kobuzie	0,00	-1,06
Kopisk	62,89	1,46
Kozińce	31,14	0,19
Krynice	21,41	-0,2
Leńce	11,90	-0,58
Letniki	18,35	-0,32
Nowosiółki	0,00	-1,06
Podleńce	47,34	0,834
Pogorzałki	38,29	0,48
Ponikła	18,45	-0,32

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

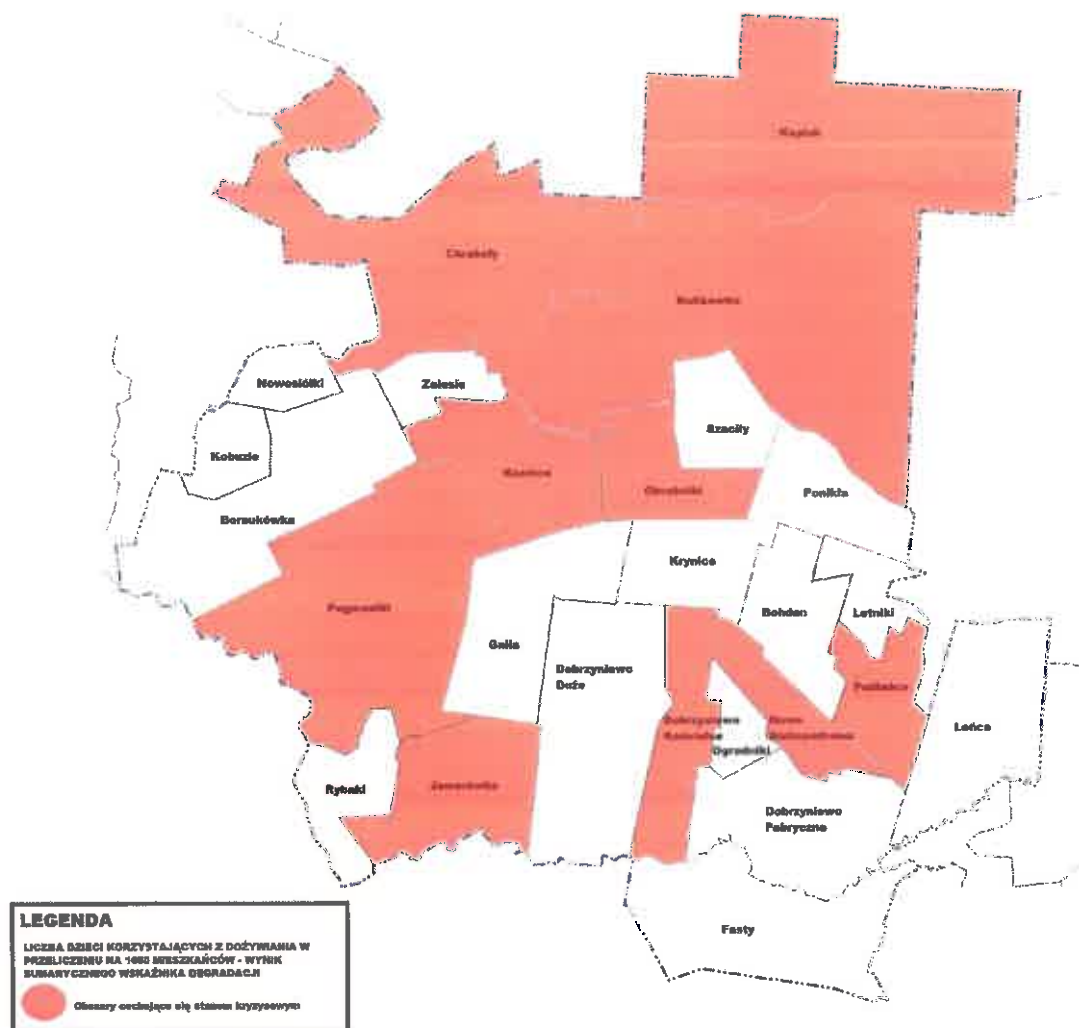
43 | Strona

Jednostka analityczna	Liczba dzieci korzystających z dożywiania w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Liczba dzieci korzystających z dożywiania w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji
Rybaki	0,00	-1,06
Szacify	8,2	-0,73
Zalesie	7,58	-0,75
Chraboły	27,33	0,04
Jaworówka	89,17	2,51
Kulikówka	32,47	0,24
Nowe Aleksandrowo	35,17	0,35
Obrubniki	96,64	2,81
Ogrodniki	9,17	-0,69

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Rysunek 14. Liczba dzieci korzystających z dożywiania w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji

Źródło: Opracowanie własne na podkładzie openstreetmap.org.

W wyniku niskiej samowystarczalności ekonomicznej rodziców, realizacja podstawowych potrzeb dzieci jest zagrożona. Dlatego rodziny o niskich dochodach mogą korzystać z form wsparcia tj. darmowy posiłek, świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności lub świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych. Jednak w przypadku gdy udzielana pomoc pozwala zapewnić podstawowe potrzeby członków rodziny, niechętnie podejmowane będą działania związane z poprawą

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

45 | Strona

poziomu samowystarczalności ekonomicznej, skutkującą podniesieniem standardu i jakości życia.

3.1.2 Sfera gospodarcza

Niski stopień przedsiębiorczości

W sferze gospodarczej analizie poddano liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym. Ze względu na fakt, że wpisowi do rejestru REGON podlegają osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, w tym prowadzące indywidualne gospodarstwa rolne, uwzględniono dane z rejestru do określenia stopnia przedsiębiorczości gminy Dobrzyniewo Duże.

Liczba funkcjonujących podmiotów gospodarczych świadczy o potencjale rozwojowym regionu. Gdy obszar charakteryzuje się niewielką ich liczbą oznacza to, że przedsiębiorcy nie znajdują popytu na swoje towary i usługi.

Tabela 7. Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym

Jednostka analityczna	Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym	Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji
Bohdan	44,44	-1,19
Borsukówka	47,29	-1,37
Dobrzyniewo Duże	2,33	1,50
Dobrzyniewo Fabryczne	8,60	1,10
Dobrzyniewo Kościelne	42,57	-1,07
Fasty	1,94	1,52
Gniła	7,41	1,17
Kobuzie	38,89	-0,83
Kopisk	37,08	-0,72
Kozłńce	33,14	-0,47
Krynice	7,96	1,14
Leńce	33,33	-0,48

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

46 | Strona

Jednostka analityczna	Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym	Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji
Letniki	7,73	1,15
Nowosiółki	30,77	-0,32
Podleńce	34,69	-0,57
Pogorzałki	0,48	1,61
Ponikła	38,46	-0,81
Rybaki	35,71	-0,63
Szacify	46,91	-1,35
Zalesie	30,95	-0,33
Chraboły	6,97	1,20
Jaworówka	34,69	-0,57
Kulikówka	30,00	-0,27
Nowe Aleksandrowo	3,96	1,393
Obrubniki	34,48	-0,55
Ogrodniki	30,28	-0,28

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

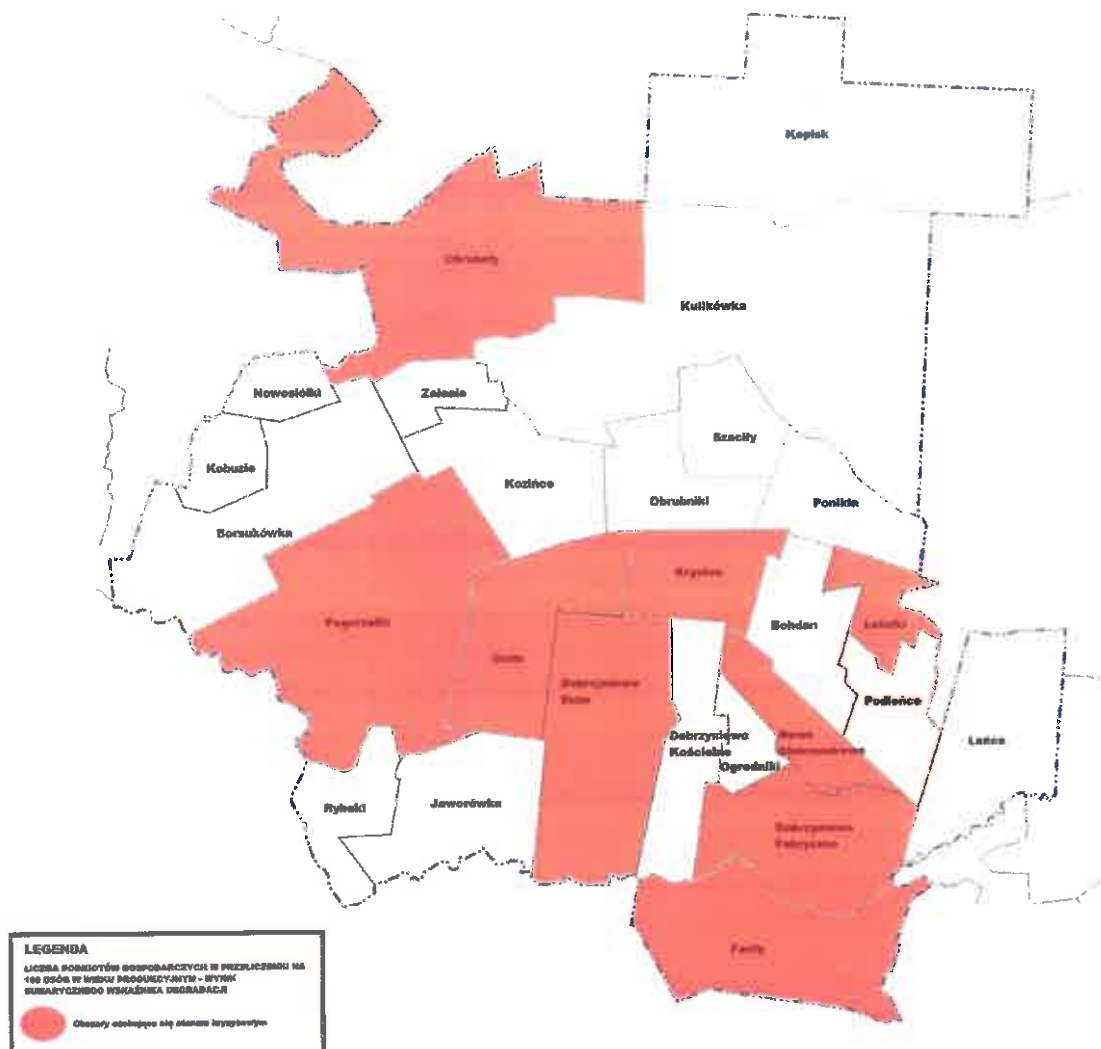
MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Rysunek 15. Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji

Źródło: Opracowanie własne na podstawie openstreetmap.org.

Najwięcej podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym funkcjonuje na terenie sołectwa Borsukówka (47,29), Szacylły (46,91), Bohdan (44,44) i Dobrzyniewo Kościelne (42,57).

Natomiast najmniejszy potencjał rozwojowy występuje w Pogorzałkach, gdzie na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada najmniejsza liczba podmiotów gospodarczych. Stan kryzysowy diagnozuje się również w sołectwach: Fasty

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

48 | Strona

(1,94), Dobrzyniewo Duże (2,33), Nowe Aleksandrowo (3,96), Chraboty (6,97), Letniki (7,73), Krynice (7,96) i Dobrzyniewie Fabrycznym (8,60).

Ze względu na rolniczy charakter gminy obszar ten posiada małą ilość terenów inwestycyjnych. Również słaba innowacyjność sektora rolniczego powoduje, że region też jest mało atrakcyjny dla potencjalnych przedsiębiorców. W konsekwencji w regionie nie powstają nowe miejsca pracy dla mieszkańców gminy, co wpływa na pogłębienie się problemu niskiej przedsiębiorczości w regionie i bezrobocia.

3.1.3 Sfera środowiskowa

Wyroby azbestowe

Przeprowadzona inwentaryzacja wyrobów azbestowych na obszarze jednostki wiejskiej poprzedziła sporządzenie *Planu Usuwania Azbestu z terenu Gminy Dobrzyniewo Duże*. Inwentaryzacja ta wykazała występowanie dużej powierzchni pokryć dachowych i okładzin elewacyjnych wykonanych z płyt azbestowo-cementowych. W 2016 r. powierzchnia wyrobów zawierających azbest wynosiła 22,74 ha, a ich łączna waga była równa 2497622,6 kg. Wyroby azbestowe występują na terenie wszystkich sołectw w gminie.

Największą powierzchnię pokryć azbestowych zidentyfikowano w obrębie 13 sołectw. Wśród nich znalazły się sołectwa: Dobrzyniewo Duże, Dobrzyniewo Kościelne, Fasty, Gniła, Kobuzie, Koziniec, Krynice, Letniki, Nowosiółki, Pogorzałki, Ponikła, Szaciły i Odrubniki.

Tabela 8. Liczba wyrobów azbestowych [ha] w przeliczeniu na powierzchnie sołectwa [ha]

Jednostka analityczna	Liczba wyrobów azbestowych [ha] w przeliczeniu na powierzchnie sołectwa [ha]	Liczba wyrobów azbestowych [ha] w przeliczeniu na powierzchnie sołectwa [ha] – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji
Bohdan	0,0009	-0,80
Borsukówka	0,0010	-0,76
Dobrzyniewo Duże	0,0026	1,06
Dobrzyniewo Fabryczne	0,0004	-1,36

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

49 | Strona

Jednostka analityczna	Liczba wyrobów azbestowych [ha] w przeliczeniu na powierzchnię sołectwa [ha]	Liczba wyrobów azbestowych [ha] w przeliczeniu na powierzchnię sołectwa [ha] – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji
Dobrzyniewo Kościelne	0,0026	1,03
Fasty	0,0032	1,73
Gniła	0,0021	0,47
Kobuzie	0,0018	0,15
Kopisk	0,0004	-1,32
Kozińce	0,0024	0,85
Krynice	0,0021	0,49
Leńce	0,0009	-0,78
Letniki	0,0024	0,81
Nowosiółki	0,0018	0,15
Podleńce	0,0012	-0,50
Pogorzałki	0,0020	0,44
Ponikla	0,0032	1,76
Rybaki	0,0006	-1,19
Szacły	0,0028	1,30
Zalesie	0,0009	-0,81
Chraboły	0,0008	-0,90
Jaworówka	0,0014	-0,28
Kulikówka	0,0003	-1,46
Nowe Aleksandrowo	0,0016	-0,01
Obrubniki	0,0027	1,21
Ogrodniki	0,0005	-1,30

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Rozkład występowania zjawiska negatywnego przedstawiony został na poniższym kartogramie.

Degradacja sfery środowiskowej dotyczy wysokiego udziału wyrobów azbestowych w przeliczeniu na powierzchnie sołectwa. Wyroby azbestowe, stosowane na szeroką skalę w budownictwie, energetyce czy w przemyśle w poprzednim wieku, są obecnie najczęściej elementami pokryć dachowych, rur, płyt i tektur miękkich. Dopiero w latach 80. XX wieku zakazano produkcji azbestu ze względu na wysoką szkodliwość dla zdrowia i życia człowieka. W wyniku uszkodzeń mechanicznych lub destrukcji materiału do powietrza

przedostają się włókna azbestowe, które wywoływać mogą choroby układu oddechowego, nowotwory krtani, żołądka, jelit, trzustki, jajnika czy chłoniaki.

Zgodnie z procedurą postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest, właściciele i zarządcy obiektów, instalacji lub urządzeń zawierających azbest zobowiązani są do usunięcia niebezpiecznych materiałów. Gmina udziela pomocy finansowej w zakresie utylizacji i transportu niebezpiecznych materiałów, jednak ze względu na wysokie koszty nowego pokrycia, właściciele nieruchomości niechętnie zgadzają się na szybkie usunięcie niebezpiecznego materiału.

3.1.4 Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Zabytki

Jednym z obowiązków samorządu lokalnego jest „uwzględnienie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska”. W tym celu tworzona jest gminna ewidencja zabytków, w którym powinny być ujęte:

- Zabytki nieruchome wpisane do rejestru;
- Inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków;
- Inne zabytki nieruchome wyznaczone przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Na terenie gminy Dobrzyniewo Duże do gminnej ewidencji zabytków wpisanych jest 64 obiektów zabytkowych. Należą do nich m.in. kościoły, cmentarze, parki w zespole dworko-folwarcznym, kapliczki słupkowe, budynki mieszkalne i gospodarcze. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Liczba zabytków ujętych w gminnej ewidencji zabytków

Jednostka analityczna	Liczba zabytków ujętych w gminnej ewidencji zabytków	Liczba zabytków ujętych w gminnej ewidencji zabytków – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji
Bohdan	0	0,827
Borsukówka	0	0,827
Dobrzyniewo Duże	1	0,491
Dobrzyniewo Fabryczne	2	0,155
Dobrzyniewo Kościelne	7	-1,52
Fasty	7	-1,52
Gnła	0	0,827
Kobuzie	0	0,827
Kopisk	2	0,155
Kozińce	1	0,491
Krynice	1	0,491
Leńce	2	0,155
Letniki	7	-1,52
Nowosiółki	0	0,827
Podleńce	0	0,827
Pogorzałki	8	-1,86
Ponikła	10	-2,53
Rybaki	0	0,827
Szacły	1	0,491
Zalesie	0	0,827
Chraboły	0	0,827
Jaworówka	1	0,491
Kulikówka	5	-0,85
Nowe Aleksandrowo	3	-0,18
Obrubniki	5	-0,85
Ogrodniki	1	0,491

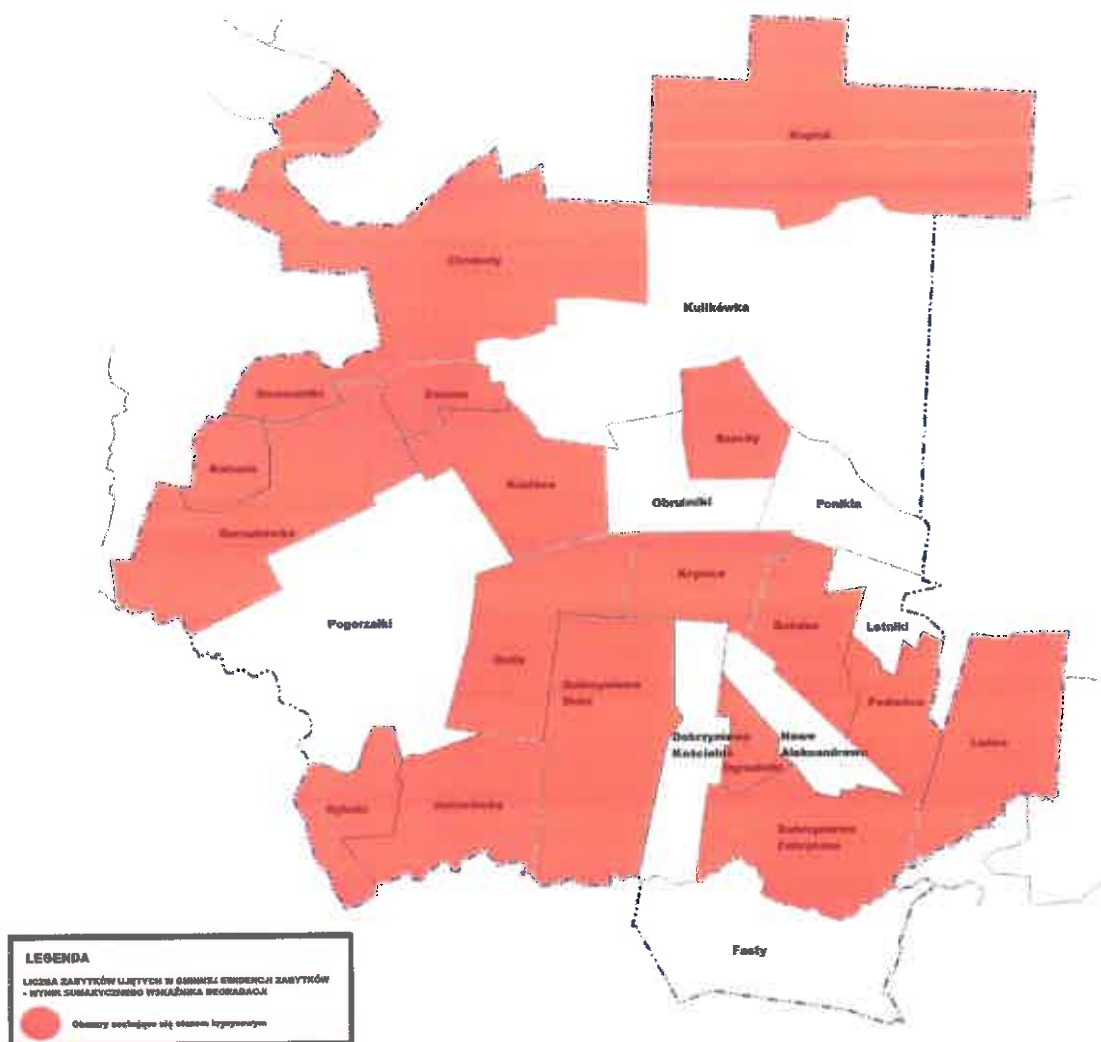
Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Rysunek 17. Liczba zabytków ujętych w gminnej ewidencji zabytków – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji

Źródło: Opracowanie własne na podkładzie openstreetmap.org.

Na terenie 9 jednostek analitycznych nie zarejestrowano żadnych obiektów zabytkowych wpisanych na wykaz gminnej ewidencji zabytków. Natomiast sołectwa Ponikła (10), Pogorzałki (8), Dobrzyniewo Kościelne (7), Fasty (7) i Letniki (7) charakteryzują się największą ich liczbą.

Zabytki stanowią dziedzictwo kulturowe danego obszaru. Są one istotne ze względu na tworzenie wspólnotowości i poczucia przynależności do społeczności lokalnej. Działania związane z rozwojem dziedzictwa

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

54 | Strona

kulturowego wpływa na rozwój społeczno-gospodarczy. Wpływają na zaspokojenie potrzeb kulturalno-rekreacyjnych i tworzenie kapitału społecznego. Również ich znacząca liczba generuje dochody, które wynikają z powstania nowych miejsc pracy. Brak tego rodzaju obiektów na danym obszarze negatywnie wpływa na spójność społeczną. W wyniku tego obniża się także poziom identyfikacji mieszkańca ze swoim miejscem zamieszkania, co skutkuje niskim poziomem zaangażowania w życie społeczno-publiczne.

3.1.5 Sfera techniczna

Centra kultury lokalnej

Na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże znajduje się 13 ośrodków, które przeznaczone są do spędzania czasu wolnego, rozwijania zainteresowań, rekreacji, a także integracji i aktywizacji lokalnej społeczności. Świetlice wiejskie na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże funkcjonują w sołectwach:

- Kozińce,
- Krynice,
- Pogorzałki,
- Obrubniki,
- Chraboty,
- Ponikła,
- Nowe Aleksandrowo,
- Dobrzyniewo Kościelne,
- Gminne Centrum Kultury w Dobrzyniewie Dużym,
- Jaworówka,
- Gnita,
- Borsukówka,
- Bohdan.

Tabela 10. Ośrodki kultury na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże

Jednostka analityczna	Świetlice wiejskie w przeliczeniu na 1000 mieszkańców danego obszaru	Świetlice wiejskie w przeliczeniu na 1000 mieszkańców danego obszaru – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji
Bohdan	6,37	-2,18
Borsukówka	4,33	-1,22
Dobrzyniewo Duże	0,67	0,5

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

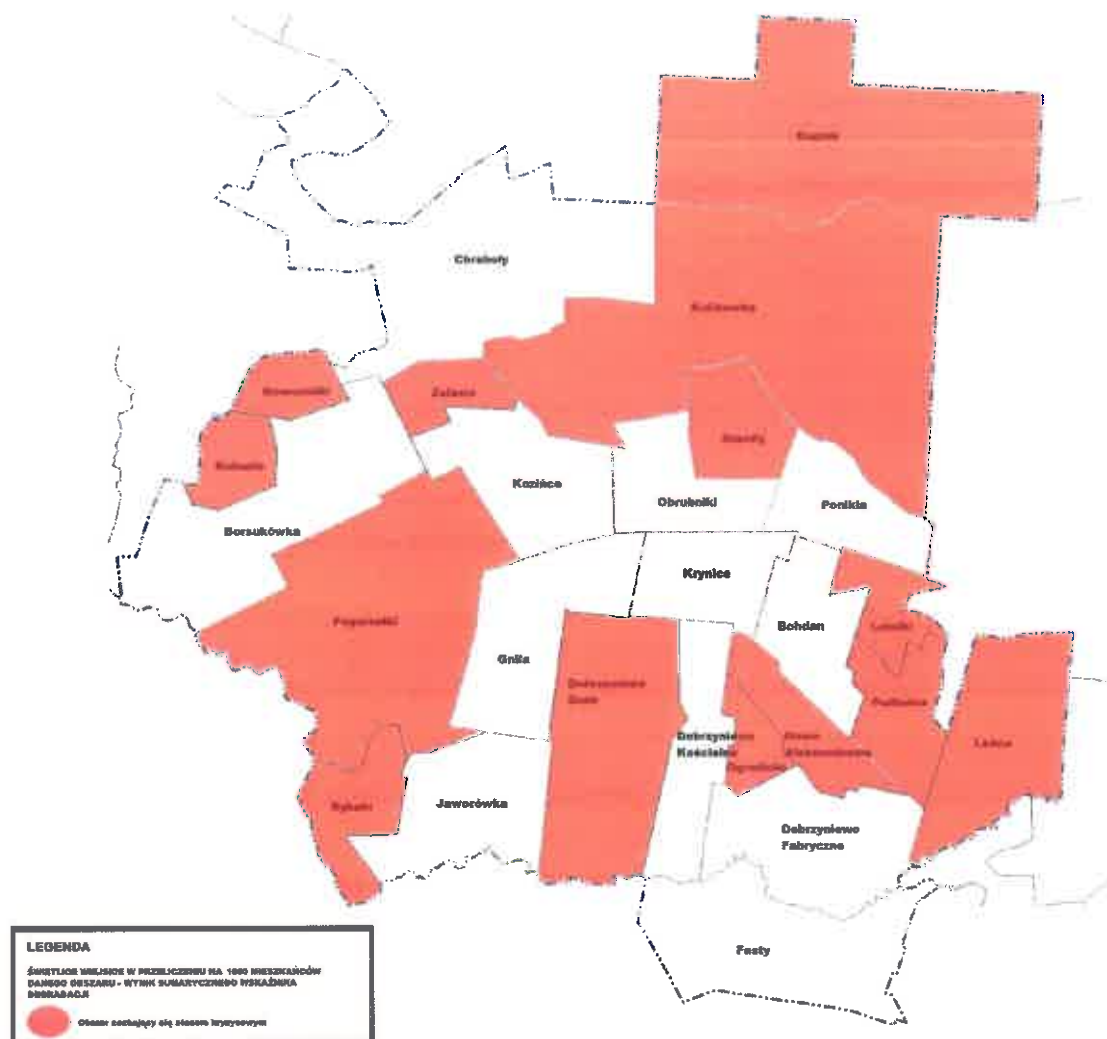
55 | Strona

Jednostka analityczna	Świetlice wiejskie w przeliczeniu na 1000 mieszkańców danego obszaru	Świetlice wiejskie w przeliczeniu na 1000 mieszkańców danego obszaru – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji
Dobrzyniewo Fabryczne	0,00	0,81
Dobrzyniewo Kościelne	5,26	-1,66
Fasty	0,00	0,81
Gnita	2,41	-0,32
Kobuzie	0,00	0,81
Kopisk	0,00	0,81
Kozłńce	3,46	-0,81
Krynice	3,06	-0,62
Leńce	0,00	0,81
Letniki	0,00	0,81
Nowosiółki	0,00	0,81
Podleńce	0,00	0,81
Pogorzałki	1,47	0,12
Ponikla	3,69	-0,92
Rybaki	0,00	0,81
Szacły	0,00	0,81
Zalesie	0,00	0,81
Chraboły	2,28	-0,26
Jaworówka	6,37	-2,18
Kuilkówka	0,00	0,81
Nowe Aleksandrowo	1,53	0,09
Obrubniki	4,20	-1,16
Ogrodniki	0,00	0,81

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Rysunek 18. Świetlice wiejskie w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego obszaru – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji

Źródło: Opracowanie własne na podkładzie openstreetmap.org.

Jednak często ich stan techniczny uniemożliwia w pełni korzystanie z obiektu. Część z budynków niewyposażona jest w podjazdy dla wózków inwalidzkich, co wyklucza osoby niepełnosprawne z uczestnictwa w zajęciach. Obiekty te często wymagają przebudowy, ponieważ ich pomieszczenia są często niedopasowane do organizacji wydarzeń kulturalno-rekreacyjnych.

Poniżej przedstawiony został dokładny opis ośrodków kultury.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

57 | Strona

Ośrodek kultury	Opis stanu technicznego i wyposażenia obiektu
Gminne Centrum Kultury w Dobrzyniewie Dużym	<ul style="list-style-type: none"> - niezbędna wymiana stolarki drzwiowej i instalacji elektrycznej w części obiektu; - potrzeba rozbudowy ze względu na brak specjalistycznych pracowni np. plastycznej, muzycznej, teatralnej, multimedialnej; - zbyt mała sala widowiskowa jak na gminne potrzeby (ok. 85 m²); - brak pomieszczeń gospodarczych; - brak poczekalni dla rodziców oczekujących na odbiór dzieci po zajęciach; - budynek nie jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych (pracownie i biblioteka usytuowane są na piętrze, do pomieszczeń prowadzą schody); - zlokalizowanie kilku instytucji w jednym budynku siedziby Gminnego Centrum Kultury, tj. Gminnej Biblioteki Publicznej, jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, Stowarzyszenia Przyjaciół Gminy Dobrzyniewo; - braki w wyposażeniu: stół bilardowy, piłkarzyki, stół do tenisa stołowego z akcesoriami, sprzęt nagłaśniający.
Wiejski Dom Kultury w Pogorzalkach	<ul style="list-style-type: none"> - brak pomieszczeń gospodarczych; - konieczna rozbudowa małej infrastruktury w postaci np.: placu zabaw; - konieczna dobudowa wiatrołapów zewnętrznych; - potrzeba termomodernizacji ze względu na wysokie koszty utrzymania w okresie grzewczym oraz dużą wilgoć prowadzącą do niszczenia i zagrzybienia pomieszczeń; - brak parkingu pomimo istniejącego miejsca na jego zorganizowanie; - konieczna wymiana ogrodzenia; - potrzeba adaptacji strychu na dodatkowe pracownie artystyczne; jednak wcześniej strych wymaga docieplenia, doprowadzenia ogrzewania, wymiany stolarki okiennej i drzwiowej, wykonania sanitariów.
Pracownia Edukacji Kulturalnej w Gnilej	<ul style="list-style-type: none"> - Potrzeba rozbudowy oświetlenia zewnętrznego ze względu na dużą odległość od ścisłej zabudowy wsi;
Pracownia Edukacji Kulturalnej w Krynkach	<ul style="list-style-type: none"> - konieczny jest remont istniejącej toalety oraz dobudowa dodatkowej; - na zewnątrz świetlicy istnieje podjazd dla wózków inwalidzkich, wewnątrz budynku znajdują się schody uniemożliwiające dalszą komunikację osób niepełnosprawnych; - budynek świetlicy wymaga adaptacji strychu (poprzez docieplenie, wymiana stolarki okiennej, zakup stolarki drzwiowej, przystosowanie schodów betonowych na strych, wykonanie podłogi) na pracownię komputerową i miejsce do gier zespołowych; - wymiana instalacji elektrycznej; - zakup dodatkowych grzejników elektrycznych na salę widowiskową i na strych - docieplenie sufitu na sali widowiskowej i montaż nowych lamp oświetleniowych.
Pracownia Edukacji Kulturalnej w Kozłńcach	<ul style="list-style-type: none"> - wymiana przestarzałej instalacji grzewczej; - brakuje podjazdu dla osób niepełnosprawnych; - potrzeba remontu klatki schodowej i sali na piętrze (prace szpachlarsko-malarskie).
Świetlica wiejska w	<ul style="list-style-type: none"> - potrzeba utworzenia nowej nawierzchni, która przystosowana

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

58 | Strona

Obrubnikach	zostanie do poruszania się przez osoby niepełnosprawne.
Świetlica wiejska w Chrabołach	<ul style="list-style-type: none"> - potrzeba rozbudowy pomieszczeń na cele organizacji zajęć teatralnych (rozbudowa sceny i widowni); - remont drogi dojazdowej do świetlicy wiejskiej, który umożliwi realizację działań społecznych.
Świetlica wiejska w Ponikłej	- obiekt wyposażony jest w sprzęt sportowo-rekreacyjny, w tym stół do bilarda, tenisa stołowego i gry w piłkarzyki.
Świetlica wiejska w Nowym Aleksandrowie	<ul style="list-style-type: none"> - obiekt po remoncie, - wyposażony jest w sprzęt sportowo-rekreacyjny, w tym stół do bilarda, tenisa stołowego i gry w piłkarzyki.
Świetlica wiejska w Dobrzniewie Kościelnym	<ul style="list-style-type: none"> - potrzeba rozbudowy budynku (zwiększenie powierzchni użytkowej); - dopasowanie obiektu do osób niepełnosprawnych; - utworzenie placu zabaw; - konieczność rozbudowy pomieszczeń ze względu na organizację zajęć animacyjno-kulturalnych.
Świetlica wiejska w Jaworówce	- obiekt wyposażony jest w sprzęt sportowo-rekreacyjny, w tym stół do bilarda, tenisa stołowego i gry w piłkarzyki.
Świetlica wiejska w Borsukówce	- obiekt po termo renowacji, nie wymaga innych prac naprawczych.
Świetlica wiejska w Bohdanie	<ul style="list-style-type: none"> - świetlica wiejska posiada podjazd dla osób niepełnosprawnych, - nie wymaga prac naprawczych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Przyczyną niskiego stanu technicznego ośrodków kultury jest często niedofinansowanie miejsc, świadczących usługi aktywizacji społecznej. W wyniku małego wkładu, obiekty te stają się mało atrakcyjne do spędzania czasu wolnego. Również często ze względu na brak podjazdów dla niepełnosprawnych, osoby te są wykluczone z uczestnictwa w organizowanych zajęciach.

3.2 Obszar zdegradowany i rewitalizacji

3.2.1 Obszar zdegradowany

Na podstawie sumarycznego wskaźnika degradacji [opisany szerzej w Rozdziale 2.1 Metodologia wyboru obszaru rewitalizacji] oraz analizy lokalnych potencjałów, wyznaczony został obszar zdegradowany.

Wartość dodatnia wskazuje na wyższy poziom degradacji w danej jednostce analitycznej. W sferze społecznej natężenie zjawisk negatywnych występuje w Szaciłach. Uzyskana wartość równa jest 12,76. Następnie są to sołectwa Chрабоły, Dobrzyniewo Kościelne i Kozińce, dla których sumaryczny wskaźnik degradacji przekroczył wartość 10. Stosunkowo wysokie wartości odnotowano również w Kopisku, Kulikówce, Obrubnikach i Borsukówce. Również sześć innych jednostek analitycznych uzyskały wartości na plusie – Dobrzyniewo Fabryczne, Ponikła, Jaworówka, Gniła, Zalesie i Kobuzie.

Jednostki analityczne, które w sferze społecznej uzyskały wartości na minusie (nie występuje stan kryzysowy), nie zostały zakwalifikowane do obszaru zdegradowanego i rewitalizacji.

Tabela 11. Sumaryczny wskaźnik degradacji dla sfery społecznej

Jednostka analityczna	Sumaryczny wskaźnik degradacji dla sfery społecznej
Szaciły	12,78
Chрабоły	10,92
Dobrzyniewo Kościelne	10,48
Kozińce	10,13
Kopisk	8,66
Kulikówka	5,11
Obrubniki	3,96
Borsukówka	3,36
Dobrzyniewo Fabryczne	2,72
Ponikła	2,34
Jaworówka	1,30

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

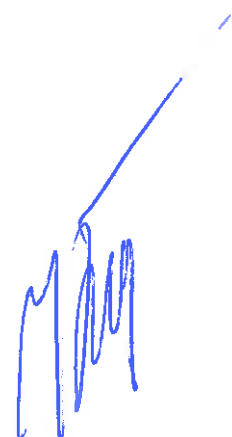
60 | Strona

Jednostka analityczna	Sumaryczny wskaźnik degradacji dla sfery społecznej
Gniła	1,26
Zalesie	0,67
Kobuzie	0,44
Krynice	-0,82
Podleńce	-1,26
Bohdan	-2,96
Nowe Aleksandrowo	-4,01
Leńce	-4,10
Pogorzałki	-5,03
Letniki	-5,49
Ogrodniki	-7,41
Fasty	-7,72
Dobrzyniewo Duże	-8,83
Nowosiółki	-12,51
Rybaki	-13,98

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela przedstawiona poniżej przedstawia częściowe wartości sumaryczne poszczególnych wskaźników z podziałem na analizowane sfery (w tym społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej).

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

61 | Strona

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Tabela 12. Wyniki wartości sumarycznego wskaźnika degradacji dla wszystkich mierników wskaźnikowych

Jednostka analityczna	Skala społeczna																Skala gospodarcza			Skala środowiskowa			Skala przesekcyjna		Skala techniczna	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
Bohdan	0,43	-0,23	-0,47	0,45	0,43	-0,40	0,31	-0,55	0,10	-0,83	0,15	-1,30	-1,05	-1,19	-0,80	0,827	-2,18									
Borsukówka	0,43	-0,06	-0,84	-0,16	0,02	0,61	0,34	1,38	-0,41	0,20	0,57	1,38	-0,01	-1,37	-0,76	0,827	-1,22									
Dobrzyniewo Duże	-2,02	-0,42	-0,53	-0,73	-0,39	-0,45	-0,80	-0,65	-1,08	-0,52	-0,28	-0,56	-0,41	1,497	1,06	0,491	0,5									
Dobrzyniewo Fabryczne	0,43	0,17	-0,45	-0,02	0,44	0,10	0,32	0,40	0,53	-0,07	0,74	0,80	-0,67	1,097	-1,36	0,155	0,815									
Dobrzyniewo Kościelne	0,43	1,00	1,74	1,72	-0,33	-0,56	0,05	-1,18	2,48	0,42	1,84	2,00	0,84	-1,07	1,03	-1,52	-1,66									
Fasty	-0,68	-0,33	-0,52	-0,57	-0,32	0,10	-0,77	-0,82	-1,28	-0,69	0,09	-1,18	-0,76	1,522	1,73	-1,52	0,815									
Gniła	0,43	0,31	-0,09	0,53	0,60	0,10	-0,63	0,00	0,63	-0,26	-0,13	-0,15	-0,09	1,173	0,47	0,827	-0,32									
Kobuzle	0,43	2,34	0,66	-1,49	4,23	-1,35	-1,19	1,27	-1,50	-0,83	-1,00	-0,06	-1,05	-0,83	0,15	0,827	0,815									
Kopisk	-3,46	1,28	1,87	1,43	0,43	-0,40	2,56	1,32	0,91	2,19	1,29	-1,95	1,49	-0,72	-1,32	0,155	0,815									
Kozłóce	0,43	0,14	0,59	0,36	0,19	0,73	1,25	0,52	0,68	3,27	2,11	-0,35	0,19	-0,47	0,85	0,491	-0,81									
Krynice	0,43	0,06	-0,23	0,61	-0,25	-0,43	-0,11	-0,88	0,04	-0,11	0,10	0,14	-0,20	1,138	0,49	0,491	-0,62									
Leńce	0,43	-0,71	0,00	-1,49	-0,26	-0,46	-1,19	-0,59	0,75	0,58	-1,00	0,43	-0,58	-0,48	-0,78	0,155	0,815									
Leńniki	0,43	-0,85	-0,79	-0,09	-0,56	-0,43	-0,11	-0,58	-0,73	-0,83	-1,00	0,39	-0,32	1,153	0,81	-1,52	0,815									
Nowosiółki	0,43	-2,13	-1,63	-1,49	-0,87	-1,35	-1,19	-1,18	-1,50	-0,83	-1,00	1,31	-1,05	-0,32	0,15	0,827	0,815									
Podleńce	0,43	-0,73	-0,02	-1,04	-0,87	0,42	-0,50	-0,03	-0,02	0,56	0,06	-0,44	0,83	-0,57	-0,50	0,827	0,815									
Pogorzałki	-0,47	-0,37	-0,42	-0,25	-0,72	-0,24	-0,32	-0,60	-1,13	0,22	-0,47	-0,71	0,48	1,615	0,44	-1,86	0,124									

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

62 | Strona

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Jednostka analityczna	Skala społeczna																	Skala gospodarcza	Skala środowiskowa	Skala przestrzenno-funkcyjna	Skala techniczna
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17				
Ponikla	0,43	0,07	0,73	-0,08	-0,49	0,31	0,55	0,63	-0,11	0,92	-0,33	0,03	-0,32	-0,81	1,76	-2,53	-0,92				
Rybaki	0,43	-2,13	-1,63	-1,49	-0,87	-1,35	-1,19	-1,18	-1,50	-0,83	-1,00	-0,16	-1,05	-0,63	-1,19	0,827	0,815				
Szacify	0,43	1,29	2,12	2,26	-0,03	2,34	1,70	1,23	1,60	-0,83	0,48	0,90	-0,73	-1,35	1,30	0,491	0,815				
Zalesie	0,43	-0,32	-0,94	0,24	-0,87	2,06	-0,30	-0,44	1,37	-0,83	-1,00	2,02	-0,75	-0,33	-0,81	0,827	0,815				
Chraboły	-2,34	1,65	1,48	1,63	0,75	2,40	2,28	3,04	-0,07	0,24	0,23	-0,52	0,03	1,201	-0,90	0,827	-0,26				
Jaworówka	0,43	-0,23	-1,05	-0,03	-0,22	-0,40	0,31	0,69	0,91	0,68	-1,00	-1,30	2,51	-0,57	-0,28	0,491	-2,18				
Kulkówka	0,43	0,58	0,75	0,49	1,12	-0,38	0,34	-0,54	0,14	0,71	2,51	-1,28	0,24	-0,27	-1,46	-0,85	0,815				
Nowe Aleksandrowo	0,43	-0,49	-0,65	-0,79	-0,72	0,48	-0,83	-0,58	-0,54	-0,83	-0,72	0,87	0,35	1,393	-0,01	-0,18	0,096				
Obrubniki	0,43	0,87	0,68	0,43	-0,01	-0,09	-0,20	0,06	0,09	-0,83	-0,24	-0,04	2,81	-0,55	1,21	-0,85	-1,16				
Ogrodniki	0,43	-0,77	-0,38	-0,44	-0,41	-1,35	-0,66	-0,73	-0,35	-0,83	-1,00	-0,28	-0,69	-0,28	-1,30	0,491	0,815				

Źródło: Opracowanie własne.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

63 | Strona

W poniższej tabeli zaprezentowano występowanie stanu kryzysowego w podziale na jednostki analityczne i analizowane sfery. Dodatnia wartość sumarycznego wskaźnika degradacji dla poszczególnej sfery oznaczona została słowem „stan kryzysowy”. W przypadku gdy wartość jednostki analitycznej przyjęta wartość ujemną, oznaczone to zostało słowem „brak”.

Rysunek 19. Podsumowanie analizy wskaźnikowej dla jednostek analitycznych

Jednostka analityczna	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna
Bohdan	Brak	Brak	Brak	Stan kryzysowy	Brak
Borsukówka	Stan kryzysowy	Brak	Brak	Stan kryzysowy	Brak
Dobrzyniewo Duże	Brak	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy
Dobrzyniewo Fabryczne	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy	Brak	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy
Dobrzyniewo Kościelne	Stan kryzysowy	Brak	Stan kryzysowy	Brak	Brak
Fasty	Brak	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy	Brak	Stan kryzysowy
Gnła	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy	Brak
Kobuzie	Stan kryzysowy	Brak	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy
Kopisk	Stan kryzysowy	Brak	Brak	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy
Kozłńce	Stan kryzysowy	Brak	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy	Brak
Krynice	Brak	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy	Brak
Leńce	Brak	Brak	Brak	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy
Letniki	Brak	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy	Brak	Stan kryzysowy
Nowosiółki	Brak	Brak	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy
Podleńce	Brak	Brak	Brak	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy
Pogorzałki	Brak	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy	Brak	Stan kryzysowy
Ponikla	Stan kryzysowy	Brak	Stan kryzysowy	Brak	Brak
Rybaki	Brak	Brak	Brak	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy
Szacły	Stan kryzysowy	Brak	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy
Zalesie	Stan	Brak	Brak	Stan	Stan

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

64 | Strona

Jednostka analityczna	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna
	kryzysowy			kryzysowy	kryzysowy
Chraboły	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy	Brak	Stan kryzysowy	Brak
Jaworówka	Stan kryzysowy	Brak	Brak	Stan kryzysowy	Brak
Kulkówka	Stan kryzysowy	Brak	Brak	Brak	Stan kryzysowy
Nowe Aleksandrowo	Brak	Stan kryzysowy	Brak	Brak	Stan kryzysowy
Obrubniki	Stan kryzysowy	Brak	Stan kryzysowy	Brak	Brak
Ogrodniki	Brak	Brak	Brak	Stan kryzysowy	Stan kryzysowy

Źródło: Opracowanie własne.

Analizie poddano również lokalne potencjały jednostek analitycznych, które charakteryzują się występowaniem sytuacji kryzysowej:

Tabela 13 Lokalne potencjały jednostek, które charakteryzują się występowaniem sytuacji kryzysowej

Jednostka analityczna	Lokalny potencjał
Szacilly	Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, na obszarze jednostki występują tereny zabudowy usług publicznych: usługi turystyki i wypoczynku. Na terenie jednostki analitycznej zaobserwowano zadowalający poziom przedsiębiorczości (wysoka liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym), a co za tym idzie potencjał gospodarczy.
Chraboły	Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, na obszarze jednostki występują tereny zabudowy usług publicznych: usługi sakralne i kościelne. Na terenie sołectwa istnieje świetlica wiejska – odpowiednie jej wykorzystanie może spowodować, że stanie się ona kluczowym miejscem integracji i aktywizacji mieszkańców. Centralnym punktem aktywizacji może stać się również zlokalizowana w Chrabołach szkoła podstawowa. Ponadto na terenie sołectwa działa Centrum Szkolenia Jeździeckiego oraz Klub Jeździecki.
Dobrzyniewo Kościelne	Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, na obszarze jednostki występują tereny zabudowy usług publicznych: usługi sakralne i kościelne oraz usług komercyjnych. Na terenie sołectwa istnieje świetlica wiejska – odpowiednie jej wykorzystanie może spowodować, że stanie się ona kluczowym miejscem integracji i aktywizacji mieszkańców. Istniejące

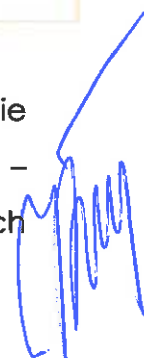

Jednostka analityczna	Lokalny potencjał
Kozinice	<p>zabytki (zabytkowe cmentarze, kościół, plebania i kostnica) świadczą o występowaniu potencjału kulturowego i dziedzictwa historycznego sołectwa. Na terenie jednostki analitycznej zaobserwowano zadowalający poziom przedsiębiorczości (wysoka liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym), a co za tym idzie potencjał gospodarczy.</p> <p>Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, na obszarze jednostki występują tereny zabudowy usług komercyjnych. Na terenie sołectwa istnieje strażnica OPS oraz świetlica wiejska – odpowiednie ich wykorzystanie może spowodować, że stanie się ona kluczowym miejscem integracji i aktywizacji mieszkańców. Na terenie jednostki analitycznej zaobserwowano zadowalający poziom przedsiębiorczości (wysoka liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym), a co za tym idzie potencjał gospodarczy.</p>
Kopisk	<p>Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, na obszarze jednostki występują tereny zabudowy usług publicznych oraz usług komercyjnych. Ponadto na terenie Kopiska działa Fundacja Mazur i Podlasia. Na terenie jednostki analitycznej zaobserwowano zadowalający poziom przedsiębiorczości (wysoka liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym), a co za tym idzie potencjał gospodarczy.</p>
Kulikówka	<p>Na terenie jednostki analitycznej zaobserwowano zadowalający poziom przedsiębiorczości (wysoka liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym), a co za tym idzie potencjał gospodarczy.</p>
Obrubniki	<p>Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, na obszarze jednostki występują tereny zabudowy usług publicznych: usługi edukacyjne. Na terenie sołectwa istnieje świetlica wiejska – odpowiednie jej wykorzystanie może spowodować, że stanie się ona kluczowym miejscem integracji i aktywizacji mieszkańców. Centralnym punktem aktywizacji może stać się również zlokalizowana w Obrubnikach szkoła podstawowa. Na terenie jednostki analitycznej zaobserwowano zadowalający poziom przedsiębiorczości (wysoka liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym), a co za tym idzie potencjał gospodarczy.</p>
Borsukówka	<p>Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, na obszarze jednostki występują tereny zabudowy usług komercyjnych. Na terenie sołectwa istnieje świetlica wiejska – odpowiednie jej wykorzystanie może spowodować, że stanie się ona</p>

Jednostka analityczna	Lokalny potencjał
Ponikla	<p>kluczowym miejscem integracji i aktywizacji mieszkańców. Na terenie jednostki analitycznej zaobserwowano zadowalający poziom przedsiębiorczości (wysoka liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym), a co za tym idzie potencjał gospodarczy.</p> <p>Na terenie sołectwa istnieje świetlica wiejska – odpowiednie jej wykorzystanie może spowodować, że stanie się ona kluczowym miejscem integracji i aktywizacji mieszkańców. Na terenie jednostki analitycznej zaobserwowano zadowalający poziom przedsiębiorczości (wysoka liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym), a co za tym idzie potencjał gospodarczy.</p>
Jaworówka	<p>Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, na obszarze jednostki występują tereny zabudowy usług komercyjnych. Na terenie sołectwa istnieje świetlica wiejska – odpowiednie jej wykorzystanie może spowodować, że stanie się ona kluczowym miejscem integracji i aktywizacji mieszkańców. Na terenie jednostki analitycznej zaobserwowano zadowalający poziom przedsiębiorczości (wysoka liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym), a co za tym idzie potencjał gospodarczy.</p>
Gniła	<p>Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, na obszarze jednostki występują tereny zabudowy usług publicznych: usługi edukacyjne. Na terenie sołectwa istnieje świetlica wiejska – odpowiednie jej wykorzystanie może spowodować, że stanie się ona kluczowym miejscem integracji i aktywizacji mieszkańców.</p>
Zalesie	<p>Na terenie jednostki analitycznej zaobserwowano zadowalający poziom przedsiębiorczości (wysoka liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym), a co za tym idzie potencjał gospodarczy.</p>
Kobuzie	<p>Na terenie jednostki analitycznej zaobserwowano zadowalający poziom przedsiębiorczości (wysoka liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym), a co za tym idzie potencjał gospodarczy.</p>

Źródło: opracowanie własne.

Podstawą do wyznaczenia obszaru zdegradowanego było występowanie niekorzystnych zjawisk społecznych, a dopiero w następnym kroku – wystąpienie co najmniej jednego zjawiska kryzysowego w pozostałych

sferach i lokalny potencjał. Na podstawie poniższego zestawienia wybrano obszar zdegradowany.

Tabela 14. Występowanie stanu kryzysowego w sferze społecznej, pozaspołecznej i lokalnego potencjału na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże

Jednostka analityczna	Stan kryzysowy w sferze społecznej	Stan kryzysowy w jednej z pozostałych sfer (gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej)	Występowanie lokalnego potencjału
Bohdan	Nie występuje	Występuje	Nie występuje
Borsukówka	Występuje	Występuje	Występuje
Dobrzyniewo Duże	Nie występuje	Występuje	Nie występuje
Dobrzyniewo Fabryczne	Występuje	Występuje	Nie występuje
Dobrzyniewo Kościelne	Występuje	Występuje	Występuje
Fasty	Nie występuje	Występuje	Nie występuje
Gnła	Występuje	Występuje	Występuje
Kobuzle	Występuje	Występuje	Występuje
Kopisk	Występuje	Występuje	Występuje
Kozłńce	Występuje	Występuje	Występuje
Krynice	Nie występuje	Występuje	Nie występuje
Leńce	Nie występuje	Występuje	Nie występuje
Letniki	Nie występuje	Występuje	Nie występuje
Nowosiółki	Nie występuje	Występuje	Nie występuje
Podleńce	Nie występuje	Występuje	Nie występuje
Pogorzalki	Nie występuje	Występuje	Nie występuje
Ponikla	Występuje	Występuje	Występuje
Rybaki	Nie występuje	Występuje	Nie występuje
Szacily	Występuje	Występuje	Występuje
Zalesie	Występuje	Występuje	Występuje
Chraboly	Występuje	Występuje	Występuje
Jaworówka	Występuje	Występuje	Występuje
Kulikówka	Występuje	Występuje	Występuje
Nowe Aleksandrowo	Nie występuje	Występuje	Nie występuje
Obrubniki	Występuje	Występuje	Występuje
Ogrodniki	Nie występuje	Występuje	Nie występuje

Źródło: Opracowanie własne.

W skład obszaru zdegradowanego wchodzi następujące jednostki analityczne:

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

68 | Strona

- Szaciły,
- Kozińce,
- Dobrzyniewo Kościelne,
- Kopisk,
- Chraboty,
- Odrubniki,
- Borsukówka,
- Kulikówka,
- Kobuzie,
- Jaworówka,
- Zalesie,
- Gnita,
- Ponikła.

Obszar zdegradowany zamieszkuje 2837 mieszkańców, co stanowi **31,38% mieszkańców gminy**. Zajmuje powierzchnie 9599 ha, co stanowi **59,73% powierzchni gminy**.

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

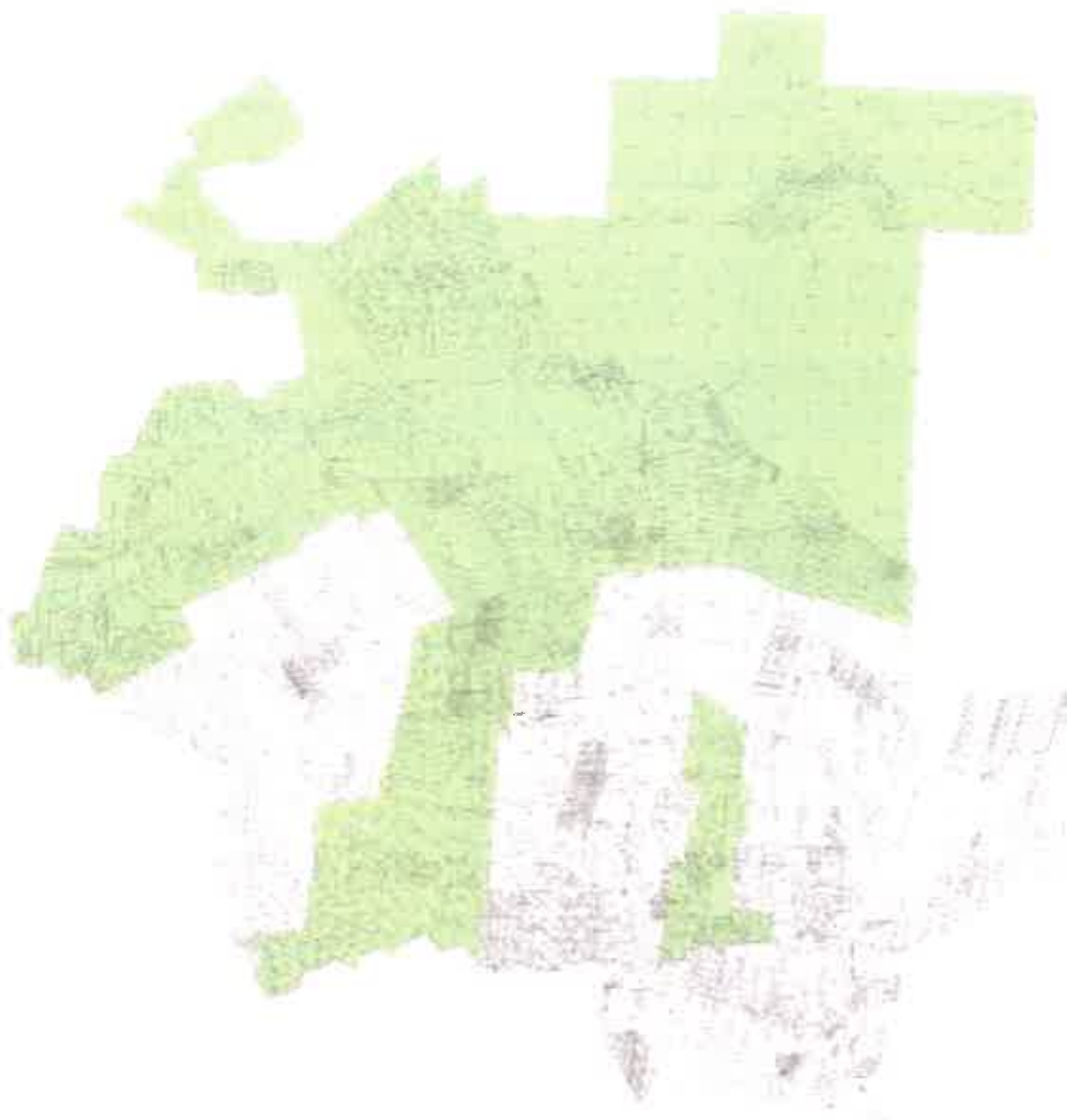
MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Rysunek 20. Poglądowa mapa obszaru zdegradowanego Gminy Dobrzyniewo Duże

Źródło: Opracowanie własne.

3.2.2 Obszar rewitalizacji

Ze względu na przekroczenie wartości wskazanych w Ustawie o rewitalizacji z dnia 09.10.2015 r., **obszar zdegradowany nie może zostać w pełni zakwalifikowany jako obszar rewitalizacji.** Zgodnie z artykułem 10.2. „obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

70 | Strona

przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy". Wybór obszaru rewitalizacji na obszarze wiejskim jest utrudniony z powodu trudności w jednoznacznym wskazaniu miejsca, w którym występuje kumulacja negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, przestrzennych, technicznych i środowiskowych. Ze względu specyfikę obszarów wiejskich oraz na fakt, że obszar zdegradowany łącznie przekracza wskazane wartości, wybór obszaru rewitalizacji nastąpił **na podstawie nawarstwienia niekorzystnych zjawisk społecznych** (określonych najwyższymi wartościami sumarycznego wskaźnika degradacji) oraz analizy lokalnego potencjału. W skład obszaru rewitalizacji wchodzi następujące obszary:

- Szacily,
- Kozinice,
- Dobrzyniewo Kościelne,
- Kopisk,
- Chraboly,
- Odrubniki,
- Borsukówka,
- Kulikówka.

Obszar rewitalizacji zawężony został do terenów zamieszkałych.

Obszar rewitalizacji zamieszkuje 1822 mieszkańców, co stanowi **20,15% mieszkańców gminy**. Zajmuje powierzchnię 1950 ha, co stanowi **12,13% powierzchni gminy**.

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

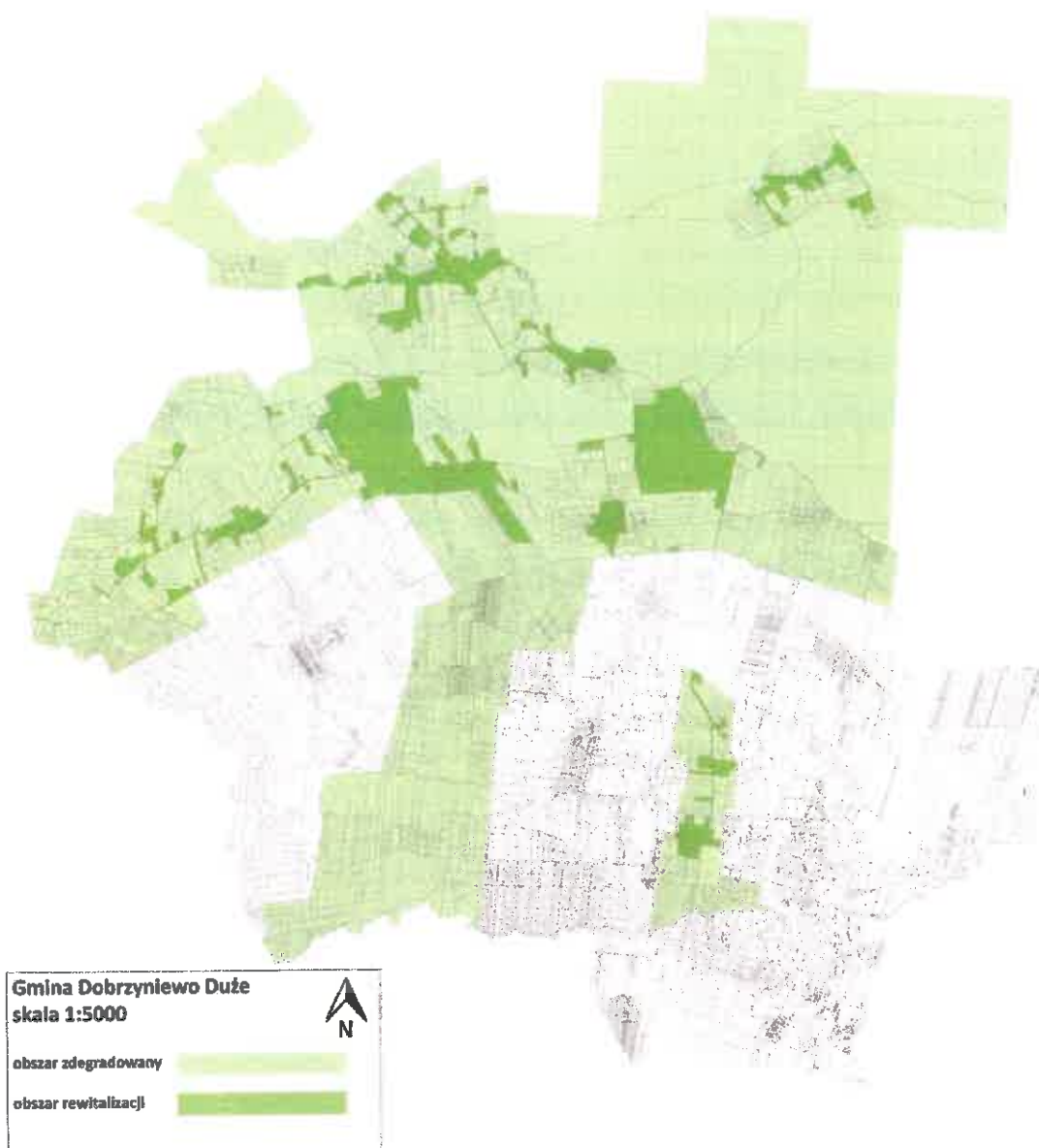
MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Rysunek 21. Poglądowa mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na tle gminy

Źródło: Opracowanie własne.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

72 | Strona

4. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

4.1 Podobszar I: Szacify

W sołectwie Szacify, które obejmuje wieś Szacify, zameldowanych jest 122 mieszkańców. Łącznie sołectwo zajmuje 1,38% powierzchni gminy.

Diagnoza wykazała, że Podobszar I cechuje się niskim poziomem aktywności organizacji pozarządowych. Niski poziom zaangażowania w sprawy publiczne powoduje, że realizowane przedsięwzięcia publiczne nie zawsze odpowiadają na potrzeby i oczekiwania społeczności lokalnej. Brak organizacji pozarządowych, które integrowałyby mieszkańców w ramach wspólnych działań, sprzyjać powstaniu zjawiska wykluczenia społecznego.

Przyczyną niskiego zaangażowania w działalność na rzecz społeczności lokalnej może być niskie poczucie wspólnotowości lokalnych społeczności oraz brak integracji i łączenia się mieszkańców w grupy nieformalne i formalne.

Proces tworzenia wspólnoty mieszkańców w Szacicach jest również utrudniony ze względu na zróżnicowanie materialne. Obniżenie statusu majątkowego i społecznego jest **skutkiem** wysokiego udziału osób bezrobotnych. Jedną z **przyczyn** braku zatrudnienia jest zaprzestanie przez rolników prowadzenia działalności gospodarczej z powodu zaostżenia standardów produkcji rolnej. Trudności w znalezieniu pracy zgodnej z profilem wykształcenia i umiejętności, stało się powodem tak wysokiej liczby osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym lub poniżej oraz bez kwalifikacji zawodowych. Na zmniejszenie aktywności zawodowej **wpływa** również długotrwałe pozostawanie bez pracy, które skutkuje brakiem chęci zmiany sytuacji życiowej i pogłębieniem stanu kryzysowego. Niemożliwość zaspokojenia potrzeb materialnych, w konsekwencji wpływającej na zubożenie społeczeństwa, **przyczynia** się do korzystania z pomocy społecznej. Dane pozyskane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wskazują, że wielu mieszkańców Podobszaru I pobiera świadczenia pomocy społecznej z powodu ubóstwa, a także korzysta ze

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

73 | Strona

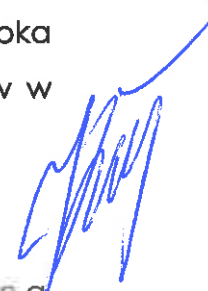
świadczeń wychowawczych z tytułu „500+” na pierwsze dziecko. W przypadku, gdy wartość pobieranych świadczeń jest na tyle wysoka, zmniejsza się potrzeba podejmowania działań związanych z poszukiwaniem pracy i rozwojem własnym.

Zdiagnozowane problemy w sferze społecznej potwierdzone zostały również w opinii mieszkańców. Na spotkaniu konsultacyjnym wskazano na:

- Niski poziom uczestnictwa w życiu politycznym i kulturalnym,
- Bezrobocie osób w wieku produkcyjnym,
- Korzystanie z pomocy społecznej,
- Wykluczenie społeczne.

Problemem zdiagnozowanym na etapie delimitacji oraz potwierdzony w ocenie społecznej, jest wysoki udział wyrobów azbestowych. Eternit, stanowiący materiał szkodliwy dla zdrowia i życia człowieka, musi zostać całości usunięty do roku 2032. Jednak **ze względu na** wysokie koszty likwidacji azbestu i często niski poziom świadomości ekologicznej, właściciele nieruchomości niechętnie decydują się na szybką wymianę.

Natomiast **lokalny potencjał** tego obszaru stanowią walory przyrodniczo-krajobrazowe. Położenie przy dużych kompleksach leśnych, w obrębie Natury 2000 wpływa na wzrost atrakcyjności sołectwa jako potencjalnego miejsca do zamieszkania. Również liczne ścieżki rowerowe stanowią o lokalnym potencjale Podobszaru I. Ponadto zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, na podobszarze występują tereny zabudowy usług publicznych: usługi turystyki i wypoczynku. Istniejący zabytek (drewniany budynek mieszkalny z początku XX wieku) świadczy o występowaniu potencjału kulturowego i dziedzictwa historycznego sołectwa. Na terenie zaobserwowano zadowalający poziom przedsiębiorczości (wysoka liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym), a co za tym idzie potencjał gospodarczy.

4.2 Podobszar II: Kozińce i Borsukówka

Kozińce i Borsukówka ze względu na wspólne granice, zostały połączone w Podobszar II. Łącznie Podobszar II zamieszkiwany jest przez 520 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały.

Głównymi **przyczynami** występowania stanu kryzysowego w Podobszarze II jest wysoki udział mieszkańców pozostających bez stałego zatrudnienia. Bezrobocie **wynika** głównie z wieku i niedostosowania wykształcenia do potrzeb rynku pracy. Młodzi mieszkańcy pozostający bez pracy, decydują się na migrację ekonomiczną. Podejmują pracę w większym, sąsiednim do gminy ośrodku miejskim - Białymstoku. Natomiast osoby, których kwalifikacje zawodowe niedostosowane są do potrzeb lokalnego rynku pracy, zmuszeni są do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Niemożliwość znalezienia pracy często staje się **przyczyną** występowania dysfunkcji w życiu rodzinnym, wpływającej na pogłębienie się zjawiska bezradności. Obniżenie statusu materialnego osób pozostających bez pracy i ich rodzin, **przyczynia** się do nadmiernego korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Ubóstwo i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych to najczęstsze **powody** przyznawania świadczeń Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Podobszar II charakteryzuje się również wysokim udziałem osób niepełnosprawnych. Często osoby niepełnosprawne, ze względu na rodzaj i stopień występowania choroby, nie mogą podjąć same zatrudnienia. Również ich opiekunowie, ze względu na potrzebę opieki całodobowej, pozostają bez stałego zatrudnienia, skutkującego potrzebą korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Integracja społeczna osób niepełnosprawnych jest dodatkowo utrudniona ze względu na brak inicjatyw organizowanych przez nieformalne grupy społeczne. Małe zaangażowanie mieszkańców w życie kulturalne sołectw **wynika** przede wszystkim z mało rozwiniętego trzeciego sektora, których członkowie podejmowałiby działania na rzecz rozwoju kapitału społecznego.

Degradacja Podobszaru II **wynika** również ze znacznej ilości wyborów azbestowych. Zalegające wyroby azbestowe przyczyniają się do pogarszania jakości powietrza. Obecność włókien azbestu w atmosferze powoduje, że szkodliwe substancje wraz z wdychanym powietrzem wnikają do organizmu człowieka. Również źródłem zarażenia jest woda, która często doprowadzana jest do gospodarstw domowych i przemysłowych rurami azbestowo-cementowymi.

Lokalny potencjał Podobszaru II stanowi bliska dostępność do infrastruktury społecznej. W Kozinicach funkcjonuje Wiejski Dom Kultury, który stanowi ośrodek życia kulturalnego mieszkańców. Obiekt jest również miejscem spotkań społeczności z lokalną władzą. Ponadto zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, na podobszarze występują tereny zabudowy usług komercyjnych. Na terenie tym istnieją strażnica OPS oraz świetlica wiejska – odpowiednie ich wykorzystanie może spowodować, że stanie się ona kluczowym miejscem integracji i aktywizacji mieszkańców. Istniejący zabytek (drewniany budynek mieszkalny z początku XX wieku) świadczy o występowaniu potencjału kulturowego i dziedzictwa historycznego sołectwa. Na terenie zaobserwowano zadowalający poziom przedsiębiorczości (wysoka liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym), a co za tym idzie potencjał gospodarczy.

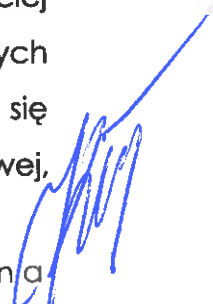
4.3 Podobszar III: Dobrzyniewo Kościelne

Dobrzyniewo Kościelne to sołectwo, które zamieszkiwane jest przez 190 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały.

Podobszar III cechuje się wysokim udziałem osób korzystających z pomocy społecznej. **Przyczyną** pobierania zasiłków pomocowych jest najczęściej ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i niepełnosprawność. Trudności te często łączą się ze sobą, jedne stają się powodem drugich, pogłębiając wykluczenie w sferze zawodowej.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

76 | Strona

edukacyjnej, kulturalnej, itd. Obniżenie poczucia własnej wartości (związanej z brakiem samodzielności i niezależności) **generuje** negatywną postawę do chęci zmiany sytuacji życiowej. Ubóstwo, którego często **przyczyną** jest niemożliwość podjęcia zatrudnienia zgodnie z profilem wykształcenia lub kompetencji zawodowych, generuje występowanie jeszcze innych problemów. Powszechnym zjawiskiem jest dziedziczenie biedy, **przez co** prowadzenie działań mających na celu poprawę swojego statusu, jest utrudnione. Dzieci z takich rodzin rzadziej korzystają z płatnej oferty sportowej i kulturalnej oraz mają mniejszą możliwość skorzystania z odpłatnych zajęć edukacyjnych. **Powoduje to**, że dzieci czują się gorsze i szukają grup rówieśniczych o podobnym statusie społeczno-ekonomicznym. Dostęp do rozszerzonej i bezpłatnej oferty edukacyjnej, kulturalnej czy sportowej jest utrudniony, ponieważ na terenie Dobrzyniewa Kościelnego nie funkcjonuje żadna organizacja pozarządowa. Często działalność trzeciego sektora związana jest z wyrównywaniem szans w dostępie do dóbr kultury czy edukacji. Jej brak **generuje** zatem zahamowanie w rozwoju społecznym mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Innym problemem występującym na terenie Podobszaru III jest wysoki udział wyrobów azbestowych i niewielka liczba przeprowadzonych inspekcji kontroli robót budowlanych.

Lokalne potencjały: zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, na podobszarze występują tereny zabudowy usług publicznych: usługi sakralne i kościelne oraz usług komercyjnych. Na terenie sołectwa istnieje świetlica wiejska – odpowiednie jej wykorzystanie może spowodować, że stanie się ona kluczowym miejscem integracji i aktywizacji mieszkańców. Istniejące zabytki (zabytkowe cmentarze, kościół, plebania i kościelnica) świadczą o występowaniu potencjału kulturowego i dziedzictwa historycznego sołectwa. Na terenie zaobserwowano zadowalający poziom przedsiębiorczości (wysoka liczba

podmiotów gospodarczych przypadających na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym), a co za tym idzie potencjał gospodarczy.

4.4 Podobszar IV: Kopisk

Kopisk zamieszkuje 159 mieszkańców, co stanowi 1,73%. **Źródłem** stanu kryzysowego, który występuje w sferze społecznej, jest wysoki udział mieszkańców pozostających bez pracy. Struktura osób bezrobotnych w Kopisku kształtuje się następująco:

- osoby bez średniego wykształcenia,
- osoby do 25 roku życia,
- osoby z wykształceniem podstawowym lub poniżej,
- osoby bez kwalifikacji zawodowych.

Istotnym problemem występującym na terenie Podobszaru IV jest długotrwałe bezrobocie. Jest to grupa, którą najtrudniej zaktywizować oraz wymaga największych kosztów przy jej aktywizacji. Długotrwałe bezrobocie staje się **powodem** występowania innych problemów w sferze społecznej, które zmuszają mieszkańców do korzystania z pomocy społecznej. Niemożliwość podjęcia zatrudnienia i wynikający z tego wysoki poziom frustracji, doprowadzić może do uzależnień lub popełniania przestępstw i wykroczeń.

Lokalny potencjał: Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, na podobszarze występują tereny zabudowy usług publicznych oraz usług komercyjnych. Istniejące zabytki (mogila z czasów II wojny światowej oraz rzymskokatolicki cmentarz z II połowy XX wieku) świadczą o występowaniu potencjału kulturowego i dziedzictwa historycznego sołectwa. Ponadto na terenie Kopiska działa Fundacja Mazur i Podlasia. Zaobserwowano również zadowalający poziom przedsiębiorczości (wysoka liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym), a co za tym idzie potencjał gospodarczy.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

78 | Strona

4.5 Podobszar V: Chraboty

Sołectwo Chraboty leży w północno-zachodniej części gminy i jest zamieszkiwane przez 439 osoby.

W trakcie konsultacji społecznych mieszkańcy wskazali, że głównym problemem występującym na terenie Chrabotów jest bezrobocie. Potwierdziły to również wartości mierników wskaźnikowych, które we wszystkich analizowanych rodzajach bezrobocia, przekroczyły wartości powyżej średniej dla gminy. Wśród **przyczyn** występowania tego zjawiska wymienić można min. zbyt małą liczbę miejsc pracy, brak przemysłu, nowych miejsc pracy, niski poziom wykształcenia, czy niezaradność życiową. Mieszkańcy pozostający bez pracy to osoby bez wykształcenia średniego, bez kwalifikacji zawodowych lub wykluczone z rynku pracy z powodu wieku. Niewystarczająca ilość zasobów finansowych, pozwalających na zaspokojenie potrzeb własnych i rodziny, staje się **czynnikiem generującym** występowanie problemów społecznych. Jednym z nich jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Niemożliwość zapewnienia pełnej opieki dziecku i zaspokojenia jego potrzeb, powoduje że rodzice zmuszeni się do korzystania z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Utrata zatrudnienia, która skutkuje rezygnacją z życia i marazmem, prowadzi do pogorszenia relacji rodzinnych i sąsiedzkich.

Podobszar V cechuje się **lokalnym potencjałem**. Chraboty to sołectwo, w którym rozwija się rolnictwo ekologiczne. Stosowanie wyłącznie środków naturalnych i nieprzetworzonych technologicznie korzystanie wpływa na środowisko naturalne, podnosząc jakość życia mieszkańców. Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, na podobszarze występują tereny zabudowy usług publicznych: usługi sakralne i kościelne. Na terenie sołectwa istnieje świetlica wiejska – odpowiednie jej wykorzystanie może spowodować, że stanie się ona kluczowym miejscem integracji i aktywizacji mieszkańców. Centralnym punktem aktywizacji może

stać się również zlokalizowana w Chrabołach szkoła podstawowa. O lokalnym potencjale stanowi również dostępność komunikacyjna sołectwa – charakteryzuje się ono wyższą od średniej dla Gminy (2,42) liczbą przystanków autobusowych - 3. Ponadto na terenie sołectwa działa Centrum Szkolenia Jeździeckiego oraz Klub Jeździecki.

4.6 Podobszar VI: Obrubniki

Podobszar VI stanowi sołectwo Obrubniki, które zamieszkiwane jest przez 238 osób.

W trakcie spotkania konsultacyjnego wskazano, że największym problemem społecznym jest niski poziom integracji mieszkańców. **Wynika** to głównie z braku aktywnie działających organizacji pozarządowych, które odpowiedzialne są za podnoszenie świadomości i wiedzy obywatelskiej wśród mieszkańców. Niski kapitał społeczny **wpływa** również na występowanie problemu bezrobocia. Zróżnicowanie w strukturze osób pozostających bez pracy obserwuje się również na terenie Podobszaru VI. Bezrobotni to zarówno osoby długotrwale pozostające bez zatrudnienia, bez średniego wykształcenia i bez kwalifikacji zawodowych.

Świetlica wiejska wymaga remontu, ponieważ w okresie jesienno-zimowym ze względu na chłód w pomieszczeniu, zdecydowanie mniej mieszkańców decyduje się na uczestnictwo w organizowanych zajęciach. Jednocześnie, interesariusze Programu wskazywali, że świetlica wiejska stanowi lokalny potencjał Obrubników. Znaczenie dla rozwoju sołectwa ma również Szkoła Podstawowa, która oprócz pełnienia funkcji edukacyjnej, integruje najmłodszych mieszkańców poza godzinami zajęć szkolnych.

Lokalny potencjał: Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, na podobszarze występują tereny zabudowy usług publicznych: usługi edukacyjne. Na terenie sołectwa istnieje świetlica wiejska – odpowiednie jej wykorzystanie może spowodować, że stanie się ona kluczowym miejscem integracji i aktywizacji mieszkańców.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

80 | Strona

Centralnym punktem aktywizacji może stać się również zlokalizowana w Obrubnikach szkoła podstawowa. Istniejące zabytki (drewniane budynki mieszkalne oraz budynek gospodarczy z końca XIX w. oraz I połowy XX w.) świadczą o występowaniu potencjału kulturowego i dziedzictwa historycznego sołectwa. Zaobserwowano również zadowalający poziom przedsiębiorczości (wysoka liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym), a co za tym idzie potencjał gospodarczy.

4.7 Podobszar VII: Kulikówka

Kulikówka zamieszkiwana jest przez 154 osoby, co stanowi 1,70% mieszkańców gminy.

Mieszkańcy Kulikówki to beneficjenci Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. **Powody** korzystania ze świadczeń pomocy społecznej to ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i niepełnosprawność. Część problemów **jest pochodną** utrzymywania się z niewielkich gospodarstw rolnych lub pozostawania bez pracy. **Powodem** bezrobocia jest zarówno trudność w znalezieniu pracy, jak również potrzeba całodobowej opieki nad osobami niepełnosprawnymi. Bezradność, która również została zdiagnozowana wśród mieszkańców Kulikówki, objawia się niemożliwością zaspokojenia podstawowych potrzeb rodziny. **Ze względu na** niedostateczny dochód rodziców, dzieci korzystają z programu dożywiania. Również gorszy dostęp do kultury i mniejsza różnorodność spędzania czasu wolnego, wpływa na utrudniony proces integrowania i aktywizacji dzieci z rodzin korzystających z pomocy społecznej z pozostałymi grupami rówieśniczymi.

O lokalnym potencjale stanowi fakt, iż Kulikówka jest obszarem atrakcyjnym pod względem wysokiej jakości środowiska naturalnego. Wysoki poziom zalesienia regionu i mniejsza ilość wyrobów azbestowych, stanowi o lokalnym potencjale obszaru. Istniejące zabytki (drewniane stodoły oraz budynek mieszkalny z początku XX wieku) świadczą o występowaniu potencjału

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

kulturowego i dziedzictwa historycznego sołectwa. Zaobserwowano również zadowalający poziom przedsiębiorczości (wysoka liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym), a co za tym idzie potencjał gospodarczy.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

82 | Strona

5. Powiązanie z dokumentami strategicznymi

W poniższej tabeli przedstawione zostały szczegółowe powiązania z dokumentami strategicznymi na poziomie gminy:

Tabela 15. Powiązanie dokumentów planistycznych i strategicznych

POWIĄZANIE Z GMINNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI

STRATEGIA ROZWOJU GMINY DOBRZYNIOWO DUŻE NA LATA 2016-2024

Gminny Program Rewitalizacji zawiera projekty zadań, które nawiązują do poszczególnych celów strategicznych Gminy Dobrzyniewo Duże. Zakładane cele dotyczą budowy spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych w gminie. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże jest zgodny z niniejszymi celami strategicznymi:

Cel strategiczny A. Gmina Dobrzyniewo Duże obszarem efektywnie wykorzystującym swoje atrakcyjne położenie dla obsługi Aglomeracji Białostockiej pod kątem lokalizacji działalności gospodarczej oraz budownictwa jednorodzinnego, stosującą nowoczesne metody zarządzania rozwojem lokalnym dla pobudzenia wzrostu dochodów mieszkańców i budżetu Gminy.

Cel strategiczny B. Gmina Dobrzyniewo Duże obszarem rozwoju nowoczesnego rolnictwa i powstającej w jego otoczeniu konkurencyjnej przedsiębiorczości, racjonalnie i efektywnie wykorzystujących lokalne zasoby w celu zapewnienia wielofunkcyjnego rozwoju obszaru Gminy.

Cel strategiczny C. Gmina Dobrzyniewo Duże obszarem trwałego i zrównoważonego rozwoju infrastruktury technicznej zapewniającej atrakcyjne warunki życia mieszkańców i funkcjonowania podmiotów gospodarczych.

Cel strategiczny D. Gmina Dobrzyniewo Duże obszarem rosnącej dostępności do infrastruktury społecznej życia kulturalnego, edukacji i wszechstronnego rozwoju osobistego mieszkańców z bogatą ofertą

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

83 | Strona

POWIĄZANIE Z GMINNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI

rekreacyjno – turystyczną skierowaną do wszystkich mieszkańców Powiatu Białostockiego.

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY DOBRZYNIOWO DUŻE NA LATA 2012 – 2022

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2012-2022 ma pełnić rolę schematu integrującego działania poszczególnych uczestników życia społecznego w gminie. Zakłada realizację pięciu celów strategicznych:

- 6.1.** Systematyczna analiza istniejących problemów społecznych.
- 6.2.** Budowanie systemu wsparcia dla osób bezrobotnych z uwzględnieniem ich aktywności.
- 6.3.** Rozwiązywanie zintegrowanego systemu wsparcia na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych.
- 6.4.** Wsparcie rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczym.
- 6.5.** Budowanie systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów.

Wszystkie wymienione cele strategiczne są spójne z założeniami Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże.

PLAN USUWANIA AZBESTU Z TERENU GMINY DOBRZYNIOWO DUŻE

Plan Usuwania Azbestu z terenu Gminy Dobrzyniewo Duże zakłada bezpieczne dla zdrowia mieszkańców i środowiska naturalnego usunięcie wyrobów zawierających azbest z obszaru Gminy do końca 2032 roku, w ramach następujących zadań:

1. inwestycyjnych, zmierzających do oczyszczenia terenów Gminy Dobrzyniewo Duże z wyrobów zawierających azbest,
2. pozainwestycyjnych, polegających na:
  - a) organizacji kampanii informacyjnych o szkodliwości azbestu oraz bezpiecznym użytkowaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest,
  - b) wdrożeniu monitoringu realizacji Planu,

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

84 | Strona

POWIĄZANIE Z GMINNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI

c) podjęciu działań w kierunku pozyskania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych dla wsparcia usuwania wyrobów zawierających azbest i ich unieszkodliwiania,

d) okresowej weryfikacji i aktualizacji Planu.

W nawiązaniu do określonych zadań, zaplanowane kierunki działań w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże przyczynią się do sukcesywnej likwidacji substancji szkodliwych dla zdrowia i życia mieszkańców oraz poprawy stanu środowiska naturalnego.

PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA GMINY DOBRZYNIEWO DUŻE

„Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Dobrzyniewo Duże” zakłada realizację celu strategicznego, który brzmi *Dążenie do utrzymania niskoemisyjnego rozwoju gospodarczego i zaspokajania potrzeb społeczeństwa, tj. rozwoju gospodarczo-społecznego gminy Dobrzyniewo Duże do 2020 roku następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną i finalną*. Cel strategiczny określony został za pomocą dwunastu celów strategicznych. Gminny Program Rewitalizacji jest spójny z następującymi celami:

- 1) Wdrożenie wizji gminy Dobrzyniewo Duże jako obszaru zarządzanego w sposób zrównoważony i ekologiczny, stanowiącego przykład zarówno dla gmin regionu, jak i kraju.
- 2) Ograniczenie emisji CO₂ oraz emisji zanieczyszczeń z instalacji wykorzystywanych na terenie gminy, a także emisji pochodzącej z transportu; spełnienie norm w zakresie powietrza.
- 7) Poprawa ładu przestrzennego, rozwój zrównoważonej przestrzeni publicznej.
- 9) Zwiększenie świadomości mieszkańców dotyczącej ich wpływu na lokalną gospodarkę ekoenergetyczną oraz jakość powietrza.
- 10) Promocja i realizacja wizji zrównoważonego transportu – z uwzględnieniem transportu publicznego, rowerowego oraz infrastruktury

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

85 | Strona

POWIĄZANIE Z GMINNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI

drogowej.

11) Promocja wykorzystywania efektywnych energetycznie rozwiązań w oświetleniu.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY DOBRZYŃIEWO DUŻE

Celem „Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego” jest kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na obszarze gminy w długim horyzoncie czasowym. Studium zakłada podstawowe zadania, tj.

- 1) uzyskanie kompleksowego rozpoznania i oceny uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych rozwoju zagospodarowania przestrzennego gminy, w tym: tendencji, problemów, barier i szans.
- 2) Ustalenie na bazie w/w uwarunkowań długofalowych kierunków przekształceń i rozwoju zagospodarowania przestrzennego gminy, z uwzględnieniem współpracy z gminami sąsiadującymi i etapowania,
- 3) określenie zasad i sposób realizacji zagospodarowania, w tym szczególności: potrzeb w zakresie sporządzania planów miejscowych i realizacji komunalnej infrastruktury transportowej i technicznej,
- 4) stworzenie podstaw rozwiązań planistycznych w planach miejscowych i ich koordynacji z polityką przestrzenną gminy,
- 5) uzyskanie bazy informacyjnej i ustaleń polityki przestrzennej gminy, służących określonym celom.

Gminny Program Rewitalizacji jest kolejnym dokumentem strategicznym, który jest powiązany ze *Studium* pod względem uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Program zakładający realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wpływających na ograniczenie problemów w pięciu analizowanych sferach, zostanie uzupełniony o zmiany niezbędne do wprowadzenia w Studium, w przypadku gdy realizacja projektów lub przedsięwzięć rewitalizacyjnych spowoduje zmianę funkcji

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyńewo Duże

86 | Strona

Fundusze
Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

POWIĄZANIE Z GMINNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI

zagospodarowania terenu.

Źródło: Opracowanie własne.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

87 | Strona

6. Wizja obszaru rewitalizacji

Istotną częścią Gminnego Programu Rewitalizacji jest określenie wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji. Podstawą do sformułowania planowanego efektu rewitalizacji była szczegółowa diagnoza sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej, a także opinie interesariuszy Programu.

Diagnoza i ocena społeczna wykazała, że obszary wskazane do rewitalizacji charakteryzują się występowaniem problemów w sferze społecznej. Głównym źródłem występowania stanu kryzysowego jest bezrobocie i wynikające z niego ubóstwo mieszkańców. Na obszarze rewitalizacji zdiagnozowano występowanie długotrwałego pozostawania bez pracy i bezrobocia ze względu na wiek oraz wykształcenie. Niska samowystarczalność ekonomiczna przyczynia się do korzystania ze świadczeń pomocowych. Mieszkańcy obszaru rewitalizacji to beneficjenci Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, którzy korzystają ze świadczeń z powodu ubóstwa, niepełnosprawności i bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Ubóstwo wśród mieszkańców zostało zdiagnozowane również we wskaźnikach dotyczących pobierania świadczeń „500+” na pierwsze dziecko i korzystania z programu dożywiania dla dzieci. Trudność we wskazaniu dominującego problemu obszaru rewitalizacji wynika z faktu, że często łączą się ze sobą, jedne stają się przyczyną drugich, w konsekwencji pogłębiając wykluczenie społeczne. Osoby te czują się gorsze, przez co nie dostrzegają potrzeby integracji z szerszą społecznością lokalną. Utrudniony proces nabywania nowych wzorców i zachowań prospołecznych od innych członków społeczności, powoduje że pogłębia się proces degradacji obszarów.

Wskazane wyżej problemy mają potwierdzenie w wynikach oceny społecznej. Zgodnie z wynikami badania ankietowego i przeprowadzonych spotkań z mieszkańcami, na obszarze rewitalizacji występują takie oceny jak:

- Bezrobocie,

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

88 | Strona

- Problemy opiekuńczo-wychowawcze,
- Niski poziom zaufania w społeczeństwie,
- Niski poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym.

Natomiast mieszkańcy w trakcie spotkania, które dotyczyło problemów na obszarze rewitalizacji, wskazywali na:

- Bezrobocie,
- Słabą integrację mieszkańców,
- Niski poziom uczestnictwa w życiu politycznym i kulturalnym,
- Niewystarczający kapitał społeczny.

Działania rewitalizacyjne powinny również objąć sferę pozaspołeczną. Zdiagnozowanymi problemami na obszarze rewitalizacji były: mała liczba podmiotów gospodarczych, zinwentaryzowane wyroby azbestowe, niedostateczny dostęp do dziedzictwa kulturowego oraz niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną i techniczną. Mieszkańcy w badaniu ankietowym i na spotkaniach konsultacyjnych potwierdzili występowanie problemów takich jak: niedostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb osób niepełnosprawnych i niewykorzystanie budynków świetlic wiejskich do aktywizacji mieszkańców,

W oparciu o przeprowadzoną analizę mierników wskaźnikowych i wyniki oceny społecznej, skonstruowano następującą wizję obszaru rewitalizacji:

Szaciły, Kozińce, Borsukówka, Dobrzyniewo Kościelne, Kopisk, Chraboły, Obrubniki i Kulikówka w roku zakończenia Programu staną się obszarami o zwiększonej aktywności społecznej, dzięki realizacji działań lokalnych angażujących i integrujących wszystkie grupy społeczne. Zwiększy się także udział społeczności lokalnej w życiu społecznym poprzez wzrost aktywnie działających organizacji pozarządowych. Zminimalizowanie problemu nadmiernego korzystania ze świadczeń pomocy społecznej, pozwoli na rozwój społeczny obszarów. Poprawa warunków życia nastąpi również poprzez rozwój sfery gospodarczej, skutkującej zmniejszeniem liczby osób bezrobotnych. W wyniku podniesienia standardu życia mieszkańców obszaru rewitalizacji, poprawi się ich status społeczny. Wzrost atrakcyjności zamieszkania nastąpi także poprzez podwyższenie jakości przestrzeni publicznej, w tym rozbudowę infrastruktury społecznej i technicznej. Zmniejszenie ilości zinwentaryzowanego azbestu, poprawi stan środowiska naturalnego i pozwoli na zwiększenie komfortu oraz jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Źródło: Opracowanie własne.

7. Cele rewitalizacji i kierunki działań

7.1 Cele strategiczne dla obszaru rewitalizacji

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji opiera się na kompleksowym procesie wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Działania rewitalizacyjne prowadzone będą na rzecz społeczności lokalnej, stanu gospodarki, przestrzeni oraz środowiska naturalnego.

Cele rewitalizacji wyznaczono na podstawie problemów zidentyfikowanych na etapie diagnozy i konsultacji społecznych. Odnoszą się one do różnych sfer, a ponadto są pochodną wizji określającej stan docelowy procesu rewitalizacji.

Szacicy, Kozińce, Borsukówka, Dobrzyniewo Kościelne, Kopisk, Chraboty, Obrubniki i Kulikówka w roku zakończenia Programu staną się obszarami o zwiększonej aktywności społecznej, dzięki realizacji działań lokalnych angażujących i integrujących wszystkie grupy społeczne. Zwiększy się także udział społeczności lokalnej w życiu społecznym poprzez wzrost aktywnie działających organizacji pozarządowych. Zminimalizowanie problemu nadmiernego korzystania ze świadczeń pomocy społecznej, pozwoli na rozwój społeczny obszarów. Poprawa warunków życia nastąpi również poprzez rozwój sfery gospodarczej, skutkującej zmniejszeniem liczby osób bezrobotnych. W wyniku podniesienia standardu życia mieszkańców obszaru rewitalizacji, poprawi się ich status społeczny. Wzrost atrakcyjności zamieszkania nastąpi także poprzez podwyższenie jakości przestrzeni publicznej, w tym rozbudowę infrastruktury społecznej i technicznej. Zmniejszenie ilości zinwentaryzowanego azbestu, poprawi stan środowiska naturalnego i pozwoli na zwiększenie komfortu oraz jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Na potrzeby procesu rewitalizacji zaplanowano realizację czterech celów strategicznych, które ze względu na duży poziom ogólności, odnoszą się do całego obszaru rewitalizacji. Są to:

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

91 | Strona

Cel strategiczny 1: Zmniejszenie poziomu wykluczenia społecznego poprzez rozwój aktywności społecznej

Cel strategiczny 2: Wzrost poziomu przedsiębiorczości i rozwój gospodarczy regionu

Cel strategiczny 3: Poprawa i ochrona stanu środowiska poprzez zmniejszenie ilości wyrobów azbestowych

Cel strategiczny 4: Wykorzystanie infrastruktury na cele aktywizacji społecznej

Ze względu na zróżnicowanie w przestrzeni społeczno-gospodarczej dla wyodrębnionych podobszarów określone zostały kierunki działań. Poniżej zaprezentowano kierunki działań przyporządkowane do podobszarów rewitalizacji.

PODOBSZAR I

W wyniku przeprowadzonej delimitacji zaobserwowano, że grupy zagrożone wykluczeniem społecznym to:

- Bezrobotni, w tym szczególnie długotrwale bezrobotni oraz ze względu na wiek i wykształcenie,
- Ubogie,
- Niepełnosprawne.

Cel strategiczny 1: Zmniejszenie poziomu wykluczenia społecznego poprzez rozwój aktywności społecznej:

Dla wyodrębnionych grup społecznych wskazano następujące kierunki działań:

Kierunek działań 1.1.1: Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych;

Kierunek działań 1.1.2: Wsparcie rodzin ubogich;

Kierunek działań 1.1.3: Aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych;

Kierunek działań 1.1.4: Wzrost liczby inicjatyw lokalnych poprzez rozwój organizacji pozarządowych.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

92 | Strona

Na terenie Podobszaru Szacily zdiagnozowano również problem znacznej ilości wyrobów azbestowych w przeliczeniu na powierzchnie sołectwa. W celu zmniejszenia problemu zaplanowano:

Cel strategiczny 3: Poprawa i ochrona stanu środowiska poprzez zmniejszenie ilości wyrobów azbestowych:

Kierunek działań 3.1.1: Aktywizacja mieszkańców w zakresie usuwania wyrobów azbestowych.

W wyniku niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę kulturalno-rekreacyjną na terenie Podobszaru I, ograniczona jest możliwość organizacji wydarzeń skierowanych do mieszkańców. Zaplanowano następujący kierunek działań:

Cel strategiczny 4: Wykorzystanie infrastruktury na cele aktywizacji społecznej:

Kierunek 4.1.1: Poprawa dostępności do obiektów kulturalno-rekreacyjnych.

PODOBSZAR II

Na Podobszarze II diagnozuje się osoby zagrożone lub wykluczone społecznie z powodu:

- Bezrobotni, w tym pozostawanie bez pracy ze względu na wiek i poziom wykształcenia,
- Niewystarczających środków pieniężnych.

W celu zmniejszenia problemów społecznych zaplanowano następujące kierunki działań:

Cel strategiczny 1: Zmniejszenie poziomu wykluczenia społecznego poprzez rozwój aktywności społecznej:

Kierunek działań: 1.2.1: Aktywizacja społeczna mieszkańców poprzez zwiększenie liczby organizacji pozarządowych;

Kierunek działań: 1.2.2: Włączenie społeczne osób bezrobotnych;

Kierunek działań 1.2.3: Integracja środowisk osób zagrożonych lub wykluczonych społecznie;

Kierunek działań 1.2.4: Wzmocnienie tożsamości lokalnej poprzez promocję dziedzictwa kulturowego.

Identyfikuje się również problem w zakresie jakości obiektów kulturalno-rekreacyjnych. W celu zwiększenia poziomu uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym, zaplanowano:

Cel strategiczny 4: Wykorzystanie infrastruktury na cele aktywizacji społecznej :

Kierunek działań 4.2.1: Remont infrastruktury technicznej służącej aktywizacji społecznej.

PODOBSZAR III

Podobszar III cechuje się degradacją w sferze społecznej. Grupy społeczne, do których skierowana powinna być interwencja, to:

- Bezrobotni,
- Ubodzy,
- Niepełnosprawni.

Cel strategiczny 1: Zmniejszenie poziomu wykluczenia społecznego poprzez rozwój aktywności społecznej:

Kierunek działań 1.3.1: Pomoc osobom bezrobotnym poprzez aktywizację społeczno-zawodową;

Kierunek działań 1.3.2: Wsparcie rodzin z problemami niskiej samowystarczalności ekonomicznej;

Kierunek działań 1.3.3: Aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych;

Kierunek działań 1.3.4: Wsparcie grup formalnych i nieformalnych w zakresie wydarzeń skierowanych do społeczności lokalnej;

Kierunek działań 1.3.5: Promocja miejsc istotnych dla budowy tożsamości lokalnej.

Podobszar III cechuje się niskim stopniem przedsiębiorczości. Z tego powodu zaplanowano następujący kierunek działań:

Cel strategiczny 2: Wzrost poziomu przedsiębiorczości i rozwój gospodarczy regionu:

Kierunek działań 2.3.1: Wsparcie mieszkańców przy zakładaniu działalności gospodarczej.

Również w sferze technicznej występuje degradacja. W celu zmniejszenia występowania stanu kryzysowego zaplanowano następujące działania:

Cel strategiczny 4: Wykorzystanie infrastruktury na cele aktywizacji społecznej:

Kierunek działań 4.3.1: Modernizacja infrastruktury technicznej służącej rozwojowi kapitału społecznego.

PODOBSZAR IV

Podobszar IV zamieszkują osoby zagrożone lub wykluczone społecznie. Wśród osób szczególnie zagrożonych są:

- Bezrobotne, w tym długotrwale bezrobotne i ze względu na wiek, wykształcenie oraz kwalifikacje zawodowe,
- Ubogie,
- Bezradne życiowo.

Dla wskazanych grup społecznych zaplanowano następujące kierunki działań:

Cel strategiczny 1: Zmniejszenie poziomu wykluczenia społecznego poprzez rozwój aktywności społecznej:

Kierunek działań 1.4.1: Wzrost jakości życia poprzez obniżenie poziomu bezrobocia;

Kierunek działań 1.4.2: Aktywizacja mieszkańców poprzez działania skierowane do osób korzystających z pomocy społecznej;

Również w zakresie budowania tożsamości lokalnej, istotne są miejsca umożliwiające tworzenie lokalnej historii. W tym zakresie planuje się:

Kierunek działań 1.4.3: Promowanie miejsc istotnych dla rozwoju społeczności lokalnej.

PODOBSZAR V

Na terenie Podobszaru V diagnozuje się występowanie następujących problemów w sferze społecznej:

- Bezrobocie, w tym długotrwałe, ze względu na wykształcenie, kwalifikacje zawodowe i wiek,
- Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- Korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności.

W celu ograniczenia negatywnych zjawisk, zaplanowano następujące kierunki działań:

Cel strategiczny 1: Zmniejszenie poziomu wykluczenia społecznego poprzez rozwój aktywności społecznej:

Kierunek działań 1.5.1: Aktywizacja zawodowa mieszkańców;

Kierunek działań 1.5.2: Aktywizacja i integracja grup szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym;

Rozwój społeczności lokalnej następuje również poprzez budowanie poczucia wspólnotowości. W tym zakresie ważnym jest:

Kierunek działań 1.5.3: Promowanie miejsc istotnych dla rozwoju społeczności lokalnej.

Podobszar V charakteryzuje się małą liczbą podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym. W celu ograniczenia problemu niskiego stopnia przedsiębiorczości zaplanowano:

Cel strategiczny 2: Wzrost poziomu przedsiębiorczości i rozwój gospodarczy regionu:

Kierunek działań 2.5.1: Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości.

PODOBSZAR VI

W wyniku przeprowadzonej delimitacji zaobserwowano, że grupy zagrożone wykluczeniem społecznym to:

- Bezrobotni,
- Rodziny z niską samowystarczalnością ekonomiczną.

Dla Podobszaru VI przyjęto następujące kierunki działań:

Cel strategiczny 1: Zmniejszenie poziomu wykluczenia społecznego poprzez rozwój aktywności społecznej:

Kierunek działań 1.6.1: Kompleksowe wsparcie dla osób bezrobotnych;

Kierunek działań 1.6.2: Zmniejszanie stopnia ubóstwa oraz jego negatywnych skutków społecznych;

Kierunek działań 1.6.3: Wspieranie inicjatyw oddolnych.

Na terenie VI odnotowano stan kryzysowy w sferze środowiskowej. Problem zostanie zmniejszony poprzez:

Cel strategiczny 3: Poprawa i ochrona stanu środowiska poprzez zmniejszenie ilości wyrobów azbestowych:

Kierunek działań 3.6.1: Wspieranie działań mających na celu poprawę środowiska.

PODOBSZAR VII

Na terenie Podobszaru VII zdiagnozowano występowanie grup społecznych, zagrożonych lub wykluczonych społecznie, w tym:

- Bezrobotnych,
- Pobierających świadczenia społeczne,
- Ubogich.

Zakres planowanej interwencji obejmuje:

Cel strategiczny 1: Zmniejszenie poziomu wykluczenia społecznego poprzez rozwój aktywności społecznej:

Kierunek działań 1.7.1: Działania skierowane na aktywizację zawodową mieszkańców;

Kierunek działań 1.7.2: Rozwiązanie problemów poprzez włączenie społeczne osób zagrożonych wykluczeniem;

Kierunek działań 1.7.3: Wspieranie organizacji pozarządowych w prowadzeniu działalności na rzecz zintegrowanego społeczeństwa;

Na terenie Podobszaru VII zidentyfikowano także niską dostępność mieszkańców do świetlic wiejskich. W tym zakresie planuje się:

Cel strategiczny 4: Poprawa stanu infrastruktury społecznej i technicznej:

Kierunek działań 4.7.1: Poprawa dostępności do obiektów kulturalno-rekreacyjnych.

8. Lista planowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

8.1 Lista projektów głównych

Na liście głównej znajdują się projekty, bez których realizacja celów nie będzie możliwa. Dodatkowo, realizacja zaplanowanych działań przyczyni się do wyjścia z sytuacji kryzysowej, czyli osiągnięcia wizji obszaru rewitalizacji.

Podczas planowania i realizacji poszczególnych inwestycji zlokalizowanych na obszarowych formach ochrony respektowane będą przepisy określone w aktualnych aktach prawnych dot. obszarów Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006, Puszcza Knyszyńska PLB200003, Ostoja Narwiańska PLH200024 oraz Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej i Obszarze Chronionego Krajobrazu Dolina Narwi.

Program zapewni właściwą ochronę poszczególnych form ochrony przyrody określonych w art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Tabela 16. Przedsięwzięcie nr 1

Nazwa przedsięwzięcia	Aktywizacja zawodowa
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Partner: Powiatowy Urząd Pracy
Zakres zadań	Obszary rewitalizacji na terenie gminy zamieszkuje istotny odsetek osób bezrobotnych, w tym bez wykształcenia średniego (a nawet z podstawowym lub niższym) czy kwalifikacji zawodowych. Odnotowano także bezrobotnych pozostających bez zatrudnienia powyżej 12 miesięcy. Skutkiem tego zjawiska jest wykluczenie społeczne oraz marginalizacja osób bezrobotnych lub nieaktywnych zawodowo, ale także ich rodzin. Powoduje ono także brak samowystarczalności ekonomicznej rodzin (skutkujące ubóstwem), wycofanie z życia społecznego, a często również alkoholizm czy inne uzależnienia. Celem projektu jest wyposażenie osób bezrobotnych w dodatkowe umiejętności, co będzie

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

99 | Strona

stanowić atut przy ubieganiu się o zatrudnienie u potencjalnych pracodawców po zakończeniu udziału w projekcie. W związku z tym planuje się:

- cykl spotkań z doradcą zawodowym,
- warsztaty kompetencji społecznych,
- warsztaty z możliwych form poszukiwania pracy (jakie formy są najefektywniejsze, gdzie można znaleźć informacje, jak szukać itd.),
- szkolenia, kursy i inne formy umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych.

Spotkania, ze względu na dostępną infrastrukturę, będą odbywały się w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, jednak interesariuszami będą osoby bezrobotne ze wszystkich podobszarów rewitalizacji. W przypadku nie zapewnienia liczby przewidywanych miejsc dopuszcza się możliwość udziału w projekcie mieszkańców spoza terenu rewitalizacji.

Lokalizacja	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Dobrzyniewo Duże
Szacowana wartość	350 000,00 zł
Okres realizacji	2018-2020

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny i mierzenia znajdują się w rozdziale System monitoringu i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 17. Przedsięwzięcie nr 2

Nazwa przedsięwzięcia	Punkt Poradnictwa Rodzinnego i Usług Asystenckich
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
Zakres zadań	Obszar rewitalizacji charakteryzuje się znacznym odsetkiem osób objętych pomocą GOPS – głównie z powodu niepełnosprawności, dożywiania, a także bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. W związku z wysokim natężeniem zjawiska dotyczącym nieodpowiedniego gospodarowania środkami i sprawowaniem roli rodzicielskiej, a także niepełnosprawności zaplanowano utworzenie punktu poradnictwa rodzinnego i usług asystenckich na terenie gminy. Jego zadaniem będzie wsparcie rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych

i prowadzenia gospodarstwa domowego, a także osób z niepełnosprawnościami. Punkt będzie świadczył wsparcie w następującym zakresie:

- Poradnictwa pedagogicznego i wychowawczego,
- Poradnictwa psychologicznego,
- Poradnictwa prawnego,
- Usług asystenckich dla osób niepełnosprawnych.

Punkt będzie utworzony przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej ze względu na fakt, iż jest to obiekt ogólnodostępny, a do tego korzystają z niego interesariusze, do których skierowany jest projekt.

Do realizacji przedsięwzięcia zaangażowani zostaną przedstawiciele lokalnych organizacji pozarządowych.

Lokalizacja	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Dobrzyniewo Duże
Szacowana wartość	300 000,00 zł
Okres realizacji	2018-2020
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny i mierzenia znajdują się w rozdziale System monitoringu i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji.	

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 18. Przedsięwzięcie nr 3

Nazwa przedsięwzięcia	Aktywni razem
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
Zakres zadań	Na terenie gminy funkcjonuje niewielka liczba organizacji pozarządowych, co przekłada się na niską aktywność lokalnej społeczności. Celem projektu będzie zatem zwiększenie partycypacji w życiu gminy zarówno organizacji pozarządowych, jak i mieszkańców. Istotne będzie także zachęcanie do powoływania stowarzyszeń i prowadzenia działalności na rzecz gminy. W ramach projektu planuje się przeprowadzenie: <ul style="list-style-type: none"> • warsztatów dotyczących form aktywizacji lokalnej społeczności wraz z omówieniem dobrych praktyk w tym zakresie, • warsztatów skierowanych do osób

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

101 | Strona

	<p>zainteresowanych animacją zajęć dla dzieci i młodzieży w świetlicach wiejskich,</p> <ul style="list-style-type: none"> • warsztatów odnośnie profesjonalnego organizowania imprez, • szkolenia dla sołtysów wspierającego ich jako lokalnych liderów, • spotkania z osobami zainteresowanymi założeniem organizacji pozarządowej i działalnością na rzecz lokalnej społeczności, • imprez integracyjnych prezentujących dorobek i potencjał gminy i jej mieszkańców. <p>Interesariuszami projektu będą przede wszystkim mieszkańcy obszaru rewitalizacji, w przypadku niezapełnienia wszystkich przewidywanych miejsc istnieje możliwość włączenia do projektu mieszkańców spoza terenu rewitalizacji. Do realizacji przedsięwzięcia zaangażowani zostaną przedstawiciele lokalnych organizacji pozarządowych.</p>
Lokalizacja	Gminny Centrum Kultury w Dobrzyniewie Dużym oraz świetlice wiejskie na obszarach rewitalizacji
Szacowana wartość	200 000,00 zł
Okres realizacji	2018-2020
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny i mierzenia znajdują się w rozdziale System monitoringu i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji.	

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 19. Przedsięwzięcie nr 4

Nazwa przedsięwzięcia	Wolni od azbestu
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże
Zakres zadań	Diagnoza wykazała, iż na terenie gminy znajdują się znaczne pokłady azbestu. Zaznaczyć należy, że zdecydowana większość z nich znajduje się na budynkach mieszkalnych i gospodarczych, co wpływa niekorzystnie na zdrowie oraz jakość życia mieszkańców. W związku z powyższym planuje się wsparcie lokalnej społeczności przy usuwaniu azbestu lub materiałów zawierających azbest. W ramach projektu planuje się organizację mobilnych punktów konsultacyjnych w okresie letnim, informujących mieszkańców o szkodliwości wyrobów azbestowych.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

102 | Strona 2

	Pracownicy Urzędu Gminy będą zachęcać mieszkańców do składania wniosków o utylizację i transport niebezpiecznego materiału, którego koszty pokrywa Gmina w ramach „Planu Usuwania Azbestu z terenu Gminy Dobrzyniewo Duże”.
Lokalizacja	Szacify, Kozieńce, Dobrzyniewo Kościelne, Kopisk, Chrańboły, Obrubniki, Kulikówka, Borsukówka
Szacowana wartość	Ok. 300 x ok. 1000,00 zł. = 300 000,00 zł
Okres realizacji	2017-2020
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny i mierzenia znajdują się w rozdziale System monitoringu i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji.	
<i>Źródło: Opracowanie własne.</i>	

Tabela 20. Przedsięwzięcie nr 5

Nazwa przedsięwzięcia	Punkt mediacji
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże, osoby uprawnione do udzielania porad w zakresie mediacji Partner: Towarzystwo Młodzi dla Dobrzyniewa Dużego
Zakres zadań	W ramach projektu przewiduje się utworzenie punktu mediacji, który skierowany będzie do mieszkańców z problemami. Nacisk położony zostanie na osoby, które weszły konflikt z prawem. Projekt skierowany będzie do mieszkańców (ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców obszaru rewitalizacja), których nie stać na profesjonalną poradę prawną. Celem zmniejszenia skali zjawiska planuje się utworzenie punktu informacyjnego dotyczącego mediacji, w ramach którego udzielane będą porady dotyczące pozasądowego rozwiązywania konfliktów.
Lokalizacja	Punkt mediacji będzie tworzony w świetlicach wiejskich, które poddawane będą modernizacji w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych: <ul style="list-style-type: none"> • Świetlica wiejska, Dobrzyniewo Kościelne, 16-002 Dobrzyniewo Duże; • Świetlica wiejska, Działki numer: 320, 321, 322, 323, 315, 353. Chrańboły, 16-002 Dobrzyniewo Duże; • Wiejski Dom Kultury, Kozieńce 9, 16-002 Dobrzyniewo Duże; • Świetlica wiejska, Obrubniki 32A, 16-002 Dobrzyniewo Duże.

**Szacowana
wartość**

60 000,00 zł

Okres realizacji

2017-2021

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny i mierzenia znajdują się w rozdziale System monitoringu i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 21. Przedsięwzięcie nr 6

Nazwa przedsięwzięcia	Modernizacja świetlicy wiejskiej w Dobrzyniewie Kościelnym
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże
Zakres zadań	<p>Obecny budynek pełniący funkcję świetlicy wiejskiej wymaga gruntownego remontu a także rozbudowy. Nie posiada ogrzewania, zaplecza kuchennego ani sanitarnego, co uniemożliwia organizowanie w nim większych imprez i spotkań. Rozbudowanie świetlicy wpłynęłoby na zwiększenie aktywności mieszkańców, organizację większej liczby wydarzeń oraz integrację. W ramach projektu planuje się zatem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowę budynku (zwiększenie powierzchni użytkowej); • Adaptację budynku dla potrzeb osób niepełnosprawnych; • Utworzenie placu zabaw; • Utworzenie parkingu; • Zatrudnienie animatora wychowawcy (w początkowej fazie, po 1-2 miesiącach funkcje animatora pełniliby na zasadzie dobrowolnych dyżurów mieszkańcy wsi) w wymiarze 3-4 h w ustalonych dniach, co będzie wsparciem dla matek samotnie wychowujących czy rodzin wielodzietnych, a przy okazji możliwość aktywnego i wspólnego spędzenia czasu wolnego przez dzieci z rodzin o różnych statusach społecznych, co wpłynie na możliwość czerpania pozytywnych wzorców od rówieśników przez dzieci z rodzin o niższym statusie społecznym; • Po rozbudowie obiektu, organizację większej liczby wydarzeń kulturalnych (w tym: zajęcia typu aerobik czy kurs tańca w porozumieniu z Gminnym Centrum Kultury, spotkań z asystentami rodzinnymi mającymi na celu

wskazywanie pozytywnych wzorców, prowadzenia domu czy racjonalnego gospodarowania pieniędzmi, organizowanie wyjazdów do teatru, filharmonii, itp., kursów językowych i zajęć dodatkowych jak np. wspólne odrabianie prac domowych, aktywowanie spotkań Koła Gospodyń Wiejskich (które zawiesiło działalność po kilku spotkaniach w związku z brakiem odpowiedniej infrastruktury w Świetlicy Wiejskiej) i organizacja spotkań z dietetykiem, policjantem, strażakiem, prawnikiem, inspektorem BHP dla mieszkańców).

Remont świetlicy wiejskiej umożliwi uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych osobom niepełnosprawnym. Ponadto, przyczyni się do stworzenia punktu centralnego we wsi, do którego każdy mieszkaniec Dobrzyniewa Kościelnego będzie miał blisko.

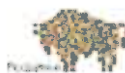
Lokalizacja	Świetlica wiejska w Dobrzyniewie Kościelnym
Szacowana wartość	200 000,00 zł
Okres realizacji	2017-2019

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny i mierzenia znajdują się w rozdziale System monitoringu i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 22. Przedsięwzięcie nr 7

Nazwa przedsięwzięcia	Remont świetlicy w Chrańszewicach
Podmiot odpowiedzialny	Gmina i Stowarzyszenie z Gminy Partner: Mieszkańcy i Rada Sołecka
Zakres zadań	Opis: niedokończony remont świetlicy, ogrodzenia. Szpecący wygląd otaczającej świetlicę. Zakres realizowanych zadań: dokonać remontu świetlicy i otoczenia w celu utworzenia sceny i widowni. Remont świetlicy zwiększy atrakcyjność obiektu, przez co mieszkańcy chętniej korzystać będą z nowopowstałej infrastruktury. Przyczyni się to do wzrostu aktywności i integracji między mieszkańcami obszaru rewitalizacji. Dodatkowo, w ramach remontu świetlicy w Chrańszewicach wyremontowanie zostanie

	droga dojazdowa, która zwiększy zainteresowanie z korzystania obiektu.
Lokalizacja	Wieś Chraboty, działki o numerze: 320, 321, 322, 323, 315 oraz 353
Szacowana wartość	150 000,00 zł
Okres realizacji	2018-2019
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny i mierzenia znajdują się w rozdziale System monitoringu i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji.	
<i>Źródło: Opracowanie własne.</i>	

Tabela 23. Przedsięwzięcie nr 8

Nazwa przedsięwzięcia	Remont Wiejskiego Domu Kultury wraz z infrastrukturą wokół obiektu
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Dobrzyniewo Duże, Gminne Centrum Kultury
Zakres zadań	<p>W ramach WDK funkcjonuje biblioteka, sala do gry w bilarda, sala do tenisa stołowego, działalność prowadzi także Zespół Folklorystyczny i Kapela. Ponadto prowadzone są warsztaty (m.in. plastyczne, muzyczne) i liczne wydarzenia kulturalne. Dom Kultury stanowi centrum kulturalne Kozienic i okolicznych miejscowości. Stan klatki schodowej budynku pozostaje jednak w bardzo złym stanie technicznym, w związku z czym w ramach projektu planuje się modernizację infrastruktury. Również teren wokół Wiejskiego Domu Kultury jest zdegradowany. W ramach projektu planuje się również budowę nowego ogrodzenia i tarasu. Przy budynku powstanie również parking, który umożliwi swobodne korzystanie z oferty kulturalnej.</p> <p>Celem działań będzie zwiększenie komfortu użytkowania budynku.</p>
Lokalizacja	Kozińce
Szacowana wartość	200 000,00 zł
Okres realizacji	2018-2020
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny i mierzenia znajdują się w rozdziale System monitoringu i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji.	
<i>Źródło: Opracowanie własne.</i>	

Tabela 24. Przedsięwzięcie nr 9

Nazwa przedsięwzięcia	Wyrównanie powierzchni wokół świetlicy wiejskiej w Obrubnikach
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Dobrzyniewo Duże
Zakres zadań	Brak utwardzenia terenu. Należy wyrównać teren wokół świetlicy oraz położyć nową nawierzchnię. Projekt skierowany jest do osób niepełnosprawnych, które mają problemy z swobodnym poruszaniem się. Wyrównanie powierzchni pozwoli na samodzielne skorzystanie z oferty kulturalnej w świetlicy wiejskiej, bez pomocy innych osób. Zwiększy to poziom uczestnictwa w życiu kulturalnym i publicznym niepełnosprawnych mieszkańców obszaru rewitalizacji.
Lokalizacja	Świetlica wiejska w Obrubnikach
Szacowana wartość	150 000,00 zł
Okres realizacji	2021-2022
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny i mierzenia znajdują się w rozdziale System monitoringu i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji.	
<i>Źródło: Opracowanie własne.</i>	

Tabela 25. Przedsięwzięcie nr 10

Nazwa przedsięwzięcia	Doposażenie Szkoły Podstawowej w Obrubnikach w nowoczesny sprzęt komputerowy i multimedialny
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże
Zakres zadań	Partner: SP w Obrubnikach Opis: Niska jakość wyposażenia SP w Obrubnikach, brak wiedzy z zakresu funkcjonowania cyfrowej szkoły Zakres: doposażenie SP w Obrubnikach w nowoczesny sprzęt komputerowy audiowizualny połączony z cyklem zajęć dydaktycznych tematycznych i funkcjonowania cyfrowej szkoły.
Lokalizacja	Szkoła Podstawowa, Obrubniki 33, 16-002 Dobrzyniewo Duże
Szacowana wartość	250 000,00 zł
Okres realizacji	2019-2021
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny i mierzenia znajdują się w rozdziale System monitoringu i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji.	
<i>Źródło: Opracowanie własne.</i>	

Tabela 26 Przedsięwzięcie nr 11

Nazwa przedsięwzięcia	„Zrób to dziś!” – cykl szkoleń w zakresie zakładania własnej działalności gospodarczej
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże Partner: Powiatowy Urząd Pracy
Zakres zadań	Na obszarze rewitalizacji zdiagnozowano niski udział zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. W ramach projektu planuje się organizację szkolenia, w trakcie którego poruszane zostaną zagadnienia związane z: <ul style="list-style-type: none"> - prowadzeniem działalności gospodarczej, - uwarunkowaniami lokalnego rynku pracy oraz zapotrzebowaniem na produkty i usługi, - ograniczeniami w prowadzeniu działalności gospodarczej, pozyskaniem kapitału niezbędnego do uruchomienia przedsiębiorstwa, - tworzeniem biznesplanu, - podstawami księgowości, marketingu i promocji działalności, - forma rejestracji działalności gospodarczej i zatrudnienia pracowników.
Lokalizacja	Gminne Centrum Kultury w Dobrzyniewie Dużym
Szacowana wartość	120 000,00 zł
Okres realizacji	2018-2020
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny i mierzenia znajdują się w rozdziale System monitoringu i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji.	

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 27 Przedsięwzięcie nr 12

Nazwa przedsięwzięcia	Proekologiczne gospodarstwa rolne – pomysłem na nowe przedsięwzięcie
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże Partner: Gminne Centrum Kultury w Dobrzyniewie Dużym
Zakres zadań	Obszar rewitalizacji ma charakter rolniczy, jednak niewiele gospodarstw rolnych zajmuje się uprawą proekologiczną. W tym zakresie planuje się organizację szkoleń dla obecnych rolników i osób, które chciałyby rozpocząć działalność w sektorze rolniczym. W ramach projektu przewiduje się: <ol style="list-style-type: none"> 1. Przeprowadzenie szkoleń w zakresie zakładania i funkcjonowania grup producenckich. Planuje się również utworzenie wspólnej oferty eko-produktów, a

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

108 | Strona

	<p>także zagospodarowanie przestrzeni na organizację cotygodniowych targów eko-rolnictwa.</p> <p>2. Szkolenie rolników oraz domowników z zakresu upraw ekologicznych, z dystrybucji i sprzedaży wytworzonych produktów. Po zakończeniu szkoleniu każdy uczestnik otrzyma certyfikat gospodarstwa ekologicznego.</p> <p>3. Warsztatów zdrowego żywienia – przeprowadzenie cyklu warsztatów z zasad zdrowego żywienia, zróżnicowanej i zbilansowanej diety.</p> <p>W ramach projektu planuje się również organizację spotkań w zakresie tworzenia i funkcjonowania grup konsumenckich. Ułatwi to nowym przedsiębiorcom odnalezienie się na lokalnym rynku pracy oraz pozwoli na nawiązanie pierwszych relacji partnerskich.</p>
Lokalizacja	<p>Szkolenia i warsztaty będą organizowane w świetlicach wiejskich, które poddawane będą modernizacji w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Świetlica wiejska, Dobrzyniewo Kościelne, 16-002 Dobrzyniewo Duże; • Świetlica wiejska, Działki numer: 320, 321, 322, 323, 315, 353. Chraboty, 16-002 Dobrzyniewo Duże; • Wiejski Dom Kultury, Kozińce 9, 16-002 Dobrzyniewo Duże; • Świetlica wiejska, Odrubniki 32A, 16-002 Dobrzyniewo Duże.
Szacowana wartość	200 000,00 zł
Okres realizacji	2019-2020
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny i mierzenia znajdują się w rozdziale System monitoringu i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji.</p> <p>Źródło: opracowanie własne.</p>	

Tabela 28 Przedsięwzięcie nr 13

Nazwa przedsięwzięcia	Kurs na przewodnika turystycznego
Podmiot odpowiedzialny	Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże
Zakres zadań	Na terenie gminy zidentyfikowaną znaczną liczbę obiektów zabytkowych wpisanych na wykaz gminnej ewidencji zabytków. Gminę cechuje również bogactwo przyrodniczo-krajobrazowe. Na jego

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

109 | Strona

terenie funkcjonują dwa rezerваты przyrody, tj. Rezerwat Przyrody „Kulikówka” w Zalesiu i Rezerwat Leśno-Archeologiczny „Krzemianka” w Parku Krajobrazowym Puszczy Knyszyńskiej. W celu skutecznej aktywizacji zawodowej planuje się organizację kursu na zdobycie kwalifikacji przewodnika turystycznego dla bezrobotnych mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Kurs na przewodnika turystycznego przewiduje:

- Wykłady teoretyczne,
- Wycieczki piesze i autokarowe,
- Poznanie historii gminy i województwa,
- Zdobycie wiedzy w zakresie metodyki prowadzenia wycieczek,
- Kurs pierwszej pomocy,
- Techniki autoprezentacji.

Projekt, ze względu na dostępną infrastrukturę, realizowany będzie m.in. w sali multimedialnej w Szkole Podstawowej w Odrubnikach.

Lokalizacja Zajęcia teoretyczne będą realizowane w Szkole Podstawowej w Odrubnikach, zajęcia praktyczne natomiast będą polegały na organizacji wycieczek na terenie podobszarów rewitalizacji, do miejsc, które wybiorą mieszkańcy obszaru rewitalizacji chcący wziąć udział w wydarzeniu.

Szacowana wartość 20 000,00 zł

Okres realizacji 2022

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny i mierzenia znajdują się w rozdziale System monitoringu i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji.

Źródło: opracowanie własne.

8.2 Projekty uzupełniające

Na listę wypisane zostały projekty, które stanowią projekty uzupełniające dla przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Ze względu na jednostkowy charakter są trudne do zidentyfikowania, jednak ich realizacja będzie odpowiadała na potrzeby i oczekiwania mieszkańców obszarów rewitalizowanych. Projekty na liście uzupełniającej będą wchodzić w synergię z projektami głównymi. Zapewni to wielokrotnienie uzyskanych korzyści oraz pozwoli na realizację w sposób kompleksowy Gminnego Programu Rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

110 | Strona

■ 1. Rozwój przedsiębiorczości i aktywizacja zawodowa mieszkańców

Obszar rewitalizacji charakteryzuje się bardzo wysokim wskaźnikiem osób korzystających z pomocy społecznej i pozostających bez stałego zatrudnienia. Aktywizacja zawodowa oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości pozwoli na zmniejszenie poziomu wykluczenia społecznego. Realizacja projektu będzie polegać na organizacji warsztatów dot. prowadzenia działalności gospodarczej i zakładania nowego przedsięwzięcia (analiza potrzeb rynku, koncepcja pomysłu na biznes) oraz spotkań mających na celu zdobycie informacji na temat pozyskania środków finansowych, zarządzania małym przedsiębiorstwem oraz omówienie potencjalnych problemów pojawiających się w pierwszych latach działalności firmy. Projekt w pierwszej kolejności skierowany będzie do mieszkańców obszaru rewitalizacji. Jednak z projektu nie będą wykluczeni pozostali mieszkańcy gminy. W przypadku gdy pula miejsc nie zostanie wykorzystana przez mieszkańców obszaru rewitalizacji, do projektu włączani będą pozostali mieszkańcy gminy.

■ 2. Programy wspomagające prowadzenie firmy

Obszar rewitalizacji charakteryzuje się niskim poziomem przedsiębiorczości mieszkańców. W celu zwiększenia udziału podmiotów gospodarczych planuje się organizację projektu „Zrób to dziś!” – cykl szkoleń w zakresie zakładania własnej działalności gospodarczej”. W przypadku gdy projekt cieszyć się będzie dużą popularnością, zorganizowane zostanie szkolenie „Programy wspomagające prowadzenie firmy” w sali komputerowej w Szkole Podstawowej w Obrubnikach. W trakcie szkolenia zaprezentowane zostaną programy komputerowe, które ułatwiają prowadzenie działalności gospodarczej, tj.: Microsoft Office, FIT Faktura (program bezpłatny) i Księga Express (program bezpłatny). Zaprezentowanie przyszłym przedsiębiorcom darmowych programów komputerowych, pozwoli na zminimalizowanie kosztów rozpoczęcia działalności gospodarczej.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

111 | Strona

9. Mechanizmy zapewniania komplementarności rewitalizacji

9.1 Komplementarność przestrzenna

Konieczność wzięcia pod uwagę, podczas tworzenia i realizacji programu rewitalizacji, powiązań pomiędzy projektami/ przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi realizowanymi na obszarze rewitalizacji oraz znajdującymi się poza nim, cechuje komplementarność przestrzenna. Jej zapewnienie ma służyć temu, aby program rewitalizacji efektywnie oddziaływał na cały obszar dotknięty kryzysem, poprzez wzajemne dopełnianie się przestrzenne projektów/ przedsięwzięć rewitalizacyjnych w taki sposób, aby zachodził między nimi efekt synergii. Celem zapewnienia komplementarności przestrzennej jest zaplanowanie interwencji w taki sposób, by prowadzone działania nie skutkowały przenoszeniem się problemów na inne obszary lub nie prowadziły do negatywnych efektów społecznych (tj. segregacja społeczna i wykluczenie).

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zaplanowane są do realizacji na wszystkich podobszarach rewitalizacji. Dodatkowo, zaplanowano realizację projektów aktywizujących i integrujących poza obszarem rewitalizacji – zlokalizowane są one w Dobrzyniewie Dużym, będącym centrum i siedzibą gminy. Taka lokalizacja umożliwi partycypację w projektach mieszkańcom wszystkich podobszarów (a nie np. tylko jednego z sołectw).

W poniższej tabeli przedstawione zostały dokładne lokalizacje projektów rewitalizacyjnych na liście głównej i uzupełniającej.

Tabela 29. Miejsce realizacji projektów rewitalizacyjnych

Numer przedsięwzięcia	Nazwa projektu	Miejsce realizacji projektu
PROJEKTY GŁÓWNE		
1	Aktywizacja zawodowa	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Białostocka 23, 16-002 Dobrzyniewo Duże
2	Punkt Poradnictwa	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

112 | Strona

Numer przedsięwzięcia	Nazwa projektu	Miejsce realizacji projektu
	Rodzinnego i Usług Asystenckich	Białostocka 23, 16-002 Dobrzyniewo Duże
3	Aktywni razem	1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Białostocka 23, 16-002 Dobrzyniewo Duże 2. Wiejski Dom Kultury, Kozłice 9, 16-002 Dobrzyniewo Duże 3. Budynek po „starej szkole” w Chrabotach, Chraboty 41, 16-002 Dobrzyniewo Duże.
4	Wolni od azbestu	Szacicy, Kozłice, Dobrzyniewo Kościelne, Kopisk, Chraboty, Obrubniki, Kulikówka, Borsukówka
5	Punkt mediacji	Świetlica wiejska, Dobrzyniewo Kościelne, 16-002 Dobrzyniewo Duże Świetlica wiejska, Działki numer: 320, 321, 322, 323, 315, 353. Chraboty, 16-002 Dobrzyniewo Duże Wiejski Dom Kultury, Kozłice 9, 16-002 Dobrzyniewo Duże Świetlica wiejska, Obrubniki 32A, 16-002 Dobrzyniewo Duże
6	Modernizacja świetlicy wiejskiej w Dobrzyniewie Kościelnym	Świetlica wiejska, Dobrzyniewo Kościelne, 16-002 Dobrzyniewo Duże
7	Remont świetlicy w Chrabotach	Świetlica wiejska, Działki numer: 320, 321, 322, 323, 315, 353. Chraboty, 16-002 Dobrzyniewo Duże
8	Remont Wiejskiego Domu Kultury z infrastrukturą wokół obiektu	Wiejski Dom Kultury, Kozłice 9, 16-002 Dobrzyniewo Duże
9	Wyrównanie powierzchni wokół świetlicy wiejskiej w Obrubnikach	Świetlica wiejska, Obrubniki 32A, 16-002 Dobrzyniewo Duże
10	Doposażenie Szkoły Podstawowej w Obrubnikach w nowoczesny sprzęt komputerowy i multimedialny	Szkoła Podstawowa, Obrubniki 33, 16-002 Dobrzyniewo Duże
11	„Zrób to dziś!” – cykl szkoleń w zakresie zakładania własnej działalności gospodarczej	Gminne Centrum Kultury ul. Lipowa 71, 16-002 Dobrzyniewo Duże
12	Proekologiczne gospodarstwa rolne – pomysłem na nowe przedsięwzięcie	Świetlica wiejska, Dobrzyniewo Kościelne, 16-002 Dobrzyniewo Duże Świetlica wiejska, Działki numer: 320, 321, 322, 323, 315, 353. Chraboty, 16-002 Dobrzyniewo Duże Wiejski Dom Kultury, Kozłice 9, 16-002 Dobrzyniewo Duże

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

113 | Strona

Numer przedsięwzięcia	Nazwa projektu	Miejsce realizacji projektu
		Dobrzyniewo Duże Świetlica wiejska, Obrubniki 32A, 16-002 Dobrzyniewo Duże
13	Kurs na przewodnika turystycznego	Zajęcia teoretyczne będą realizowane w Szkole Podstawowej w Obrubnikach (33 Obrubniki, 16-002 Dobrzyniewo Duże), zajęcia praktyczne natomiast będą polegały na organizacji wycieczek na terenie podobszarów rewitalizacji, do miejsc, które wybiorą mieszkańcy obszaru rewitalizacji chcący wziąć udział w wydarzeniu.
PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE		
1	Rozwój przedsiębiorczości i aktywizacja zawodowa mieszkańców	Gminne Centrum Kultury ul. Lipowa 71, 16-002 Dobrzyniewo Duże
2	Programy wspomagające prowadzenie firmy	Szkoła Podstawowa, Obrubniki 33, 16-002 Dobrzyniewo Duże

Źródło: Opracowanie własne.

9.2 Komplementarność problemowa

Komplementarność problemowa oznacza realizację projektów/ przedsięwzięć rewitalizacyjnych tak, aby wzajemnie dopełniały się tematycznie, powodując, że program rewitalizacji będzie oddziaływał na obszar rewitalizacji we wszystkich aspektach, (tj. społecznym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym i środowiskowym²). Komplementarność problemowa ma przeciwdziałać fragmentaryzacji działań, dzięki czemu uwaga skoncentrowana będzie na całościowym spojrzeniu przyczyn kryzysu danego obszaru. Ponadto, pozwala na powiązania działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami gminy, co w konsekwencji skutkuje lepszą koordynacją tematyczną i organizacyjną działań administracyjnych.

Poniższa tabela przedstawia wpływ projektów rewitalizacyjnych na poszczególne aspekty życia mieszkańców wyznaczonego obszaru. Powiązanie zdiagnozowanych problemów z kierunkami działań oraz

² Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r.

zaplanowanymi do realizacji przedsięwzięciami znajduje się w rozdziale *System monitoringu i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji*.

Tabela 30. Wpływ projektów rewitalizacyjnych na poszczególne aspekty życia

Lp.	Nazwa projektu	Aspekt społeczny	Aspekt przestrzenno-funkcjonalny	Aspekt techniczny	Aspekt środowiskowy
PROJEKTY GŁÓWNE					
1.	Aktywizacja zawodowa	✓			
2.	Punkt Poradnictwa Rodzinnego i Usług Asystenckich	✓			
3.	Aktywni razem	✓			
4.	Wolni od azbestu				✓
5.	Punkt mediacji	✓			
6.	Modernizacja świetlicy wiejskiej w Dobrzyniewie Kościelnym		✓		
7.	Remont świetlicy w Chrobotach		✓		
8.	Remont Wiejskiego Domu Kultury wraz z infrastrukturą wokół obiektu		✓		
9.	Wyrównanie powierzchni wokół świetlicy wiejskiej w Obrubnikach			✓	
10.	Doposażenie Szkoły Podstawowej w Obrubnikach w nowoczesny sprzęt komputerowy i multimedialny		✓		
11.	„Zrób to dziś!” – cykl szkoleń w zakresie zakładania własnej działalności gospodarczej	✓	✓		
12.	Proekologiczne gospodarstwa rolne – pomysłem na nowe przedsięwzięcie	✓			✓
13.	Kurs na przewodnika turystycznego	✓			
PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE					
1.	Rozwój przedsiębiorczości i aktywizacja zawodowa mieszkańców	✓			
2.	Programy wspomagające prowadzenie firmy	✓			

Źródło: Opracowanie własne.

9.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna wymaga zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, tak aby pozwolił na efektywne współdziałanie różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójności procedur. Komplementarność zapewniona zostanie przez system zarządzania oparty na Komitecie Rewitalizacji, którego działania wspierać będzie Wójt Gminy Dobrzyniewo Duże, stanowiący forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy, a także sprawujący funkcje decyzyjne.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

115 | Strona

System stworzony został w uwzględnieniu aktywnego udziału interesariuszy w proces tworzenia i wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji.

Szczegółowe informacje na ten temat zawarte zostały w rozdziale System wdrażania (realizacji) Gminnego Programu Rewitalizacji.

9.4 Komplementarność międzyokresowa

Oznacza konieczność dokonania rozeznania, analizy, krytycznej oceny i sformułowania wniosków na temat dotychczasowego sposobu wspierania procesów rewitalizacji, w kontekście jego skuteczności, osiągnięć i problemów wdrażania projektów i programów rewitalizacji. Komplementarność międzyokresowa oznacza uzupełnienie (dopełnienie) przedsięwzięć zrealizowanych w ramach polityki spójności 2007-2013 (np. o charakterze infrastrukturalnymi) projektami komplementarnymi (np. o charakterze społecznym) realizowanymi w ramach polityki spójności 2014-2020.

Tabela 31. Projekty realizowane w latach 2007-2013

Lp.	Nazwa projektu	Kwota całkowita	Kwota dofinansowania
1.	Internet szansą rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże	11 609 66,20 zł	8 387 98,07 zł
2.	Przebudowa drogi gminnej Nr 105452B Pogorzałki-Kozińce	37 648 61,95 zł	19 223 23,87 zł
3.	Aktywność się opłaca. Aktywizacja Społeczno - Zawodowa w Gminie Dobrzyniewo Duże.	23 680 4,51 zł	20 128 3,83 zł
4.	Dobry start w Dobrzyniewie Dużym	21 638 9,00 zł	18 393 0,65 zł
5.	Ku rozwojowi dzięki indywidualizacji nauczania	17 633 1,20 zł	14 988 1,52 zł
6.	Gmina Dobrzyniewo Duże - innowacyjne rozwiązania na rzecz integracji społecznej mieszkańców	49 970,00 zł	42 474,50 zł
7.	Razem wyruszamy w nieznane	99 886,00 zł	84 903,10 zł

Źródło: Opracowanie własne.

9.5 Komplementarność źródeł finansowania

W kontekście polityki spójności 2014 - 2020 oznacza, że finansowanie projektów rewitalizacyjnych, wynikających z planu rewitalizacji opiera się na uzupełnianiu się i łączeniu wsparcia ze środków EFRR i EFS z wykluczeniem

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

ryzyka wystąpienia podwójnego dofinansowania. Koordynacja i synergia projektów rewitalizacyjnych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego jest konieczna do uzyskania korzystnych efektów dla obszarów rewitalizacji. Zdolność do łączenia prywatnych i publicznych źródeł finansowania pozwala na osiągnięcie dynamiki pożądanych zmian.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które zgłoszone zostały przez interesariuszy Programu, nie zakładają finansowania projektów ze środków prywatnych.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

117 | Strona

Tabela 32. Źródła finansowania

Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Harmonogram realizacji projektu	Wartość projektu	Źródła dofinansowania	% dofinansowania
PROJEKTY GŁÓWNE					
Aktywizacja zawodowa	Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2018-2020	350 000,00 zł	RPO WP (EFS), POWER, budżet Gminy	85% POWER/RPO WP 15% budżet Gminy
Punkt Poradnictwa Rodzinnego i Usług Asystenckich	Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, lokalne organizacje pozarządowe	2018-2020	300 000,00 zł	RPO WP (EFS), budżet Gminy	85% RPO WP 15% budżet Gminy
Aktywni razem	Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, lokalne organizacje pozarządowe	2018-2020	200 000,00 zł	RPO WP (EFS), budżet Gminy	85% RPO WP 15% budżet Gminy
Wolni od azbestu	Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże	2017-2020	300 000,00 zł	WFOŚiGW, budżet Gminy	85% WFOŚiGW 15% budżet Gminy
Punkt mediacji	Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże	2017-2021	60 000,00 zł	RPO WP (EFS), budżet Gminy	85% RPO WP 15% budżet Gminy
Modernizacja świetlicy wiejskiej w Dobrzyniewie Kościelnym	Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże	2017-2019	200 000,00 zł	RPO WP (EFRR), budżet Gminy	85% RPO WP 15% budżet Gminy
Remont świetlicy w Chrabołach	Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże i Stowarzyszenie z Gminy	2018-2019	150 000,00 zł	RPO WP (EFRR), budżet Gminy	85% RPO WP 15% budżet Gminy
Remont Wiejskiego	Urząd Gminy	2018-2020	200 000,00 zł	RPO WP (EFRR),	85% RPO WP

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

118 | Strona

Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Harmonogram realizacji projektu	Wartość projektu	Źródła dofinansowania	% dofinansowania
Domu Kultury z infrastrukturą wokół obiektu	Dobrzyniewo Duże, Gminne Centrum Kultury			budżet Gminy	15% budżet Gminy
Wyrównanie powierzchni wokół świetlicy wiejskiej w Obrubnikach	Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże	2021-2022	150 000,00 zł	RPO WP (EFRR), budżet Gminy	85% RPO WP 15% budżet Gminy
Doposażenie Szkoły Podstawowej w Obrubnikach w nowoczesny sprzęt komputerowy i multimedialny	Stowarzyszenie	2019-2021	250 000,00 zł	RPO WP (EFRR), budżet Gminy	85% RPO WP 15% budżet Gminy
"Zrób to dziś" – cykl szkoleń w zakresie zakładania własnej działalności gospodarczej	Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże Partner: Powiatowy Urząd Pracy	2018-2020	120 000,00 zł	RPO WP (EFS), budżet Gminy	85% RPO WP 15% budżet Gminy
Proekologiczne gospodarstwa rolne – pomysłem na nowe przedsięwzięcie	Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże Partner: Gminne Centrum Kultury w Dobrzyniewie Dużym	2019-2020	200 000,00 zł	RPO WP (EFS), budżet Gminy	85% RPO WP 15% budżet Gminy
Kurs na przewodnika turystycznego	Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże	2022	20 000,00 zł	RPO WP (EFS), budżet Gminy	85% RPO WP 15% budżet Gminy
PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE					
Rozwój przedsiębiorczości i aktywizacja zawodowa mieszkańców	Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże	2019-2020	150 000,00 zł	RPO WP (EFS), budżet Gminy	85% RPO WP 15% budżet Gminy

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

119 | Strona

Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Harmonogram realizacji projektu	Wartość projektu	Źródła dofinansowania	% dofinansowania
Programy wspomagające prowadzenie firmy	Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże	2021	10 000,00 zł	RPO WP (EFS), budżet Gminy	85% RPO WP 15% budżet Gminy

Źródło: Opracowanie własne.

W przypadku braku uzyskania dotacji ze środków europejskich, możliwymi źródłami finansowania będą:

- Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku;
- Program Aktywne formy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu – nowy wymiar 2020 (Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej);
- Środki organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy;
- Dofinansowanie dla szkół i placówek oświatowych w ramach środków Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

120 | Strona

10. Partycypacja społeczna w procesie rewitalizacji

10.1 Partycypacja społeczna na etapie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji

Konsultacje społeczne projektu uchwały Rady Gminy Dobrzyniewo Duże w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

10.1.1 Przedmiot konsultacji

Przedmiotem konsultacji było poznanie opinii mieszkańców Gminy Dobrzyniewo Duże na temat projektu uchwały Rady Gminy Dobrzyniewo Duże w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

10.1.2 Podstawa prawna

Konsultacje społeczne przeprowadzono na podstawie art. 6 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2015 r. poz. 1777).

10.1.3 Podmioty uprawnione do uczestnictwa w konsultacjach

1. Mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczystości nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
2. Mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w pkt 1;
3. Podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
4. Podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
5. Jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
6. Organy władzy publicznej;
7. Podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa;

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

121 | Strona

8. Sołtysi.

10.1.4 Termin konsultacji

Konsultacje społeczne projektu Uchwały Rady Gminy Dobrzyniewo Duże w sprawie wyznaczania obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji zostały przeprowadzone w dniach od 12 maja do 12 czerwca 2017 roku.

10.1.5 Forma i tryb konsultacji

Przewidziano następujące formy konsultacji społecznych Uchwały Rady Gminy Dobrzyniewo Duże w sprawie wyznaczania obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji:

1. Zbieranie uwag w postaci:

- a. papierowej (dostarczenie na adres: Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże, ul. Białostocka 25, 16-002 Dobrzyniewo Duże z dopiskiem: konsultacje społeczne Diagnozy obszarów zdegradowanych i przeznaczonych do rewitalizacji) – nie została zgłoszona żadna uwaga;
  - b. elektronicznej (załączony do niniejszego obwieszczenia formularz można wysłać na adres: p.citko@dobrzyniewo.pl) – nie została zgłoszona żadna uwaga;
  - c. ustnych do protokołu w Referacie Inwestycji, Planowania Przestrzennego i Gospodarki Gruntami Urzędu Gminy Dobrzyniewo Duże - nie została zgłoszona żadna uwaga.
2. Badanie ankietowe w formie papierowej w terminie od 12 maja do 12 czerwca 2017 roku.
  3. Badanie ankietowe za pomocą formularza na stronie internetowej, załączonego w dniu umieszczenia dokumentu, w terminie od 12 maja do 12 czerwca 2017 roku.
  4. Realizacja spotkania z interesariuszami dot. wyznaczenia obszaru rewitalizacji i obszaru zdegradowanego – projekt uchwały Rady Gminy Dobrzyniewo Duże w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

122 | Strona

i obszaru rewitalizacji został poddany pod dyskusję z mieszkańcami. Spotkanie odbyło się 12 czerwca 2017 roku o godzinie 16:30 w Gminnym Centrum Kultury w przy ulicy Lipowej 71 w Dobrzyniewie Dużym.

Konsultacje społeczne projektu Gminnego Programu Rewitalizacji

10.1.6 Przedmiot konsultacji

Przedmiotem konsultacji było poznanie opinii mieszkańców Gminy Dobrzyniewo Duże na temat Projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże.

10.1.7 Podstawa prawna

Konsultacje społeczne przeprowadzone zostały na podstawie art. 6 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2015 r. poz. 1777).

10.1.8 Podmioty uprawnione do uczestnictwa w konsultacjach

1. Mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczysti nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
2. Mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w pkt 1;
3. Podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
4. Podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
5. Jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
6. Organy władzy publicznej;
7. Podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa;
8. Sołtysi.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

123 | Strona

10.1.9 Termin konsultacji

Konsultacje społeczne projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże przeprowadzone były w dniach od 22 grudnia 2017 roku do 22 stycznia 2018 roku.

10.1.10 Forma i tryb konsultacji

Przewidziano następujące formy konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże:

→ zbieranie uwag w postaci:

- o papierowej (dostarczenie na adres: Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże, ul. Białostocka 25, 16-002 Dobrzyniewo Duże z dopiskiem: konsultacje społeczne Projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże);
- o elektronicznej (załączony do niniejszego obwieszczenia formularz można wysłać na adres: p.citko@dobrzyniewo.pl).

→ realizacja badania ankietowego - metoda CAWI (ang. Computer-Assisted Web Interview – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW), za pomocą poniższego linku:
<http://euconsul.pro-linuxpl.com/1/index.php?r=survey/index&sid=747624&lang=pl>

→ zbierania uwag ustnych do protokołu.

10.1.11 Inne formy partycypacji społecznej

Na etapie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji zaplanowano również inne formy współpracy z mieszkańcami, lokalnymi przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi. Udział zróżnicowanych grup społecznych pozwoliło na poznanie potrzeb społeczności lokalnej oraz wypracowanie rzeczywistych rozwiązań problemów występujących zarówno na obszarze rewitalizacji, jak i całej gminy.

W poniższej tabeli zaprezentowane zostały metody włączania interesariuszy w proces tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

124 | Strona

Tabela 33. Metody włączania interesariuszy na etapie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji

FORMY KONSULTACJI SPOŁECZNYCH	OPIS PRZEBIEGU
Ankieta	<p>Badanie kwestionariuszowe przeprowadzone zostało metodą PAPI (z ang. Paper & Pen Personal Interview) na próbie 379 osób, w terminie od 12 maja do 12 czerwca 2017 roku.</p> <p>Celem badania była szczegółowa diagnoza zjawisk i czynników kryzysowych, a także analiza największych atutów i potencjałów obszaru rewitalizacji.</p> <p>Wyniki ankiety przedstawione zostały w Załączniku 2 do niniejszego dokumentu.</p>
Spotkanie konsultacyjne	<p>Pierwsze spotkanie odbyło się 27 kwietnia 2017 r. o godzinie 17:00 w Gminnym Centrum Kultury w Dobrzyniewie Dużym, w którym uczestniczyły 4 osoby. W trakcie spotkania wyjaśniono podstawowe zagadnienia związane z procesem rewitalizacji oraz przeprowadzono badanie ankietowe, które miało na celu zdiagnozowanie problemów występujących na terenie gminy. Wyniki spotkania przedstawione zostały w Załączniku 3 do niniejszego dokumentu.</p> <p>Drugie spotkanie odbyło się 12 czerwca o godz. 16:30 w Gminnym Centrum Kultury w Dobrzyniewie Dużym. Spotkaniu wzięło udział 10 osób. Celem zorganizowanych spotkań było wyjaśnienie zagadnień związanych z procesem rewitalizacji i poznanie opinii mieszkańców w zakresie wybranych obszarów zdegradowanych i przeznaczonych do rewitalizacji. Wyniki spotkania przedstawione zostały w Załączniku 3 do niniejszego dokumentu.</p> <p>Trzecie spotkanie odbyło się 14 lipca 2017 r. o godz. 18:00 w budynku „starej szkoły” w Chrabotach. W spotkaniu uczestniczyły 35 osoby. Celem spotkania było przedstawienie najważniejszych elementów Gminnego Programu Rewitalizacji oraz opracowywanie wraz z mieszkańcami przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Wyniki spotkania przedstawione zostały w Załączniku 3 do niniejszego dokumentu.</p> <p>Metodą informowania mieszkańców były:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Plakaty; – Artykuł w gazecie; – Informacje na stronie internetowej Urzędu

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

125 | Strona

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

FORMY KONSULTACJI SPOŁECZNYCH	OPIS PRZEBIEGU
<p>Spotkanie konsultacyjne – prezentacja draftu GPR</p>	<p>Gminy.</p> <p>Spotkanie, w ramach 30-dniowych konsultacji społecznych Projektu Gminnego Programu Rewitalizacji, odbyło się dnia 9 sierpnia 2017 r. o godzinie 17:00 w budynku „starej szkoły” w Chrabotach. W spotkaniu uczestniczyło 12 osób. Celem spotkania było przedstawienie Projektu Gminnego Programu Rewitalizacji, omówienie procesu tworzenia Programu oraz zebranie uwag do Projektu GPR. Metodą informowania o spotkaniu była informacja</p>

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

126 | Strona

FORMY KONSULTACJI SPOŁECZNYCH	OPIS PRZEBIEGU
Szkolenia	<p>zamieszczona na stronie internetowej Urzędu Gminy.</p> <p>Na etapie diagnozy i tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji przeprowadzone zostały dwa szkolenia dla pracowników jednostek samorządu terytorialnego i jednostek organizacyjnych.</p> <p>Pierwsze szkolenie odbyło się dnia 27 kwietnia 2017 roku w Urzędzie Gminy Dobrzyniewo Duże. Celem spotkania było przedstawienie zagadnień związanych z procesem rewitalizacji oraz zapoznanie uczestników z procedurą tworzenia i wdrażania programu rewitalizacji.</p> <p>Drugie szkolenie przeprowadzone zostało dnia 11 lipca 2017 roku w Urzędzie Gminy Dobrzyniewo Duże. Celem spotkania było wypracowanie pomysłów projektów rewitalizacyjnych oraz analiza przyczyn i skutków występowania stanu kryzysowego na wskazanym obszarze rewitalizacji.</p>
Konferencja podsumowująca	<p>Konferencja podsumowująca prace nad Gminnym Programem Rewitalizacji odbyła się 18 sierpnia 2017 r. o godzinie 15:00 w budynku „starej szkoły” w Chrabotach. Uczestniczyło w niej 13 osób. Celem konferencji było zaprezentowanie najważniejszych punktów Programu, w tym zaprezentowanie metody wyboru obszaru zdegradowanego i rewitalizacji, wskazanie najważniejszych problemów i ich skutków dla społeczności lokalnej, przedsięwzięć rewitalizacyjnych, systemu zarządzania i monitorowania oraz metod partycypacji społecznej na etapie monitorowania i wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji. Na konferencji podsumowującej zaprezentowano również raport z konsultacji społecznych oraz sposób uwzględnienia zgłoszonych uwag.</p> <p>Metodą informowania o konferencji podsumowującej były:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Plakaty, – Ulotki, – Informacje zawarte na stronie internetowej Urzędu Gminy.
Karty przedsięwzięć	Po przyjęciu uchwały w sprawie przystąpienia do

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

127 | Strona

FORMY	OPIS PRZEBIEGU
KONSULTACJI SPOŁECZNYCH	
rewitalizacyjnych	sporządzenia gminnego programu rewitalizacji, interesariusze programu zostali zaproszeni do zgłaszania propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w terminie od 28 czerwca 2017 r. do 11 lipca 2017 r. do godziny 15:30. Wypełnione karty przedsięwzięć rewitalizacyjnych można było złożyć osobiście w Urzędzie Gminy Dobrzyniewo Duże w Sekretariacie, przy ul. Białostockiej 25, wysłać drogą pocztową na adres: Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże, Sekretariat, ul. Białostocka 25; 16-002 Dobrzyniewo Duże z dopiskiem „Fiszka projektowa – Gminny Program Rewitalizacji” lub drogą elektroniczną na podany adres e-mailowy.

Źródło: Opracowanie własne.

Kolejny raz Program został poddany konsultacjom w wyniku zmian wprowadzonych w dokumencie w związku z oceną dokonaną przez Ekspertów Departamentu Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego.

10.1.12 Przedmiot konsultacji

Przedmiotem konsultacji było poznanie opinii interesariuszy rewitalizacji na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże na temat projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże.

10.1.13 Podstawa prawna

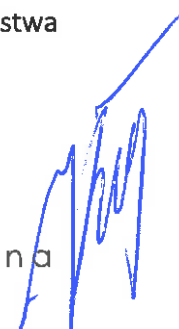
Konsultacje społeczne przeprowadzono na podstawie art. 6 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2017 r. poz. 1023).

10.1.14 Podmioty uprawnione do uczestniczenia w konsultacjach

- 1) mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściele, użytkownicy wieczystości nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i товариства будownицтва спотечного;
- 2) mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w pkt 1;

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

128 | Strona

- 3) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- 4) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- 5) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- 6) organy władzy publicznej;
- 7) podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

10.1.15 Termin konsultacji

Konsultacje społeczne projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże przeprowadzone zostały w terminie od 22 grudnia 2017 roku do 22 stycznia 2018 roku. Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże wraz z załącznikami dostępny był na stronie www.dobrzyniewo.pl, na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej bip.ug.dobrzyniewoduze.wrotapodlasia.pl oraz w Referacie Inwestycji, Planowania Przestrzennego i Gospodarki Gruntami.

10.1.16 Forma i tryb konsultacji

Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone w następujących formach:

- zbieranie uwag w postaci:
  - o papierowej (dostarczenie na adres: Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże, ul. Białostocka 25, 16-002 Dobrzyniewo Duże z dopiskiem: konsultacje społeczne Projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże);
  - o elektronicznej (załączony do obwieszczenia formularz można było wysłać na adres: p.citko@dobrzyniewo.pl).
- realizacja badania ankietowego - metoda CAWI (ang. Computer-Assisted Web Interview – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW);
- zbierania uwag ustnych do protokołu.

10.1.17 Przebieg konsultacji

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Przeworska na lata 2016-2022 został opracowany w oparciu o zapisy ustawy z dnia 9 października

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

129 | Strona

2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2017 r. poz. 1023). Konsultacje społeczne pozwoliły zweryfikować na ile propozycja Urzędu Gminy i Wójta odpowiada na potrzeby interesariuszy.

10.1.18 Uwagi złożone elektronicznie oraz w formie papierowej

Interesariusze Rewitalizacji mieli możliwość pobrania kwestionariusza rewitalizacji od 22 grudnia 2017 roku do 22 stycznia 2018 roku. Wzór formularza konsultacyjnego został przedstawiony poniżej:

Tabela 34 Wzór formularza konsultacyjnego

Imię i nazwisko			
Nazwa organizacji			
Adres do korespondencji			
E-mail			
Telefon komórkowy			
Zgłaszane uwagi do dokumentu			
Lp.	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga (numer strony dokumentu, część lub obszar)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi

Źródło: opracowanie własne.

Za pośrednictwem formularza nie zgłoszono żadnych uwag.

10.1.19 Uwagi złożone ustnie

Również tym sposobem nie złożono uwag do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże.

10.1.20 Analiza wyników badania ankietowego

W ankiecie udział wzięła jedna osoba. Wyniki badania ankietowego przedstawiono poniżej:

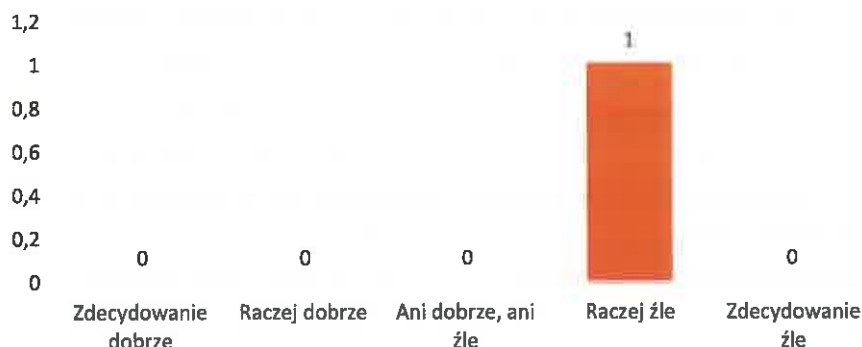
Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

130 | Strona

Jak ocenia Pan/ Pani projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże?

Wykres 1 Jak ocenia Pan/ Pani projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże?

Źródło: opracowanie własne.

Jakie Pana/ Pani zdaniem należy wprowadzić zmiany w projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże?

Program pomija istotne kwestie. Sfera środowiskowa ogranicza się w zasadzie do problemu z azbestem. Pomija bardzo istotny problem dzikich wysypisk śmieci (zewidencjonowany na terenie gminy w ramach mapy zagrożeń bezpieczeństwa Policji).

Podobnie strefa przestrzenno-funkcjonalna i techniczna skupiają się wyłącznie na niewielkiej liczbie istniejących obiektów zabytkowych, ośrodków kultury itp. A pomija się podstawową sprawę istotną z punktu widzenia rewitalizacji - tj. sieć i dostępność transportu publicznego. Mieszkańcy zwracali uwagę na problem komunikacji w gminie - ale nie znalazło to odzwierciedlenia w Programie rewitalizacji. Problem dostępności do jakichkolwiek miejsc odpoczynku, rozrywki, aktywności fizycznej, spędzania wolnego czasu zamknięty jest w Programie wyłącznie do działalności istniejących ośrodków kultury. Warto pomyśleć o rozbudowie infrastruktury rowerowej, ścieżkach turystycznych, urządzonych parkingach i miejscach biwakowych. Projekt nie wykazuje w tym zakresie komplementarności z działaniami prowadzonymi obecnie na terenie województwa czy też całej Polski wschodniej.

Odpowiedź na uwagę: Proces rewitalizacji ma na celu poprawę sytuacji mieszkańców przede wszystkim w sferze społecznej, dlatego też podstawową

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

131 | Strona

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

z punktu rewitalizacji kwestią jest m.in. poprawa jakości życia, czy też minimalizacja występowania zjawiska wykluczenia społecznego, a nie, jak wskazano w uwadze, sieć i dostępność transportu publicznego. Stąd też w programie znajdują się działania mające za zadanie zintegrowanie i zaktywizowanie mieszkańców wyznaczonego obszaru (takich skutków nie przyniosłaby realizacja zaproponowanych działań, mających na celu rozbudowę infrastruktury rowerowej czy utworzenie miejsc biwakowych), takie jak np. Aktywizacja zawodowa, Punkt Poradnictwa Rodzinnego i Usług Asystenckich oraz Punkt mediacji. Pozwolą one na zmniejszenie występowania na terenie obszaru rewitalizacji zdiagnozowanych problemów, takich jak bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, czy też korzystanie ze wsparcia pomocy społecznej.

Czy zaproponowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne odpowiadają na zdiagnozowane problemy mieszkańców obszarów rewitalizacji?

Wykres 2 Czy zaproponowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne odpowiadają na zdiagnozowane problemy mieszkańców obszarów rewitalizacji?

Źródło: opracowanie własne.

Szkolenia prowadzone w świetlicach nie są skuteczną metodą zmniejszenia degradacji obszarów objętych programem. Zamiast wydawać środki na pogadanki, warto zapewnić mieszkańcom dobrą i taną komunikację, dostępną infrastrukturę. Aby grzybiarze nie musieli parkować na poboczach drogi 65 i zostawiać śmieci w lesie, ale mieli możliwość skorzystania np. z urządzonych miejsc postojów. Tego typu inwestycje bardziej przydadzą się mieszkańcom i będą stanowić lepszą bazę rozwoju gospodarczego gminy, niż podjazd dla niepełnosprawnych do budynku, gdzie żaden

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

132 | Strona

niepełnosprawny nigdy nie zajrzy.

Odpowiedź na uwagę: Działania zaprojektowane w ramach Programu Rewitalizacji skierowane mają być przede wszystkim do mieszkańców obszaru rewitalizacji (a nie do mieszkańców całej Gminy, czy też turystów i osób przyjezdnych, takich jak wymienieni w uwadze grzybiarze) i odpowiadać na problemy zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji (np. wspomniana niepełnosprawność, czy też bezradność życiowa, niski poziom aktywności społecznej etc.). Ponadto rewitalizacja ma na celu poprawę sytuacji mieszkańców przede wszystkim w sferze społecznej (poprawa jakości życia, minimalizacja występowania zjawiska wykluczenia społecznego itp.)

Inne opinie i propozycje dotyczące przedmiotu konsultacji:

Warto rozmawiać o istotnych problemach gminy, a potem opracować program poprawy sytuacji, a nie odwrotnie - najpierw opracować program i działania które podlegają dofinansowaniu - i pod nie na siłę "podciągać" problemy mieszkańców. Czy naprawdę remont świetlic jest najistotniejszy dla mieszkańców? Czy może zamiast kilku świetlic woleliby jeden posterunek policji w gminie? Jakie są priorytety tego programu? Postawione pod wytyczne instytucji finansującej - czy mają być rzeczywistymi problemami gminy i mieszkańców?

Odpowiedź na uwagę: Zaplanowane do realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjne są odpowiedzią na zdiagnozowane na terenie obszaru rewitalizacji problemy. Przed powstaniem Gminnego Programu Rewitalizacji przygotowana została *Diagnoza obszarów zdegradowanych i przeznaczonych do rewitalizacji*, w której szczegółowej analizie poddano sytuację Gminy w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. Dzięki diagnozie wyznaczony został obszar zdegradowany, a następnie obszar rewitalizacji, dla którego przygotowano kolejno: szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji, wizję obszaru rewitalizacji, cele rewitalizacji i kierunki działań. Dopiero w

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

133 | Strona

następstwie tych działań powstały projekty rewitalizacyjne. Ponadto mieszkańcy zapraszani byli do udziału we współtworzeniu dokumentu na każdym etapie prac, w tym na etapie wyznaczania obszaru rewitalizacji czy też zbierania pomysłów na przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

10.2 Partycypacja społeczna na etapie wdrażania i monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji

Partycypacja społeczna na etapie wdrażania i monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże rozpocznie się po podjęciu przez Radę Gminy uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże i rozpoczęciu działań, które będą miały na celu wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego.

Partycypacja społeczna, stanowiąca istotną rolę w procesie rewitalizacji, zapewnia aktywny udział mieszkańców w pracach Komitetu Rewitalizacji oraz w konsultacjach społecznych Komitetu Rewitalizacji. Aktywny udział interesariuszy Programu pozwoli na wypracowanie akceptacji społecznej dla realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, pozyskania środków finansowych i monitorowania postępów realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Przewiduje się następujące formy partycypacji społecznej:

Schemat 1. Partycypacja społeczna na etapie wdrażania i monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji

z procesem rewitalizacji poprzez wykorzystanie:

- strony internetowej Urzędu Gminy,
- artykułów w prasie lokalnej;
- plakatów;
- ulotek.

które zapraszani będą wszyscy interesariusze Gminnego Programu Rewitalizacji. W spotkaniach uczestniczyć będą członkowie Komitetu Rewitalizacji, którzy odpowiedzialni będą za przedstawienie stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

SYSTEM MONITOROWANIA

KOMUNIKACJA JEDNOKIERUNKOWA

Udostępnianie cyklicznych raportów i analiz wskaźnikowych.

KOMUNIKACJA DWUKIERUNKOWA

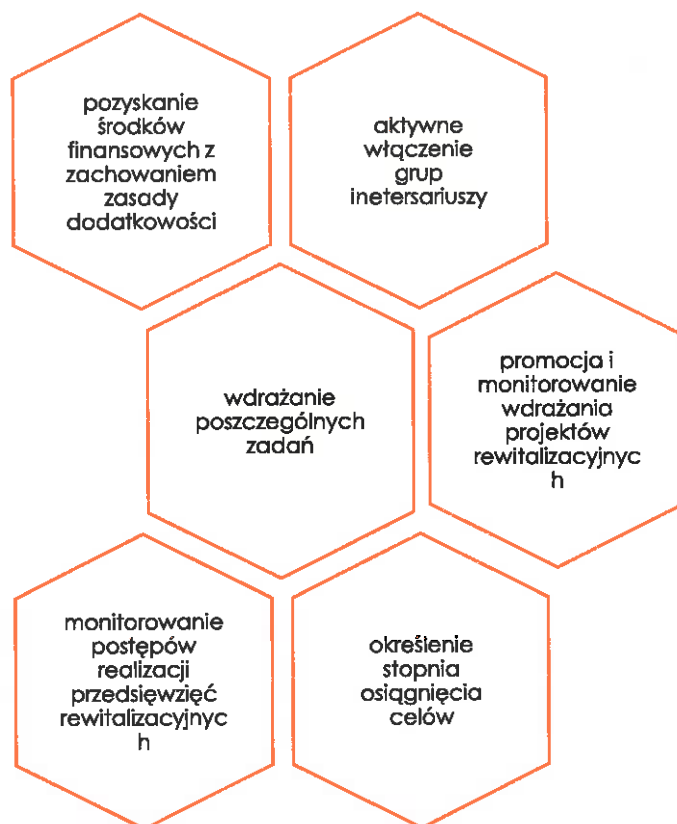
Organizowanie debat publicznych i pikników na obszarze rewitalizacji, w celu zaprezentowania efektów programu rewitalizacji i wysłuchania oczekiwań mieszkańców.

Źródło: Opracowanie własne.

11. System wdrażania (realizacji) Gminnego Programu Rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji jest procesem długofalowym i złożonym, wymaga bowiem monitorowania procesu wdrażania, koordynowania realizacji projektów oraz kompleksowej oceny programu rewitalizacji w momencie jego zakończenia. Ze względu na wieloaspektowość Gminnego Programu Rewitalizacji należy odpowiednio zaplanować system zarządzania, na który składać się będą następujące działania:

Schemat 2. Elementy systemu zarządzania

Źródło: Opracowanie własne.

Organem odpowiedzialnym za wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji jest **Wójt Gminy Dobrzyniewo Duże**, który stanowi organ decyzyjny. Natomiast organem wdrażającym i pełniącym funkcję opiniodawczo-doradczą Wójta będzie **Komitet Rewitalizacji**, który powołanie zostanie w drodze zarządzenia

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

136 | Strona

Wójta Gminy Dobrzyniewo Duże. Jednostka ta będzie odpowiedzialna za ocenę wdrażania projektów oraz postępów prac. Komitet Rewitalizacji powołany zostanie na podstawie art. 7 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2015 r. poz. 1777), w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji.

Do zadań Komitetu Rewitalizacji należeć będzie:

1. Opracowywanie i przedkładanie do Wójta Dobrzyniewo Duże raportów okresowych oraz raportu końcowego z realizacji Programu;
2. Prowadzenie dialogu z interesariuszami GPR;
3. Monitorowanie przebiegu oraz ocena efektywności i skuteczności realizacji Programu;
4. Rozpatrywanie wniosków zmian do Programu;
5. Analiza i hierarchizacja projektów rewitalizacyjnych ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji;
6. Przedkładanie Wójtowi opinii w sprawie opracowanych projektów Programu.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 Ustawy o rewitalizacji Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą wójta. Zatem Komitet Rewitalizacji będzie współpracować z:

- Mieszkańcami obszaru rewitalizacji;
- Przedstawicielami podmiotów gospodarczych, którzy prowadzą lub chcieliby prowadzić działalność na obszarze rewitalizacji;
- Referatami Urzędu Gminy w Dobrzyniewie Dużym (Referat Organizacyjny; Referat Spraw Obywatelskich i USC; Referat Finansowy, Referat Gospodarki Komunalnej; Referat Inwestycji, Planowania Przestrzennego, Gospodarki Gruntami);

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

137 | Strona

- Radnymi tworzącymi Radę Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2014-2018 oraz wybranych w latach następnych;
- Z jednostkami pomocniczymi i organizacyjnymi;
- Organizacjami pozarządowymi;
- Innymi interesariuszami GPR.

Na spotkania Komitetu Rewitalizacji zapraszani będą także radni, sołtysi, przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz mieszkańcy, co pozwoli na pełne zaangażowanie interesariuszy rewitalizacji na wszystkich etapach realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Wszystkie przedsięwzięcia zaplanowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże wpisane zostaną do Wieloletniej Prognozy Finansowej oraz budżetów rocznych. Koszty związane z zarządzaniem wdrożeniem programu ponosić będzie w całości Gmina Dobrzyniewo Duże.

W celu sprawnego zarządzania Programem, określono najważniejsze zadania poszczególnych podmiotów. Zakres zadań określony został w poniższej tabeli.

Tabela 35. Zadania podmiotów uczestniczących w Gminnym Programie Rewitalizacji

PODMIOT	ZAKRES ZADAŃ
Wójt Gminy Dobrzyniewo Duże	☐ Zarządzanie GPR, ☐ Powołanie składu i zasad funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji w formie zarządzenia, ☐ Nadzór nad strukturą zarządczą.
Komitet Rewitalizacji	☐ Organ wdrażający i pełniący funkcję opiniotwórczo-doradczą, ☐ Sporządzanie raportów z realizacji przedsięwzięć, ☐ Zapewnienie prawidłowości w procesie realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.
Rada Gminy Dobrzyniewo Duże	☐ Podejmowanie uchwał związanych z realizacją GPR lub jego aktualizacją; ☐ Uchwalenie zasad funkcjonowania i naboru Komitetu Rewitalizacji.
Referaty Gminy Dobrzyniewo Duże	☐ Przygotowanie wniosków o dofinansowanie projektów i niezbędnej dokumentacji związanej z realizacją projektów, ☐ Udostępnianie danych niezbędnych dla procesu

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

138 | Strona

	monitorowania Gminnym Programem Rewitalizacji.
Skarbnik Gminy Dobrzyniewo Duże	☐ Uwzględnienie projektów w Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz budżetach rocznych.
Interesariusze GPR	☐ Zewnętrzne ciało opiniodawcze, monitorujące i zarządzające GPR.
	☐ Udział w pracach nad aktualizacją GPR.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 36. Ramowy harmonogram realizacji programu

Nazwa projektu	Harmonogram realizacji projektu
Aktywizacja zawodowa	2018-2020
Punkt Poradnictwa Rodzinnego i Usług Asystenckich	2018-2020
Aktywni razem	2018-2020
Wolni od azbestu	2017-2020
Punkt mediacji	2017-2021
Modernizacja świetlicy wiejskiej w Dobrzyniewie Kościelnym	2017-2019
Remont świetlicy w Chrańskach	2018-2019
Remont Wiejskiego Domu Kultury z infrastrukturą wokół obiektu	2018-2020
Wyrównanie powierzchni wokół świetlicy wiejskiej w Obrubnikach	2021-2022
Doposażenie Szkoły Podstawowej w Obrubnikach w nowoczesny sprzęt komputerowy i multimedialny	2019-2021
„Zrób to dziś!” – cykl szkoleń w zakresie zakładania własnej działalności gospodarczej	2018-2020
Proekologiczne gospodarstwa rolne – pomysły na nowe przedsięwzięcie	2019-2020
Kurs na przewodnika turystycznego	2022
Rozwój przedsiębiorczości i aktywizacja zawodowa mieszkańców	2019-2020
Programy wspomagające prowadzenie firmy	2021

Źródło: Opracowanie własne.

12. System monitoringu i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji

System monitorowania i oceny stanowi jeden z kluczowych etapów procesu zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji. Proces monitorowania koncentrować się będzie na **ocenie stopnia wdrażania i realizacji założeń zawartych w Programie**. System monitoringu prowadzony w sposób ciągły, pozwoli na szybkie i skuteczne podejmowanie działań w przypadku gdy zdiagnozowane zostaną utrudnienia przy realizacji GPR. Odbywać się będzie na dwóch poziomach:

1. Stopień realizacji przedsięwzięć głównych i uzupełniających;
2. Analiza zmian zachodzących na obszarach wyznaczonych do rewitalizacji.

Za monitorowanie procesu wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji odpowiedzialny będzie Komitet Rewitalizacji. Podstawą systemu monitoringu będzie pozyskiwanie danych gromadzonych przez komórki organizacyjne Urzędu Gminy w Dobrzyniewie Dużym. Zbieranie danych w sposób systematyczny na poziomie adresowym, z możliwością agregacji danych na poziomie wyodrębnionych jednostek analitycznych (tj. sołectw), pozwoli na tworzenie raportów okresowych (**raz na trzy lata**) i końcowych z realizacji Programu. Pozyskane dane pozwolą na określenie tendencji badanego zjawiska (spadku lub wzrostu) oraz możliwości uzyskania założonego efektu końcowego.

Monitoring bazować będzie na podstawie **wskaźnika produktu i rezultatu**. Pierwszy z nich mierzy konkretne, materialne efekty, które powstały w trakcie realizowania projektu oraz stanowią rezultat wydatkowania przyznawanych środków. Natomiast wskaźniki rezultatu odnoszą się do efektów działań, jakie nastąpiły w wyniku realizacji projektu po jego zakończeniu i wpłynęły bezpośrednio na otoczenie społeczno-gospodarcze.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

140 | Strona

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Tabela 37. Wskaźniki produktu i rezultatu dla projektów rewitalizacyjnych

Problem	Kierunek działań	Projekt rewitalizacyjny	Wskaźniki produktu (P) i rezultatu (R)	Wartość docelowa	Źródło danych
PROJEKTY GŁÓWNE					
Bezrobocie	1.1.1.: Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych	Aktywizacja zawodowa	P: Liczba zrealizowanych szkoleń [szt.]	5	Listy obecności, dokumentacja zdjęciowa, ewaluacja ex post
	1.2.2.: Włączenie społeczne osób bezrobotnych		P: Liczba uczestników projektu [os.]	40	
	1.3.1.: Pomoc osobom bezrobotnym poprzez aktywizację społeczno-zawodową		R: Liczba osób bezrobotnych, które uzyskały zatrudnienie po zakończeniu projektu [os.]	8	
	1.4.1.: Wzrost jakości życia poprzez obniżenie poziomu bezrobocia		R: Liczba uczestników zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	22	
	1.5.1.: Aktywizacja zawodowa mieszkańców		poszukujących pracy po zakończeniu projektu [os.]		
	1.6.1.: Kompleksowe wsparcie dla osób				

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Niska samowystarczalność ekonomiczna ludności	bezrobotnych			
	1.7.1: Działania skierowane na aktywizację zawodową mieszkańców			
	1.1.2: Wsparcie rodzin ubogich	P: Liczba udzielonych porad [szt./rok]	30	
	1.1.3: Aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych			
	1.2.3: Integracja środowisk osób zagrożonych lub wykluczonych			
	spotecznie			
	1.3.2: Wsparcie rodzin z problemami niskiej samowystarczalności ekonomicznej			
	1.3.3: Aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych			
		Punkt Poradnictwa Rodzinnego i Usług Asystenckich		
		R: Liczba wspartych osób z niepełnosprawnościami [os./rok]	15	Raporty z realizacji projektu

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobryńniewo Duże

142 | Strona

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

1.4.2: Aktywizacja mieszkańców poprzez działania skierowane do osób korzystających z pomocy społecznej	1.5.2: Aktywizacja i integracja grup szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym	1.6.2: Zmniejszanie stopnia ubóstwa oraz jego negatywnych skutków społecznych	1.7.2: Rozwiązywanie problemów poprzez włączenie społeczne osób zagrożonych wykluczeniem	1.1.4: Wzrost liczby inicjatyw lokalnych	Aktywni razem	P: Liczba uczestników szkoleń [os.]	35	Dokumentacja projektowa, listy

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobryń Duży

143 | Strona

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

obecności		
poprzez rozwój organizacji pozarządowych		
1.2.1: Aktywizacja społeczna		
mieszkańców poprzez zwiększenie liczby organizacji pozarządowych		
1.3.4: Wsparcie grup formalnych i nieformalnych w zakresie wydarzeń skierowanych do społeczności lokalnej	R: Liczba uczestników, którzy otrzymali certyfikat po zakończeniu szkoleń [os.]	35
1.6.3: Wsparcie inicjatyw oddolnych		
1.7.3: Wsparcie organizacji pozarządowych w prowadzeniu działalności na rzecz		

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

	zintegrowanego społeczeństwa			
Nadmierna ilość wyrobów azbestowych	3.1.1: Aktywizacja mieszkańców w zakresie usuwania wyrobów azbestowych	Wolni od azbestu	P: Liczba przeprowadzonych kampanii	6
	3.6.1: Wspieranie działań mających na celu poprawę środowiska		R: Liczba osób, do których dotarła kampania [os.]	1000
	1.1.2: Wsparcie rodzin ubogich		P: Liczba udzielonych porad [szt./rok]	20
Niska samowystarczalność ekonomiczna ludności	1.1.3: Aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych	Punkt mediacji	R: Liczba osób korzystających z punktu [os.]	40
	1.2.3: Integracja środowisk osób zagrożonych lub wykluczonych społecznie			
	1.3.2: Wsparcie rodzin z problemami niskiej			
				Raporty z realizacji projektu

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobryńwiewo Duże

145 | Strona

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

samowystarczalności

ekonomicznej

1.3.3: Aktywizacja

społeczna osób

niepełnosprawnych

1.4.2: Aktywizacja

mieszkańców poprzez

działania skierowane

do osób korzystających

z pomocy społecznej

1.5.2: Aktywizacja i

integracja grup

szczególnie

zagrożonych

wykluczeniem

społecznym

1.6.2: Zmniejszanie

stopnia ubóstwa oraz

jego negatywnych

skutków społecznych

1.7.2: Rozwiązywanie

problemów poprzez

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

146 | Strona

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

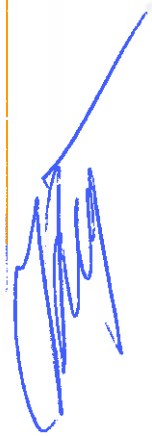

	włączenie społeczne osób zagrożonych wykluczeniem				
Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną i techniczną	4.3.1: Modernizacja infrastruktury technicznej służącej rozwojowi kapitału społecznego	Modernizacja świetlicy wiejskiej w Dobrzyniewie Kościelnym	P: Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury społecznej [szt.] R: Liczba użytkowników zmodernizowanego obiektu [os.]	1	Protokół zdawczo-odbiorczy
				120	Listy obecności
Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną i techniczną	1.5.3: Promowanie miejsc istotnych dla rozwoju społeczności lokalnej	Remont świetlicy w Chrabotach	P: Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury społecznej [szt.] R: Liczba użytkowników zmodernizowanego obiektu [os.]	1	Protokół zdawczo-odbiorczy
				250	Listy obecności
Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną i techniczną	4.2.1: Remont infrastruktury technicznej służącej aktywizacji społecznej	Remont Wiejskiego Domu Kultury wraz z infrastrukturą wokół obiektu	P: Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.]	1	Protokół zdawczo-odbiorczy

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

147 | Strona

Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną i techniczną	<p>4.1.1: Poprawa dostępności do obiektów kulturalno-rekreacyjnych</p> <p>4.2.1: Remont infrastruktury technicznej służącej aktywizacji społecznej</p> <p>4.3.1: Modernizacja infrastruktury technicznej służącej rozwojowi kapitału społecznego</p> <p>4.7.1: Poprawa dostępności do obiektów kulturalno-rekreacyjnych</p>	<p>Wyrównanie powierzchni wokół świetlicy wiejskiej w Odrubnikach</p>	<p>R: Liczba użytkowników zmodernizowanego obiektu [os.]</p> <p>P: Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [m²]</p>	<p>180</p> <p>4560,00</p>	<p>Listy obecności</p> <p>Protokół zdawczo-odbiorczy</p>
			<p>R: Liczba użytkowników zmodernizowanej powierzchni [os.]</p>	<p>150</p>	<p>Listy obecności</p>
	Niewystarczające wyposażenie w		<p>P: Liczba zakupionego sprzętu audiowizualnego</p>	<p>10</p>	<p>Dokumentacja szkół</p>

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

148 | Strona

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Infrastrukturę społeczną i techniczną	obiektów kulturalno-rekreacyjnych 4.2.1: Remont infrastruktury technicznej służącej aktywizacji społecznej 4.3.1: Modernizacja infrastruktury technicznej służącej rozwojowi kapitału społecznego 4.7.1: Poprawa dostępności do obiektów kulturalno-rekreacyjnych	w Ogródkach w nowoczesny sprzęt komputerowy i multimedialny	[szt.]	40 R: Liczba użytkowników zakupionego sprzętu [os.]
Niski stopień przedsiębiorczości	2.3.1: Wsparcie mieszkańców przy zakładaniu działalności gospodarczej	„Zrób to dziś!” – cykl szkoleń w zakresie zakładania własnej działalności gospodarczej	P: Liczba uczestników szkoleń [os.] R: Liczba uczestników szkoleń, którzy po zakończeniu szkolenia otrzymali certyfikat [os.]	30 30
	2.5.1: Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości			30
Niski stopień	2.3.1: Wsparcie	Proekologiczne	P: Liczba uczestników	45 Dokumentacja

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobryń Duży

149 | Strona

przedsiębiorczości	mieszkańców przy zakładaniu działalności gospodarczej 2.5.1: Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości	gospodarstwa rolne – pomysłem na nowe przedsięwzięcie	szkoleń [os.] R: Liczba uczestników szkoleń, którzy po zakończeniu szkolenia otrzymali certyfikat [os.] P: Liczba uczestników szkoleń [os.]	projektowa, listy obecności
Bezrobocie	1.1.1: Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych 1.2.2: Włączenie społeczne osób bezrobotnych 1.3.1: Pomoc osobom bezrobotnym poprzez aktywizację społeczno-zawodową 1.4.1: Wzrost jakości życia poprzez obniżenie poziomu bezrobocia 1.5.1: Aktywizacja zawodowa mieszkańców 1.6.1: Kompleksowe	Kurs na przewodnika turystycznego	R: Liczba uczestników szkoleń, którzy po zakończeniu szkolenia otrzymali certyfikat [os.] 10	Dokumentacja projektowa, listy obecności

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

150 | Strona

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

wsparcie dla osób bezrobotnych 1.7.1: Działania skierowane na aktywizację zawodową mieszkańców				PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE			
Niski stopień przedsiębiorczości	2.3.1: Wsparcie mieszkańców przy zakładaniu działalności gospodarczej	2.5.1: Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości	Rozwój przedsiębiorczości i aktywizacja zawodowa mieszkańców	P: Liczba uczestników szkoleń [os.]		35	Dokumentacja projektowa, listy obecności
				R: Liczba uczestników szkoleń, którzy po zakończeniu szkolenia otrzymali certyfikat [os.]		35	
Niski stopień przedsiębiorczości	2.3.1: Wsparcie mieszkańców przy zakładaniu działalności gospodarczej	2.5.1: Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości	Programy wspomagające prowadzenie firmy	P: Liczba uczestników szkoleń [os.]		25	Dokumentacja projektowa, listy obecności
				R: Liczba uczestników szkoleń, którzy po zakończeniu szkolenia otrzymali certyfikat [os.]		25	

Źródło: Opracowanie własne.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

Tabela 38. Wskaźniki realizacji celów rewitalizacji

Cele strategiczne	Wskaźniki	Wartość bazowa dla obszaru rewitalizacji	Wartość docelowa	Trend
Zmniejszenie poziomu wykluczenia społecznego poprzez rozwój aktywności społecznej	Liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	50,49	47,96	Spadek o 5%
	Liczba osób objętych pomocą GOPS	15,91	14,79	Spadek o 7%
	Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	1,64	1,72	Wzrost o 5%
Wzrost poziomu przedsiębiorczości i rozwój gospodarczy regionu	Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym	31,02	32,65	Wzrost o 5%
Poprawa i ochrona stanu środowiska poprzez zmniejszenie ilości wyrobów azbestowych	Ilość zinventaryzowanych wyrobów azbestowych [ha]	7,14	6,96	Spadek o 10%
Wykorzystanie infrastruktury na cele aktywizacji społecznej	Zmodernizowane obiekty służące realizacji projektów społecznych [lb]	0	3	Wzrost o 3

Źródło: Opracowanie własne.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

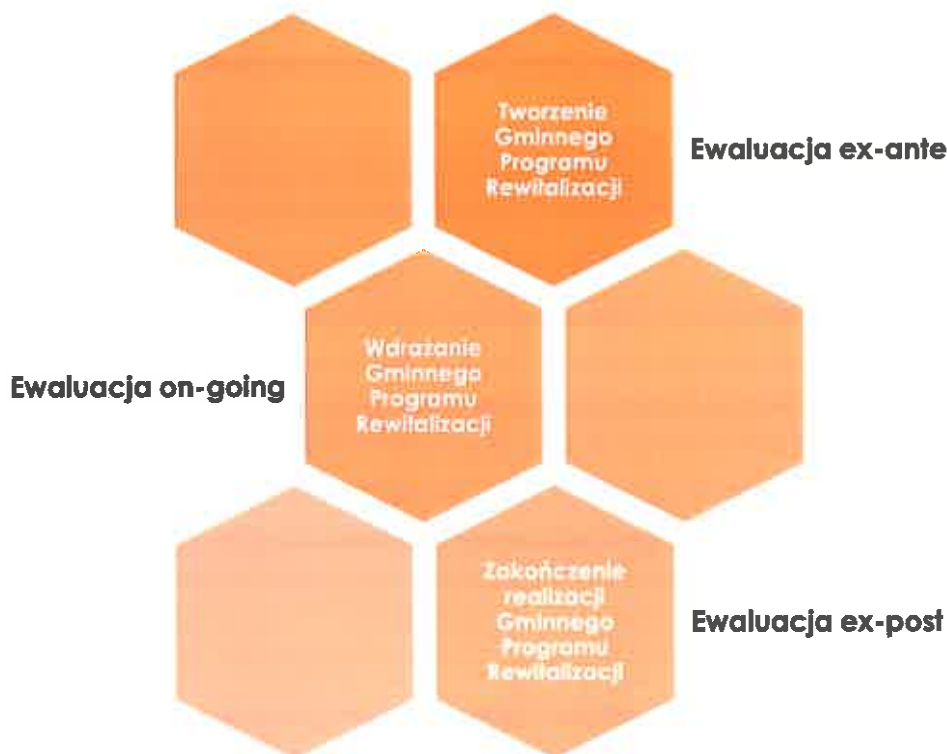
152 | Strona

12.1 Ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji

Proces ewaluacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże zakłada analizę wpływu projektów rewitalizacyjnych na poszczególne aspekty społeczne, gospodarcze i przestrzenne oraz na ograniczenie skali występowania negatywnych zjawisk na obszarze rewitalizacji. Ewaluację programu przeprowadzać będzie Komitet Rewitalizacji, który współpracować będzie z instytucjami publicznymi (np. PUP-em, GOPS-em) oraz z innymi beneficjentami Gminnego Programu Rewitalizacji.

Ewaluacja przebiegała będzie etapowo:

Schemat 3. Ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne.

Monitoring i ocena Gminnego Programu Rewitalizacji przekazywane będą do wiadomości publicznej.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

153 | Strona

12.2 Aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji

Aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji przeprowadzona zostanie w sytuacji, gdy zaobserwuje się brak:

- realizacji celów rewitalizacji;
- osiągnięcia efektów założonych po realizacji projektów rewitalizacyjnych;
- poprawy sytuacji na obszarze rewitalizacji.

Konieczność wprowadzenia zmian do Programu Rewitalizacji wynikać może również z:

- zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej gminy;
- zaobserwowania innych potrzeb i oczekiwań mieszkańców obszaru rewitalizacji;
- nieodpowiednio dobranych działań rewitalizacyjnych, które nie eliminują problemów na obszarze rewitalizacji;
- dostosowania działań podejmowanych w ramach programu do możliwości budżetu gminy czy też pozyskanych (lub nie) środków zewnętrznych.

Wszystkie zaplanowane działania określone będą dzięki analizie potrzeb i identyfikacji deficytów na obszarze rewitalizacji. Wpisywać będą się w zakres publicznych i niepublicznych zadań samorządu gminnego zgodnie z Ustawą z dnia 8 marca 1990r. o Samorządzie Gminnym uzupełnioną obwieszczeniem Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 marca 2016 roku (Dz.U. 2016 poz.446). **Jednostką uzupełniającą proces rewitalizacji, będącą jednocześnie głosem społeczności lokalnej będzie Rada Gminy Dobrzyniewo Duże.** Kompetencje jednostki regulowane są za pomocą powszechnie obowiązujących aktów prawnych, aktów wykonawczych oraz Regulaminem Rady Gminy Dobrzyniewo Duże. W proces aktualizacji zaangażowani zostaną również mieszkańcy obszaru rewitalizacji poprzez:

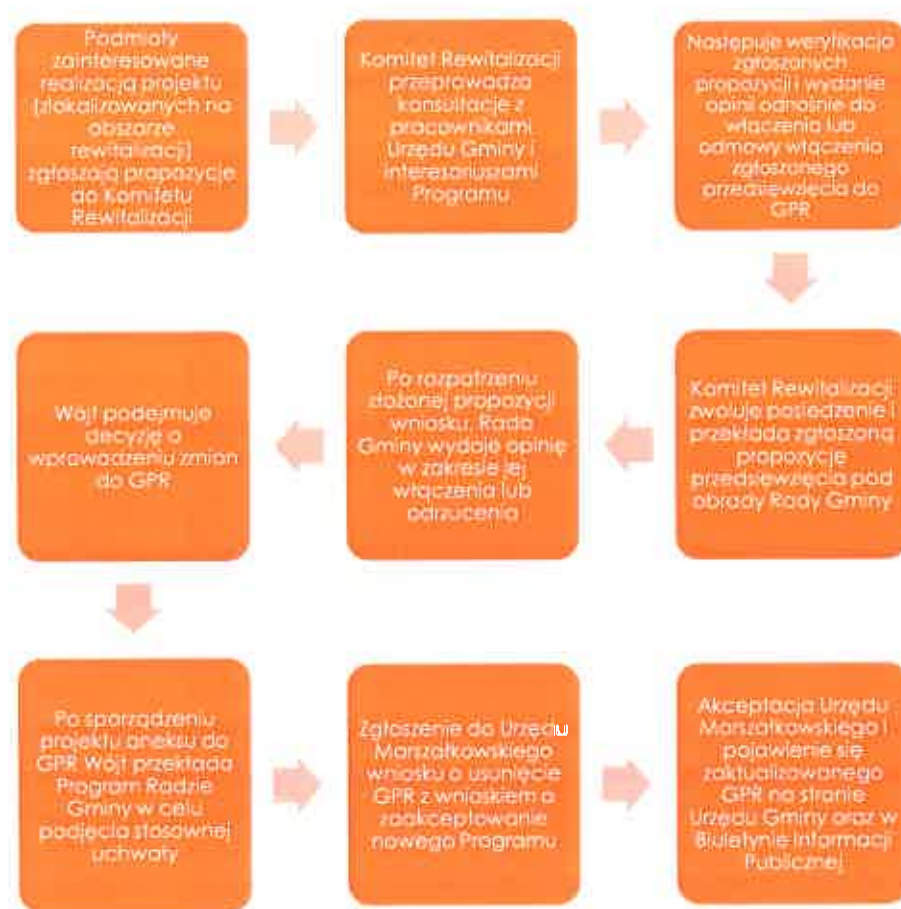
Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

154 | Strona

- spotkania z mieszkańcami (w tym organizowanie spotkań, debat i konsultacji społecznych) i możliwość zgłaszania uwag w formie papierowej i ustnej;
- ankiety ewaluacyjne;
- udostępnianie poprawionej wersji Gminnego Programu Rewitalizacji na stronie internetowej Urzędu Gminy i możliwość zgłaszania uwag w formie papierowej, elektronicznej i ustnej.

Proces aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji przebiegać będzie według następującej ścieżki postępowania:

Schemat 4. Aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne.

12.3 Niezbędne zmiany w dokumentach strategicznych Gminy Dobrzyniewo Duże

Specjalna Strefa Rewitalizacji

W Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże nie przewiduje się obecnie ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku. Dopuszcza się jednak utworzenie Specjalnej Strefy Rewitalizacji w przyszłości.

Zmiany w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dobrzyniewo Duże

Lista głównych i uzupełniających projektów rewitalizacyjnych, nie powodują konieczności zmian w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dobrzyniewo Duże.

Zmiany w Uchwale Dotyczącej Lokali Komunalnych

Nie przewiduje się konieczności wprowadzania zmian w Uchwale nr XVIII/86/16 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 26 lutego 2016r. w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2016 – 2020.

Zmiany w uchwale dotyczącej Komitetu Rewitalizacji

Uchwała Rady Gminy Dobrzyniewo Duże w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji podjęta zostanie po uchwaleniu Gminnego Programu Rewitalizacji.

12.4 Analiza oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zwrócono się z wnioskiem o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzania strategicznej

oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże.

W wyniku uzyskanych opinii odstąpiono od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla GPR.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

157 | Strona

13. Opiniowanie Gminnego Programu Rewitalizacji

Zgodnie z art. 17 i 18 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, przeprowadzone zostało opiniowanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże. W poniższej tabeli przedstawione zostało zestawienie otrzymanych opinii.

Tabela 39 Opiniowanie Gminnego Programu Rewitalizacji

Lp.	Instytucja	Opinia	Data wysłania pisma z prośbą o zaopiniowanie	Data otrzymania opinii
1.	Starostwo Powiatowe w Białymstoku	Zgodnie z pismem nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu gminnego programu rewitalizacji (zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy).	28.12.2017r.	28.12.2017r.
2.	Zarząd Województwa Podlaskiego	Projekt zaopiniowany pozytywnie. Bez uwag.	28.12.2017r.	23.01.2018r.
3.	Wojewoda Podlaski	Zgodnie z pismem nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu gminnego programu rewitalizacji (zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy).	28.12.2017r.	-
4.	Wojewódzki Sztab Wojskowy w Białymstoku	Zgodnie z pismem nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu gminnego programu rewitalizacji (zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy).	28.12.2017r.	-
5.	Placówka Straży Granicznej w Michałowie	Zgodnie z pismem nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu gminnego programu rewitalizacji (zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy).	28.12.2017r.	-
6.	Podlaski Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej	Zgodnie z pismem nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu gminnego programu rewitalizacji (zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy).	28.12.2017r.	-
7.	Podlaski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Białymstoku	Projekt zaopiniowany pozytywnie. Bez uwag.	28.12.2017r.	10.01.2018r.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

158 | Strona

Lp.	Instytucja	Opinia	Data wystania pisma z prośbą o zaopiniowanie	Data otrzymania opinii
8.	Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna	Zgodnie z pismem nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu gminnego programu rewitalizacji (zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy).	28.12.2017r.	-
9.	Referat Gospodarki Komunalnej	Zgodnie z pismem nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu gminnego programu rewitalizacji (zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy).	28.12.2017r.	-
10.	Powiatowy Zarząd Dróg w Białymstoku	Zgodnie z pismem nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu gminnego programu rewitalizacji (zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy).	28.12.2017r.	-
11.	Podlaski Zarząd Dróg Wojewódzkich	Nie znaleziono podstaw do wydania opinii.	28.12.2017r.	09.01.2018r.
12.	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Białymstoku	Projekt zaopiniowany pozytywnie. Bez uwag.	28.12.2017r.	09.01.2018r.
13.	Oddział Gospodarowania Nieruchomościami PKP S.A. w Warszawie	Zgodnie z pismem nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu gminnego programu rewitalizacji (zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy).	28.12.2017r.	-
14.	Komunalne Towarzystwo Budownictwa Społecznego	Zgodnie z pismem nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu gminnego programu rewitalizacji (zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy).	28.12.2017r.	-
15.	Starostwo Powiatowe w Białymstoku Wydział Komunikacji	Zgodnie z pismem nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu gminnego programu rewitalizacji (zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy).	28.12.2017r.	-
16.	PGE Dystrybucja S.A. Oddział Białystok	Projekt zaopiniowany pozytywnie. Bez uwag.	28.12.2017r.	08.01.2018r.
17.	Komitet Rewitalizacji	Zgodnie z pismem nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu gminnego programu rewitalizacji (zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy).	28.12.2017r.	-

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

159 | Strona

Lp.	Instytucja	Opinia	Data wysłania pisma z prośbą o zaopiniowanie	Data otrzymania opinii
		art. 18 ust. 3 ustawy).		
18.	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku	Projekt zaopiniowany pozytywnie. Bez uwag.	28.12.2017r.	16.01.2018r.
19.	Podlaski Wojewódzki Konserwator Zabytków	Zgodnie z pismem nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu gminnego programu rewitalizacji (zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy).	28.12.2017r.	
20.	Wydział Geodezji Katastru i Nieruchomości	Zgodnie z pismem nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu gminnego programu rewitalizacji (zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy).	28.12.2017r.	
21.	Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie	Zgodnie z pismem nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu gminnego programu rewitalizacji (zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy).	28.12.2017r.	
22.	Minister Zdrowia	Nie znaleziono podstaw do wydania opinii.	28.12.2017r.	12.01.2018r.
23.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku	Projekt zaopiniowany pozytywnie. Bez uwag.	28.12.2017r.	12.01.2018r.
24.	Krajowy Zasób Nieruchomości	Nie znaleziono podstaw do wydania opinii.	28.12.2017r.	15.01.2018r.

Źródło: opracowanie własne.

14. Załącznik 1 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji

Zgodnie z art. 15.1. pkt 14 Ustawy o rewitalizacji poniżej zaprezentowano poglądową mapę, na której zaznaczone zostały podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji. Mapa (dodana w formie Załącznika 1 do Gminnego Programu Rewitalizacji) sporządzona została w skali 1:5000 opracowana na podstawie mapy ewidencyjnej w rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne³.

---

³ Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r.

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

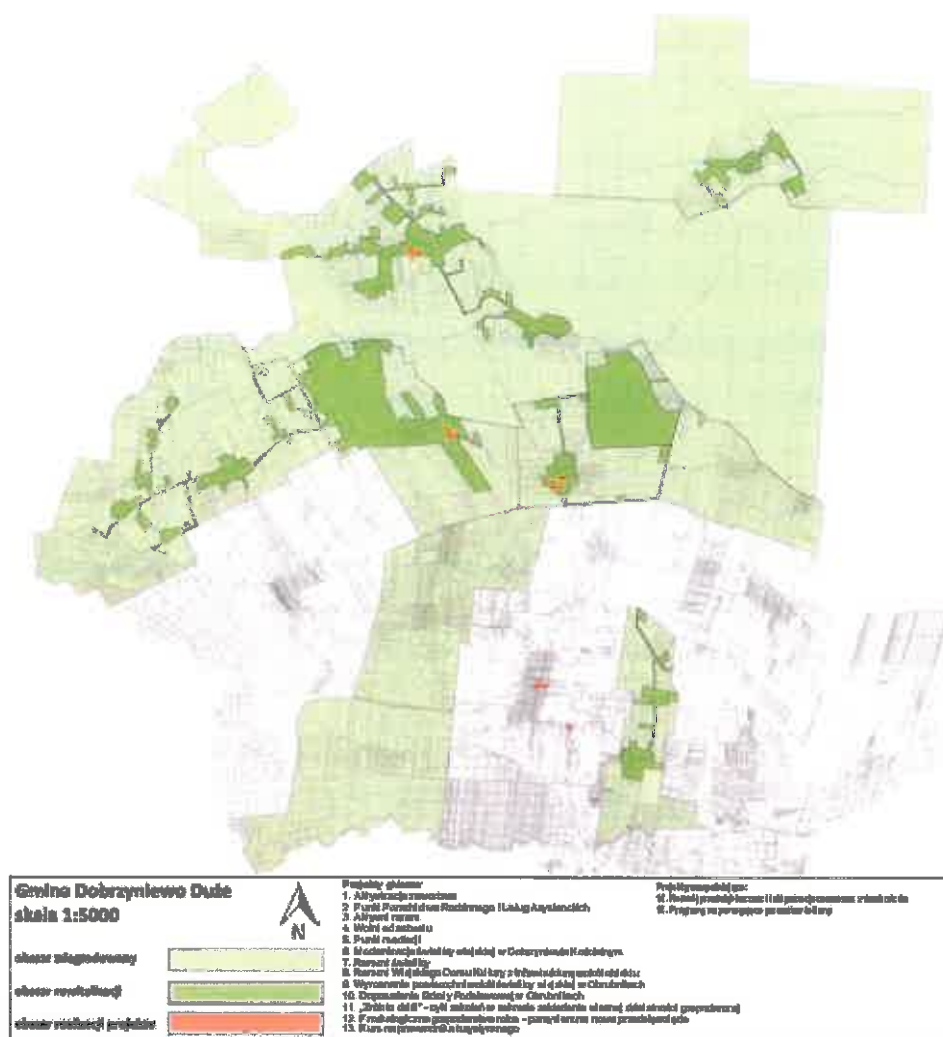
MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Rysunek 22. Poglądowa mapa podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych

Źródło: Opracowanie własne.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobryńsko Duże

162 | Strona

15. Załącznik 2 Badanie ankietowe

Na etapie diagnozy wyznaczono obszary zdegradowane oraz obszary rewitalizacji. Za obszary najbardziej zdegradowane, wymagające poddaniu rewitalizacji, uznano następujące obszary:

- 1) Borsukówka
- 2) Chрабоły
- 3) Dobrzyniewo Kościelne
- 4) Kopisk
- 5) Kozieńce
- 6) Kulikówka
- 7) Obrubniki
- 8) Szaciły.

By pogłębić wiedzę na temat obszarów rewitalizacji oraz by poznać rzeczywiste potrzeby i oczekiwania mieszkańców, przeprowadzono wywiad ankietowy dotyczący problemów i możliwych do zrealizowania działań na terenie obszarów przeznaczonych do rewitalizacji.

Podczas konsultacji społecznych dotyczących oceny Diagnozy obszarów zdegradowanych i przeznaczonych do rewitalizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Dobrzyniewo Duże przeprowadzono ankietę metodami CAWI (ang. Computer-Assisted Web Interview- wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony www), tj. metodą zbierania informacji, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej, oraz PAPI (Paper & Pen Interview), tj. metodą bezpośredniego indywidualnego wywiadu kwestionariuszowego, gdzie ankieter odczytuje pytania i notuje odpowiedzi ankietowanego na kartce z formularzem.

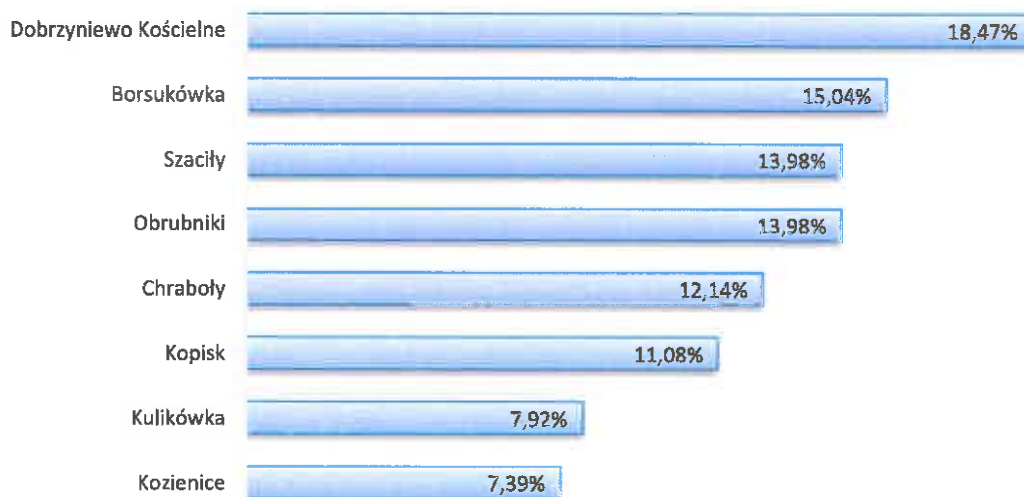
Ankiety realizowane były na terenie obszarów rewitalizowanych, dodatkowo ankieta umieszczona została na stronie internetowej, dzięki czemu możliwe było jej elektroniczne wypełnienie.

W badaniu odpowiedzi udzieliło 379 mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Część pierwsza ankiety dotyczyła ogólnej charakterystyki gminy, problemów, jakie występują na jej terenie, zaniedbywanych grup społecznych, ale także uczestnictwa w kulturze i gotowości do uczestnictwa w konsultacjach społecznych. Drugą część stanowiła metryka, pozwalająca na dokonanie diagnozy profilu osób ankietowanych.

Pierwsze pytanie dotyczyło obszarów, do których odnoszą się odpowiedzi respondentów. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, największy odsetek dotyczył sołectwa Dobrzyniewo Kościelne (18,47%), następnie Borsukówki (15,04%), Szaciłów i Odrubniki (po 13,98%). Mniejsza liczba osób odnosiła swoje odpowiedzi do sołectwa Chraboty (12,14%), Kopisk (11,08%) i Kulikówka (7,92%), najmniejszy odsetek odpowiedzi przypadł zaś na sołectwo Kozienice (7,39%).

Wykres 3. Prosimy o zaznaczenie, do którego obszaru odnoszą się Pana(i) odpowiedzi

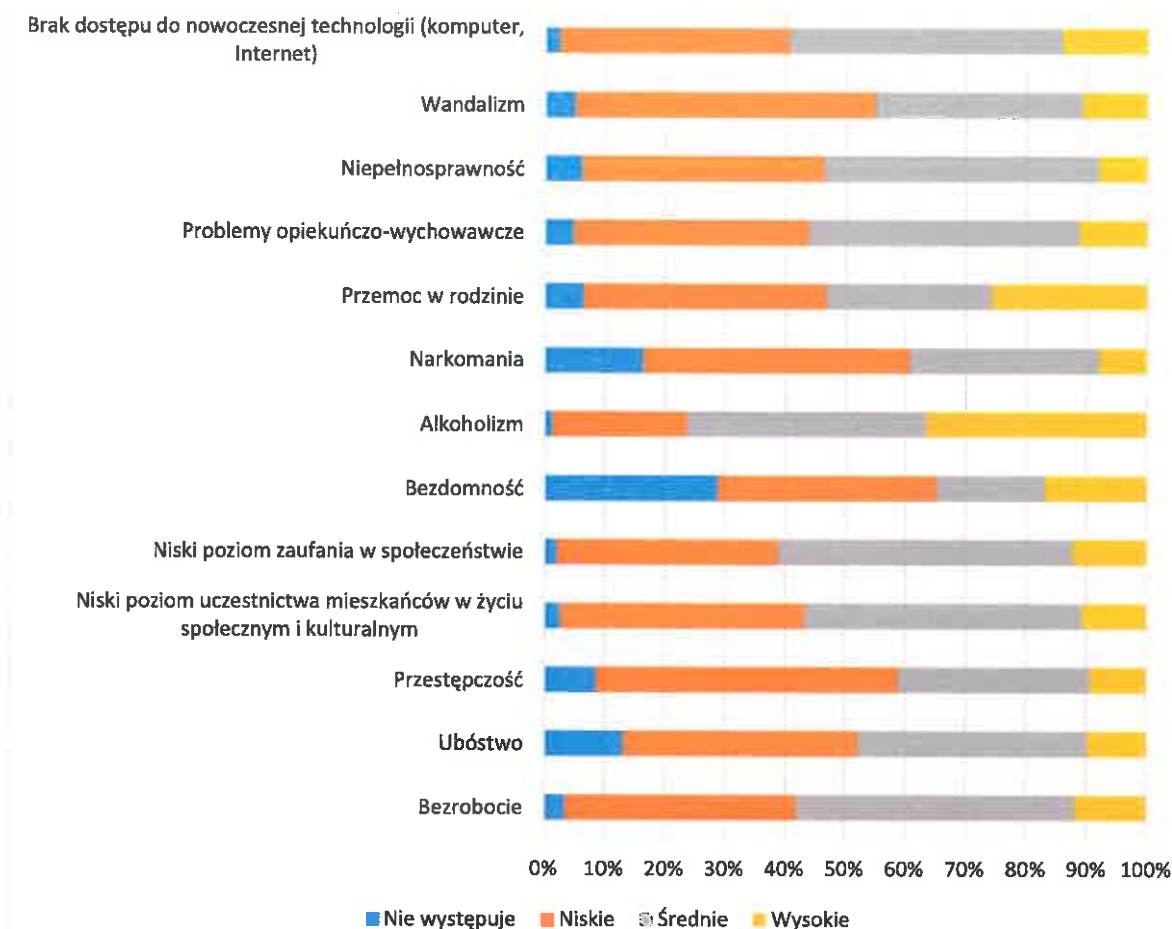
Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety CAWI/PAPI.

Uczestnicy badania ankietowego poproszeni zostali o dokonanie oceny natężenia poszczególnych problemów społecznych na obszarze rewitalizacji. Zdaniem ankietowanych, bezdomność jest problemem najrzadziej obserwowanym na analizowanym obszarze- na odpowiedź „nie występuje” i „niskie” przypadło 74% odpowiedzi. Odpowiedzi te przeważały również w przypadku problemów takich, jak wandalizm, narkomania, oraz przestępczość. Zdaniem uczestników, większym natężeniem cechują się brak dostępu do nowoczesnej technologii, problemy opiekuńczo-wychowawcze, niski poziom zaufania w społeczeństwie oraz niski poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym gminy, a także bezrobocie. Problemem najczęściej obserwowanym przez respondentów jest zaś alkoholizm, na który przypadła zdecydowana większość odpowiedzi „średnie” i „wysokie”.

Wykres 4. Jak ocenia Pan(i) natężenie poszczególnych problemów społecznych na obszarze rewitalizacji

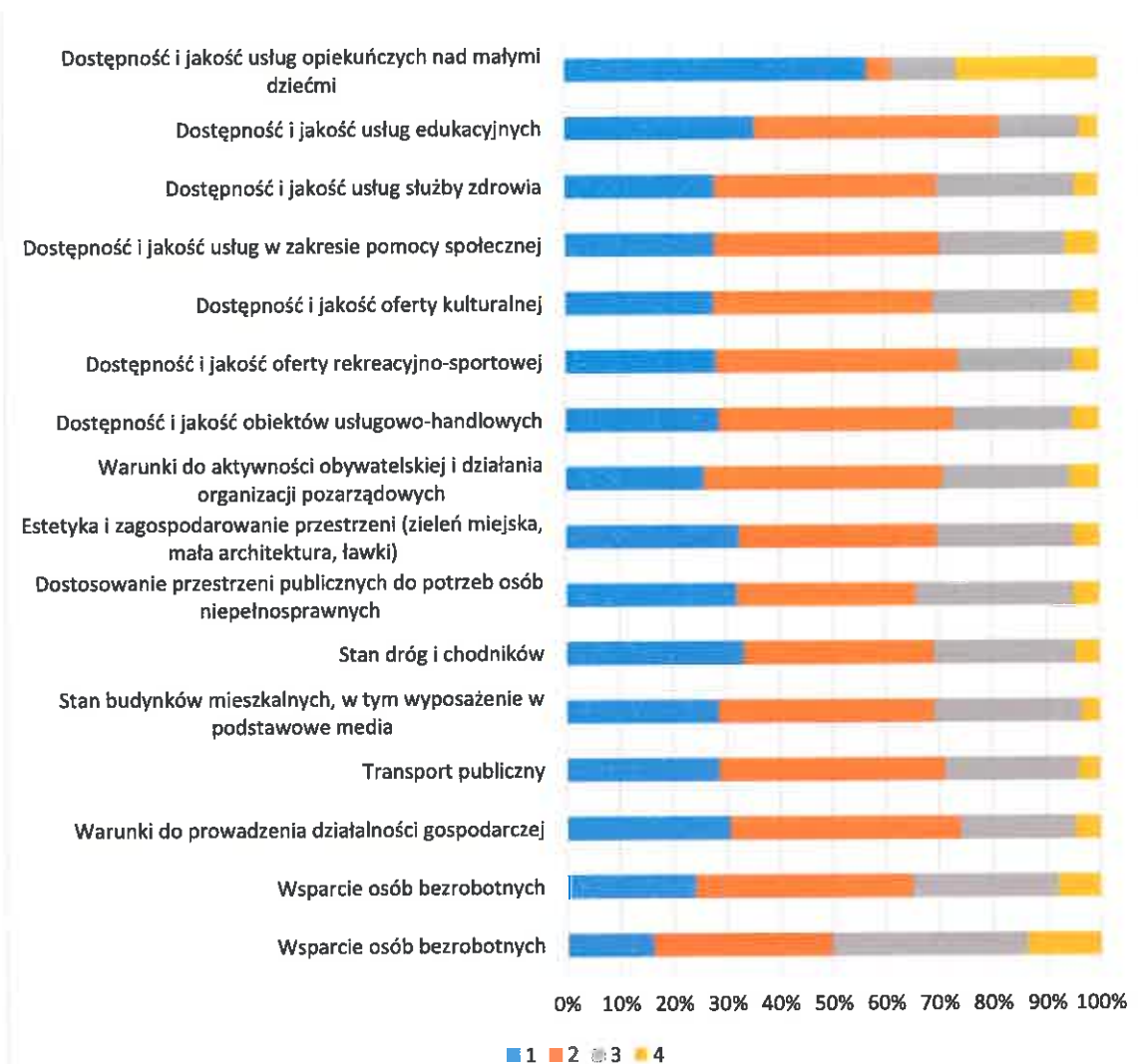
Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety CAWI/PAPI.

Ponadto, wskazanym innym problemem o niskim natężeniu jest brak ścieżek rowerowych.

Respondenci badania ankietowego ocenili poszczególne aspekty życia na obszarze rewitalizacji, mając do dyspozycji skalę od 0 do 4, gdzie 4 jest oceną najwyższą, stanowiącą o dobrej sytuacji w danym zakresie. Jak wynika z danych, zdecydowanie największy odsetek odpowiedzi najniższych przypadł na dostępność i jakość usług opieki nad małym i dziećmi. Ponadto, negatywne odpowiedzi (1 oraz 2) zdecydowanie dominowały w kontekście wszystkich możliwych odpowiedzi (poza wsparciem osób bezrobotnych,

w przypadku którego przewyższał odsetek odpowiedzi pozytywnych), przy czym najwięcej ich przypadło na dostępność i jakość usług edukacyjnych. Dostosowanie przestrzeni publicznych, poza wsparciem osób bezrobotnych, zostało ocenione względnie wysoko na tle pozostałych aspektów życia w obszarze rewitalizacji.

Wykres 5. Jak ocenia Pan(i) następujące aspekty życia na obszarze rewitalizacji- Prosimy bardzo o ocenę w skali od 0 do 4, gdzie 0 oznacza ocenę najniższą a 4 najwyższą.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety CAWI/PAPI.

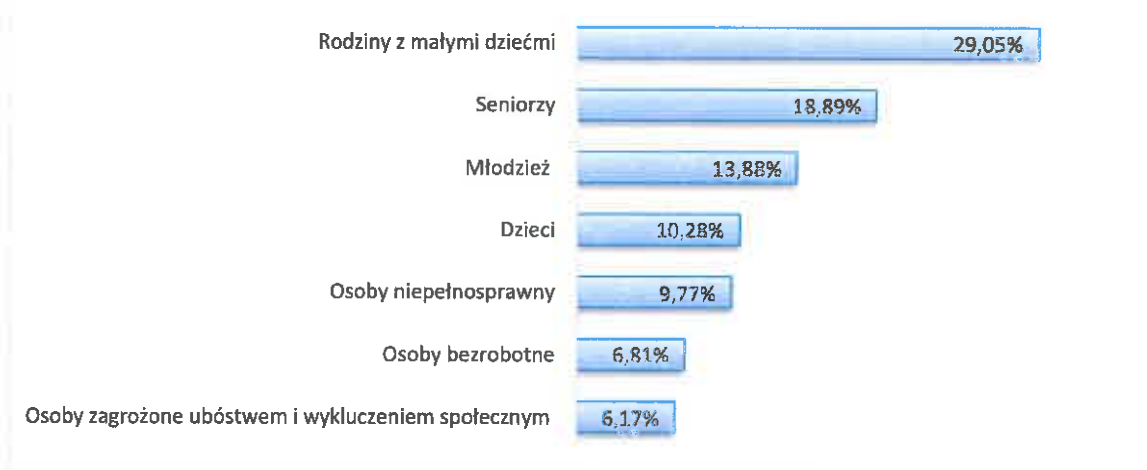
Mieszkańcy wskazali, jakie ich zdaniem grupy powinny zostać głównymi beneficjentami Programu Rewitalizacji. Zdecydowana większość respondentów wskazała rodziny z małymi dziećmi (29,05%). Niemal o połowę

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

167 | Strona

mniej odpowiedzi przypadło na seniorów (18,89%), mniej zaś na młodzież (13,88%) i dzieci (10,28%). Najniższy odsetek wskazań dotyczył osób bezrobotnych (6,81%) oraz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym (6,17%).

Wykres 6. Jakie grupy powinny być głównymi odbiorcami działań rewitalizacyjnych na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji (odpowiedzi nie sumują się do 100%, pytanie wielokrotnego wyboru)?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety CAWI/PAPI.

Mieszkańcy Gminy Dobrzyniewo Duże zapytani zostali jakie, ich zdaniem, są największe atuty i potencjały wybranego obszaru do rewitalizacji.

Zgodnie z udzielanymi przez respondentów odpowiedziami, atutami i potencjałami obszaru wskazanego do działań rewitalizacyjnych są przede wszystkim jego lokalizacja, jak również położenie samej gminy, ze wskazaniem na lokalizację trasy przelotowej oraz poblizkie dużego miasta. Część ankietowanych uwagę zwróciła na dostępność infrastruktury, wskazując na sklepy, świetlicę, kościół czy dom kultury. Zdaniem ankietowanych jest to obszar o walorach rekreacyjnych, a jego atutem jest również nazwa miejscowości. Według części respondentów o potencjale obszaru stanowi czyste środowisko naturalne, bogactwo zasobów naturalnych, oraz dostępność atrakcyjnych przyrodniczych terenów- Puszczy Knyszyńskiej. Mieszkaniec obszaru rewitalizacji wskazał także na promocję gminy.

Zdecydowana większość ankietowanych mieszkańców obszaru rewitalizacji (182 osoby) określa swoje kontakty z sąsiadami jako neutralne. Drugim najczęstszym wskazaniem, choć na który przypada o ponad połowę mniej odpowiedzi, jest dobra sąsiedzka relacja, wskazująca na integrację społeczną (20,05%). Porównywalny odsetek odpowiedzi przypada jednakże na odpowiedź dotyczącą nieutrzymywania relacji, a 12,14% osób utrzymuje, że nie zna swych sąsiadów.

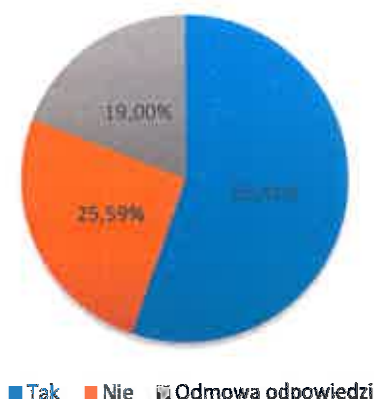
Wykres 7. Jak mógłby Pan(i) określić swoje relacje z sąsiadami?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety CAWI/PAPI.

Ponad połowa osób ankietowanych (55,41%) włączyłaby się w działania rewitalizacyjne, mające na celu poprawę jakości życia w miejscu zamieszkania. Odpowiedź negatywną zaznaczyło 25,59% respondentów, natomiast 19,00% odmówiło udzielenia odpowiedzi.

Wykres 8. Czy włączyłaby/by się Pana(i) w działania podejmowane na rzecz poprawy życia w miejscu zamieszkania?

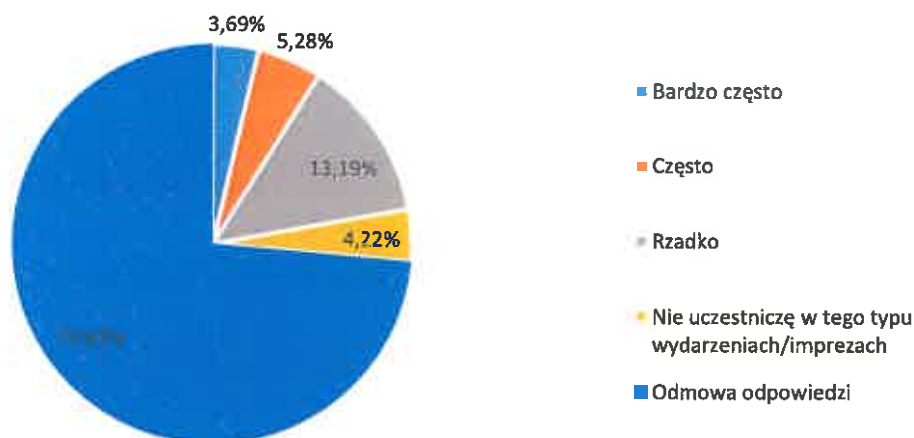

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety CAWI/PAPI.

O względnie niskiej aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji w życiu publicznym Gminy Dobrzyniewo Duże świadczy pytanie dotyczące uczestnictwa w wydarzeniach masowych i kulturalnych na terenie gminy. Zdecydowana większość ankietowanych odmówiła udzielenia odpowiedzi na zadane pytanie (73,61%). Natomiast Ci respondenci, którzy zdecydowali się na udzielenie odpowiedzi na zadane pytanie wskazali, że rzadko biorą udział w tego rodzaju imprezach (13,19%). Pozostałe odpowiedzi rozłożyły się względnie równomiernie – 5,28% uczestniczy często, a 4,22% respondentów deklarowało brak uczestnictwa. Zaledwie 3,69% badanych to osoby aktywnie uczestniczące w życiu kulturalnym gminy.

Wykres 9. Jak często uczestniczy Pan(i) w wydarzeniach, imprezach kulturalnych organizowanych w gminie

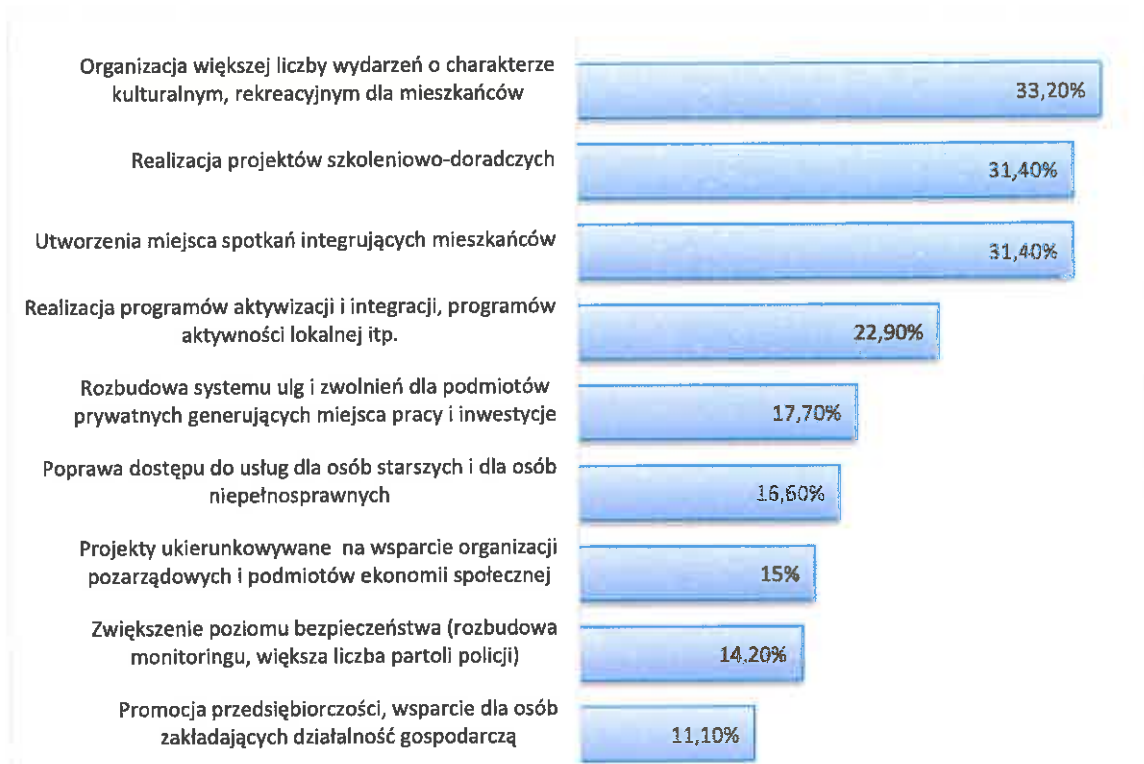

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety CAWI/PAPI.

Respondenci zapytani zostali jakie działania podjęte powinny zostać aby ograniczyć negatywne zjawiska obserwowane na terenie obszaru rewitalizacji w sferach społecznej oraz gospodarczej. Zdaniem największego odsetka badanych (33,2%), najbardziej skutecznym działaniem w tym kontekście byłaby organizacja większej liczby wydarzeń o charakterze kulturalnym i rekreacyjnym dla mieszkańców. Ponadto, odpowiedziami cechującymi się znaczną liczbą wskazań (po 31,4%) były działania związane z utworzeniem Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

miejsca spotkań dla mieszkańców, jak również realizacją projektów szkoleniowo-doradczych celem zwiększenia ich wiedzy i doświadczenia. Inne programy, dotyczące aktywizacji, integracji i aktywności lokalnej, wskazane zostały przez porównywalny odsetek ankietowanych, tj. 22,9%. Najmniejszą liczbą wskazań cechują się działania związane ze zwiększeniem poziomu bezpieczeństwa (14,2%) oraz promocja przedsiębiorczości i wsparcie dla osób zakładających własną działalność gospodarczą (11,1%).

Wykres 10. Jakiego rodzaju przedsięwzięć, powinny być Pana(i) zdaniem podejmowane w celu ograniczania negatywnych zjawisk społecznych i gospodarczych na wskazanym obszarze (odpowiedzi nie sumują się do 100%, pytanie wielokrotnego wyboru)?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety CAWI/PAPI.

Ankietowani wskazali także na działania, które ich zdaniem poprawić mogłyby sytuację w kontekście negatywnych zjawisk środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych. W opinii respondentów, największą skutecznością cechowałyby się działania związane z rozbudową i modernizacją infrastruktury edukacji (przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów) wraz z poprawą wyposażenia placówek (90% ankietowanych).

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

171 | Strona

rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej (40,1%) oraz poprawa standardu mieszkań (w tym termomodernizacje budynków i poprawa wyposażenia w media), wybrane przez 37% respondentów. Mniejsza ich liczba zauważyła potrzebę realizacji działań związanych ze zwiększeniem dostępu do usług handlowych i usługowych (30,4%), rozbudową i modernizacją sektora turystyki, rekreacji i sportu (27%) oraz z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej na parki, skwery, place zabaw itp. (22%).

Wykres 11. Jakie rodzaje przedsięwzięć, powinny być Pana(i) zdaniem podejmowane w celu ograniczania negatywnych zjawisk środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych na wskazanym obszarze (odpowiedzi nie sumują się do 100%, pytanie wielokrotnego wyboru)?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety CAWI/PAPI.

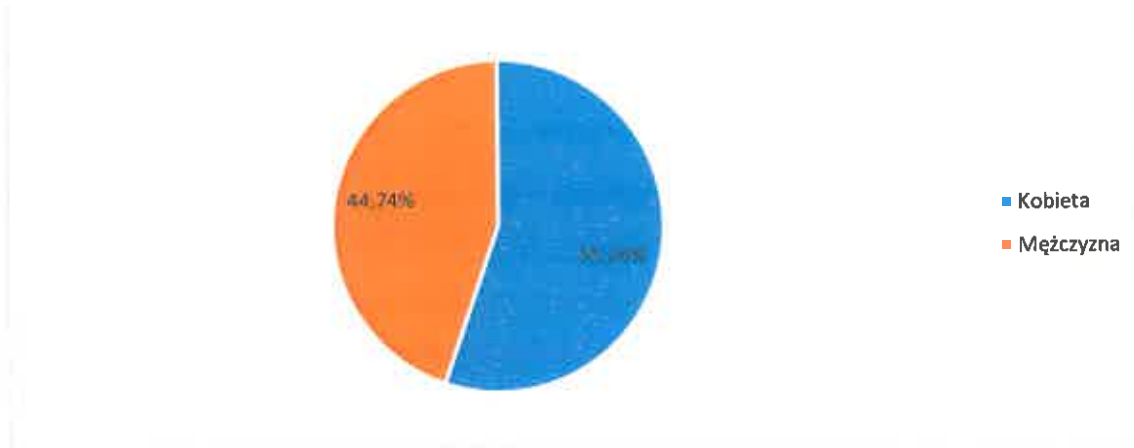
Inne odpowiedzi udzielone przez zapytanych mieszkańców obszaru rewitalizacji dotyczyły organizacji większej liczby spotkań oraz rozbudowy ścieżek rowerowych na tym obszarze.

Metryczka

Metryka na celu miała określenie ogólnego profilu osób uczestniczących w badaniu. Jak wynika z odpowiedzi udzielonych na pytanie o płeć uczestników ankiety, więcej było kobiet (55,26%) aniżeli mężczyzn (44,74%).

Wykres 12. Płeć

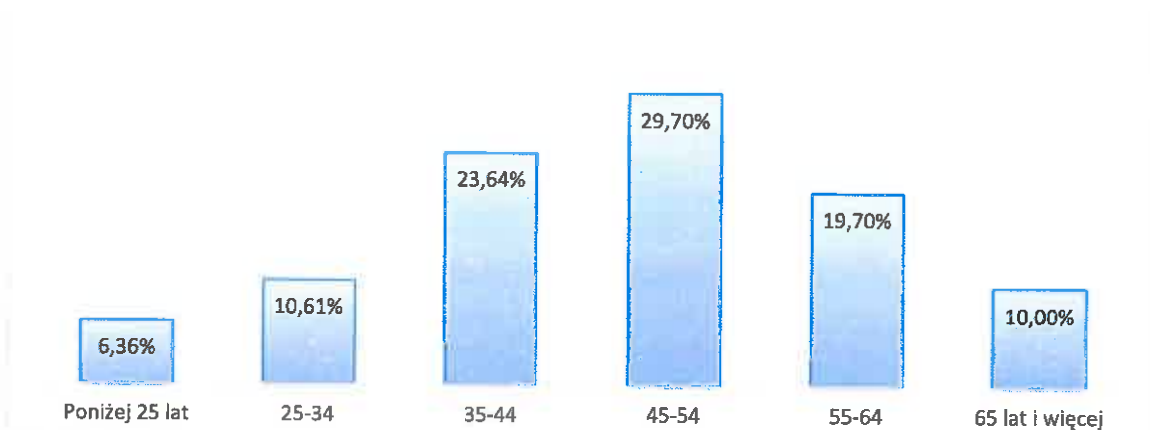

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety CAWI/PAPI.

Przeważającą grupą uczestników badania były osoby w wieku 45-54 lat (29,70%). Nieco mniej liczne grono stanowiły osoby w wieku 35-44 lat (23,64%) oraz 55-64 lata (6,5%). Respondenci od 25 do 34 roku życia byli trzecią najmniej liczną grupą wiekową (19,70%), a ankietowani powyżej 65 roku życia to stanowili 10,00% uczestników w badaniu. Najmniej liczne grono respondentów przypadło na grupę wiekową poniżej 25 lat (6,36%).

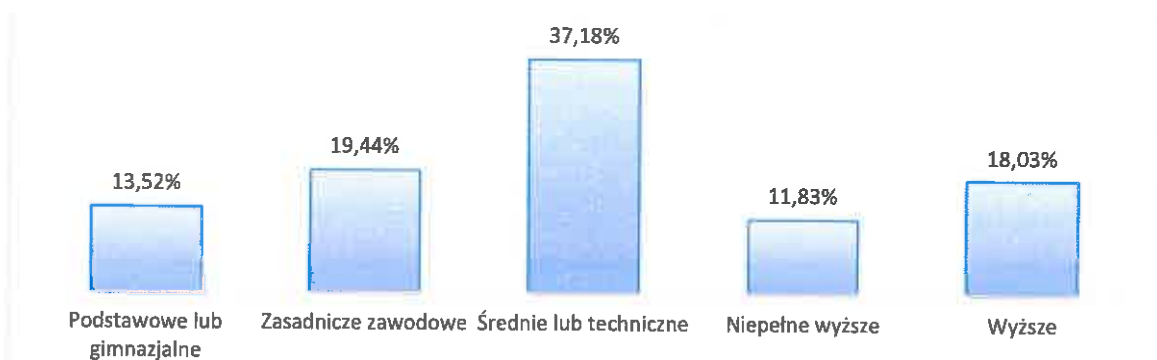
Wykres 13. Wiek

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety CAWI/PAPI.

Ankietowani zapytani zostali także o swoje wykształcenie. Najwięcej badanych (37,18%) miało wykształcenie średnie bądź techniczne, a kolejno zasadnicze zawodowe (19,44%), i wyższe (18,03%). Mniejsza liczba wskazań przypadła na wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne (13,52%) oraz wyższe niepełne (11,83%).

Wykres 14. Wykształcenie

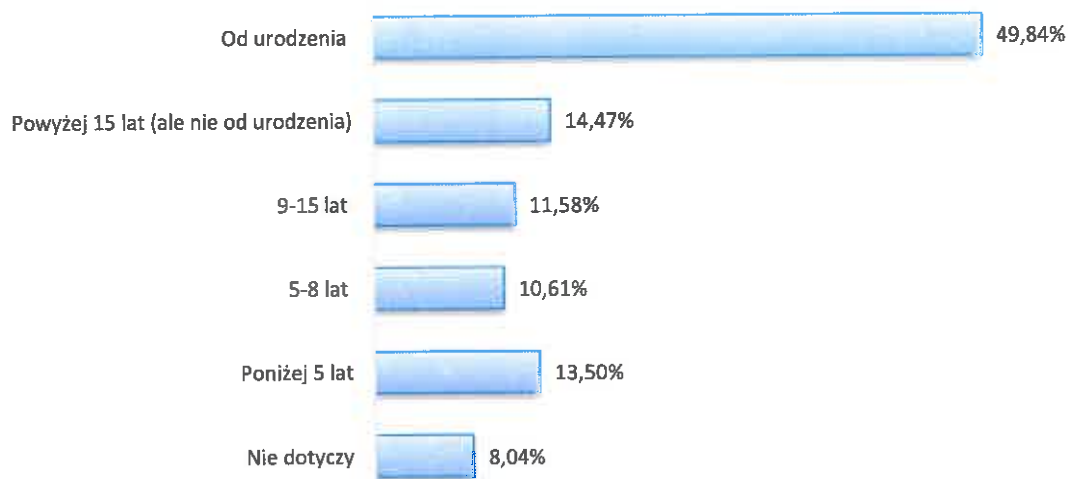

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety CAWI/PAPI.

Blisko połowa uczestników badania (49,84%) zamieszkiwała obszar gminy od urodzenia, natomiast 14,47% to byli mieszkańcami tego terenu powyżej 15 lat, co świadczy o bardzo dobrej znajomości respondentów dotyczącej skali problemów oraz potrzeb na obszarze wyznaczonym do działań rewitalizacyjnych. 11,58% osób zamieszkiwało gminę od 9 do 15 lat, 10,61% -

od 5 do 8 lat, zaś na odpowiedź poniżej 5 lat wskazało 13,50% ankietowanych.

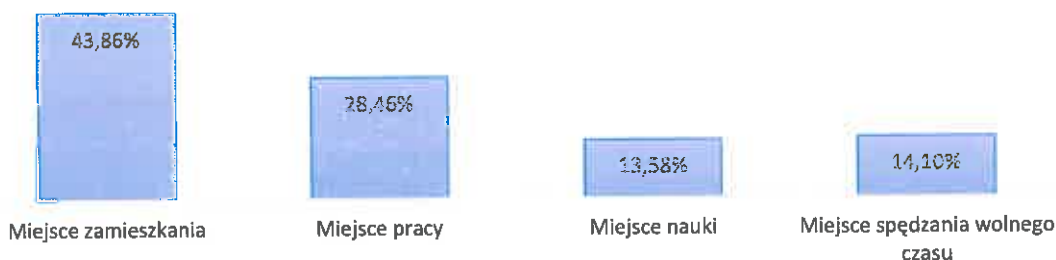
Wykres 15. Liczba lat zamieszkiwania w gminie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety CAWI/PAPI.

Na koniec przeprowadzonego badania ankietowego respondenci zapytani zostali o swe związki z obszarem rewitalizacji. Dla zdecydowanej większości (43,86%) obszar rewitalizacji jest miejscem zamieszkania, a także miejscem pracy (28,46%). Dla 13,58% ankietowanych jest to miejsce nauki, a dla 14,10% miejscem spędzania czasu wolnego.

Wykres 16. Związki z obszarem rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety CAWI/PAPI.

16. Załącznik 3 Spotkania konsultacyjne

16.1 Pierwsze spotkanie konsultacyjne

■ Przebieg spotkania:

- przedstawienie celu i programu spotkania;
- wprowadzenie do tematu rewitalizacji;
- dyskusja o problemach ze sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno- funkcjonalnej i technicznej w Gminie Dobrzyniewo;
- przedstawienie wyników dotychczasowych badań;
- badanie ankietowe;
- podsumowanie, wnioski, plany na najbliższą przyszłość związane z opracowaniem Programu Rewitalizacji.

Osoby obecne na spotkaniu indywidualnie wypisały na przygotowanych arkuszach dostrzegane w Gminie Dobrzyniewo problemy społeczne, gospodarcze, środowiskowe i przestrzenno- infrastrukturalne i techniczne.

W toku ankietyzacji wśród uczestników spotkania wyłoniły się następujące problemy:

Tabela 40. Wyniki pierwszego spotkania konsultacyjnego

Problem	Propozycja rozwiązania	Uwagi
Trudny dojazd (droga powiatowa 1397 B) do Kopiska ze względu na zły stan techniczny i niską jakość nawierzchni dróg, zarówno od drogi krajowej Białystok-Augustów jak i tzw "trasę chrobotowską" (od drogi Białystok-Elk)	Wymiana nawierzchni, zbudowanie drogi zapewniającej dobre warunki do przejazdu samochodami, zwłaszcza osobowymi	Jest potencjał do zbudowania partnerstwa na rzecz poprawy jakości drogi (powiat białostocki, Lasy Państwowe, Gmina Dobrzyniewo, może biznes lokalny i przyszli inwestorzy)
Mala aktywność mieszkańców	Skuteczne docieranie do mieszkańców z informacją o możliwościach poprawy warunków ich życia, zrealizowanie propozycji mieszkańców na poziomie wsi/sołectwa z zaangażowaniem w to mieszkańców ("mały sukces",	Ludzie obciążeni czasowo pracą zawodową i dojazdem do niej do Białegostoku oraz obowiązkami rodzinnymi nie podejmują aktywności lokalnie; dotychczasowe spotkania poświęcone problemom lokalnym nie

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

176 | Strona

	by ludzie przekonali się, że z ich udziałem zmiana na lepsze jest możliwa)	skutkowały ich rozwiązaniem, mieszkańcy są tym zniechęceni; brak rozwiązania problemów zgłaszanych przez mieszkańców uzasadniany był brakiem funduszy w budżecie gminy, sytuacja finansowa nie poprawiła się (niewielkie dochody gminy) więc mieszkańcy uznają, że zgłaszane przez nich problemy nadal pozostają nierozwiązane (nie wiedzą o możliwościach korzystania przez gminę ze środków zewnętrznych). W gminie są aktywne organizacje pozarządowe (zdaniem dyr.GCK), warto dotrzeć do nich na etapie zbierania pomysłów na działania w obszarze rewitalizacji
Niska świadomość społeczna i obywatelska mieszkańców, brak znajomości zadań gminy (oczekiwanie od władz gminy tego, co jest poza ich kompetencjami; a z drugiej strony wykonywanie przez mieszkańców tego, co gmina im zapewnia: np. odśnieżanie dróg dojazdowych "machali łopatami, bo nie wiedzieli, że to robi gmina")	Edukacja mieszkańców; informacja o działaniach władz gminy na całym jej terenie także w kontekście zaangażowanych środków i możliwości finansowych gminy; stworzenie warunków do funkcjonowania inicjatywy obywatelskiej w gminie	Mieszkańcy zarzucają władzom brak zainteresowania rozwiązaniem ich problemu, ale nie wiedzą o działaniach wykonanych w innych miejscach gminy ("Mieszkańcy oceniają wójta z perspektyw swego sołectwa i mówią, że nic nie robi"); nie znają zasad tworzenia budżetu gminy i gospodarowania funduszami dużo mniejszymi niż potrzeby gminy; nie są świadomi nadmiernego obciążenia samorządu zadaniami sędowanymi przez rząd; nie wiedzą o możliwościach korzystania z funduszy zewnętrznych (ale także o warunkach określających dostęp do nich- jak np. wymagany wkład własny, zasada refundacji, określony typ beneficjenta)
Świetlice wiejskie stoją puste	Wykorzystanie świetlic zgodnie z potrzebami mieszkańców (trzeba je zidentyfikować) angażując	Trzeba mieć na uwadze ograniczenia czasowe mieszkańców pracujących w Białymstoku; świetlice

	mieszkańców do roli współgospodarza (a nie tylko odbiorcy oferty)	mogłyby być bardziej wykorzystywane na potrzeby seniorów (może jakieś zajęcia międzypokoleniowe: seniorzy + dzieci?)
Aktywność zawodowa mieszkańców realizowana jest w Białymstoku- tereny Gminy Dobrzyniewo stają się sypialniami Białegostoku	Powstawanie i rozwój podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Dobrzyniewo (pojawił się pomysł wykorzystania niezagospodarowanych obiektów -budynki po szkołach, świetlice- na domy seniora)	W gminie Dobrzyniewo budują też swoje domy mieszkańcy uciekający z Białegostoku od zgiełku miasta (nadal pracujący w B-stoku lub już na emeryturze)- są "obcy", nie asymilują się z mieszkańcami żyjącymi tu od pokoleń
Wsielają się - osoby aktywne zawodowo podejmują pracę w Białymstoku i ze względu na trudy dojazdów przenoszą się do Białegostoku (lub w ogóle wyjeżdżają do pracy za granicę)	Rozwój podmiotów oferujących atrakcyjne miejsca pracy w Gminie Dobrzyniewo Poprawa jakości dróg - zmniejszy uciążliwość dojazdów	
Brak połączenia komunikacją publiczną do Kopiska	Po poprawie jakości drogi uruchomienie transportu zbiorowego (publicznego lub prywatnego)	
Brak sali gimnastycznej na potrzeby mieszkańców wsi Fasty (zwłaszcza dzieci i młodzieży)	Zapewnienie warunków do aktywności fizycznej w pomieszczeniu	Potrzeba zgłaszana od lat, ciągle bez rozwiązania ze względu na inne priorytety wydatków w gminie
Fetor z przepompowni ścieków we wsi Fasty	Skuteczne wykonanie szczelnych połączeń rur z przepompowni	
Niewystarczająca infrastruktura dla bezpiecznego ruchu rowerowego (ogranicza możliwości rozwoju ruchu turystycznego)	Uzupełnienie brakujących odcinków dróg dla rowerzystów; wytyczenie, oznakowanie, opisanie szlaków rowerowych	

Źródło: Opracowanie własne.

Uczestnicy świadomi tego, że Program Rewitalizacji jest kluczem do pozyskania środków zewnętrznych na realizację zapisanych w nim zadań, wykazują dużą troskę o jakość Programu ("Jak powstanie dobry Program skoro nie ma dziś mieszkańców na spotkaniu?").

Dla zapewnienia udziału większego grona mieszkańców na etapie pracy nad pomysłami rozwiązań problemów proponują:

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

178 | Strona

- zapraszać mieszkańców na spotkania przez dostarczenie im informacji na piśmie do skrzynki pocztowej z odpowiednio dużym wyprzedzeniem czasowym;
- sołtysi powinni być poinformowani o rewitalizacji (może jakieś spotkanie informacyjno-edukacyjne przy okazji sesji rady gminy, bo w nich biorą udział?) tak, by móc wyjaśniać mieszkańcom wagę Programu Rewitalizacji i wkładu mieszkańców w prace nad jego powstawaniem;
- warto zaangażować proboszczów (parafii katolickich i prawosławnych) do zachęcania mieszkańców do udziału w tworzeniu Programu;
- informacje adresowane do mieszkańców powinny być napisane prostym, zrozumiałym językiem (słysząc "rewitalizacja" pytali sołtysa: Ale o co chodzi?);
- spotkania z mieszkańcami powinny odbywać się na poziomie sołectw

Podczas wypełniania ankiety respondenci mieli kłopot, by odnieść się do sołectw, o których nie mieli wiedzy (co potwierdza słabe utożsamianie się z gminą, "mała ojczyzna" ograniczona jest do sołectwa). Trzeba będzie wyjaśnić sołtysom i mieszkańcom zasady wyboru obszaru rewitalizacji, bo istnieje realne zagrożenie pojawienia się poczucia "karania tych, co się starają": aktywna i zaradna wieś Fasty prawdopodobnie nie znajdzie się w obszarze rewitalizacji i może to prowadzić do wniosków, że aktywność i starania mieszkańców odcięły im teraz dostęp do rozwiązywania ich problemów w ramach rewitalizacji. Może wprowadzenie przez Radę Gminy Dobrzyniewo inicjatywy obywatelskiej otworzy nowe możliwości nie tylko sołectwom z obszaru rewitalizacji, ale także tym nieobjętym Programem Rewitalizacji.

16.2 Drugie spotkanie konsultacyjne

Na spotkaniu konsultacyjnym poproszono mieszkańców o wskazanie problemów, które w ich opinii występują na obszarze rewitalizacji. Na kartach

wymienione były wszystkie sołectwa, które wchodziły w skład obszaru rewitalizacji, tj.:

- ☐ Szacify
- ☐ Kozinice
- ☐ Dobrzyniewo Kościelne
- ☐ Kopisk
- ☐ Chraboły
- ☐ Obrubniki
- ☐ Borsukówka
- ☐ Kulikówka

Mieszkańcy wymienili problemy dla trzech, następujących sołectw:

1. Obrubniki

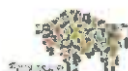
Problemy społeczne	Problemy gospodarcze
<ul style="list-style-type: none"> • Słaba integracja mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> • Mały przyrost mieszkańców, migracje mieszkańców
Problemy przestrzenno-infrastrukturalne i techniczne	Problemy środowiskowe
<ul style="list-style-type: none"> • Świetlica, w której nie można przebywać zimą, bo jest zimno • Brak kanalizacji • Brak chodników 	Brak
Źródło występowania problemu (stanu kryzysowego)?	Potencjał obszaru
<ul style="list-style-type: none"> • Gmina nie inwestuje w naszą miejscowość • Brak innowacji na jej modernizację 	<ul style="list-style-type: none"> • Świetlica wiejska

2. Szacify

Problemy społeczne	Problemy gospodarcze
<ul style="list-style-type: none"> • Niski poziom uczestnictwa w życiu politycznym i kulturalnym • Bezrobocie osób w wieku produkcyjnym • Słabe wykształcenie • Niewystarczający kapitał społeczny • Korzystanie z pomocy społecznej • Wykluczenie społeczne 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezrobocie – brak kwalifikacji • Zmniejszenie liczby gospodarstw rolnych • Niskie dochody • Zaostrzenie standardów produkcji rolnej

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

180 | Strona

Problemy przestrzenno-infrastrukturalne i techniczne	Problemy środowiskowe
<ul style="list-style-type: none"> • Brak miejsca spotkań (świetlica) • Marny stan dróg • Niski poziom obsługi komunikacyjnej (częstotliwość kursów autobusów) 	<ul style="list-style-type: none"> • Zanieczyszczenie powietrza poprzez tradycyjne węglowe ogrzewanie domów (niejednokrotnie palenie odpadów różnego pochodzenia) • Pokrycie budynków eternitem • Nieustabilizowana gospodarka wodno-ściekowa
Źródło problemu (stanu kryzysowego)	Potencjał obszaru
<ul style="list-style-type: none"> • Emigracja ludzi do miast • Starzejące się społeczeństwo • Brak miejsca spotkań • Zaostrzenie przepisów dla gospodarstw rolnych • Modernizacja pieców grzewczych • Poprawa nawierzchni dróg • Zwiększenie częstotliwości kursów komunikacji ogólnodostępnej 	<ul style="list-style-type: none"> • Obszar atrakcyjny turystycznie (Natura 2000) • Ścieżki rowerowe • Chęć integracji społeczeństwa • Poszerzenie oferty turystycznej

3. Chraboty

Problemy społeczne	Problemy gospodarcze
<ul style="list-style-type: none"> • Bezrobocie • Alkoholizm • Starość • Bezdomność 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak zakładów usługowo-turystycznych
Problemy przestrzenno-infrastrukturalne i techniczne	Problemy środowiskowe
<ul style="list-style-type: none"> • Brak kanalizacji publicznej • Brak utwardzonych dróg i poboczy (Kopisk-Kulikówka) • Bezpieczeństwo – brak chodników • Dopuszczenie świetlicy 	<ul style="list-style-type: none"> • Azbest • Brak kanalizacji sanitarnej i deszczowej
Źródło problemu (stanu kryzysowego)?	Potencjał obszaru
<ul style="list-style-type: none"> • Brak komunikacji publicznej • Brak chodników • Brak środków na realizację • Brak bazy noclegowej i infrastruktury turystycznej • Brak oznakowanych szlaków turystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Turystyczny • Rolniczy – szczególnie rolnictwo ekologiczne • Przyrodniczy • Środowisko naturalne

16.3 Trzecie spotkanie konsultacyjne

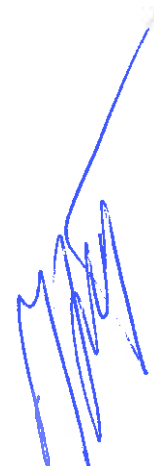
Trzecie spotkanie konsultacyjne, które odbyło się 14 lipca 2016 r., wspólnie wypracowano przedsięwzięcia rewitalizacyjne zarówno o charakterze społecznym, jak i infrastrukturalnym. Projekty, które związane były

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

181 | Strona

z aktywizacją społeczną i zawodową mieszkańców wpisane zostały w Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże. W przypadku projektów infrastrukturalnych, do Programu wpisane zostały te, bez których realizacja projektów społecznych jest niemożliwa.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

182 | Strona

17. Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Wykaz wskaźników wykorzystanych w delimitacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji	12
Tabela 2. Organizacje pozarządowe na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże w podziale na jednostki analityczne	18
Tabela 3. Struktura osób bezrobotnych na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże w podziale na jednostki analityczne	22
Tabela 4. Liczba osób objętych pomocą GOPS ze względu na ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i niepełnosprawność	34
Tabela 5. Liczba wniosków złożonych o środki z programu 500+ (uzyskanie świadczenia na pierwsze dziecko – kryterium dochodowe)	40
Tabela 6. Liczba dzieci korzystających z dożywiania w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	43
Tabela 7. Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym	46
Tabela 8. Liczba wyrobów azbestowych [ha] w przeliczeniu na powierzchnie sołectwa [ha]	49
Tabela 9. Liczba zabytków ujętych w gminnej ewidencji zabytków	53
Tabela 10. Ośrodki kultury na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże	55
Tabela 11. Sumaryczny wskaźnik degradacji dla sfery społecznej	60
Tabela 12. Wyniki wartości sumarycznego wskaźnika degradacji dla wszystkich mierników wskaźnikowych	62
Tabela 13. Lokalne potencjały jednostek, które charakteryzują się występowaniem sytuacji kryzysowej	65
Tabela 14. Występowanie stanu kryzysowego w sferze społecznej, pozaspołecznej i lokalnego potencjału na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże	68
Tabela 15. Powiązanie dokumentów planistycznych i strategicznych	83
Tabela 16. Przedsięwzięcie nr 1	99

Tabela 17. Przedsięwzięcie nr 2.....	100
Tabela 18. Przedsięwzięcie nr 3.....	101
Tabela 19. Przedsięwzięcie nr 4.....	102
Tabela 20. Przedsięwzięcie nr 5.....	103
Tabela 21. Przedsięwzięcie nr 6.....	104
Tabela 22. Przedsięwzięcie nr 7.....	105
Tabela 23. Przedsięwzięcie nr 8.....	106
Tabela 24. Przedsięwzięcie nr 9.....	106
Tabela 25. Przedsięwzięcie nr 10.....	107
Tabela 26. Przedsięwzięcie nr 11.....	108
Tabela 27. Przedsięwzięcie nr 12.....	108
Tabela 28. Przedsięwzięcie nr 13.....	109
Tabela 29. Miejsce realizacji projektów rewitalizacyjnych.....	112
Tabela 30. Wpływ projektów rewitalizacyjnych na poszczególne aspekty życia.....	115
Tabela 31. Projekty realizowane w latach 2007-2013.....	116
Tabela 32. Źródła finansowania.....	118
Tabela 33. Metody włączania interesariuszy na etapie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji.....	125
Tabela 34. Wzór formularza konsultacyjnego.....	130
Tabela 35. Zadania podmiotów uczestniczących w Gminnym Programie Rewitalizacji.....	138
Tabela 36. Ramowy harmonogram realizacji programu.....	139
Tabela 37. Wskaźniki produktu i rezultatu dla projektów rewitalizacyjnych.....	141
Tabela 38. Wskaźniki realizacji celów rewitalizacji.....	152
Tabela 39. Opiniowanie Gminnego Programu Rewitalizacji.....	158
Tabela 40. Wyniki pierwszego spotkania konsultacyjnego.....	176

Schemat 1. Partycypacja społeczna na etapie wdrażania i monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji.....	134
--	-----

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

184 | Strona

Schemat 2. Elementy systemu zarządzania	136
Schemat 3. Ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji	153
Schemat 4. Aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji	155

Rysunek 1. Mapa poglądowa Gminy Dobrzyniewo Duże	10
Rysunek 2. Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wartość sumarycznego wskaźnika degradacji	20
Rysunek 3. Liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji	26
Rysunek 4. Liczba długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji	27
Rysunek 5. Liczba bezrobotnych z wykształceniem podstawowym lub poniżej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika	28
Rysunek 6. Liczba bezrobotnych bez wykształcenia średniego w przeliczeniu na 1000 mieszkańców –wynik sumarycznego wskaźnika degradacji	29
Rysunek 7. Liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców –wynik sumarycznego wskaźnika degradacji	30
Rysunek 8. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia w przeliczeniu na 1000 mieszkańców- wynik sumarycznego wskaźnika degradacji	31
Rysunek 9. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia w przeliczeniu na 1000 mieszkańców- wynik sumarycznego wskaźnika degradacji	32
Rysunek 10. Liczba osób objętych pomocą GOPS ze względu na ubóstwo w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji.....	37
Rysunek 11. Liczba osób objętych pomocą GOPS ze względu na bezradność opiekuńczo-wychowawczą w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji	38
Rysunek 12. Liczba osób objętych pomocą GOPS ze względu na niepełnosprawność w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji	39

Rysunek 13. Liczba wniosków złożonych o środki z programu 500+ (uzyskanie świadczenia na pierwsze dziecko – kryterium dochodowe) w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji	42
Rysunek 14. Liczba dzieci korzystających z dożywiania w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji	45
Rysunek 15. Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji.....	48
Rysunek 16. Wyroby azbestowe (ha) na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji	51
Rysunek 17. Liczba zabytków ujętych w gminnej ewidencji zabytków – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji	54
Rysunek 18. Świetlice wiejskie w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego obszaru – wynik sumarycznego wskaźnika degradacji.....	57
Rysunek 19. Podsumowanie analizy wskaźnikowej dla jednostek analitycznych	64
Rysunek 20. Poglądowa mapa obszaru zdegradowanego Gminy Dobrzyniewo Duże	70
Rysunek 21. Poglądowa mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na tle gminy	72
Rysunek 22. Poglądowa mapa podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych	162

Wykres 1 Jak ocenia Pan/ Pani projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże?	131
Wykres 2 Czy zaproponowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne odpowiadają na zdiagnozowane problemy mieszkańców obszarów rewitalizacji?	132
Wykres 3. Prosimy o zaznaczenie, do którego obszaru odnoszą się Pana(i) odpowiedzi.....	164
Wykres 4. Jak ocenia Pan(i) natężenie poszczególnych problemów społecznych na obszarze rewitalizacji.....	166

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

186 | Strona

Wykres 5. Jak ocenia Pan(i) następujące aspekty życia na obszarze rewitalizacji- Prosimy bardzo o ocenę w skali od 0 do 4, gdzie 0 oznacza ocenę najniższą a 4 najwyższą.....	167
Wykres 6. Jakie grupy powinny być głównymi odbiorcami działań rewitalizacyjnych na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji (odpowiedzi nie sumują się do 100%, pytanie wielokrotnego wyboru)?	168
Wykres 7. Jak mógłby Pan(i) określić swoje relacje z sąsiadami?	169
Wykres 8. Czy włączyłaby/by się Pana(i) w działania podejmowane na rzecz poprawy życia w miejscu zamieszkania?	169
Wykres 9. Jak często uczestniczy Pan(i) w wydarzeniach, imprezach kulturalnych organizowanych w gminie.....	170
Wykres 10. Jakie rodzaje przedsięwzięć, powinny być Pana(i) zdaniem podejmowane w celu ograniczania negatywnych zjawisk społecznych i gospodarczych na wskazanym obszarze (odpowiedzi nie sumują się do 100%, pytanie wielokrotnego wyboru)?	171
Wykres 11. Jakie rodzaje przedsięwzięć, powinny być Pana(i) zdaniem podejmowane w celu ograniczania negatywnych zjawisk środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych na wskazanym obszarze (odpowiedzi nie sumują się do 100%, pytanie wielokrotnego wyboru)?	172
Wykres 12. Płeć	173
Wykres 13. Wiek.....	174
Wykres 14. Wykształcenie.....	174
Wykres 15. Liczba lat zamieszkiwania w gminie	175
Wykres 16. Związki z obszarem rewitalizacji	175

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobrzyniewo Duże

187 | Strona

Obliczenie kosztów poniesionych przez Gminę Dobrzyńewo Duże na sprawowanie nadzoru nad użytkowaniem i eksploatacją przydomowych komunalnych oczyszczalni ścieków. Koszty zostały ustalone na podstawie faktur za zakupione przez gminę usługi oraz koszt pracy brygady konserwatorów sieci w wysokości 2 roboczo-godzin na rok użytkowania zgodnie z Zarządzeniem Nr101/13 Wójta Gminy Dobrzyńewo Duże z 8 luty 2013 r.

Koszty poniesione na zakup pomp do wody brudnej - **990,64 zł brutto**,

Koszty poniesione na zakup napraw i udrażniania ciągów drenarskich **4404,31 zł brutto**,

Koszty poniesione na zakup napraw dmuchaw napowietrzających **7112,74 zł brutto**,

Koszty poniesione na zakup wywozu nieczystości płynnych **17712 zł brutto**,

Koszty poniesione na zakup serwisu elektrycznego **984 zł brutto**

Koszty pracy brygady konserwatorów **15300 zł brutto**,

Ogólny koszt utrzymania komunalnych przydomowych oczyszczalni ścieków **46503,69 zł brutto**.

Przychód z tytułu opłat za konserwację i naprawy komunalnych przydomowych oczyszczalni ścieków **13361,88 zł brutto**,

Wkład Gminy na utrzymanie komunalnych przydomowych oczyszczalni w 2017 r
wynosi **33141,81 zł brutto**.

Powyższe obliczenia dotyczą roku 2017.

Opinia z dnia 29 stycznia 2018 roku dotycząca oświadczenia w sprawie zasad użytkowania i eksploatacji przydomowych oczyszczalni ścieków.

Na posiedzeniu w dniu 29.01.2018 roku członkowie komisji pozytywnie zaopiniowali oświadczenie w sprawie zasad użytkowania i eksploatacji przydomowych oczyszczalni ścieków z zaproponowanymi wysokościami opłat wynikającymi z ponoszonych kosztów przez gminę czyli 16,40 zł netto i 19,68 zł miesięcznie w zależności od przepustowości urządzenia.

49,20 zł / 59,04 zł

PRZEWODNICZĄCY
Komisji Finansów i Budżetu
Marcin Skobodziński

**OŚWIADCZENIE
RADY GMINY DOBRZYNIEWO DUŻE**

z dnia 31 stycznia 2018 r.

w sprawie zasad użytkowania i eksploatacji przydomowych oczyszczalni ścieków

Na podstawie § 22 ust.1 pkt 3 uchwały Nr X/34/07 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 23 maja 2007 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Dobrzyniewo Duże (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2007 r. Nr 140, poz. 1290 z późn. zm.) oraz w związku ze Stanowiskiem Rady Gminy Dobrzyniewo Duże w sprawie zasad użytkowania i eksploatacji przydomowych oczyszczalni ścieków wyrażonym na sesji w dniu 26 sierpnia 2005 r. Rada Gminy Dobrzyniewo Duże oświadcza, co następuje:

§ 1. W Stanowisku Rady Gminy Dobrzyniewo Duże w sprawie zasad użytkowania i eksploatacji przydomowych oczyszczalni ścieków pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wysokość opłat wynika z ponoszonych przez gminę wydatków na sprawowanie nadzoru nad użytkowaniem i eksploatacją przydomowych oczyszczalni ścieków i wynosi netto 49,20 zł lub 59,04 zł miesięcznie w zależności od przepustowości urządzenia”.

Przewodniczący Rady Gminy

Mirosław Kłosek

SPRAWOZDANIE Z PRACY KOMISJI FINANSÓW I BUDŻETU W 2017 ROK

Działająca obecnie Komisja Finansów i Budżetu została powołana uchwałą nr III/7/14 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 19 grudnia 2014 r.

Skład Komisji jest następujący:

1. **Marcin Skobodziński** – Przewodniczący Komisji
2. **Wanda Weronika Kulesza** – zastępca Przewodniczącego Komisji
3. **Barbara Turlńska** – członek Komisji
4. **Zygmunt Zajkowski** – członek Komisji
5. **Wojciech Lenczewski** – członek Komisji
6. **Ireneusz Lewkowski** – członek Komisji

Komisja Finansów i Budżetu pracowała w 2017 roku w oparciu o roczny plan pracy zatwierdzony przez Radnych na XXVII Sesji Rady Gminy Dobrzyniewo Duże odbytej dnia 27 stycznia 2017 roku.

Działania Komisji Finansów i Budżetu w głównej mierze dotyczyły oceny realizacji budżetu gminy. Analizowane były m.in. dochody i wydatki budżetowe gminy, zadania inwestycyjne i środki na ich realizację, przychody i rozchody oraz dotacje udzielone z budżetu gminy oraz strategia finansowa rozwoju gminy na lata 2017-2022.

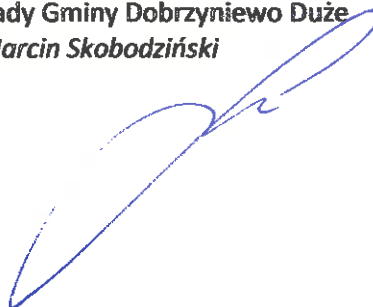
Komisja na bieżąco współpracowała z Przewodniczącym Rady Gminy, Wójtem Gminy, Skarbnikiem Gminy oraz w zależności od potrzeb z innymi pracownikami Urzędu Gminy.

Komisja na swoich posiedzeniach opiniowała również inne projekty uchwał dotyczące finansów gminy a także m.in.: analizowała sprawozdania finansowe Gminnych Jednostek Organizacyjnych, oceniała wykonanie budżetu Gminy za 2016 rok oraz za I półrocze 2017 roku oraz analizowała wysokość podatków oraz opłat lokalnych.

Biorąc pod uwagę opinię Komisji Stałych Rady Gminy Dobrzyniewo Duże odbytej dn. 30.11.2017 roku, Komisja Finansów i Budżetu wydała końcową opinię dotyczącą uchwały w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Dobrzyniewo Duże na 2018 rok, oraz uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2018-2026.

W okresie sprawozdawczym odbyło się 12 posiedzeń Komisji Finansów i Budżetu Rady Gminy, (w tym 1 posiedzenia wspólne) na których omawiane były zagadnienia merytoryczne, wynikające z rocznego planu pracy a także opiniowanie uchwał skierowanych na obrady poszczególnych sesji.

Przewodniczący Komisji Finansów i Budżetu
Rady Gminy Dobrzyniewo Duże
Marcin Skobodziński

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI KOMISJI OŚWIATY, KULTURY, SPORTU I SPRAW SOCJALNYCH GMINY DOBRZYNIOWO DUŻE ZA ROK 2017.

W skład komisji wchodzi:

Ewa Chlabicz-przewodnicząca komisji

Ireneusz Lewkowski-zastępca

Ewa Kraszewska- członek

Wanda Kulesza- członek

Beata Lenczewska- członek

Marcin Skobodziński- członek

Komisja Oświaty, Kultury, Sportu i Spraw Socjalnych odbyła w 2017 roku 11 posiedzeń, na których omawiano zagadnienia zgodnie z planem pracy ustalonym na ten rok.

Komisja zajmowała się:

- 1) analizą sytuacji organizacyjno- ekonomicznej gminnej sieci szkół,
- 2) analizą działalności oraz potrzeb inwestycyjnych klubów sportowych działających na terenie gminy,
- 3) analizą działalności Gminnego Centrum Kultury, świetlic i domów kultury oraz Biblioteki Gminnej,
- 4) analizą zagadnień dotyczących funkcjonowania opieki społecznej oraz problematyki antyalkoholowej w gminie,
- 5) analizą działalności stowarzyszeń i organizacji pożytku publicznego działających na terenie gminy.

W ramach 11 wyżej wymienionych posiedzeń odbyły się 3 komisje wyjazdowe. Członkowie komisji odwiedzili wszystkie świetlice i domy kultury znajdujące się na terenie naszej gminy oraz zwizytowali 2 wybrane szkoły- w Dobrzyniewie Dużym i Fastach. Wnioski z tych wizytacji stanowią załącznik do protokołu z posiedzenia komisji.

Posiedzenia komisji odbywały się systematycznie, brali w nich udział Wójt Gminy, pracownicy Urzędu Gminy, Przewodniczący Rady Gminy, dyrektorzy szkół, dyrektor oraz pracownicy GCK, trenerzy klubów sportowych, przedstawiciele stowarzyszeń działających na terenie gminy.

Nie odbyło się planowane na marzec spotkanie z przedstawicielami placówek medycznych. Członkowie komisji uznali, że wiedza na temat funkcjonowania tych placówek jaką posiadają po poprzednim spotkaniu jest aktualna i wystarczająca.

Pozostałe punkty planu działalności komisji założone na 2017 rok zostały zrealizowane.

Przewodnicząca komisji:

Ewa Chlabicz

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI KOMISJI ROLNICTWA ZA 2017 r.

W 2017 r. Komisja Rolnictwa działała w następującym składzie:

1. Wojciech Lenczewski – przewodniczący komisji.
2. Lenczewska Beata Elżbieta – zastępca przewodniczącego komisji.
3. Turlińska Barbara – członek komisji
4. Woźniewska Grażyna- członek komisji
5. Chłabicz Ewa- członek komisji
6. Chyc Zbigniew- członek komisji

W trakcie swojej rocznej działalności Komisja Rolnictwa odbyła 11 posiedzeń oraz 2 spotkania wyjazdowe.

Na swoich posiedzeniach komisja dokonywała różnych analiz i opiniowała projekty uchwał w sprawach:

- 1) Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2016,
- 2) świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów,
- 3) Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt,
- 4) taryf na zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków,
- 5) stawek podatków i opłat w gminie za 2017 r.,
- 6) udzielenia pomocy finansowej przez gminę Powiatowi Białostockiemu
- 7) zmian w budżecie gminy na 2015 r.

Projekty uchwał regulujące w/w zagadnienia otrzymały pozytywną opinię członków komisji bez wprowadzania zmian.

Ponadto na posiedzeniach komisji były poruszane zagadnienia dotyczące:

- 1) transportu zbiorowego na terenie gminy,
- 2) pozyskiwania funduszy zewnętrznych,
- 3) gospodarki wodno-kanalizacyjnej,
- 4) stanu dróg, oświetlenia ulicznego w gminie.
- 5) sposobów zapobiegania niszczyielskiej działalności zwierząt leśnych,

Na posiedzenia zapraszane były osoby:

- pracownicy Urzędu Gminy tj. Piotr Citko, Sylwester Mierzwiński, Anna Szeligowska, Agata Krupska, Joanna Sobieska, którzy w zależności od omawianych tematów udzielali wyczerpujących odpowiedzi na zadawane pytania.

oraz osoby z zewnątrz: P. Szczepan Markowski - sekretarz Gminnej Spółki Wodnej "Jedność" oraz P. Stanisław Adamski.

W posiedzeniach udział brali: Wójt Gminy, Przewodniczący Rady.

Na komisja wyjazdowych członkowie komisji oceniali posesje mieszkańców gminy zgłoszone do konkursu pn. Mój dom w Europie.

Podsumowując powyższe członkowie Komisji Rolnictwa Rady Gminy Dobrzyniewo Duże pracowali zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami realizując harmonogram zaplanowanych prac.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa

Wojciech Lenczewski

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI KOMISJI REWIZYJNEJ ZA 2017 R

Komisja Rewizyjna w 2017 r. odbyła posiedzenia w każdym miesiącu oprócz lipca (przerwa urlopowa). W każdym miesiącu komisja pracowała w pełnym składzie:

- 1. Janusz Kitlas – przewodniczący komisji**
- 2. Anna Tyborowska – zastępca przewodniczącego komisji**
- 3. Mieczysław Citko – członek komisji**

STYCZEŃ

1. Sporządzenie planu pracy Komisji Rewizyjnej na 2017 r.
2. Sporządzenie sprawozdania z działalności komisji za 2016 r.

LUTY

1. Kontrola umorzeń i zwolnień w podatkach stosowanych przez Wójta Gminy Dobrzyniewo Duże.
2. Analiza dokumentacji skarg i interpelacji kierowanych do Urzędu Gminy w 2016 r.

MARZEC

1. Kontrola gospodarki komunalnej w wybranych zakresach.
2. Kontrola obiektów hydroforni na terenie gminy Dobrzyniewo Duże.

KWIECIEŃ

Kontrola gospodarki finansowej w Gminnym Centrum Kultury i Bibliotece Publicznej w Dobrzyniewie Dużym za 2016 r.

MAJ

Kontrola gospodarki finansowej gminy za 2016 r. wraz z oceną zrealizowania planu wydatków oraz opracowanie wniosku i wydanie opinii o udzielenie lub nieudzielenie absolutorium Wójtowi Gminy Dobrzyniewo Duże.

CZERWIEC

1. Kontrola realizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku, w tym kosztów poniesionych na gospodarkę odpadami.
2. Analiza dokumentacji przetargowej na 2017 r.

LIPIEC

Przerwa urlopowa

SIERPIEŃ

Kontrola realizacji budżetu gminy za I półrocze 2017 r.

WRZESIEŃ

1. Kontrola problemowa działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym w zakresie zadań własnych Gminy oraz działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Kontrola środków finansowych wydatkowanych na działania organizacji pozarządowych finansowanych w formie dotacji.

PAŹDZIERNIK

Kontrola finansowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Nowym Aleksandrowie, Dobrzyniewie Dużym oraz Szkoły Podstawowej w Obrubnikach oraz zapoznanie się z przygotowaniem i wdrażaniem w/w szkół do reformy oświatowej.

LISTOPAD

1. Ocena realizacji budżetu gminy odnośnie utrzymania, przejezdności i odśnieżania dróg.

2. Przygotowanie podmiotów biorących udział w utrzymaniu dróg do akcji zimowej 2016-2017 r.

GRUDZIEŃ

1. Kontrola planu wykonania inwestycji gminnych za 2017 r.
2. Aplikacja środków unijnych.

W miesiącach: marzec, październik, listopad komisja pracowała na posiedzeniach wyjazdowych. W marcu Komisja Rewizyjna kontrolowała wybrane obiekty hydroforni na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże tj. w Dobrzyniewie Dużym i Bohdanie. W październiku posiedzenie wyjazdowe dotyczyło kontroli finansowej w Zespołach Szkolno – Przedszkolnych w Nowym Aleksandrowie, Dobrzyniewie Dużym i w Sz.P w Odrubnikach. W listopadzie posiedzenie wyjazdowe dotyczyło przygotowania podmiotów biorących udział w utrzymaniu dróg do akcji zimowej 2016/2017 (kontrola w Spółdzielni Usług Rolniczych w Dobrzyniewie Dużym)

Na tym Komisja Rewizyjna zakończyła sprawozdanie z działalności w 2017 r.

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej

Janusz Kitlas

**POSIEDZENIE KOMISJI FINANSÓW I BUDŻETU
RADY GMINY DOBRZYŃIEWO DUŻE
29.01.2018 ROK**

**PROJEKT PLANU PRACY KOMISJI FINANSÓW I BUDŻETU RADY GMINY
DOBRZYŃIEWO DUŻE W 2018 ROK**

I KWARTAŁ

- opracowanie planu pracy Komisji Finansów i Budżetu na 2018 rok;
- analiza kosztów dotyczących wywozu śmieci;
- opinia w sprawie zatwierdzenia taryf wodno - kanalizacyjnych;
- sprawy bieżące*.

II KWARTAŁ

- informacja o dochodach i wydatkach Gminnych Jednostek Organizacyjnych oraz analiza ich sprawozdań finansowych;
- analiza i ocena wykonania budżetu Gminy za 2017 rok;
- sprawy bieżące*.

III KWARTAŁ

- informacja i omówienie aktualnego stanu realizacji inwestycji gminnych;
- opinia wykonania budżetu Gminy za I półrocze 2018 roku;
- sprawy bieżące*.

IV KWARTAŁ

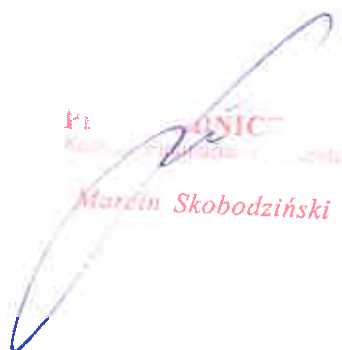
- analiza wysokości podatków oraz opłat lokalnych;
- podsumowanie pracy Komisji Finansów i Budżetu i zakończenie kadencji 2014-2018;
- sprawy bieżące*.

*sprawy bieżące – sprawy wynikające z całorocznej pracy Komisji Finansów i Budżetu m.in.:

- zgłaszanie inicjatyw dotyczących racjonalnego gospodarowania środkami budżetowymi gminy;
- analizowanie wydatków finansowych na planowane inwestycje;
- opiniowanie projektów uchwał w sprawach zmian budżetu Gminy dotyczących wydatków, przesunięć między działami oraz innych projektów uchwał w miarę zgłaszanych potrzeb zgodnie z przedmiotem komisji;

- współpraca z pozostałymi Komisjami Stałymi Rady Gminy Dobrzyniewo Duże a także innych gmin oraz innymi podmiotami o ile będzie to uzasadnione przedmiotem ich działalności (§73.1. STATUTU GMINY DOBRZYNIOWO DUŻE);
- zapraszanie osób na obrady Komisji, których obecność będzie uzasadniona ze względu na przedmiot rozpatrywanej sprawy (§72.1 i 2. STATUTU GMINY DOBRZYNIOWO DUŻE).

Uwagi: W związku z tym, że przedmiot działania Komisji Finansów i Budżetu w Gminie Dobrzyniewo Duże wyklucza możliwość szczegółowego opracowania harmonogramu prac i zaplanowania częstotliwości posiedzeń, będą one zwoływane w zależności od potrzeb zgodnie z §78. 1-4 STATUTU GMINY DOBRZYNIOWO DUŻE.

Marek Skobodziński

Plan pracy Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Spraw Socjalnych na 2018 rok.

STYCZEŃ

1. Przedstawienie sprawozdania z działalności komisji za 2017 rok oraz planu pracy komisji na 2018 rok.

LUTY

1. Analiza planu pracy GCK na 2018 rok - spotkanie z dyrektorem GCK.
2. Spotkanie z zespołem folklorystycznym Narwianie.

MARZEC

1. Współpraca z parafiami w gminie - komisja wyjazdowa.

KWIECIEŃ

1. Analiza sytuacji organizacyjno - ekonomicznej gminnej sieci szkół, przedszkoli, oddziałów przedszkolnych - spotkanie z dyrektorami placówek oświatowych.

MAJ

1. Współpraca z parafiami w gminie - komisja wyjazdowa.

CZERWIEC

1. Spotkanie z dyrektorem GCK:
  - omówienie planu Dożynek Gminnych.
  - stan przygotowań do sezonu letniego w placówkach gminnych, wakacyjne oferty dla dzieci i młodzieży.

LIPIEC

Przerwa urlopową

SIERPIEŃ

1. Działalność OSP na terenie gminy – spotkanie z przedstawicielami.

WRZESIEŃ

1. Omówienie problematyki bezpieczeństwa na terenie gminy – spotkanie z przedstawicielami policji

PAŹDZIERNIK

1. Działalność klubów sportowych na terenie gminy – spotkanie z trenerami
2. Wizytacja wybranych obiektów sportowych.

Plan pracy komisji należy traktować jako otwarty, z możliwością zmian i wprowadzenia nowych tematów.

Przewodnicząca

Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Spraw Socjalnych

Ewa Chlabicz

PLAN PRACY KOMISJI ROLNICTWA NA 2018 R.

STYCZEŃ

- 1) Opracowanie sprawozdania z działalności komisji za 2017r.
- 2) Opracowanie planu pracy komisji na 2018 r.
- 3) Opiniowanie przedłożonych projektów uchwał;
- 4) Sprawy bieżące.

LUTY

- 1) omówienie gospodarowania odpadami, częstotliwości ich odbioru;
- 2) Przygotowanie regulaminu konkursu „MÓJ DOM W EUROPIE”;
- 3) Zapoznanie się z problemem azbestu;
- 4) Opiniowanie projektów uchwał;
- 5) Sprawy bieżące.

MARZEC

- 1) Przegląd stanu dróg na terenie gminy;
- 2) Ocena zimowego utrzymania dróg oraz zasadności planowanych inwestycji drogowych;
- 3) Zapoznanie się ze stanem oświetlenia ulicznego w gminie;
- 4) Opiniowanie projektów uchwał;
- 5) Sprawy bieżące.

KWIECIEŃ

- 1) Spotkanie z rolnikami – omówienie problemów napotkanych przez rolników z terenu naszej gminy
Spotkanie z przedstawicielami Podlaskiej Izby Rolniczej
- 2) Opiniowanie projektów uchwał;
- 3) Sprawy bieżące.

MAJ

- 1) Analiza możliwości pozyskiwania funduszy zewnętrznych.
- 2) Zapoznanie się z tematem zbiorowego przewozu osób przez przewoźników obsługujących gminę – BKM i PKS Białystok;
- 3) Omówienie sposobów zapobiegania niszczylińskiej działalności zwierząt leśnych.
Zaproszenie przedstawiciela Koła Łowieckiego;
- 4) Opiniowanie projektów uchwał;
- 5) Sprawy bieżące.

CZERWIEC

- 1) Ogłoszenie konkursu „MÓJ DOM W EUROPIE”;
- 2) Spotkanie z Komendantem Gminnym Ochotniczych Straży Pożarnych.
- 3) Zapoznanie się z porządkiem i bezpieczeństwem
- 4) Omówienie spraw związanych z organizacją Dożynek Gminnych 2018.
- 5) Sprawy bieżące.

LIPEĆ

Przegląd posesji zgłoszonych do konkursu „MÓJ DOM W EUROPIE”

SIERPIEŃ

Przerwa urlopową..

WRZESIEŃ

- 1) Omówienie działalności Gminnej Spółki Wodnej „Jedność” (spotkanie z przedstawicielami), ocena stanu rowów, rzek na terenie gminy, sposobów ich oczyszczania;
- 2) Omówienie spraw związanych z gospodarką wodno – ściekową w gminie.
- 3) Opiniowanie projektów uchwał;
- 4) Sprawy bieżące.

PAŹDZIERNIK

- 1) Ocena stanu przygotowania, budynków komunalnych, szkół do sezonu zimowego;
- 2) Zapoznanie się z projektami zadań inwestycyjnych na terenie gminy;
- 3) Analiza gospodarowania odpadami na terenie gminy.
- 4) Zapoznanie się z realizacją zadań inwestycyjnych prowadzonych na terenie gminy
- 5) Opiniowanie projektów uchwał;
- 6) Sprawy bieżące.
- 7) Podsumowanie działalności komisji.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa

Wojciech Lenczewski

PLAN PRACY KOMISJI REWIZYJNEJ RADY GMINY DOBRZYNIOWO DUŻE NA 2018 r.

STYCZEŃ

1. Sporządzenie planu pracy Komisji Rewizyjnej na 2018 r.
2. Sporządzenie sprawozdania z działalności komisji za 2017 r.

LUTY

Kontrola gospodarki komunalnej w wybranych zakresach.

MARZEC

Kontrola finansowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Fastach oraz Szkoły Podstawowej w Pogorzałkach

KWIECIEŃ

Kontrola gospodarki finansowej w Gminnym Centrum Kultury i Bibliotece Publicznej w Dobrzyniewie Dużym za 2017 r.

MAJ

Kontrola gospodarki finansowej gminy za 2017 r. wraz z oceną zrealizowania planu wydatków oraz opracowanie wniosku i wydanie opinii o udzielenie lub nieudzielanie absolutorium Wójtowi Gminy Dobrzyniewo Duże.

CZERWIEC

1. Kontrola umorzeń i zwolnień w podatkach stosowanych przez Wójta Gminy Dobrzyniewo Duże.
2. Analiza dokumentacji skarg i interpelacji kierowanych do Urzędu Gminy w 2017 r.

LIPIEC

Przerwa urlopową

SIERPIEŃ

Kontrola realizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku, w tym kosztów poniesionych na gospodarkę odpadami, w tym ściągalności opłat za odbiór odpadów komunalnych.

WRZESIEŃ

Badanie wykonania budżetu gminy za I półrocze 2018 r.

PAŹDZIERNIK

Kontrola problemowa działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym w zakresie zadań własnych Gminy oraz działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

LISTOPAD

Sporządzenie sprawozdania z działalności za 2018 r.

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej

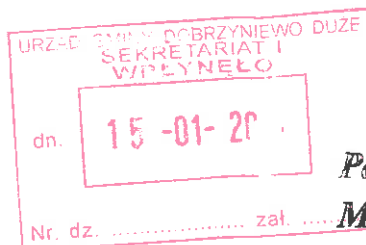
Janusz Kitlas

SP.041.13.2016

Białystok, 2018-01-12

p. Gęgoński
22.01.2018 29
Załącznik nr ... do protokołu nr XXXIX/
z sesji Rady Gminy Dobrzyńsko Duże
z dnia 31.01.2018

Pan
Mirosław Kłosek
Przewodniczący Rady
Gminy Dobrzyńsko Duże

Szanowny Panie Przewodniczący

Serdecznie zapraszam mieszkańców Gminy Dobrzyńsko Duże do uczestnictwa w projekcie „Bony na szkolenia”, realizowanego przez Powiat Białostocki wspólnie z Powiatem Sokólskim, Miastem Białystok oraz Polskim Centrum Edukacji i Analiz ORDO sp. z o. o.

W dniu 15 stycznia br. rozpoczyna się rekrutacja do projektu pt. „Zintegrowany program rozwoju systemu kształcenia ustawicznego zorientowanego na jakość i potrzeby regionalnej gospodarki” współfinansowanego ze środków EFS w ramach RPOWP na lata 2014-2020 Oś priorytetowa III: Kompetencje i kwalifikacje Działanie: 3.2 Kształtowanie i rozwój kompetencji kadr regionu Poddziałanie: 3.2.1 Rozwój kompetencji językowych i TIK oraz wsparcie wybranych form kształcenia ustawicznego zgodnie z potrzebami regionalnej gospodarki Poddziałanie: 3.2.2 Pozaszkolne formy kształcenia dorosłych.

Celem projektu jest podniesienie kompetencji i kwalifikacji osób dorosłych (pracujących, biernych zawodowo, bezrobotnych, uczących się lub studiujących oraz prowadzących własną działalność gospodarczą, które z własnej inicjatywy są zainteresowane podnoszeniem umiejętności, poprzez otrzymanie tzw. „bonów na szkolenie”. Dofinansowanie dotyczy studiów podyplomowych, kursów językowych czy kursów zawodowych dostępnych w Bazie Usług Rozwojowych.

Wkład własny do projektu stanowi zaledwie 12 %. Kwota dofinansowania udzielona jednemu uczestnikowi projektu w trakcie trwania całego okresu realizacji projektu nie może przekroczyć kwoty 9 tys. zł w ramach poddziałania 3.2.1 oraz 15 tys. zł. w ramach poddziałania 3.2.2 Łącznie jeden uczestnik może otrzymać tzw. „bony na szkolenie” do kwoty 24 tys. zł.

W ramach projektu prowadzone są Punkty Obsługi Uczestników Projektu (POUP), dla mieszkańców powiatu białostockiego są utworzone dwa punkty znajdujące się w:

1) Łapy, ul. Gen. Wł. Sikorskiego 15, pok. Nr 1 (budynek CKP w Łapach),

Tel.: 533 334 041, mail: bony@st.bialystok.wrotapodlasia.pl

Godziny pracy Punktu Obsługi Uczestników Projektu:

Poniedziałek – Czwartek - 15¹⁵ - 18⁰⁰

Piątek - 16⁰⁰ - 18⁰⁰

Sobota - 8⁰⁰ - 16⁰⁰

2) Białystok, ul. Św. Rocha 3 (parter),

Tel.: 533 334 042, mail: bony@um.bialystok.pl

Punkt obsługuje osoby z terenu powiatu białostockiego i miasta Białystok.

Godziny pracy Punktu Obsługi Uczestników Projektu:

Poniedziałek – Piątek - 8⁰⁰ - 18⁰⁰

Osoby zainteresowane udziałem w projekcie zapraszamy na stronę www.bonynaszkolenia.pl

Udział w projekcie jest szansą dla mieszkańców na podniesienie własnych kompetencji na rynku pracy.

Przedstawiciel nie posiada

z powagą i z

XXXIX Sesja Rady Gminy
z dnia 31.01.2018

INSPEKTOR
ds. gosp. i soc.

WICESTAROSTA

Jolanta Den

Projekt pt. „Zintegrowany program rozwoju systemu kształcenia ustawicznego zorientowanego na jakość i potrzeby regionalnej gospodarki”

W projekcie mogą wziąć udział osoby dorosłe zamieszkałe na obszarze subregionu białostockiego, województwa podlaskiego tj.:

- Miasta Białystok
- Powiatu Białostockiego (gminy: Choroszcz, Czarna Białostocka, Dobrzyniewo Duże, Gródek, Juchnowiec Kościelny, Łapy, Michałowo, Poświętne, Supraśl, Suraz, Turośń Kościelna, Tykocin, Wasilków, Zabłudów, Zawady)
- Powiatu Sokólskiego (gminy: Dąbrowa Białostocka, Janów, Korycin, Krynki, Kuźnica, Nowy Dwór, Sidra, Sokółka, Suchowola, Szudziałowo)

Status na rynku pracy:

- Osoby pracujące
- Bierne zawodowo
- Bezrobotne
- Uczące się lub studiujące
- Prowadzące działalność gospodarczą

Szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych grup znajdują się w regulaminie projektu.

Projekt realizowany jest w ramach dwóch poddziałań, prezentowanych poniżej.

Poddziałanie 3.2.1

“Rozwój kompetencji językowych i TIK oraz wsparcie wybranych form kształcenia ustawicznego zgodnie z potrzebami regionalnej gospodarki”

Projekt skierowany do 3629 osób dorosłych (1851K, 1778M) w wieku powyżej 25 lat, które z własnej inicjatywy zainteresowane są rozwijaniem kompetencji.

Kluczowe grupy uczestników, do których skierowany jest projekt:

- Osoby o niskich kwalifikacjach (nie wyższych niż poziom 3 według kwalifikacji ISCED, czyli wykształcenie nie wyższe niż średnie),
- Osoby w wieku 50+
- Osoby zamieszkujące na obszarach wiejskich

Rodzaj wsparcia:

- Szkolenia i Kursy w zakresie Technologii Informacyjno-Komunikacyjnych (TIK)
- Szkolenia i Kursy językowe

- Studia podyplomowe – zgodnie z ekspertyzą pn. „Popyt pracodawców na podlaskim rynku pracy na kompetencje i kwalifikacje nabywane w ramach studiów podyplomowych” Pobierz
- Kursy Kompetencji Ogólnych

Kwota dofinansowania udzielona jednemu uczestnikowi projektu w trakcie trwania całego okresu realizacji projektu nie może przekroczyć kwoty 9 tys. zł

Poddziałanie 3.2.2 „Pozaszkolne formy kształcenia dorosłych” Kwalifikacyjne kursy zawodowe oraz kursy umiejętności zawodowych.

Projekt skierowany do 1092 osób dorosłych (557K, 535M) w wieku 18 lat i więcej, które z własnej inicjatywy są zainteresowane podnoszeniem kompetencji i zdobywaniem kwalifikacji.

Kluczowe grupy docelowe uczestników, do których skierowany jest projekt to: Osoby zamieszkujące na obszarach wiejskich

Rodzaje wsparcia:

- Kwalifikacyjne Kursy Zawodowe (KKZ)
- Kursy Umiejętności Zawodowych (KUZ)

Kwota dofinansowania udzielona jednemu uczestnikowi projektu w trakcie trwania całego okresu realizacji projektu nie może przekroczyć kwoty 15 tys. zł

ŚCIEŻKA UDZIAŁU W PROJEKCIE

**„Zintegrowany program rozwoju systemu kształcenia ustawicznego
zorientowanego na jakość i potrzeby regionalnej gospodarki”**

www.bonynaszkozenia.pl

REJESTRACJA

- Załóż konto poprzez panel dostępny w zakładce “Rekrutacja”.
- Zaloguj się do systemu i wypełnij [formularz rekrutacyjny](#) online (załącznik nr 1 do Regulaminu). Następnie wygeneruj i podpisz dokument.
- Jeśli potrzebujesz pomocy w uzupełnieniu formularza lub nie masz dostępu do komputera czy Internetu, zapraszamy do Punktu Obsługi Uczestnika Projektu.
- Przed przystąpieniem do Projektu zapoznaj się z [Regulaminem rekrutacji](#) i udziału w projekcie.

ZGŁOŚ SIĘ DO PUNKTU OBSŁUGI UCZESTNIKA PROJEKTU (POUP)

- Podpisane dokumenty dostarcz do POUP.
- Pamiętaj! – masz na to 3 dni od momentu wysłania zgłoszenia drogą elektroniczną.
- Jeśli nie masz dostępu do drukarki, zapraszamy do POUP. Konsultant wydrukuje Twoje zgłoszenie.

REJESTRACJA W BUR

- Zarejestruj się w [Bazie Usług Rozwojowych \(BUR\)](#) i wydrukuj e-maila potwierdzającego aktywację konta w systemie.

KWALIFIKACJA DO PROJEKTU

- Po przeanalizowaniu dokumentów rekrutacyjnych, osoby spełniające kryteria udziału w projekcie zostaną poinformowane mailowo o zakwalifikowaniu do projektu.

KONSULTACJA Z DORADCĄ ZAWODOWYM – obowiązkowa dla poddziałania 3.2.2

- Podczas konsultacji wspólnie z doradcą zawodowym utworzysz Bilans Kariery oraz wybierzesz usługę szkoleniową, która Cię interesuje.
- Pamiętaj, aby na spotkanie z doradcą zawodowym przynieść swoje CV oraz potwierdzenie rejestracji w BUR.

WNIOSEK O PRYZNANIE BONU

- Wypełnij na swoim panelu użytkownika wniosek o przyznanie bonu szkoleniowego (załącznik nr 3 do Regulaminu), wydrukuj i złóż podpisany wniosek w POUP w przeciągu 3 dni od zakończenia udziału w doradztwie zawodowym.

ANALIZA ZŁOŻONEGO WNIOSKU

- Twój wniosek o przyznanie bonu szkoleniowego jest oceniany w oparciu o kryteria zawarte w karcie oceny wniosku (załącznik nr 4 do Regulaminu) oraz decyzji o przyznaniu bonu (załącznik nr 5 do Regulaminu).

UMOWA

- Warunkiem rozpoczęcia realizacji wybranej formy wsparcia jest podpisanie Umowy o przyznanie bonu szkoleniowego (załącznik nr 7 do Regulaminu).

WPLATA WKŁADU WŁASNEGO

- Wpłacasz wkład własny w wysokości 12% usługi szkoleniowej na konto Operatora bonu, podane w umowie i rozpoczynasz kurs lub studia podyplomowe.

UMOWA NA REALIZACJĘ USŁUGI SZKOLENIOWEJ

- Podpisujesz trójstronną umowę o realizację usługi szkoleniowej (załącznik nr 8 do Regulaminu) zawartą z Operatorem i Instytucją szkoleniową.

REALIZACJA USŁUGI

- Rozpoczynasz realizację wybranej przez Ciebie formy wsparcia, która powinna zakończyć się nabyciem kompetencji lub podniesieniem kwalifikacji.

ROZLICZENIE USŁUGI

- Rozliczasz usługę zgodnie z warunkami określonymi w Regulaminie.

PARATA PRACOWNIOWNA
p.lw. Podwyższenia Krzyża Świętego
ul. Krzyża 1 16-001 Dobrzyniewo Duże
tel. 085 659-19 48
NIP 966 17-92-539

Fasty dn. 02.12.2017r

URZĄD GMINY DOBRZYNIOWO DUŻE
SEKRETARIAT I
WPLYNEŁO
dn. 11-12-2017
Nr dz. .... Zł. ....

Gmina Dobrzyniewo Duże
ul. Białostocka 25,
16-002 Dobrzyniewo Duże

Zwracam się z serdeczną prośbą o całonocne oświetlenie ul. Św. Krzyża i
ew. podległych sąsiednich ulic w Fastach według przyłącza linii energetycznej.

Oświetlenie wyeksponuje zabytkową świątynię położoną w naszej Gminie
(podobnie jak kościół zabytkowy w Dobrzyniewie) i pozwoli mieszkańcom
bezpiecznie korzystać z drogi, gdzie panuje spory ruch i znajdują się przystanki
MPK i PKS. Często, jak widać mieszkańcy w ciemnościach (po omacku) wracają
lub idą do pracy.

Bardzo proszę o pozytywne rozpatrzenie naszej prośby.

Z wyrazami szacunku
PROBOSZCZ
ks. Piotr Augustyniak
ks. mgr Piotr Augustyniak

Radni wsi Fasty:
Barbara Turlińska
Zbigniew Chyż

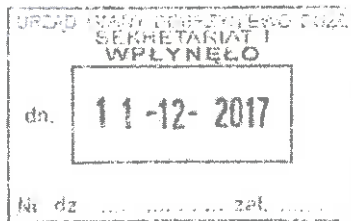
Popieram prośbę ks. Proboszcza Piotra Augustyniaka.
Taka piękna i zabytkowa cerkiew to ozdoba naszej gminy,
i powinna być oświetlona.

SOLTYS WSI
SOLTYS FASTY
Gm. Dobrzyniewo Duże
Renata Brzeska

Załącznik nr 31, protokół nr XXXIX/18
z sesji Rady Gminy Dobrzyniewo Duże
z dnia 31.01.2018

SOLTYŚ WSI
FASTY
gm. Dobrzyniewo Duże

Fasty, 2017-12-05

Sz. P. Bogdan Zdanowicz
Wójt Gminy
Dobrzyniewo Duże

Na liczne wnioski mieszkańców wsi Fasty, którzy korzystają z autobusów linii 7 oraz 106 proszę o przedłużenie godzin pracy oświetlenia wieczorem do godziny 24.00. Powrót mieszkańców w ciemnościach nie należy do przyjemności oraz jest niebezpieczny. Z dojazdów ostatnim autobusem korzysta spora liczba mieszkańców, młodzież oraz osoby dorosłe, którzy wracają z pracy, szkół itp.

Proszę zrozumieć sytuację mieszkańców oraz pozytywnie rozpatrzyć prośbę.

Soltyś wsi Fasty

[Signature]
SOLTYŚ WSI
FASTY
gm. Dobrzyniewo Duże

Dobrzyniewo Duże, dnia 29 stycznia 2018 roku

Załącznik nr 32
2 Sesja Rady Gminy Dobrzyniewo Duże
z dnia 31.01.2018

Mieszkańcy i właściciele nieruchomości
przy ulicy Łąkowej w Dobrzyniewie Dużym

Do Rady Gminy
Dobrzyniewo Duże

Szanowni Państwo,

My niżej podpisani właściciele i mieszkańcy nieruchomości położonych w obrębie ulicy Łąkowej w Dobrzyniewie Dużym zwracamy się z prośbą, aby na najbliższym posiedzeniu Rady Gminy zajęła ona stanowisko w sprawie likwidacji przejazdu kolejowego przez ulicę Łąkową w Dobrzyniewie Dużym.

Ulica Łąkowa znajduje się w ciągu drogi gminnej, mającej status drogi publicznej, znajdują się przy niej budynki mieszkalne oraz łąki rolnicze. Jest to również najkrótsza droga do stacji kolejowej Dobrzyniewo Duże.

Zamknięcie w/w przejazdu kolejowego w znacznym stopniu utrudni życie mieszkańcom i okolicznym rolnikom.

Z poważaniem,

Mieszkańcy osiedla
Dobrzyniewo Fabryczne

Wójt Gminy Dobrzyniewo Duże

Rada Gminy

ul. Białostocka 25

16-002 Dobrzyniewo Duże

My, niżej podpisani mieszkańcy osiedla Dobrzyniewo Fabryczne – ulic: Dębowa, Kasztanowa, Gajowa, Modrzewiowa zwracamy się z prośbą o utwardzenie nawierzchni ulic, przy których mieszkamy, zwłaszcza ul. Dębowej i Gajowej najpilniej wymagających renowacji.

Łąco, stojąca woda, nierówności to stan prawie permanentny. Dowodem są załączone do podania zdjęcia, zrobione dn. 06. 01. 2018. Na żadnym innym osiedlu nie zauważyliśmy podobnego stanu dróg. Radni mogą sami się o tym przekonać naocznie. Jesteśmy pewni, że potwierdzą nasze spostrzeżenia.

Samo równanie drogi powoduje jedynie zalanie kałuż błotem i problem nie zostaje rozwiązany.

Naszym zdaniem, najtańszym tymczasowym rozwiązaniem byłoby wysypanie newralgicznych miejsc tłuczonym kamieniem.

Do rozważenia przedstawiamy pomysł wykonania studni drenarskich o głębokości ok. 1m połączonych ze studniami drenarskimi na prywatnych posesjach w celu odprowadzenia wody do rowu melioracyjnego wzdłuż ul. Gajowej.

Liczymy na konsultacje ze specjalistą ds. utrzymania dróg zatrudnionym w Urzędzie Gminy.

Z uwagi na okres feryjny, w najbliższym posiedzeniu Rady Gminy nie mogą uczestniczyć przedstawiciele osiedla, planujemy, iż w kolejnym spotkaniu wezmą udział nasi reprezentanci.

Z poważaniem

Mieszkańcy osiedla Dobrzyniewo Fabryczne

